

Vantaa

VANTAAN KAUPUNGIN

TILINPÄÄTÖS 2015

Kaupunginhallitus 21.3.2016

VANTAAN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2015

Sisällysluettelo

1	TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1	OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1.1	<i>Kaupunginjohtajan katsaus</i>	<i>1</i>
1.1.2	<i>Vantaan kaupungin hallinto.....</i>	<i>2</i>
1.1.3	<i>Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....</i>	<i>6</i>
1.1.4	<i>Vantaan kaupungin toimintaympäristö ja talouden kehitys.....</i>	<i>8</i>
1.1.5	<i>Vantaan kaupungin henkilöstö</i>	<i>21</i>
1.1.6	<i>Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.....</i>	<i>22</i>
1.1.7	<i>Ympäristötekijät.....</i>	<i>26</i>
1.2	SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	27
1.3	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	28
1.3.1	<i>Tilikauden tuloksen muodostuminen.....</i>	<i>28</i>
1.3.2	<i>Toiminnan rahoitus</i>	<i>30</i>
1.4	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	32
1.5	KOKONAISTULOT JA MENOT	36
1.6	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	38
1.6.1	<i>Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt.....</i>	<i>38</i>
1.6.2	<i>Konsernin toiminnan ohjaus</i>	<i>39</i>
1.6.3	<i>Olennot konsernia koskevat tapahtumat</i>	<i>39</i>
1.6.4	<i>Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä</i>	<i>41</i>
1.6.5	<i>Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....</i>	<i>41</i>
1.6.6	<i>Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....</i>	<i>45</i>
1.7	TILINPÄÄTÖKSEN KESKEISET LIITETIEDOT	49
1.8	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	50
2	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	51
2.1	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	51
2.2	MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN.....	64
2.2.1	<i>Käyttötalouden toteutuminen.....</i>	<i>64</i>
2.2.2	<i>Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2015</i>	<i>148</i>
2.2.3	<i>Investointien toteutuminen.....</i>	<i>151</i>
2.2.4	<i>Rahoitusosan toteutuminen (ilman liikelaitoksia).....</i>	<i>159</i>
2.2.5	<i>Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....</i>	<i>160</i>
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	161
3.1	VANTAAN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA	161
3.2	VANTAAN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA	162
3.3	VANTAAN KAUPUNGIN TASE	163
3.4	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNITULOSLASKELMA	165
3.5	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNIRAHOTUSLASKELMA	166
3.6	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNITASE	167
4	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	169
4.1	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	169
4.1.1	<i>Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....</i>	<i>169</i>
4.1.2	<i>Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....</i>	<i>170</i>
4.2	TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	172
4.3	TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	177
4.3.1	<i>Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....</i>	<i>177</i>
4.3.2	<i>Taseen vastattavia koskevat liitetiedot</i>	<i>182</i>
4.4	VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUKSIJA KOSKEVAT LIITETIEDOT	187
4.5	YMPÄRISTÖTILINPITOJA KOSKEVAT LIITETIEDOT	190

4.6	HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJIEN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT	196
5	ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET	198
5.1	KESKI-UUDENMAAN PELASTUSTOIMEN LIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS	198
5.1.1	<i>Toimintakertomus</i>	198
5.1.2	<i>Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu</i>	205
5.1.3	<i>Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut</i>	207
5.1.4	<i>Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot</i>	210
5.1.5	<i>Tilinpäätöksen allekirjoitukset</i>	215
5.2	VANTAAN TYÖTERVEYS LIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS	216
5.2.1	<i>Toimintakertomus</i>	216
5.2.2	<i>Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu</i>	219
5.2.3	<i>Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut</i>	220
5.2.4	<i>Vantaan työterveys liikelaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot</i>	223
5.2.5	<i>Tilinpäätöksen allekirjoitukset</i>	227
5.3	SUUN TERVEYDENHUOLLON LIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS	228
5.3.1	<i>Toimintakertomus</i>	228
5.3.2	<i>Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu</i>	232
5.3.3	<i>Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut</i>	234
5.3.4	<i>Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot</i>	237
5.3.5	<i>Tilinpäätöksen allekirjoitukset</i>	241
5.4	LIKELAITOSTEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TALOUTEEN	242
5.5	MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET	244
5.5.1	<i>Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tilinpäätöslaskelmat</i>	244
5.5.2	<i>Marja-Vantaan ja keskustan kehittämisrahaston tilinpäätöslaskelmat</i>	245
5.5.3	<i>Sosiaalisen luotoksen rahaston tilinpäätöslaskelmat</i>	247
5.5.4	<i>Vahinkorahaston tilinpäätöslaskelmat</i>	248
6	LUETTELOT JA SELVITYKSET	249
6.1	KÄYTETTY KIRJANPITOKIRJAT JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ	249
6.2	LUETTELO TOSITELAJEISTA	250
6.3	TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT	252
7	ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	254

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2015 oli Vantaan kaupungille historiallisen tapahtumarikas. Vuoden aikana Kehäradan rakentaminen saatiin valmiiksi ja liikennöinti alkoi suunnitelmien mukaisesti heinäkuun alussa. Heinä-elokuussa järjestettiin hyvää palautetta saaneet Asuntomessut Vantaan Kivistössä, jonne messuvieraat pystyivät saapumaan uutta Kehärataa hyödyntäen. Vuoden 2015 alussa valmistui Tikkurilan uusi asemakeskus Dixi, ja loppuvuodesta valmistui selvästi etuajassa Kehä III:n perusparannuksen II vaihe. Suurten, elinvoimaa kehittävien liikenneinvestointien toteuttaminen ja Kivistön asuinalueen rakentaminen ovat olleet kaupungille 2010-luvun alkupuoliskon suurimpia strategisia hankkeita.

Suomen yleisessä taloustilanteessa ei tapahtunut muutosta parempaan edelleenkaan vuoden 2015 aikana vaan talouskasvun käynnistyminen antaa edelleen odotuttaa itseään. Työttömyysaste nousi ja työttömien työnhakijoiden työttömyysjaksot pitkittyivät koko maassa ja niin myös Vantaalla. Vaikeasta taloustilanteesta huolimatta Vantaalla rakentaminen ja väestönkasvu kiihtyivät voimakkaasti vuonna 2015. Asuntoja valmistui vuoden aikana Vantaalle yli 2 600 kappaletta, mikä on noin tuhat asuntoa 2000-luvun keskiarvoa enemmän.

Vauhdittuneen uudisrakentamisen myötä maan sisäinen muuttoliike kääntyi Vantaalle pitkästä ajasta selvästi voitolliseksi, mistä johtuen kaupungin väestö kasvoi vuoden aikana peräti yli 3 700 asukkaalla. Virallisten väestölukujen ulkopuolella tapahtui myös, sillä syksyn 2015 aikana maahan saapuneista kymmenistä tuhansista turvapaikanhakijoista sijoittui Vantaalla sijaitseviin vastaanottokeskuksiin yli 1 000 turvapaikanhakijaa. Kaupunki on tehnyt aktiivista yhteistyötä valtion viranomaisten, järjestöjen ja kuntalaisten kanssa muuttuneen turvapaikanhakijatilanteen haltuun ottamisessa.

Heikosta työllisyys- ja ansiotulokehityksestä johtuen kaupungin verotulot kasvoivat yhteensä ainoastaan 1,1 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Tästä huolimatta vuoden 2015 tilikauden tulos päättyi plusmerkkiseksi muun muassa kaupungin oman toiminnan onnistuneen menokurin (toimintakate kasvoi 0,9 prosenttia) ja maankäytön hyvän toimintatulokertymän ansiosta. Kun myös investoinnit toteutuivat suunnitellusti ja kaupunginvaltuuston asettaman investointikatkon mukaisesti, kasvoi kaupungin pitkäaikainen lainakanta aiempia vuosia ja budjetoitua maltillisemmin eli 15 milj. eurolla. Talouden tunnusluvuissa tämä tarkoitti kaupungin asukaskohtaisen lainamäärän kasvun taittumista.

Vuoden 2015 aikana sosiaali- ja terveystoimen rakenneuudistuksen lähtökohdat muuttuivat siten, että valmistelua tehdään nyt 18 itsehallinnolliseen maakuntaan perustuen. Historiallisen suuren hallinnonuudistuksen valmistelusta huolimatta on tärkeää, että Vantaa kehittää aktiivisesti jatkuvasti omaa toimintaansa ja palveluitaan toimialarajat ylittäen. Vuoden 2015 aikana saavutettiin hyviä tuloksia eri toimialoilla muun muassa sähköisten toimintatapojen ja palvelujen käyttöönotossa sekä palvelujen suunnittelemisessa yhteistyössä asiakkaiden kanssa.

Haluan kiittää kaupungin kaikkia työntekijöitä ja esimiehiä hyvästä työstä kuntalaisten ja kaupungin eteen. Kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle osoitan kiitokset antamastanne luottamuksesta ja tuesta yhteisten tavoitteiden edistämisessä. Lisäksi toimialoille erityiskiitokset erinomaisesta taloudellisesta tuloksesta.

Kari Nenonen
Kaupunginjohtaja

1.1.2 Vantaan kaupungin hallinto

Kaupunginvaltuusto

Kansallinen kokoomus

Kaira Lauri
Karén Timo
Koivuniemi Petri
Kortesalmi Mia
Lehmuskallio Paula
Leppänen Janne
Multala Sari
Mäkinen Tapani
Norres Lasse
Orlando Carita
Orpana Anitta
Porthén Jari
Puha Seija
Rokkanen Sakari
Tenhunen Juha
Virta Raija
Weckman Markku

Suomen sosiaalidemokraattinen puolue

Abdi Faysal Yuusuf
Ala-Kapee-Hakulinen Pirjo
Bruun Susanna
Eklund Tarja
Hako Jukka
Kassila Christina
Kaukola Ulla
Kiljunen Kimmo
Kähärä Sirkka-Liisa
Laakso Päivi
Letto Pirkko
Mölsä Jukka
Niemi-Saari Mari
Päivinen Tiina-Maaria
Rannikko Ulla
Sainio Jari
Sodhi Ranbir

Vihreä liitto

Aura Anssi-Pekka
Huhta Jaana
Juurikkala Timo
Kauppinen Sirpa
Laakso Sari
Norrena Vaula
Rosbäck Heidi
Åstrand Riikka

Perussuomalaiset

Auvinen Timo
Herranen Jouni
Jääskeläinen Pietari
Kyyrö Marja
Kärki Niilo
Malmi Juha
Nieminen Johannes
Niikko Mika
Sajaniemi Ulla
Simonen Juha
Vahtera Pauli

Vasemmistoliitto

Eerola Eino
Saramo Jussi
Sillanpää Minttu
Tyystjärvi Kati

Suomen keskusta

Ansalehto-Salmi Irja
Hirvaskoski Johannes
Wallenius Arja

Ruotsalainen kansanpuolue-Svenska folkpartiet

Härmälä Göran
Karlsson Patrik

Suomen kristillisdemokraatit

Hurri Maija
Jääskeläinen Jouko

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat

Puheenjohtaja
Antti Lindtman (SDP)
I varapuheenjohtaja
II varapuheenjohtaja

Heikki Heinimäki (KOK)
Kostilainen Anniina (VIHR)

Kaupunginhallitus

Suomen sosiaalidemokraattinen puolue

Bruun Susanna

Mäntynen Taisto

Näätsaari Sinikka

Suvensalmi Jouko

Kansallinen kokoomus

Kaira Lauri

Lehmuskallio Paula

Orpana Anitta

Perussuomalaiset

Niemelä Arja

Kärki Niilo

Vihreä liitto

Kokko Hannu

Åstrand Riikka

Ruotsalainen kansanpuolue-Svenska folkpartiet

Karlsson Patrik

Suomen keskusta

Ryhänen Riitta

Vasemmistoliitto

Kotila Pirkko

Kaupunginhallituksen puheenjohtajat:

Puheenjohtaja

Tapani Mäkinen (KOK)

I varapuheenjohtaja

Letto Pirkko (SDP)

II varapuheenjohtaja

Jääskeläinen Pietari (PS)

Esittelijä (31.12.2015)

Kaupunginjohtaja Kari Nenonen

Tilivelvolliset (31.12.2015)

Kaupunginjohtaja Kari Nenonen

Apulaiskaupunginjohtaja Martti Lipponen

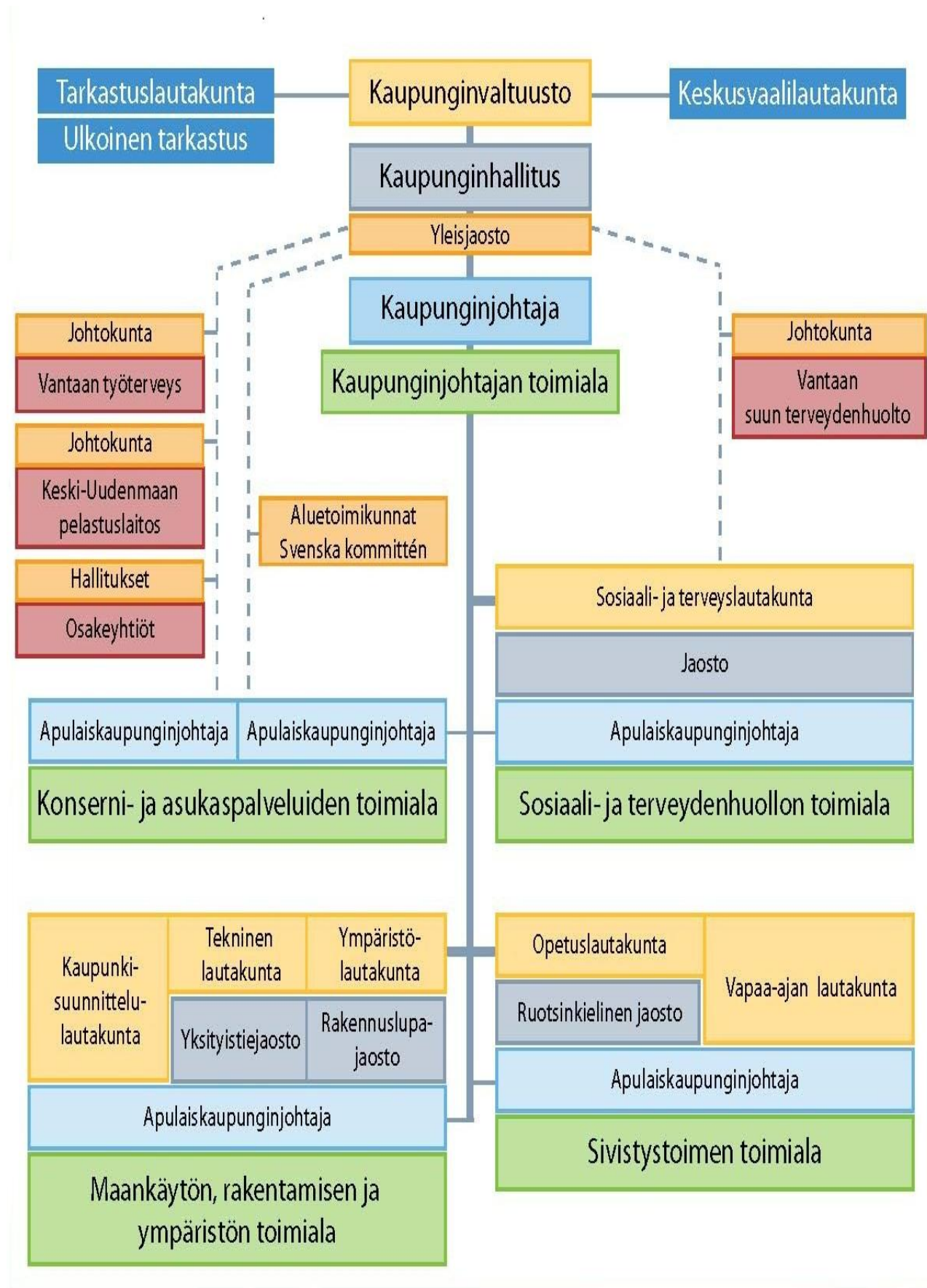
Apulaiskaupunginjohtaja Jaakko Niinistö

Apulaiskaupunginjohtaja Jukka T. Salminen

Apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä

Apulaiskaupunginjohtaja Elina Lehto-Häggroth

Vantaan kaupungin organisaatio 2015

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Suomi on edelleen taantumassa ja talouden vaikeudet jatkuvat seuraavien parin vuoden aikana. Kasvunäkymät ovat heikot, ja julkisen talouden tilanne ei parane oleellisesti. Suomen Pankin ennusteen mukaan bruttokansantuote supistui -0,1 prosenttia vuonna 2015. Kotimainen kysyntä vetää BKT:n kasvuun vuonna 2016, mutta kasvu jää hyvin vaimeaksi: 0,7 prosenttia vuonna 2016 ja 1,0 prosenttia vuonna 2017. Suomessa kokonaistuotanto kohenee ennustevuosina yhteensä vain 1,6 prosenttia, kun se euroalueella kasvaa samana ajanjaksona 5,1 prosenttia.

Talouden vaikeudet ovat koskeneet eniten vientiä: sen elpyminen on viivästynyt ja jäänyt jälkeen muiden kilpailijamaiden viennin kehityksestä. Suomen vienti koostuu suurelta osin investointeihin liittyvistä tavaroista ja palveluista, joten investointien lisääntyminen euroalueella voi kääntää Suomen viennin kasvuun vuonna 2016. Lisäksi euron heikkeneminen helpottaa vientiä euroalueen ulkopuolelle.

Investoinnit Suomessa ovat supistuneet usean vuoden ajan, yksityiset investoinnit ovat vuonna 2015 runsaat 15 prosenttia vähäisemmät kuin vuonna 2011. Kotitalouksien reaalityulojen kasvu oli 0,8 prosenttia vuonna 2015. Ansiotaso kohoaa hitaasti, mutta kotitalouksien reaalityulojen kasvua tukee kuluttajahintojen 0,2 prosentin aleneminen vuonna 2015. Yksityinen kulutus kasvoi arviolta 0,5 prosenttia vuonna 2015 ja kasvu on auttanut pitämään yllä kotimaista kysyntää.

Vuonna 2015 inflaatio oli ennakkotietojen mukaan -0,1 yhden prosentin tasolla. Matalaa inflaatiota tuki mm. korkotason pysyminen ennätyksellisen matalalla sekä energiahyödykkeiden ja raakaöljyn hintojen pysyminen matalalla tasolla. Vuonna 2015 koko talouden palkkasumma oli prosentin verran suurempi kuin edeltävänä vuonna. Palkkasumman kasvu oli hieman nopeampaa kuin vuonna 2014, jolloin koko vuoden kasvu oli 0,6 prosenttia. Vuonna 2015 palkkasummat kasvoivat edellisvuotta nopeammin rakentamisessa, rahoitustoiminnassa ja teollisuudessa. Yksityisten terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluiden sekä kaupan palkkasummien kasvu hidastui edellisvuodesta. Yksityisen sektorin palkkasumma kasvoi 1,7 prosenttia ja julkisten toimialojen palkkasumma aleni 0,2 prosenttia vuodesta 2014.

Lähde: Suomen Pankki, ETLA, Tilastokeskus

Työ- ja elinkeinotoimistoissa oli joulukuun lopussa 377 900 työtöntä työnhakijaa, mikä on 14 700 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Marraskuuhun verrattuna työttömien työnhakijoiden määrä lisääntyi 35 800:lla. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 14,4 prosenttia, joka on 0,5 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuosi sitten. Työttömistä työnhakijoista oli joulukuussa kokoaikaisesti lomautettuja 34 600, 3 000 vähemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa. Työttömistä työnhakijoista oli miehiä 57 prosenttia ja naisia 43 prosenttia. Työttömistä työnhakijoista oli ulkomaiden kansalaisia 35 300, mikä on 1 600 enemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa. Ulkomaalaisista työttömistä työnhakijoista oli EU/ETA-maiden kansalaisia joulukuun lopussa 11 000, mikä on 1 000 enemmän kuin vuosi sitten. Työttömyysaste oli joulukuussa 9,2 prosenttia eli 0,4 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuotta aiemmin. Miesten työttömyysaste oli 9,5 ja naisten 8,8 prosenttia.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Julkinen talous

Valtiontalous oli vuonna 2015 suuresti alijäämäinen jo seitsemättä vuotta peräkkäin. Valtionkonttorin mukaan uutta velkaa nostettiin 4,3 miljardia euroa, siten valtion velka vuoden 2015 päättyessä oli 99,8 miljardia euroa ja 103,6 miljardia euroa tammikuun 2016 lopussa. Valtion velka oli vuoden 2015 lopun tilanteessa 48,5 prosenttia bruttokansantuotteesta.

Kuntien yhteenlasketut kunnallisverotuotot kasvoivat vain 1,8 prosenttia vuonna 2015, vaikka 98 kuntaa nosti tuloveroprosenttiaan vuodelle 2015. Kiinteistöverot kasvoivat 6,1 prosenttia lähinnä kiinteistöverojen ala- ja

ylärajojen noston ansiosta. Yhteisöverot kasvoivat 12,2 prosenttia johtuen kuntien yhteisövero-osuuden nostamisesta vuoden 2015 alusta kompensoimaan 75 milj. eurolla kuntien vastuuta työmarkkinatuen kuntaosuudesta. Valtionosuudet pysyivät vuoden 2014 tasolla, koska peruspalvelujen valtionosuuteen tehtiin vuonna 2015 huomattava 236 milj. euron lisäleikkaus. Valtionosuuksia pienennettiin myös 40 milj. euroa ottamalla sosiaali- ja terveydenhuollon maksujen korotuksen mahdollinen hyöty valtionosuudesta.

Tilastokeskuksen tekemän tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien ja kuntayhtymien (sis. Ahvenanmaan kunnat) yhteenlaskettu tilikauden tulos oli 0,27 miljardia euroa vuonna 2015. Toimintakulut pienenevät -1 prosentin, yhteenlaskettu toimintakatteen muutos oli 3,7 prosenttia, ja vuosikatteen muutos -11,4 prosenttia. Investointeja tehtiin 4,32 miljardilla eurolla. Pitkäaikaisten lainojen määrä kasvoi vuoden 16,53 miljardista eurosta 17,02 miljardiin euroon. Kunnallisten liikelaitosten ja ammattikorkeakoulujen yhtiöittäminen vuonna 2015 vaikutti merkittävästi kuntatalouden lukuihin vuonna 2015. Ilman näitä yhtiöittämisiä vuosikate olisi ollut noin 300 milj. euroa ja tilikauden tulos 150 milj. euroa parempi. Myös kuntien investointitaso olisi ollut noin 100–200 milj. euroa ja lainakanta noin 300 milj. euroa korkeampi. Toimintakulujen kasvua hillitsi yhtiöittämisten lisäksi henkilöstömenojen sopeutus, KT – kuntatyönantajat työnantajajärjestön tekemän kyselyn mukaan henkilöstökuluissa sopeutus oli noin -300 milj. euroa. Vuonna 2015 11 kunnan vuosikate muodostui negatiiviseksi ja 135 kunnan vuosikate ei riittänyt kattamaan poistoja.

Uudenmaan ja Helsingin seudun kehitys

Vuoden 2015 lopussa Uudellamaalla asui 1 620 000 ihmistä. Ennakkotietojen mukaan vuonna 2015 Uudenmaan väkiluku kasvoi 16 800 asukkaalla, kun koko Suomessa lisäys oli 14 900 henkilöä. Näin ollen Uudenmaan ulkopuolisen Suomen asukasmäärä supistui 1 900.

Väkiluvun kasvu on ollut nopeaa koko 2010-luvun, keskimäärin 17 500 vuodessa. Edellisellä vuosikymmenellä se oli keskimäärin 13 800 vuodessa. Vuonna 2015 Uudenmaan väkiluvun kasvu hidastui jonkin verran edellisistä vuosista.

Vuonna 2015 pääkaupunkiseudun osuus Uudenmaan väkiluvun kasvusta oli poikkeuksellisen suuri, 93 prosenttia. Pääkaupunkiseudun kunnista Vantaan väestö kasvoi noin 3 700, Espoon 3 900 ja Helsingin 7 800 asukkaalla. Väestönlisäys oli koko seudulla 1 300 pienempi kuin vuonna 2014. Vantaalla kasvua oli edelliseen vuoteen verrattuna 1 100 asukasta kun Espoossa oli vähennystä -900 ja Helsingissä vielä enemmän -1 500 asukasta.

Itäisellä ja läntisellä Uudellamaalla väkiluku supistui useimmissa kunnissa. KUUMA-seudulla asukasluku kasvoi parisen sataa vähemmän kuin vuonna 2014. Vuonna 2015 kolmen kunnan väkiluku supistui: Keravan, Pornaisten ja Vihdin, muiden KUUMA – seudun kuntien kasvoi.

Ennen vuoden 2008 finanssikriisiä Uudellamaalla oli Työ ja elinkeinoministeriön tilastojen mukaan työttömiä alle 40 000 ja viime vuoden lopussa 98 600. Vuonna 2015 työttömien määrä kasvoi 7 700 henkilöllä eli 8,5 prosentilla. Koko maassa työttömien määrän kasvu oli pienempää, 4 prosenttia. Tästä huolimatta työllisyystilanne oli Uudellamaalla muuta maata parempi: joulukuussa 2015 Uudenmaan työttömyysaste alitti kahdella ja puolella prosenttiyksiköllä koko maan työttömyysasteen. Työttömyysasteet olivat Uudellamaalla 11,9 ja koko maassa 14,4 prosenttia.

Vuoden 2014 lopussa Uudenmaan työttömyysaste oli 11,1 prosenttia, eli vuodessa kasvua oli 0,8 prosenttiyksikköä. Tämän kasvun selittää pitkälti maakunnan kolme suurinta kaupunkia: Helsinki, Espoo ja Vantaa, joiden työttömyysasteet kasvoivat 0,8—1,0 prosenttiyksikköä vuonna 2015. Pääkaupunkiseudun neljän kaupungin työttömyysaste oli 12,1, KUUMA-kuntien 10,4 ja muun Uudenmaan 13,4 prosenttia.

Vuoden 2015 lopussa Uudellamaalla oli avoimia työpaikkoja yli 9 800, lähes 2 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Näistä työpaikoista oli pääkaupunkiseudun neljässä kaupungissa 82 prosenttia, KUUMA-kunnissa 12 ja muulla Uudellamaalla vajaa 7 prosenttia.

Helsingin seudulla alkuvuonna 2015 orastanut tuotannon kasvu hiipui vuoden kolmannella neljänneksellä. Tuotanto oli arvion mukaan samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Kasvuero koko maahan verrattuna supistui. Toimialojen välinen kaksijakoisuus jatkui edelleen. Teollisuudessa, kaupassa sekä kuljetuksessa ja varastoinnissa lasku jatkui ja nämä alat painoivat kokonaistuotantoa alas. Sen sijaan rakentaminen sekä useimmat palvelut kasvoivat. Informaatio- ja viestintäala kasvoi.

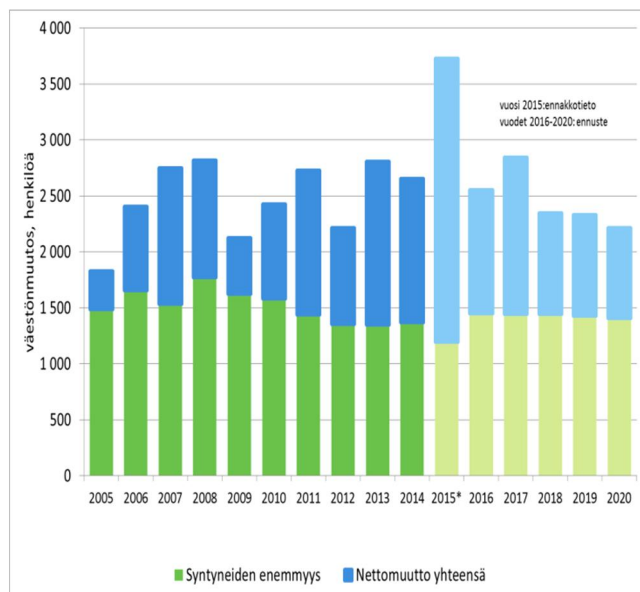
1.1.4 Vantaan kaupungin toimintaympäristö ja talouden kehitys

Väestö kasvoi ennätysvauhtia

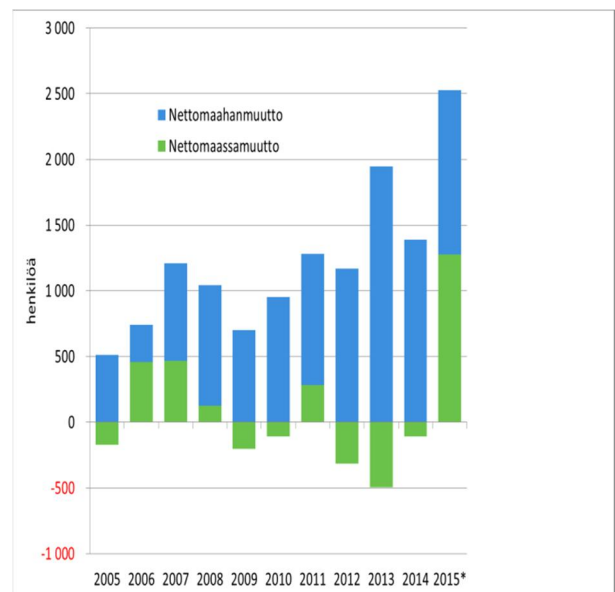
Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Vantaan väkiluku oli 214 530 henkilöä vuoden 2015 lopussa. Väestö kasvoi vuoden 2015 aikana yli 3 700 henkilöllä, mikä on yli tuhat henkilöä enemmän kuin aiempina vuosina. Kesällä 2015 tehdyssä Vantaan väestöennusteessa vuoden 2015 väestönkasvuksi ennakoitiin 2 800 henkilöä. Ennustevirheen aiheutti arvioitua selvästi suurempi nettomaassamuutto: kotimaasta muutti Vantaalle liki 1 300 henkilöä enemmän kuin mitä Vantaalta muutti muualle Suomeen. Kotimaan muuttovoitto oli pitkästä ajasta jopa hivenen suurempaa kuin ulkomailta saatu, hieman vähentynyt muuttovoitto, joka sekin lähenteli 1 300 henkilöä. Kotimaasta saatu muuttovoitto on menneinä vuosina ollut usein jopa tappiollista.

Uusia vantaalaisia syntyi 2 500, satakunta vähemmän kuin edellisellä vuonna ja parisen sataa vähemmän kuin ennustettiin. Vantaalaisia kuoli vuoden 2015 aikana 1 300 henkilöä, parisenkymmentä vähemmän kuin ennustettiin.

Kuvio. Vantaan väestönmuutokset osatekijöittäin

Kuvio. Nettomaassa- ja maahanmuuton vaikutus väestönmuutokseen vuosina 2000–2015 (2015=ennakkotieto)

Espoossa maassamuutto oli vuonna 2015 liki 1 200 henkilöä voitollista ja ulkomailta muuttovoittoa kertyi lähes 950 henkilöä, mikä kuitenkin oli yli 700 vähäisempää kuin edellisenä vuonna. Helsingissä maan sisäinen nettomuutto on ollut jo pidempään voitollista. Vuonna 2015 maassamuutosta kertyi Helsingissä muuttovoittoa yli 3 500 henkilöä, hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna. Maahanmuutosta voittoa kertyi nelisen sataa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Helsingin seudun kehyskunnissa maassamuutto oli vain vajaa 450 henkilöä voitollista, kuitenkin selvästi enemmän kuin vuotta aiemmin. Maahanmuutto kasvatti kehyskuntien väestöä saman verran kuin maassamuutto.

Kehäradan varren suuralueilla suurin väestönkasvu

Ennakkotiedon mukaan Myyrmäen suuralueen väkiluku kasvoi vuoden 2015 aikana 750 henkilöllä, Kivistön 1 100 henkilöllä ja Tikkurilassa kasvua oli yli 1 200 henkilöä. Aviapoliksen ja Korson suuralueilla väkimäärä väheni, Korsossa yli 400 henkilöllä. Koivukylässä asuvan väestön määrä pysyi ennallaan ja Hakunilassa kasvua oli parisen sataa henkilöä. Korson väkimäärän väheneminen selittyy pitkälti Mikkolassa purettujen talojen asukkaiden muutoista muualle: Mikkolassa väestö väheni yli 300 henkilöllä.

Käytettävissä olevien ennakkotilastojen mukaan väestön määrän muutokset olivat kunnan palvelujen kannalta tärkeimmissä ikäryhmissä koko kunnan tasolla pitkälti ennusteen mukaisia, vaikka ennusteen kokonaisvirhe olikin poikkeuksellisen suuri, yli 900 henkilöä. Alle kouluikäisten lukumäärä koko kaupungissa oli kolmisen kymmentä ennustettua pienempi. Peruskouluikäisiä oli saman verran ennustettua enemmän. Vanhuuseläkeiän saavuttaneita oli taas parisenkymmentä ennustettua vähemmän. Työikäisten määrä sen sijaan kasvoi Vantaalla lähes tuhat henkilöä enemmän kuin ennustettiin. Alueittaisia eroja oli kaikilla suuralueilla ja ikäryhmissäkin jonkin verran.

Vuonna 2015 maahan saapuneet turvapaikanhakijat näkyvät tilastoissa vasta turvapaikkapäätöksen saatuaan. Arviolta kolmasosa saanee myönteisen päätöksen. Heistä arvioidaan aiempien tilastojen mukaan noin puolet asettuvan pääkaupunkiseudulle.

Viime vuoden alkukesästä tehdyn väestöennusteen mukaan Vantaan väkimäärä kasvaa vuoden 2016 aikana 2 830 asukkaalla. Tuolloin ei ollut tietoa tapahtuneesta turvapaikanhakijoiden määrän kasvusta. Uusi, vuosia 2017–2026 koskeva väestöennuste tehdään kesällä 2016.

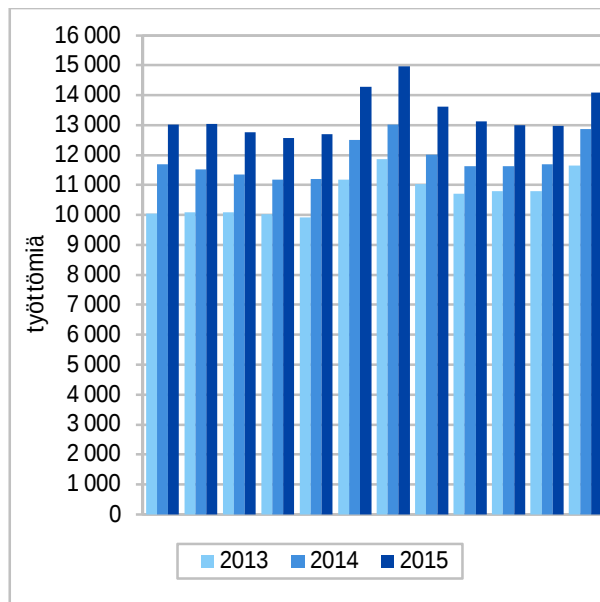
Lähteet: Tilastokeskus, Facta -kuntarekisteri ja Vantaan väestöennuste 2016–2025

Työttömien määrä kasvoi

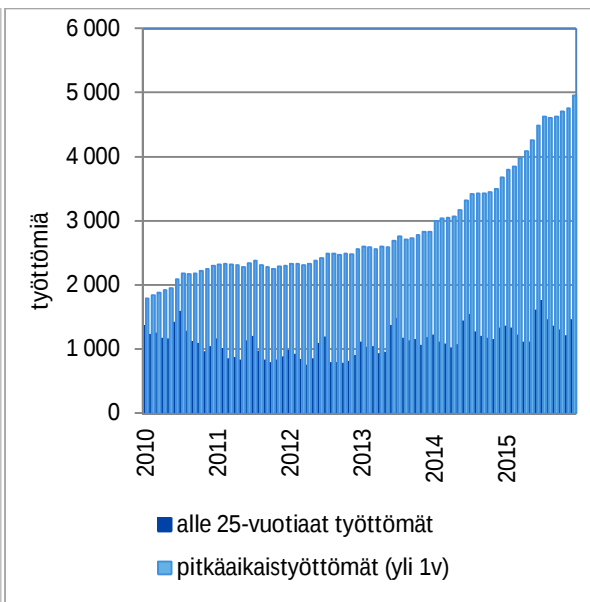
Vantaan työttömyysaste oli vuoden 2015 lopussa 12,6 prosenttia, mikä oli Helsingin, Hyvinkään, Karkkilan ja Lohjan jälkeen korkein lukema Helsingin seutukunnassa. Koko seutukunnan työttömyysaste oli 11,9 prosenttia.

Työttömiä oli Vantaalla joulukuun lopussa 14 090, mikä on 1 220 enemmän kuin vuotta aiemmin. Alhaisimmillaan työttömien määrä oli Vantaalla vuonna 2015 huhtikuussa, jolloin heitä oli 12 570.

Kuvio. Työttömien määrä Vantaalla kuukausittain vuosina 2013–15

Kuvio. Nuoret alle 25-vuotiaat työttömät ja yli vuoden työttömänä olleet Vantaalla kuukausittain vuosina 2010–2015

Pidempään kuin vuoden työttömänä olleita vantaalaisia oli vuoden 2015 joulukuun lopussa 5 000 henkilöä. Se on 1 300 enemmän kuin vuotta aiemmin.

Vantaalla nuorten alle 25-vuotiaiden työttömien määrä vuonna 2015 oli suurimmillaan heinäkuussa, jolloin heitä oli 1 760. Sen jälkeen määrä on pienentynyt niin, että heitä oli joulukuun lopussa 1 455, mikä on kuitenkin 125 enemmän kuin vuotta aiemmin.

Lomautettuna oli joulukuussa 2015 kaikkiaan 970 vantaalaista työntekijää, saman verran kuin vuotta aiemmin.

Avoimia työpaikkoja Vantaalla oli viime vuodenvaihteessa 1 375, mikä on 145 enemmän kuin edellisessä vuodenvaihteessa. Enimmillään avoimien työpaikkojen määrä oli vuonna 2015 helmikuussa, jolloin niitä oli 2 480.

Lähde: Uudenmaan ELY-keskuksen tilastot

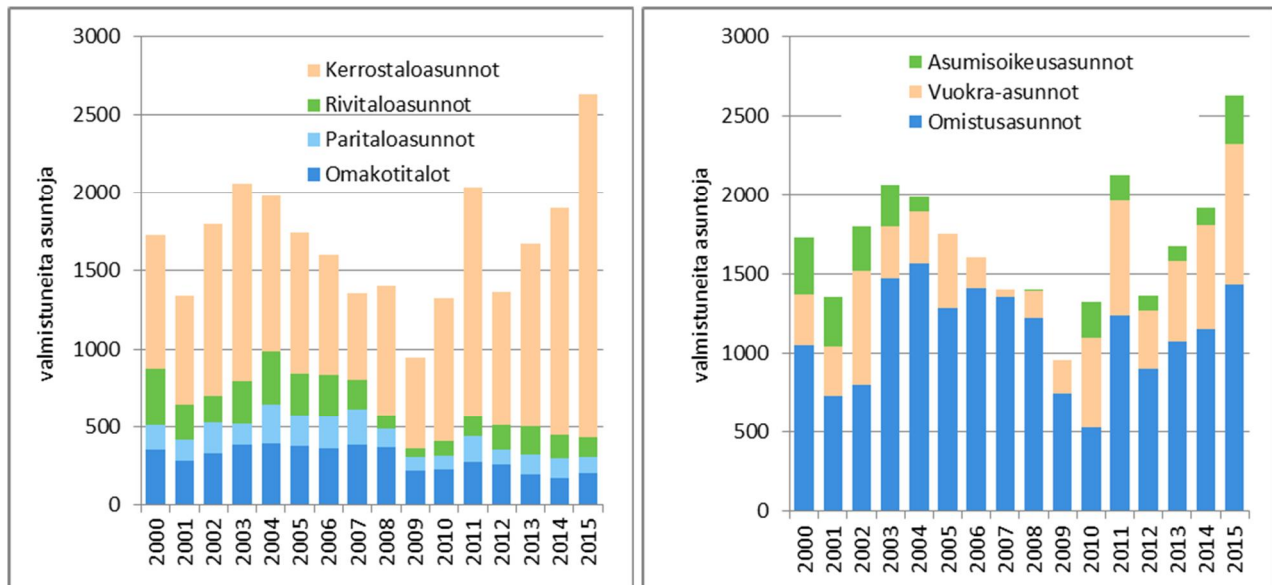
Asuntoja valmistui runsaasti

Vantaalle valmistui vuoden 2015 aikana 2 629 uutta asuntoa eli yli 600 asuntoa enemmän kuin vuonna 2014. Parin viime vuosikymmenen aikana Vantaalle on vuosittain valmistunut keskimäärin 1 660 asuntoa. Vantaan asunto-ohjelmassa asetettuun 2 000 asunnon vuositavoitteeseen on 2000-luvulla päästy ennen vuotta 2015 vain vuosina 2003, 2004, 2010 ja 2014.

Uusista asunnoista 84 prosenttia rakennettiin kerrostaloihin, vajaa 8 prosenttia omakotitaloihin, alle 4 prosenttia muihin erillisiin pientaloasuntoihin (paritalot ja kytketyt pientalot) ja 5 prosenttia rivitaloihin. Pientaloasuntojen, so. omakotitalojen, muiden erillisten pientaloasuntojen ja rivitaloasuntojen osuus uudisrakentamisesta oli pienin koko vuosituhanella, 16 prosenttia.

Omakotitalojen rakentaminen on huomattavasti vähentynyt siitä, mitä se oli 2000-luvun alkuvuosina. Rivitaloasuntojenkin rakentaminen on viime vuosina ollut vähäisempää kuin 2000-luvun alkuvuosina. Kerrostaloasuntojen rakentaminen vaihtelee vuosittain eniten, esim. vuonna 2012 niitä valmistui noin 700 vähemmän kuin vuotta aiemmin ja vuonna 2015 liki 700 enemmän kuin vuonna 2014.

Kuviot. Vantaalle vuosina 2000–2015 valmistuneet asunnot talotyyppin ja hallintamuodon mukaan

Asuntorakentamisen painopiste vuonna 2015 oli Kehäradan varren suuralueilla, Myyrmäessä, Kivistössä ja Tikurilassa. Näille kolmelle suuralueelle kaikista uusista asunnoista rakennettiin yhdeksän kymmenestä. Valtion korkotuella pystytettyjä vuokra-asuntoja vuonna 2015 valmistuneista asunnoista oli 375, noin sata enemmän kuin vuonna 2014.

Kaupungin omia, VAV:n rakennuttamia, vuokra-asuntoja niistä oli 273, sata enemmän kuin vuonna 2014. Va-paaraohitteisia vuokra-asuntoja rakennettiin kaikkiaan 577 ja asumisoikeusasuntoja 304.

Vuodenvaihteessa rakenteilla olleiden asuntojen ja asuntojen rakentamiseen myönnettyjen rakennuslupien perusteella arvioidaan, että vuoden 2016 aikana asuntoja valmistuu viime vuotta enemmän, noin 3 000 kpl.

Lähde: Facta kuntarekisteri

Myös toimitiloja rakennettiin enemmän kuin edellisenä vuotena

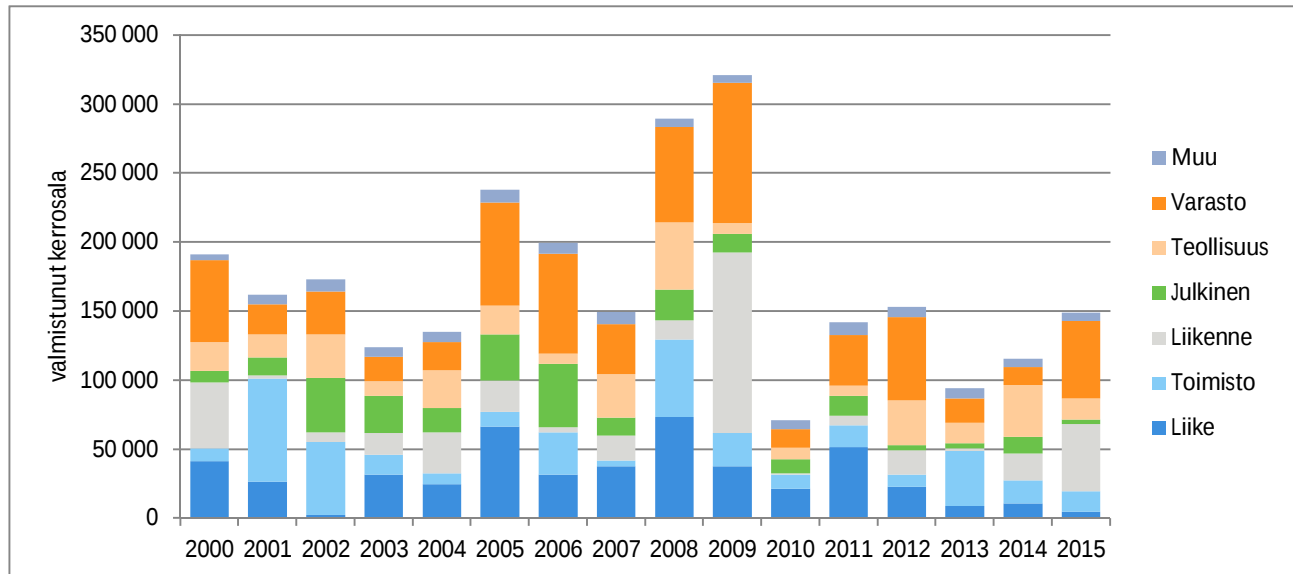
Vantaalla työpaikat ovat lisääntyneet 2000-luvulla vuosia 2005, 2009 ja 2013 lukuun ottamatta keskimäärin 1 500 työpaikalla vuosittain. Viimeisimmän virallisen tiedon mukaan työpaikkoja oli vuoden 2013 lopussa 106 420. Tilastokeskuksen neljännesvuosittain tehdyn otospohjaisen työvoimatutkimuksen tietojen avulla voidaan arvioida, että vuosien 2014–2015 aikana työpaikkamäärä Vantaalla on kasvanut joillain tuhansilla työpaikoilla.

2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen lopun taloudellinen taantuma jätti jälkensä myös Vantaan työpaikkarakentamiseen: vuoden 2010 aikana uutta muuta kuin asuin- ja palvelusalaan valmistui Vantaalle vain 71 000 k-m² eli selvästi vähiten koko 2000-luvulla. Sen jälkeen toimitilarakentaminen piristyi. Vuonna 2013 toimitiloja valmistui taas selvästi vähemmän (94 600 k-m²). Rakentaminen lähti taas lievästi kasvamaan vuosina 2014 ja 2015, mutta oli vielä vähäisempää kuin 2000-luvulla keskimäärin.

Viimeksi kuluneen 10 vuoden aikana Vantaalle rakennetusta toimitilakerrosalasta enemmän kuin puolet on rakennettu Aviapoliksen suuralueelle. Vuonna 2015 Aviapoliksen osuus oli kaksi kolmannesta. Kerrosalasta kolmannes valmistui varastorakennuksiin ja toinen kolmannes liikennettä palveleviin rakennuksiin ja reilu kymmenesosa liike- ja toimistorakennuksiin.

Vuonna 2016 muun kuin asuntorakentamisen painopiste on edelleen Kehä III:n varrella. Valmistuvan kerrosalan määrä on alkaneena vuonna hieman suurempi kuin vuonna 2014.

Kuvio. Vantaalle vuosina 2000–2015 valmistunut muu kuin asuinkerrosala rakennuksen käyttötarkoituksen mukaan

Lähde: Facta kuntarekisteri

Verotulot

Kaupunki sai verotuloja yhteensä 934 milj. euroa vuonna 2015. Verotulot kasvoivat 1,1 prosenttia vuoteen 2014 verrattuna. Talousarvio alittui ennusteiden mukaisesti verotulojen osalta 14 milj. eurolla. Vuoden 2015 verotulokertymään vaikutti vuoden 2014 heikosta ansiotulokehityksestä aiheutunut Vantaan 2014 jako-osuuden korjauksen mukainen oikaisu sekä koko kuntaryhmän jako-osuuksien pienentäminen joulukuussa 2015.

Kunnallisveroja kaupunki sai 786,2 milj. euroa, vain 0,3 prosenttia enemmän kuin vuonna 2014. Koko maassa kunnallisverot kasvoivat vain 1,8 prosenttia, vaikka 98 kuntaa nosti tuloveroprosenttiaan vuodelle 2015. Kuntien tuloveroprosentin painotettu keskiarvo oli vuonna 2015 19,83, nousua 0,09 prosenttiyksikköä. Verovuoden 2015 kunnallisveron ennakoita kertyi kaupungille yhteensä 737,3 milj. euroa; 0,4 prosentin kasvu verovuoden 2014 kunnallisveron ennakoihin verrattuna. Vuoden 2014 muihin kuntiin nähden heikosta ansiotulokehityksestä johtuen Vantaan jako-osuutta oikaistiin vuoden 2014 osalta marraskuun maksuunpanotilityksen yhteydessä yhteensä -10,3 milj. eurolla. Joulukuussa pienennettiin kuntaryhmän jako-osuutta pääomatulojen ennustettua heikomman kehityksestä johtuen ja Vantaan omaa vuoden 2015 jako-osuuttakin tarkistettiin -0,2 prosenttia.

Kuntaryhmän jako-osuus tuloveroista vuodelta 2014 oli joulukuussa 2014 61,42 prosenttia ja 61,31 prosenttia joulukuussa 2015. Vantaan jako-osuus kuntaryhmän tuloveroista oli 0,0432 joulukuussa 2014 ja 0,0429 joulukuussa 2015. Vantaan jako-osuutta pienensi muihin kuntiin nähden heikko ansiotulokehitys vuonna 2014 sekä muiden kuntien veroprosenttien korotukset. Kuntien painotettu tuloveroprosentti oli Manner-Suomessa 19,83 vuonna 2015.

Yhteisöveroja kaupunki sai 75,7 milj. euroa vuonna 2015, kasvua 7,5 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Kuntaryhmän osuutta yhteisöverotulosta kasvatettiin vuoden 2015 alusta 35,56 prosentista 36,87 prosenttiin kompensoimaan työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvua. Kaupungin osuus kuntien yhteisöverosta pieneni hieman vuoden 2014 0,048787:stä vuoden 2015 0,046288:ään. Jako-osuuden laskusta huolimatta talousarvio ylittyi yhteisöverojen osalta 4,6 milj. eurolla. Ylitys johtui pääasiassa yritysten toukokuussa 2015

maksamista ennätysellisen suurista ennakontäydennysmaksuista vuodelle 2014. Koko maassa yhteisöveron tuotto kasvoi 12,2 prosenttia edellisestä vuodesta.

Kaupunki sai kiinteistöveroja 72,2 milj. euroa vuonna 2015, kasvua 4,7 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Koko maassa kiinteistöveron kasvu oli 6,1 prosenttia. Vuonna 2015 korotettiin vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveron alarajaa 0,32 prosentista 0,37 prosenttiin sekä rakentamattoman rakennuspaikan veron ylärajaa 2,5 prosentista 3,0 prosenttiin. Talousarvio alittui 2,8 milj. euroa kiinteistöveron osalta. Verottajalta saadun tiedon mukaan kiinteistöveroa olisi maksuunpantu 73,7 milj. euroa vuonna 2015, osa maksuunpanosta ei kertynyt vielä talousarviovuonna. Kiinteistöveroista noin 16,4 milj. euroa kertyi vakituisista asuinrakennuksista ja 55,8 milj. euroa yleisen kiinteistöveroprosentin pohjalta muista rakennuksista ja maa-alueista (tonteista). Rakentamattoman rakennuspaikan (asuntotontit) korotettua kiinteistöveroa maksuun pantiin noin 1,2 milj. euroa vuonna 2015.

Taulukko: Kaupungin verotulot vuonna 2015

1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Taloarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot	948 000		948 000	934 027	-13 973
Kunnan tulovero	802 000		802 000	786 218	-15 782
Kiinteistövero	75 000		75 000	72 151	-2 849
Osuus yhteisöveron tuotosta	71 000		71 000	75 658	4 658

Taulukko: Kaupungin tuloveron määräytymisperusteet

	Tulovero- prosentti	Verotettava tulo milj. euroa	Muutos- %
2008	18,50	3 591,6	7,7
2009	18,50	3 656,7	1,8
2010	19,00	3 730,0	2,0
2011	19,00	3 924,3	5,2
2012	19,00	4 086,7	4,1
2013	19,00	4 210,3	3,0
2014	19,00	4 275,4	1,5
2015	19,00		

* Vuoden 2015 verotus valmistuu syksyllä 2016

Taulukko: Kaupungin kiinteistöveron määräytymisperusteet

Kiinteistöveroprosentit	
Yleinen	1,00
Vakituinen asuinrakennus	0,37
Voimalaitos	2,85
Rakentamaton rakennuspaikka	3,00

Valtionosuudet

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia 150,5 milj. euroa vuonna 2015. Vuonna 2014 valtionosuuksia kertyi 140,2 milj. euroa. Vantaan valtionosuustulot kasvoivat vuoden 2015 alusta voimaan tulleen uudistetun valtionosuusjärjestelmän ansiosta. Uusi järjestelmä tuli voimaan porrastetusti ja vuonna 2015 muutoksen vaikutus Vantaalle oli 50 euroa/asukas. Peruspalvelujen valtionosuuksia kertyi 137,8 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen muita valtionosuuksia 12,7 milj. euroa. Talousarvio 2015 ylittyi valtionosuuksien osalta 4,5 milj. euroa.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus määräytyy uuden järjestelmän mukaan valtionosuustehtävien laskennallisista kustannuksista sekä lisäosista. Laskennallisten kustannusten määräytymisperusteena on ikärakenne, sairastuvuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta. Laskennallisia kustannuksia Vantaalle kertyi yhteensä 899,1 milj. euroa. Lisäosien määräytymisperusteena on uudessa järjestelmässä syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus sekä saamelaiden kotialue. Lisäosia kertyi Vantaalle yhteensä 8,2 milj. euroa. Kunnan omavaraisuus oli 732,6 milj. euroa (3 520 euroa/asukas) vuonna 2015. Valtionosuuteen tehtävät lisäykset ja vähennykset olivat 8,2 milj. euroa vuonna 2015 ja valtionosuusjärjestelmän muutostasaus -10,3 milj. euroa. Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus oli -48,3 milj. euroa vuonna 2015 (-68,1 milj. euroa vuonna 2014).

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia kaupunki sai Opetushallituksen alustavan laskelman mukaisesti 11,8 milj. euroa. Opetushallituksen (17.12.2015) tekemä lopullinen tarkistuspäätös oli 12,7 milj. euroa ja päätökseen sisältyi 0,84 milj. euron oikaisu. Tämä oikaisu maksetaan kaupungille helmikuussa 2016 mutta kirjataan vuoden 2015 tuloksi. Laskennallisista kustannuksista suurimmat erät kohdistuvat lukiokoulutukseen ja ammatilliseen peruskoulutukseen. Kunnan rahoitusosuus oli -297,9 euroa/asukas ja Vantaalla yhteensä -62 milj. euroa vuonna 2015.

Peruspalvelujen valtionosuusprosentti oli 25,44 ja opetus- ja kulttuuritoimen (ylläpitäjärahoitus) valtionosuusprosentti 63 vuonna 2015.

Valtionosuuslaskelmien yhteydessä tehtävät päätökset kotikuntakorvaustuloista ja -menoista on kirjattu kirjanpito-ohjeiden mukaisesti erillisille, omille tileilleen eivätkä ne sisälly tilinpäätöksen valtionosuustuloihin.

Verorahoitus yhteensä oli 1 084,5 milj. euroa vuonna 2015, 2 prosentin kasvu edellisvuoteen verrattuna. Tilinpäätös alitti talousarvion verorahoituksen osalta 9,5 milj. eurolla eli vajaalla 0,8 prosentilla. Kaupungin talousarvion toteumavertailun mukaisista tuloista 70 prosenttia oli verorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet) tuottoja.

Taulukko: Kaupungin käyttötalouden valtionosuudet vuonna 2015

1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talouso- muutokset	Talouso- muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet	146 000		146 000	150 502	4 502
Peruspalvelujen valtionosuus	146 000		146 000	137 823	-8 177
Opetus- ja kulttuuritoimen				12 679	12 679
Muut valtionosuudet				0	

Vuoden 2015 talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.11.2014 talousarvion vuodelle 2015 ja taloussuunnitelman vuosille 2016–2018.

Vuoden 2015 alkuperäinen valtuuston hyväksymä talousarvio päättyi -36,4 milj. euron tulokseen ja -35,6 milj. euron alijäämään sekä yhteensä 133,1 milj. euron bruttoinvestointitasoon. Kaupunginvaltuusto päätti muutoksista vuoden 2015 talousarvioon toimialojen esitysten perusteella syksyn 2015 aikana. Talousarviomuutosten jälkeen talousarvion tilikauden tulokseksi muodostui -55,8 milj. euroa ja bruttoinvestointitasoksi 155,4 milj. euroa.

Vuoden 2015 tilinpäätös päättyi 1,4 milj. euron tilikauden tulokseen ja 0,7 milj. euron tilikauden ylijäämään. Tilinpäätöksen tulos on 57,2 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio ja 17 milj. euroa parempi kuin syksyllä 2015 kaupunginhallitukselle raportoinnissa esitetty vuoden lopun kaupunkitason tulosenusteet. Toimintatuotot toteutuivat 18 milj. euroa ja toimintamenot 4 milj. euroa kaupunkitason ennustetta paremmin. Verotulojen alittuminen, korkokulujen alittuminen sekä rahoitustuottojen ylittyminen on huomioitu kevästä 2015 alkaen vuotta 2015 koskeneissa ennusteissa, mutta niistä ei ole tehty talousarviomuutoksia.

Talousarvion käyttötalousosan ja tuloslaskelmaosan toteutuminen

Käyttötaloudessa suurimpia poikkeamia vuoden 2015 muutettuun talousarvioon nähden olivat kaupunkitasolla:

- Toimintatuottojen ylittyminen 39,4 milj. eurolla erityisesti maanmyynnin ja maankäyttö- ja kehittämiskorvausten osalta.
- Toimintakulujen alittuminen (ilman valmistusta omaan käyttöön) 16,6 milj. eurolla.
- Korkokulujen alittuminen 12 milj. eurolla.
- Rahoitustuottojen ylittyminen 6,8 milj. eurolla.
- Verotulojen alittuminen 13,9 milj. eurolla.
- Valtionosuustulojen ylittyminen 4,5 milj. eurolla.
- Poistojen ylittyminen noin 5 milj. eurolla.
- Taloussuunnitelmassa ennakoimattomat tilikauden kuluiksi kirjatut arvonalennukset 4,8 milj. euroa.

Vuoden 2015 muutetussa talousarviossa kaupungin käyttötalouden toimintatulot olivat 389,5 milj. euroa. Vuoden 2015 aikana toteutuneet toimintatulot olivat 428,9 milj. euroa. Toimintatuotot ylittyivät ennakoitua enemmän ennätyksellisen vilkkaasta kaavoituksesta ja rakentamisesta johtuen. Talousarvion tulot ylittyivät mm. maanmyyntivoittojen osalta 4,5 milj. euroa, maankäyttö- ja kehittämiskorvausten osalta 24,5 milj. euroa, tarkastus- ja valvontamaksujen osalta noin 1,7 milj. euroa ja maanlajitystuottojen osalta 0,8 milj. euroa. Tulot ylittyivät myös sivistystoimen erityisvaltionosuuksien ja käyttösuunnitelmaan kuulumattomien projektien rahoituksen osalta. Myyntituotot sisältävät 6,4 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelutuottoja.

Toimintatulot toteutuivat 110-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden ja toimintatuotot (ilman HSY) kasvoivat 7,3 prosenttia vuoden 2014 tilinpäätökseen nähden.

Kaupungin toimintamenot ilman valmistusta omaan käyttöön olivat muutetussa talousarviossa 1 461,2 milj. euroa. Vuoden 2015 aikana toteutuneet toimintamenot ilman valmistusta omaan käyttöön olivat 1 444,6 milj. euroa. Toimintakulujen 16,6 milj. euron alitus johtui mm. toimeentulotuentarpeen ennakoitua pienemmästä kasvusta, liikuntapalvelujen avustusperiaatteen muutoksesta, varhaiskasvatuksen kesäajan säästöistä henkilöstömenoissa sekä kaupungin kiinteistö- ja ruokahuoltoa hoitavan Vantin hintojen alennuksesta. Toimintakulut sisältävät 6,4 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia.

Toimintakulut toteutuivat 99-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden ja toimintakulujen kasvu (ilman VOK, HSY) oli 2,7 prosenttia vuoden 2014 tilinpäätökseen nähden. Talousarvion toteumavertailuosiossa esitetään talousarvion toteutuminen toimialojen, liikelaitosten ja rahastojen osalta valtuuston päättämien sitovuustasojen mukaisesti.

Vuoden 2015 verotulot alittivat talousarvion 14 milj. eurolla. Talousarvioon nähden kunnallisveroarvion toteuma oli 98 prosenttia, yhteisöveron toteuma 107 prosenttia, kiinteistöveron toteuma 96 prosenttia ja valtionosuuksien toteuma 103 prosenttia. Kaikkiaan verorahoitus yhteensä (verot ja valtionosuudet) toteutui 99-prosenttisesti. Verorahoitus (vero- ja valtionosuustuotot yhteensä) kasvoivat vain 2 prosenttia vuoden 2014 tilinpäätökseen nähden.

Rahoitustuottoja ja -kuluja toteutui vuonna 2015 yhteensä 29,5 milj. euroa, talousarviossa yhteenlasketuiksi rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi oli arvioitu 10,3 milj. euroa. Talousarvion ja toteuman välinen ero johtuu Vantaan Energia Oy:n 5,5 milj. eurolla talousarvion ylittäneistä osinkotuotoista sekä edelleen alhaisena pysyneestä korkotasosta. Kaupungin 1,078 miljardin euron lainasalkun korkomenot toteutuivat 5,9 milj. euron tasolla ja alittivat talousarvion 12 milj. eurolla. Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat syksyllä 2015 esitettyjen ennusteiden mukaisesti.

Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2015 98,1 milj. euroa joka oli 111 prosenttia ja 9,6 milj. euroa enemmän talousarvioon nähden. Poistot kasvoivat 20 prosenttia edelliseen vuoteen nähden pääasiassa Kehäradan käyttöönnotosta johtuen. Kehäradan poistot ylittivät talousarviossa oletetun, sillä rataa kuului myös erittäin lyhyen poistoajan käyttöomaisuusluokkia. Muiden pitkävaikutteisten menojen poistot kasvoivat 8 milj. eurolla, kiinteiden rakenteiden 4 milj. eurolla ja rakennusten 4 milj. eurolla vuoteen 2014 nähden. Poistoja lisäsi myös tehdyt rakennusten purkamiset. Kiinteistö Oy Vantaan Erikaksen osakkeiden poistamaton hankintameno on suurempi kuin todennäköinen luovutushinta, joten osakkeisiin tehtiin varovaisuuden periaate huomioiden 4,7 milj. euron arvonalennus. Lisäksi Anturikeskus Oy:n ja Culminatum Oy:n purkamisesta tehtiin yhteensä 43 068 euron arvonalennukset.

Kaupungin vuosikatteeksi vuoden 2015 tilinpäätöksessä muodostui 98,4 milj. euroa, tilikauden tulokseksi 1,4 milj. euroa ja tilikauden ylijäämäksi 0,7 milj. euroa.

Investointiosan ja rahoitusosan toteutuminen

Vuoden 2015 alkuperäisen talousarvion investointiosan tulot olivat (liikelaitokset ja rahastot mukaan lukien) 5,1 milj. euroa, menot 133,1 milj. euroa ja investointiosan netto 128 milj. euroa. Vuoden 2015 aikana valtuusto päätti siirtää 0,2 milj. euroa aineettoman omaisuuden hankeryhmästä irtaimen omaisuuteen ja Kehäradan hankeryhmästä 6,8 milj. euroa osakkeisiin ja osuuksiin Dixin bussiterminaalikiinteistön lunastusta varten, alentaa rakentamisinvestointeja 0,1 milj. euroa ja tehdä siirtoja rakentamisen hankeryhmän sisällä, korottaa investointiosan määrärahoja 4,6 milj. euroa Kehä III toisen vaiheen toteuttamiseen, 2,1 milj. euroa Kehäraataan, 7 milj. euroa kiinteän omaisuuden ostoon, 1,5 milj. euroa pilaantuneiden maa-alueiden kunnostukseen ja 0,4 milj. euroa osakkeiden hankintaa. Muutosten jälkeen bruttoinvestointimenoiksi muodostui 155,5 milj. euroa.

Vuoden 2015 toteutuneet bruttoinvestointimenot olivat yhteensä 152,8 milj. euroa, josta Kehäradan osuus on 22,3 milj. euroa ja Kehä III:n osuus 10,4 milj. euroa. Investointituloja toteutui 15,3 milj. euroa, noin 10 milj. euroa yli talousarvion. Ylitys johtui mm. talousarviovaiheessa ennakoidun EVTEK kuntayhtymän purkamisesta, EVTEK:in Leiritien kiinteistön myynnistä VTK Kiinteistöt Oy:lle ja Vantaan Innovaatioinstituutin myynnistä VTK Kiinteistöt Oy:lle. Vuoden 2015 investointiosan netoksi muodostui yhteensä 137,5 milj. euroa, joka alitti muutetun talousarvion 12,8 milj. eurolla.

Muutetun talousarvion mukaiset investointimäärärahat ylittyivät Kehäradan osalta 2,1 milj. euroa lentoaseman juna-aseman urakan viivästymisestä johtuen sekä kiinteän omaisuuden ostojen osalta 2,1 milj. euroa ennakoidun KOy Erikasin tontin luovutuksesta johtuen. Investointimäärärahat alittuivat irtaimen omaisuuden osalta 0,8 milj. euroa ja aineettoman omaisuuden (tietojärjestelmähankinnat) 1 milj. euroa.

Kaupunki rahoitti myös vuonna 2014 Kehä III:n rakentamista valtiolle yhteensä 10,8 milj. eurolla. Valtio tulee maksamaan Kehä III:n perusrakennuksen 2. vaiheessa Vantaan valtion puolesta rahoittamat 38,3 milj. euroa takaisin Vantaalle kahdessa erässä vuosina 2016–2017.

Talousarviossa 2015 varauduttiin talousarvion käyttötalousosan ja investointiosan perusteella 89 milj. euron nettolainanottoon. Vuoden 2014 hyvästä kassatilanteesta johtuen ja toimintatuottojen ja rahoitustuottojen ja -kulujen toteuduttua vuonna 2015 huomattavasti talousarviota paremmin täysimääräiseen lainan nostoon ei ollut tarvetta. Kaupungin pitkäaikainen lainamäärä lisääntyi vuoden 2015 aikana 15,1 milj. eurolla, alittaen talousarviossa varatun lainanoton lähes 74 milj. eurolla. Kaupungin lainakannaksi muodostui 1 078 milj. euroa (ilman konserniyhtiöiden konsernitilin saldoja).

Tuottavuusmittarit

		TP 2014	TP 2015
Vertailukelpoinen menokehitys	Vertailukelpoinen toimintakatteen kehitys	2,5 %	0,3 %
Suhteutettu menokehitys	Asukaskohtainen toimintakatteen muutos %	-0,1 %	-0,8 %
Sairauspoissaoloprosentti	Terveysperusteiset poissaolot / työpäivä	4,60 %	4,50 %
Tilatehokkuus	Toimitilaneliöt / asukasmäärä	3,7	3,8
Energiatehokkuus (kWh/rm ³)	Energiankulutus / tilavuus	61,5	61,0

Vertailukelpoisen toimintakatteen kehitys sekä asukaskohtaisen toimintakatteen muutos on suhteutettu myös hintatason muutokseen (Peruspalvelujen hintaindeksi, Lähde: Tilastokeskus, ennusteet VM). Toteutuneet mittarit lasketaan kerran vuodessa tilinpäätöstietojen valmistuttua.

Sairauspoissaoloprosentin mittari kuvaa sitä kuinka suuri osuus kokonaistyöajasta on kulunut terveysperusteisiin poissaoloihin. Terveysperusteisia poissaoloja ovat omasta sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaudeista johtuvat poissaolot.

Tilatehokkuus -mittarilla toimitilaneliöt on suhteutettu asukasmäärään. Mittarin suhdeluvun avulla voidaan vertailla kuntien palvelutuotantoon käytössä olevan toimitilan määrää suhteessa palvelujen kysyntään.

Energiatehokkuus -mittarilla energiankulutus suhteutetaan rakennustilavuuteen. Mittari kuvaa kaupungin omistaman rakennuskannan vuotuista energian ominaiskulutusta. Mittarin tunnusluku raportoidaan kerran vuodessa, edellisen vuoden energiankäyttötilastojen valmistuttua.

1.1.5 Vantaan kaupungin henkilöstö

Henkilöstömäärä

	31.12.2014	31.12.2015
Yleishallinto	5	5
Kaupunginjohtajan toimiala	168	170
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala	379	367
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	463	466
Vantaan Työterveys liikelaitos	70	73
Sivistystoimien toimiala	5 737	5 729
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	2 626	2 701
Suun terveydenhuollon liikelaitos	311	319
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala	673	676
Yhteensä	10 432	10 506

Palkat

Palkkamenot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 1,3 prosenttia eli 4,7 milj. euroa. Palkkamenojen kasvuun vaikutti kunnalliseen työmarkkinaratkaisuun 2014–2016 sisältynyt yleiskorotus 1.7.2015 alkaen. Vuoden 2015 palkkamenot olivat 371,7 milj. euroa. Henkilöstön lukumäärä kasvoi verrattuna edelliseen vuoteen. Henkilöstömäärän kasvusta pääosa muodostuu määräaikaisen henkilöstön lisääntymisestä.

Henkilöstön kehittäminen

Vuoden aikana on rakennettu toimialojen koulutusohjelma koulutussuunnitelmien pohjalta, toteutettu koulutuspäiviä sekä osaamisen kehittämisen asiantuntijapalveluja. Tämä on osa *Osaamisen johtamisen ja kehittämisen vuosikelloa*, jota on rakennettu yhteistyössä toimialojen ja Metropolia ammattikorkeakoulun kanssa. Prosesseja ja viestintää on saatu yhtenäistettyä ja toteutetut koulutukset on saatu kytkettyä entistä paremmin koulutussuunnitelmiin. Osaamisen vuosikellon toteutuminen on laajentanut ja vahvistanut henkilöstökeskuksen asiakkuusvastaavan roolia toimialan yhdyshenkilönä. Toiminta vuoden aikana on johtanut entistä suunnitelmallisempaan osaamisen kehittämiseen ja henkilöstön täydennyskoulutuksessa on päästy kohti isompia kokonaisuuksia ja osaamisalueita.

Kevään aikana tulosalueiden johtoryhmien tehtävänä oli tarkastella oman tulosalueensa Kunta10- ja työolojen arviointikyselyjen nostoja samanaikaisesti johtamisjärjestelmän ja CAF-osioiden arvioinnin nostojen kanssa. Tulosalueet poimivat kaikista arvioinneista tärkeimmät kehitysnostot itselleen. Tulosalueen johtamisjärjestelmäarviointiin käytettiin Webropol-kyselyä, johon vastasi 1036 työntekijää tai esimiestä. Johtamisjärjestelmän arvioinnin tuloksien (yhdistettynä CAF-itsearviointimallin johtajuus, henkilöstö ja henkilöstötulokset) pohjalta nostettiin tavoitteita talousarviokirjaan vuodelle 2016.

Vuoden aikana on toteutettu systemaattista esimiesvalmennusta: Johtamistarjotin, Esimiehenä Vantaalla valmennus, Tajua työssä, Jet, ylimmän johdon valmennuspäivä. Valmennuksiin on integroitu itsearviointi kehittämistyökalu DiSC Wol.

Sairauspoissaolot laskivat hieman edellisvuodesta (0,06 %). Esimiesten työtä helpotettiin eVälkejärjestelmällä joka antaa hälytyksen, kun sairauspoissaolon riskiraja ylittyy. Lisäksi luotiin malli vähältä piti -tilanteiden raportointiin ja tapaturmien tutkintaan. Lisäksi luotiin kaupunkiin Tuunatun työn malli, jossa työntekijän omaa työtä voidaan tilapäisesti muokata niin, että hän pystyy olemaan töissä eikä jää sairauslomalle.

1.1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riski käsitteenä sekä riskienhallinnan tavoitteet

Vantaan kaupungissa riskeillä tarkoitetaan epävarmuustekijöitä, tapahtumia tai tapahtumaketjuja, joiden toteutuessa Vantaan kaupunkikonserni ei saavuta sille asetettuja tavoitteita ja/tai kokee menetyksiä. Kaupunkikonsernissa riskejä käsitellään ensisijaisesti vaikutuksiltaan kielteisinä tapahtumina, mutta myös menetetty mahdollisuus voi olla riski. Riskin merkittävyyttä arvioidaan toteutumisen todennäköisyyden sekä mahdollisten seurausten vakavuuden kautta.

Riskienhallinnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Riskienhallinnalla pyritään osaltaan varmistamaan myös se, että johtaminen, toiminnan suunnittelu ja päätöksenteko perustuvat oikeaan ja riittävään tietoon.

Riskienhallinnan kehittäminen vuonna 2015

Rahoituksen tulosalue on jatkanut vuonna 2014 käynnistettyjä riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa kehittäviä toimenpiteitä. Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 2.3.2015 ohjeen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteista Vantaan kaupunkikonsernissa, joka osaltaan tarkentaa kaupunkikonsernin riskienhallinnan kokonaisuutta. Tavoitteena on kehittää riskienhallinnan toimintamalleja niin, että riskienhallintaa toteutetaan kokonaisvaltaisesti, järjestelmällisesti ja yhtenäisten periaatteiden mukaisesti koko kaupunkikonsernissa.

Rahoituksen tulosalueelle rekrytoitiin vuonna 2015 riskienhallintapäällikkö, joka osallistunut kaupunkikonsernin sekä kaupungin merkittävimpien yhtiöiden johtoryhmien kokouksiin jalkauttamaan määritettyjä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan käytäntöjä. Jalkauttamista jatketaan vuoden 2016 aikana.

Riskienhallinnan ohjausryhmä on jatkanut vuonna 2014 käynnistynyttä työtään. Ohjausryhmä kokoontui vuonna 2015 toimintasuunnitelmansa mukaisesti neljä kertaa ja käsitteli mm. Vantaan kaupungin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimintamalleja sekä muita vastuualueensa ajankohtaisia asioita. Lisäksi ohjausryhmä ohjasi ja tuki riskienhallintapäällikköä riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa käsittelevien dokumenttien laatimisessa.

Riskienhallinnan ohjausryhmä laati yhdessä riskienhallintapäällikön kanssa mallin kaupunkikonsernin riskienhallintasuunnitelmasta. Riskienhallintasuunnitelma otettiin käyttöön kaikilla toimialoilla, liikelaitoksissa sekä kaupunkikonserniin kuuluvissa merkittävissä yhtiöissä (12 kpl).

Vuoden 2015 aikana raportointikäytännöt yhdenmukaistettiin, minkä seurauksena myös kaupunkikonserniin kuuluvat yhtiöt noudattavat jatkossa samaa aikataulua kuin kaupunki. Riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta raportoidaan kaksi kertaa vuodessa. Vuoden toista arviointia täydennetään lisäksi selonteolla kuluvan vuoden riskienhallinnassa sekä sisäisessä valvonnassa onnistumisesta.

Riskien arvioinnin johtopäätökset

Tilinpäätöksessä esitettävä arvio Vantaan kaupungin merkittävimmistä riskeistä perustuu kaupunkikonserniin kuuluvien organisaatioiden laatimiin riskien arviointeihin. Kaupunkitasoiset riskit on arvioitu riskienhallinnan ohjausryhmän toimesta.

Strategiset riskit

Strategiset riskit kohdistuvat kaupungin pitkän aikavälin tavoitteisiin sekä näiden toteutumista tukeviin kriittisiin menestystekijöihin.

Merkittävimmiksi arvioiduista strategisista riskeistä keskeisin on SOTE-uudistus, joka voi aiheuttaa huomattavan strategisen riskin toteutumisen, mikäli muutos on hallitsematon ja/tai uudistuksen toteutus on Vantaan kaupungin etujen vastainen. Strategisena riskinä voidaan nähdä myös valtionosuusjärjestelmään kohdistuvat leikkaukset, joilla on negatiivinen vaikutus kaupungin talouteen.

Uutena strategisena riskinä voidaan esille nostaa kasvava turvapaikanhakijoiden määrä, joka on aiheuttanut ennalta arvaamattoman kasvun palvelutarpeessa. Erilaisilla kielitaito- ja koulutustaustoilla tulevien turvapaikanhakijoiden palvelutarpeisiin vastaaminen edellyttää merkittävää resursointia, mihin kaupungin tiukka taloudellinen liikkumavara asettaa haasteen.

Strategiseksi riskiksi voidaan arvioida myös resurssit huomattavassa määrin ylittävä kuntalaisten palvelutarpeen muu kasvu, jolla voi olla merkittäviä vaikutuksia niin kaupungin talouteen kuin maineeseenkin. Palvelutarpeen kasvu voi olla seurausta ulkoisen toimintaympäristön laaja-alaisista muutoksista kuten esimerkiksi työllisyyden ei-toivotusta kehityksestä, väestön ikääntymisestä tai perheiden pahoinvoinnin lisääntymisestä.

Strategisia riskejä arvioidaan säännöllisesti kaupungin kaikilla tasoilla osana toiminnan ja talouden suunnittelua sekä seuranta.

Toiminnalliset riskit

Toiminnalliset (operatiiviset) riskit ovat kaupungin organisaation päivittäisen toiminnan jatkuvuutta, prosesseja ja järjestelmiä uhkaavia riskejä.

Vantaan kaupungissa keskeisiksi toiminnallisiksi riskeiksi on arvioitu henkilöstön saatavuus ja osaaminen kriittisissä ammattiryhmissä, tietohallinnon peruspalveluihin liittyvät poikkeamat (ml. tietoturvallisuuteen liittyvät riskit), työhyvinvointi ja henkilöstön jaksaminen sekä avainhenkilöriskit, jotka korostuvat pyrittäessä suurempaan tehokkuuteen madaltamalla organisaatioita.

Henkilöstön saatavuus on riski ennen kaikkea henkilöintensiivisissä toiminnoissa kuten sosiaali- ja terveystoimessa, sivistystoimessa sekä tietyissä teknisissä tehtävissä. Saatavuusongelmista johtuvia riskejä on pyritty hallitsemaan muun muassa ennakkoivalla rekrytoinnilla, erilaisilla harjoitteluohjelmilla sekä ylläpitämällä kiinnostavan työnantajan mielikuvaa ja mainetta.

Henkilöstön osaamisesta huolehditaan perehdytyksen ja koulutuksen avulla sekä laatimalla henkilöstön koulutussuunnitelmia. Palveluiden saatavuuden turvaaminen toteutetaan ostamalla tarvittaessa palveluita ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

Tietojärjestelmien toimintahäiriöihin on Vantaan kaupungissa varauduttu muun muassa uudistetussa ICT-valmiussuunnitelmassa määritetyin toimenpitein, ylläpitämällä vaihtoehtoisia toimintatapoja sekä testaamalla merkittävimpien ICT-palveluita tuottavien yritysten kykyä toimia häiriötilanteissa. Kaupungin tietoturvaohjeessa ohjeistetaan käyttäjiä oikeaan ja tietoturvalliseen tapaan toimia. Lisäksi kaupungin henkilöstöltä edellytetään tietoturvasitoumuksen allekirjoittamista.

Avainhenkilörisktiin vaikutetaan muun muassa jakamalla osaamista niin, että toiminnot eivät ole yhden henkilön varassa sekä dokumentoimalla työohjeita yhteisiin tietokantoihin.

Taloudelliset riskit

Taloudelliset riskit liittyvät kaupungin talouden tasapainoon, investointeihin sekä rahoitukseen, sijoituksiin ja maksuvalmiuteen.

Merkittävin kaupungin toimintaan vaikuttavista taloudellisista riskeistä on sen verotulojen määrässä tapahtuvat negatiiviset muutokset yhdistettynä menojen budjetoitua suurempaan kasvuun. Koska kaupunki voi omalla toiminnallaan vaikuttaa tulopohjaansa vain rajallisesti, riskiä hallinnoidaan ensisijaisesti hillitsemällä käyttötalouden menojen kasvua sekä käyttämällä investoinneissa tiukkaa tarpeellisuusharkintaa ja hajauttamalla niitä ajallisesti.

Vantaan kaupunginhallituksen hyväksymän yleisohjeen mukaisesti kaupungin rahoitus- ja korkoriskien hallinnan tavoitteena on suojata Vantaan kaupunkikonsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta. Lainanoton kustannuksiin ja niiden vaihteluihin vaikuttavat ensisijaisesti euroalueen yleinen korkotaso ja sen muutokset. Kustannuksiin vaikutetaan pääasiassa hallitsemalla velan korkoriskiasemaa sekä toteuttamalla kaupunkikonsernin lainanotto mahdollisimman kustannustehokkaasti.

Rahoitusriskiä hallinnoidaan välttämällä jälleenrahoitettavaksi tulevien lainojen liiallista keskittymistä ajallisesti ja varainhankintalähteittäin sekä sijoitetun ylimääräisen likviditeetin avulla. Kaupungin lainasalkku kasvoi vuonna 2015 ainoastaan n. 15,1 milj. eurolla ja sen koko oli vuoden 2015 lopussa n. 1,08 miljardia euroa. Lisäksi vanhoja lainoja jälleenrahoitettiin yhteensä 152 miljoonan euron edestä. Sekä kaupungin oma että konsernin pitkäaikainen varainhankinta pystyttiin järjestämään erittäin kohtuullisilla ehdoilla.

Kaupungin lainasalkku hyötyi edelleen historiallisen matalan korkotason jatkumisesta, mikä näkyi ennätysellisen alhaisissa korkomenoissa. Vantaan kaupungin lainasalkkuun ei sisälly valuuttakurssiriskiä.

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta Vantaan kaupunkikonsernissa on keskitetty konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalueelle.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskillä tarkoitetaan riskiä, joka toteutuessaan aiheuttaa taloudellisia menetyksiä, henkilövahinkoja tai haittaa ympäristölle. Vahinkoriski kohdistuu tyypillisesti tiettyyn kohteeseen. Vahinkoriskejä ovat esimerkiksi organisaation omaisuuden vaurioituminen, tuhoutuminen tai häviäminen esimerkiksi rikoksen tai muun vahingollisen tapahtuman seurauksena.

Keskeisiksi vahinkoriskeiksi Vantaan kaupungissa on arvioitu henkilöstöön kohdistuvat uhka- ja väkivaltatilanteet sekä muu työturvallisuus, toimitilojen turvallisuuteen, terveellisyys- ja käytettävyyteen liittyvät riskit (sisäilmaongelmat, kosteusvahingot), kuntalaisiin kohdistuvat tapaturmat, joista kaupunki on vastuussa sekä vakavat potilaisiin ja asiakkaisiin kohdistuvat riskit, kuten hoitovirheet tai mahdolliset ruokamyrkytykset.

Henkilöihin kohdistuviin uhka- ja väkivaltatilanteisiin vaikutetaan mm. työolojen arvioinneilla, henkilöstön koulutuksella ja tilojen teknisillä ja rakenteellisilla järjestelyillä sekä hankkimalla hälytys- ja vartiointipalveluita ja raportoimalla ja seuraamalla uhka- ja läheltä piti - tilanteita.

Kiinteistöjen turvallisuus ja terveellisyys pyritään varmistamaan korjaustarpeiden ennakoinnilla ja riittävien resurssien kohdentamisella kiinteistöjen kunnossapitoon. Lisäksi kaupunki huolehtii riittävästä valvonnasta rakentamis- ja kunnostamisvaiheessa sekä kiinteistön ja sen tekniikan tarkoituksenmukaisesta käytöstä. Kiinteistöihin ja muuhun omaisuuteen kohdistuviin muihin vahinkoriskeihin vaikutetaan osin samoin keinoin kuin henkilöihin kohdistuviin riskeihin. Keskeistä on henkilöstön kouluttaminen, rakenteellinen ja tekninen suojaus sekä henkilöiden suorittama vartiointi. Pelastuslaitoksen ohjauksessa kiinteistöihin on laadittu lakisääteiset pelastussuunnitelmat. Lisäksi koulujen ja oppilaitosten käytössä on hyvinvointikansio, jossa on pelastussuunnitelmaa laajemmin ohjeita ja toimintamalleja liittyen turvallisuuteen ja häiriötilanteiden hallintaan.

Vuonna 2015 vahinkoriskitapahtumat eivät aiheuttaneet kaupunkitasoisesti merkittäviä seurauksia.

Kaupungin vahinko- ja vastuuriskien seurauksia on rajattu vakuuttamalla. Kaupungille lakisääteisiä vakuutuksia ovat tapaturmavakuutus ja liikennevakuutus, minkä lisäksi kaupungilla on voimassa ryhmähenkivakuutus. Lakisääteiset ja muut pakolliset vakuutukset otetaan vähintään sen mukaisina, mitä lainsäädäntö ja muut määräykset edellyttävät. Myös kaupunkikonsernin omaisuus- ja keskeytysvakuutukset sekä toiminnan ja hallinnon vastuuvakuutukset kilpailutetaan säännöllisin väliajoin niin, että kaupungilla, sen liikelaitoksilla ja tytäryhteisöillä on ajantasainen ja mahdollisimman laaja ja kattava vakuutusturva sekä vakuutusyhtiön tarjoamat riskienhallinta- ja vahinkojen torjuntapalvelut. Niiltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät korvaa omaisuutta kohdanneita vahinkoja, ne voidaan kattaa rahoituksen tulosalueen hallinnoimasta vahinkorahastosta.

Riskitapahtumat vuonna 2015

Vuonna 2015 toteutuneita merkittäviä riskejä olivat muun muassa huomattavasti kasvanut turvapaikanhakijoiden määrä ja sen aiheuttama vaikutus eri organisaatioiden toimintaan ja resursseihin, ajoittain esiintyneet kaupunkitasoisten tietoliikenneyhteyksien toimintahäiriöt, tietyissä palveluissa esiintynyt huomattava palvelutarpeen kasvu sekä energialiiketoiminnan kannattavuuteen vaikuttanut sähkön alhainen markkinahinta. Eräänä toteutuneena strategisena riskinä voidaan myös pitää potilastietojärjestelmä Apotin hankintaan liittyvää markkinaoikeuteen tehtyä valitusta, joka estää toistaiseksi hankintasopimuksen laatimisen.

Sisäisen tarkastuksen suorittamissa tarkastuksissa on noussut esille merkittäviä kehittämistarpeita eräissä kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen toimintatavoissa ja hallinnossa. Kaupunki on käynnistänyt korjaustoimenpiteet vuoden 2015 aikana. Joidenkin yhtiöiden kohdalla tapauksien tutkinta on vielä kesken.

Häiriötilanteisiin varautuminen ja valmiussuunnittelu

Kaupungin asukkaille ja yhteistyökumppaneille tärkeiden toimintojen jatkuvuus suurten riskien toteutuessa varmistetaan valmiussuunnitelmin sekä muilla toiminnan jatkuvuuteen pyrkivillä varautumisjärjestelyillä. Tällaisia suunnitelmia ja valmisteluja ovat muun muassa:

- lakisääteisen valmiussuunnittelun yleisenä osana toimiva kaupunkikonsernin valmiusohje
- toimialojen valmiussuunnitelmat
- kaupungin ICT-valmiussuunnitelma ja kriisiviestintäohje
- pandemiasuunnitelma ja muut tartuntatauteihin varautumisen suunnitelmat
- uhkatilanteiden suunnitelmat toimintayksiköissä mm. pommiuhkien ja väkivaltaisten asiakkaiden varalta
- pelastuslaitoksen ohjauksessa ja valvonnassa laaditut kiinteistöjen lakisääteiset pelastussuunnitelmat
- suurten vahinkotilanteiden varalta laaditut toipumis- ja jälleenrakennussuunnitelmat

Kaupungin palveluiden järjestäminen edellyttää keskeisten teknisten järjestelmien toimivuutta ja ostopalveluja käytettäessä luotettavia palvelujen tuottajia.

Sähkönjakelun häiriöt ovat keskeinen riski asukkaille tarjottavien palvelujen jatkuvuudelle. Sähkönjakelusta Vantaan alueelle vastaavan Vantaan Energia Oy:n kanssa on sovittu käytännöistä, joilla varmistetaan sähkön saatavuuden palauttaminen häiriötilanteissa kaikkein tärkeimpiin kohteisiin mahdollisimman nopeasti. Sähkönjakelun häiriöiden alueellisista vaikutuksista ja ajallisesta kestosta kaupunki ja Vantaan Energia Oy ovat tehostaneet yhteistä viestintää. Vantaan Energia Oy on harjoitellut toimintaa koko kaupungin alueen sähkön ja kaukolämmön jakelun häiriötilanteessa. Lisäksi kaupungin keskeisten kiinteistöjen varavoiman käyttöä on suunniteltu lisättäväksi ja osin jo toteutettukin.

Kaupungin palvelutuotannon jatkuvuudelle tietojärjestelmien, tietoliikenteen ja telepalvelujen toiminnan häiriöt ovat merkittävä riski. Vuoden 2014 joulukuussa vahvistettiin uudistettu kaupungin ICT-valmiussuunnitelma. Häiriötilanteiden vaikutusten estämiseksi on varmistettava, että ICT-palveluja kaupungille tuottavilla on yrityksillä on nopeasti käyttöön otettavat varajärjestelmät. Vuoden 2015 kesäkuussa järjes-

tettiin kaupungin keskeisimmän ICT-palvelujen tuottajan kanssa valmiusharjoitus, jossa tarkoituksena oli selvittää palveluntuottajan kyky toimia erilaisissa häiriötilanteissa.

Vesihuollosta Vantaalla vastaava Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä (HSY) on laatinut vuonna 2013 valmiussuunnitelman, jossa on suunniteltu vedenjakelun järjestämisen toimenpiteet häiriötilanteissa. HSY on toteuttamassa vedenjakelun toimintavarmuuden parantamisohjelmaa, jolla riittävä puhtaan veden saatavuus varmistetaan jos laitoksissa on teknisiä häiriöitä. Vantaan alueen pumppaamoihin ollaan hankkimassa varavaimalaitteet vedenjakelun varmistamiseksi sähkökatkojen aikana. Lisäksi kaupungin ja HSY:n välistä häiriötilanteen aikaista viestinnällistä yhteistyötä on tehostettu.

Kaupunki hankkii sekä palveluita että palvelutuotannolle tärkeitä materiaaleja yrityksiltä. Kaupungin hankintäsäännössä edellytetään hankintasopimuksia tehtäessä varmistettavan yritysten kyky huolehtia sopimusten edellyttämien palveluiden tai tavaroiden toimittamisesta myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Poikkeuksellisen vakaviin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin kaupunki varautuu valmiuslain ja valtion viranomaisten mahdollisten ohjeiden mukaisesti pitämällä valmiussuunnitelmat ajan tasalla ja huolehtimalla muista kaupungin vastuulla olevien yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen varautumisjärjestelyistä. Kaupungin toimialojen ja kaupunkikonsernin yksiköiden valmiussuunnittelua ohjaa kaupunginjohtajan lokakuussa 2013 vahvistama Vantaan kaupunkikonsernin valmiusohje. Vuoden 2015 aikana uudistettiin sivistystoimen ja sosiaali- ja terveydenhuollon toimialojen valmiussuunnitelmat.

1.1.7 Ympäristötekijät

Kuntien ympäristötilinpidon laatimisen lähtökohtana on kauppa- ja teollisuusministeriön kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohje ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan tai kuntayhtymän tilinpidossa.

Vantaalla seurattavat ympäristötilinpidon tulot, kulut ja investoinnit on määritelty kuutoskaupunkien kestävän kehityksen raportoinnin kehittämistyön yhteydessä. Ympäristöasioista laaditaan kaupungissa erillinen kestävän kehityksen raportti.

Ympäristötulolla tarkoitetaan kuntaorganisaation toiminnasta saatuja tuloja, jotka liittyvät ympäristönsuojeluun. Niitä ovat esimerkiksi ympäristölupamaksut, mahdollisesta ympäristötoiminnasta saadut myyntitulot ja ympäristön pilaajilta perityt kunnan suorittamien tai teettämien kunnostustöiden ja siivousten korvaukset.

Vuonna 2015 Vantaan kaupunkiorganisaation ympäristötuotot olivat vajaa 176 000 euroa. Tuotot kattoivat 0,06 prosenttia kaupungin kaikista toimintatuotoista. Vuonna 2015 suurimmat ympäristötuotot tulivat erilaisista ympäristömaksuista (58 500 euroa), öljysuojarahaston avustuksesta (50 000 euroa) sekä ryhmän *Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet* (48 900 euroa). Ympäristötuottoja kertyi 0,8 euroa asukasta kohden.

Ympäristömenoja aiheutuu toiminnasta, jonka tarkoituksena on tuottaa ympäristöhyötyjä tai ennaltaehkäistä, vähentää taikka korjata ympäristöhaittoja, parantaa tulevaa ympäristönsuojelun tasoa tai edistää luonnonvarojen kestävää käyttöä. Myös jäte-, sähkö- ja polttoainevero sekä öljyjäte- ja öljynsuojamaksu katsotaan ympäristömenoina.

Vuonna 2015 kaupungille kertyi 33,3 miljoonan euron verran ympäristökuluja, ja ne käsittivät 2,4 prosenttia kaupungin kaikista toimintakuluista. Suurin ympäristökustannuserä oli ryhmän *Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet* kulut, johon laskettiin muun muassa ympäristöjohtamisen kehittämiseen liittyviä henkilöstön palkkakuluja. Asukasta kohti laskettuna ympäristökuluja kertyi 155,4 euroa.

Ympäristöinvestoinneilla tarkoitetaan pitkävaikutteisia menoja, jotka syntyvät tulevien haitallisten ympäristövaikutusten ennaltaehkäisemisestä, vähentämisestä tai poistamisesta. Kysymys voi olla myös tulevien myönteisten ympäristövaikutusten aikaansaamisesta. Vuonna 2015 Vantaan kaupunki investoi ympäristönsuojeluun 12,0 miljoonaa euroa. Se oli 7,9 prosenttia kaupungin kokonaisinvestoinneista. Suurimmat ympäristöin-

vestoinnit (8,5 milj. euroa) tehtiin jätehuoltoon ja alueiden puhtaanapitoon. Asukasta kohti ympäristöinvestointeihin käytettiin 56,0 euroa.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan sekä sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Toimiva riskienhallinta edellyttää järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallinnan kokonaisuuteen kuuluvat keskeisesti myös menetyt toteutettujen riskienhallintatoimenpiteiden seurantaan sekä riskeistä raportointiin.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaupunkikonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Sisäinen valvonta on kaupungin johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia.

Vantaan kaupungin päätöksentekoa, omaisuuden hallintaa ja sopimustoimintaa säätelevät lakien ja asetusten lisäksi mm. johtosäännöt, hallinto- ja taloussääntö sekä eri toimialojen ja tulosalueiden vastuulla olevien toimintojen osalta näiden tulosalueiden laatimat ohjeet. Vantaan kaupungin hallintosäännön 3. luvun 37 §:ssä todetaan, että hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen ja kehittäminen ovat jokaisen toimialan vastuulla olevia tehtäviä. Riskienhallintaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasolla sekä eri toiminnoissa ja prosesseissa että palvelutuottajille ulkoistetuissa palveluissa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on määritetty Vantaan kaupunginvaltuuston 2.3.2015 hyväksymässä Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa - ohjeessa.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa ja tulosalueen tehtävät on määritelty kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännössä. Tarkastustyö perustuu kalenterivuoden kattavaan kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan, joka yhteen sovitetaan ulkoisen tarkastuksen työohjelmien kanssa.

Tarkastusten tuloksista raportoitii kuukausittain kaupunginjohtajalle ja kerran vuodessa kaupunginhallitukselle. Tarkastusraportit toimitettiin niiden valmistuttua kaupunginhallituksen puheenjohtajille, kaupunginjohtajalle ja koko kaupunkia tai tiettyä toimialaa koskevissa tapauksissa toimialan apulaiskaupunginjohtajalle ja asianosaisille esimiehille sekä toimialaa merkittävästi koskevissa tapauksissa lauta-kunnan/johtokunnan puheenjohtajalle. Tytär yhteisöä koskevissa tarkastuksissa tarkastusraportit toimitettiin myös ko. yhtiöön ja yleisjaostoon. Neljän tytäryhtiön osalta tarkastusraportit käsiteltiin poikkeuksellisesti kaupunginhallituksessa.

Vuonna 2015 sisäinen tarkastus on tehnyt 18 varsinaista tarkastusta, 9 jälkitarkastusta ja 65 kassantarkastusta. Tarkastuksia tehtiin kaikille toimialoille ja ne kohdistuivat mm. yleishallintoon, henkilöstöhallintoon, omaisuuden hallintaan, tavaroiden ja palveluiden hankintaan, taloushallintoon, tietohallintoon sekä sopimuksiin. Tarkastuksista viisi kohdistui kaupungin tytäryhtiöihin. Lisäksi vuoden 2014 vuosisuunnitelmasta valmistuneeseen neljään yhtiötarkastukseen liittyvät lisäselvitykset työllistivät sisäistä tarkastusta merkittävässä määrin. Tulosalueella työskenteli kuusi henkilöä.

Yhtiöihin tehtyjen tarkastusten perusteella voidaan todeta, että tytäryhtiöiden talouden ja hallinnon sisäisessä valvonnassa on edelleen merkittäviä kehittämistarpeita. Muilta osin tarkastukset eivät tuoneet esiin sellaisia laajempia asiakokonaisuuksia, joissa olisi merkittävässä määrin sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan tehostamistarpeita.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Vuoden 2015 tilikauden tulos oli 1,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden ylijäämä oli 0,7 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos heikkeni 0,7 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Toimintatuottojen, valmistus omaan käyttöön, verotulojen ja valtionosuuksien yhteenlaskettu kasvu vuoteen 2014 verrattuna ylitti toimintakulujen kasvun 11,7 miljoonalla eurolla. Rahoitustuotot vähennettynä rahoituskuluilla kasvoivat 6,7 miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumiset kasvoivat 20,3 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelma	2015 milj. €	2014 milj. €	2013 milj. €
Toimintatuotot	274,4	249,1	229,3
Valmistus omaan käyttöön	109,8	137,3	151,8
Toimintakulut	- 1 399,8	- 1 392,9	- 1 357,7
Toimintakate	- 1 015,6	- 1 006,4	- 976,6
Verotulot	934,0	923,5	915,2
Valtionosuudet	150,5	140,2	147,1
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	14,6	14,8	14,8
Muut rahoitustuotot	21,1	17,3	17,6
Korkokulut	- 5,9	- 8,9	- 9,5
Muut rahoituskulut	- 0,4	- 0,5	- 0,1
Vuosikate	98,4	79,9	108,4
Poistot ja arvonalentumiset	- 98,1	- 77,8	- 72,9
Satunnaiset erät	1,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	1,4	2,1	35,6
Tilinpäätössiirrot	- 0,7	- 1,0	- 0,4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,7	1,1	35,2

Kunnan tuloslaskelma osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulo-rahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tässä yhteydessä esitetty tuloslaskelma sisältää kaupungin, liikelaitoksien ja rahastojen ulkoiset tuotot ja kulut.

Tuotot

Vantaan kaupungin kokonaistuotot vuonna 2015 ilman valmistus omaan käyttöön olivat 1 394,6 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 49,8 miljoonaa euroa eli 3,7 prosenttia. Toimintatuotot kasvoivat edellisestä vuodesta 25,3 miljoonaa euroa. Verotuloja kertyi yhteensä 934 miljoonaa euroa. Vuoteen 2014 verrattuna kasvua oli 10,5 miljoonaa euroa (1,1 prosenttia). Valtionosuuksia kertyi vuonna 2015 yhteensä 150,5 miljoonaa euroa. Ne kasvoivat edellisestä vuodesta 10,3 miljoonaa euroa (7,4 prosenttia).

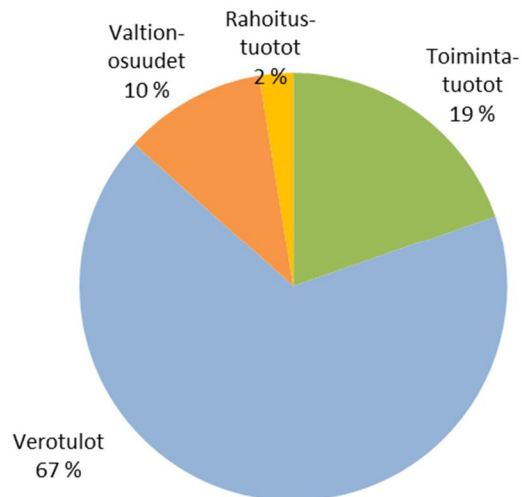
Kulut

Vantaan kaupungin kulujen kokonaismäärä vuonna 2015 oli 1 504,2 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 24,1 miljoonaa (1,6 prosenttia). Toimintakulut kasvoivat 6,9 miljoonaa euroa vuodesta 2014. Palvelujen ostot vähenivät 7,5 miljoonaa euroa (1,1 prosenttia) edelliseen vuoteen verrattuna. Omaan käyttöön valmistettujen, taseeseen aktivoitujen hyödykkeiden arvo laski 27,5 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta.

Taulukko. Tuotot vv. 2014 – 2015

Tuotot	2015 milj. €	2014 milj. €
Toimintatuotot	274,4	249,1
Verotulot	934,0	923,5
Valtionosuudet	150,5	140,2
Rahoitustuotot	35,7	32,0
Yhteensä	1 394,6	1 344,8

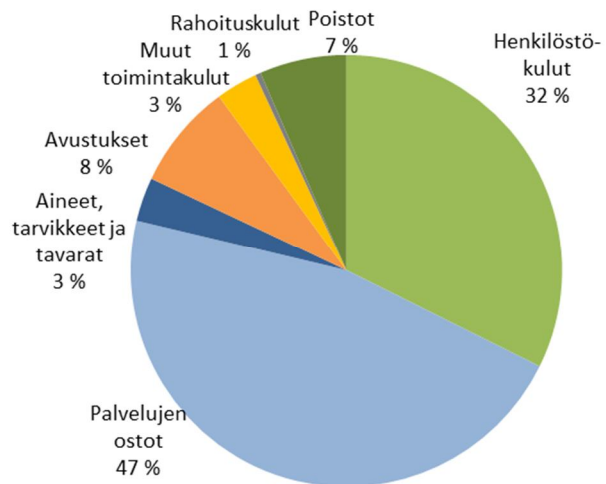
Kuvio. Vuoden 2015 tuottojen jakautuminen

Taulukko. Kulut vv. 2014 – 2015

Kulut	2015 milj. €	2014 milj. €
Henkilöstökulut	486,2	480,2
Palvelujen ostot	698,0	705,5
Aineet, tarvikkeet	49,5	52,3
Avustukset	119,3	110,7
Muut toimintaku	46,9	44,1
Rahoituskulut	6,2	9,4
Poistot	98,1	77,8
Yhteensä	1 504,2	1 480,1

Kuvio. Vuoden 2015 kulujen jakautuminen

Toiminta- ja vuosikate

Toimintakulujen ja toimintatuottojen erotuksena muodostuva kaupungin toimintakate osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate oli vuonna 2015 – 1 015,6 miljoonaa euroa. Se heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna 9,2 miljoonaa euroa.

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on pysynyt viiden vuoden tarkastelujaksolla tasaisena. Toimintatuotot kattoivat vuonna 2015 toimintakuluista 21,3 prosenttia.

Tuloslaskelman tunnusluvut	2015	2014	2013
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	21,3	19,8	19,0
Vuosikate/ poistot, %	100,4	102,7	148,9
Vuosikate, euroa/ asukas	458,8	379,0	521,1
Asukasmäärä	214 530	210 803	208 098

Vuosikate kuvaa kokonaistulorahoituksen riittävyyttä. Kaupungin vuosikate kasvoi edellisestä vuodesta 23,2 prosenttia ollen 98,4 miljoonaa euroa. Kaupungin tulorahoitus vuosikatteella mitattuna on ylijäämäinen.

Asukaskohtainen vuosikate on noussut vuoden 2014 tasosta 79,8 euroa, ollen 458,8 euroa/ asukas vuonna 2015. Vantaan kaupungin tavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso (138,1 miljoonaa euroa) asukasmäärällä, jolloin arvoksi muodostuu 643,9 euroa/ asukas.

Tilikauden tulos ja yli-/ alijäämä

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja arvonalentumiset, saadaan tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos. Poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaan. Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 98,1 miljoonaa euroa vuonna 2015.

Tilikauden tulos laski edellisestä vuodesta 0,7 miljoonaa euroa, ollen 1,4 miljoonaa euroa vuonna 2015. Tilikauden ylijäämä poistoeron ja varausten muutosten sekä rahastosiirtojen jälkeen oli 0,7 miljoonaa euroa.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Tilinpäätöksen rahoituslaskelma koostuu kaupungin ja liikelaitoksien eli Suun terveydenhuollon, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen, Vantaan Työterveyden sekä rahastojen varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma johdetaan tilinpäätöksen tuloslaskelmas-
ta ja taseesta.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta vuonna 2015 oli 36,6 miljoonaa euroa alijäämäinen. Vuonna 2015 investointimenot olivat 152,8 miljoonaa euroa. Investointien omahankintameno, eli investointimenojen ja investointien rahoitusosuuksien erotus, oli 147,1 miljoonaa euroa, eli vähennystä edellisvuoteen 6,2 miljoonaa euroa (4 prosenttia).

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirta puolestaan oli 12,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Kaupunki otti uutta pitkäaikaista lainaa yhteensä 152 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 136,9 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten lainojen nettolisäykseksi muodostui siten 15,1 miljoonaa euroa, kun se edellisvuonna oli 100,2 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten lainojen muutos 7 miljoonaa euroa koostuu tytäryhteisöjen konsernitilin saldon muutoksesta. Muihin maksuvalmiuden muutoksiin sisältyy tytäryhteisöjen konsernitilin saldon muutos 1,4 miljoonaa euroa.

Rahavarojen muutos

Rahavarojen muutos muodostuu rahoitustoiminnan muutosten nettomäärän sekä tulorahoituksen ja investointien nettomäärän erotuksena. Rahavarat olivat vuoden 2015 lopussa 166,2 miljoonaa euroa sisältäen tytäryhteisöjen konsernitilin saldon 52,6 miljoonaa euroa. Tytäryhteisöjen konsernitilin saldo lisääntyi 5,6 miljoonaa euroa vuoden 2015 aikana. Rahavarat kokonaisuudessaan vähenivät 24,5 miljoonaa euroa vuoden 2015 aikana.

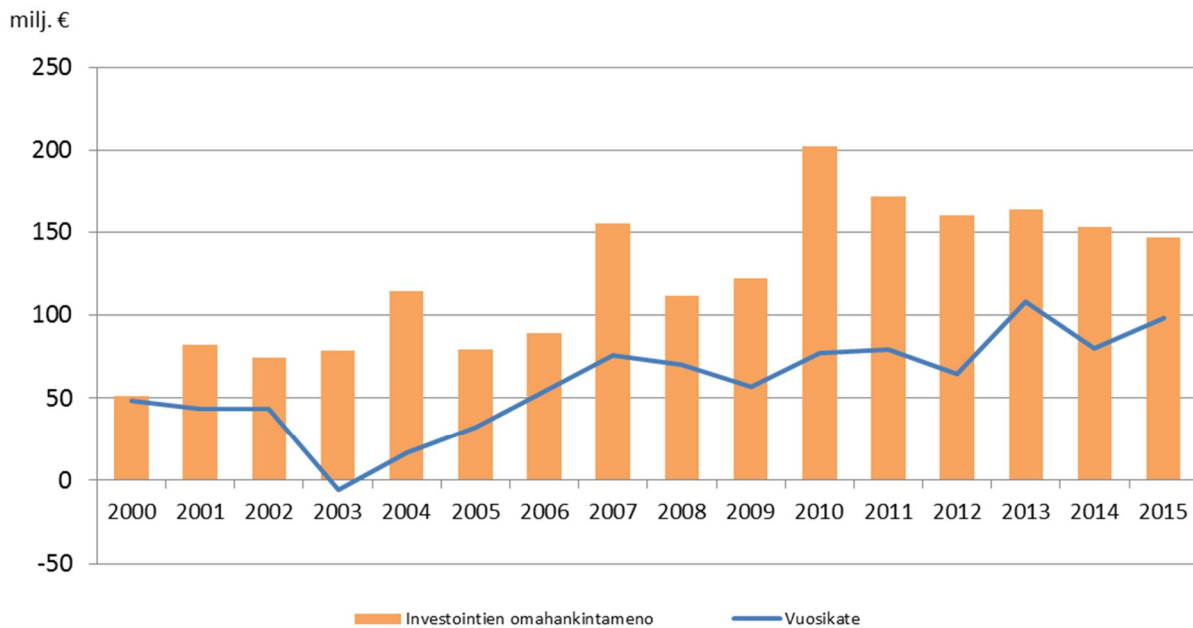
Rahoituslaskelma	2015 milj. €	2014 milj. €	2013 milj. €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	98,4	79,9	108,4
Satunnaiset erät	1,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-37,3	- 36,1	- 37,9
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-152,8	- 159,0	- 172,8
Rahoitusosuudet investointeihin	5,8	5,7	9,3
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	48,4	41,3	47,3
Toiminnan ja investointien rahavirta	-36,6	- 68,1	- 45,7
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-3,0	- 9,9	- 1,2
Antolainasaamisten vähennykset	2,4	0,7	1,0
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	152,0	204,0	170,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-136,9	- 103,8	- 131,7
Lyhytaikaisten lainojen muutos	7,0	20,9	5,5
Oman pääoman muutokset	10,0	2,4	5,1
Muut maksuvalmiuden muutokset	-19,5	- 6,3	32,5
Rahoituksen rahavirta	12,1	108,1	81,1
Rahavarojen muutos	-24,5	40,0	35,4
Rahavarat 31.12.	166,2	190,7	150,7
Rahavarat 1.1.	190,7	150,7	115,3

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2015	2014	2013
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	-314,9	-33,2	-26,6
Investointien tulorahoitus, %	66,9	52,1	66,3
Lainanhoitokate	0,7	0,8	0,8
Kassan riittävyys, pv	38,2	45,3	36,2

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Vuonna 2015 Vantaan kaupungin investoinneista jäi rahoitettavaksi lainarahoituksella, omaisuuden myynnillä tai rahavarojen käytöllä 33,1 prosenttia.

Vuosikatteen ja investointien omahankintamenon kehitystä vuosina 2000 - 2015 havainnollistetaan alla olevassa kuvassa.

Kuvio. Vuosikate ja investointien omahankintameno 2000 – 2015

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksumiin. Vantaan kaupungilla lainanhoitokate oli 0,7 vuonna 2015. Tulorahoitus ei kokonaan riitä lainojen hoitoon, sillä tunnusluvun arvo on alle 1. Hyvänä lainanhoitokykyä voidaan pitää silloin, kun tunnusluvun arvo on yli 2. Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Vantaan kaupungin vuoden 2015 lopun rahavaroilla olisi voitu kattaa 38,2 päivän kassasta maksut.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Tase käsittää sekä kaupungin että liikelaitoksien, eli Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen, Vantaan Työterveyden ja Suun terveydenhuollon, sekä Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston, Marja-Vantaan ja keskustan kehittämisrahaston, Sosiaalisen luototuksen rahaston ja Vahinkorahaston taseyksiköiden taseet yhdisteltynä. Sisäiset erät, kuten keskinäiset saatavat ja velat, eivät sisälly taseeseen.

Vastaavaa

Pysyviin vastaaviin sisällytetään aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, jotka vaikuttavat tuotannontekijöinä useana tilikautena sekä toimialasijoittamisen osakkeet, osuudet ja muut sijoitukset. Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintahintaan ja poistot on laskettu hyväksytyin poistosuunnitelman perusteella. Poistosuunnitelmat ja pysyvien vastaavien muutokset on esitetty liitetiedoissa. Pysyvien vastaavien arvo taseessa oli vuoden 2015 lopussa 1 859,9 miljoonaa euroa. Pysyvien vastaavien suurin erä on aineelliset hyödykkeet, joita oli 1 161,9 miljoonaa euroa vuoden 2015 lopussa (53,7 prosenttia taseen loppusummasta). Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden arvo oli vuoden 2015 lopussa 147,7 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2014 lopussa. Sijoituksia, eli osakkeita ja osuuksia sekä muita saamisia oli vuoden 2015 lopussa 604,4 miljoonaa euroa (27,9 prosenttia vastaavien kokonaismäärästä).

Toimeksiantojen varat koostuivat pääosin välitetyistä valtion asuntolainoista. Toimeksiantojen varat, joita oli vuoden 2015 lopussa 2,1 miljoonaa, olivat pysyneet samalla tasolla kuin vuonna 2014.

Vaihtuviin vastaaviin luetaan vaihto-omaisuus, pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Vaihtuvia vastaavia oli vuoden lopussa yhteensä 301,1 miljoonaa euroa (13,9 prosenttia taseen loppusummasta). Vaihto-omaisuuden arvo oli vuoden 2015 lopussa 39,1 miljoonaa euroa. Vaihto-

omaisuuden arvo nousi vuoden 2015 aikana 10,5 miljoonaa euroa verrattuna edellisvuoden arvoon. Nousu johtui pääosin Kehä III:n perusparannusmenojen noususta. Muuhun vaihto-omaisuuteen sisältyy vuoden 2015 lopun tilanteessa 38,3 miljoonan edestä Kehä III:n perusparannusmenoja.

Saamisia oli vuoden lopussa yhteensä 95,9 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisia myyntisaamisia oli 28,6 miljoonaa euroa ja lainasaamisia 12,6 miljoonaa euroa. Muita saamisia oli 19,7 miljoonaa euroa ja siirtosaamisia 21,2 miljoonaa euroa. Rahat ja pankkisaamiset olivat vuoden lopussa 165,1 miljoonaa euroa, eli ne olivat lisääntyneet edellisvuoden lopun tilanteeseen nähden 24,5 miljoonaa euroa. Saamisiin ei ole sisällytetty asfalttikartelliin perustuvaa vahingonkorvaussaatavaa 3,8 miljoonaa euroa eikä siihen liittyviä oikeudenkäyntikuluja 0,3 miljoonaa euroa.

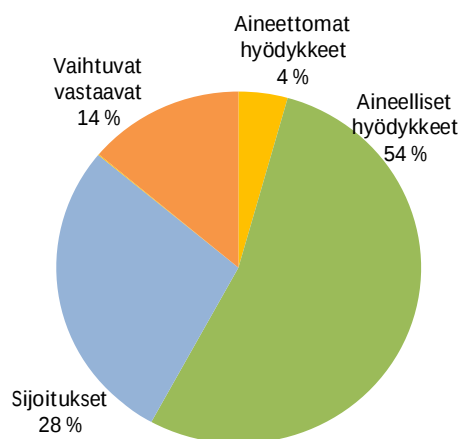
Vastattavaa

Oma pääoma oli vuoden lopussa 835 miljoonaa euroa (38,6 prosenttia taseen loppusummasta). Oma pääoma koostui peruspääomasta 349,1 miljoonaa, muiden omien rahastojen pääomasta 123 miljoonaa sekä edellisten tilikaudien ylijäämistä 362,2 miljoonaa ja tilikauden ylijäämästä 0,7 miljoonaa euroa. Muita omia rahastoja ovat Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamis-, Marja-Vantaan ja keskusten kehittämis-, Sosiaalisen luototuksen- ja Vahinkorahasto.

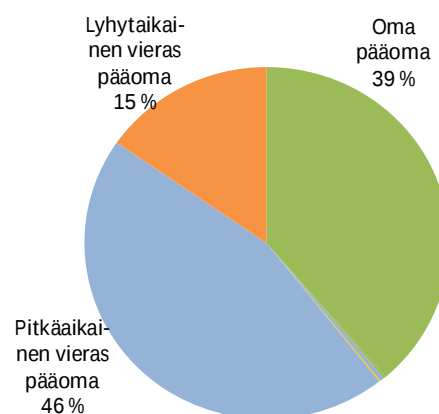
Vapaaehtoisina varauksina on tehty investointivaroja, joiden summa vuoden 2015 lopussa oli 2,3 miljoonaa euroa. Investointivarojen käyttämisestä hankintamenoa kattamaan syntyi vuonna 2015 poistoeron lisäystä 0,9 miljoonan edestä. Pakollisissa varauksissa oli 0,5 miljoonan euron varaus KuEL:n ulkopuolella tehtyjä eläkesitoumuksia varten ja muita pakollisia varauksia 8,5 miljoonaa euroa. Toimeksiantojen pääomista oli välitettyä valtion asuntolainoja 2,3 miljoonaa ja lahjoitusrahastojen pääomia 0,4 miljoonaa euroa.

Vieras pääoma oli vuoden lopussa yhteensä 1 313 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta kasvoi vuoden aikana 22 miljoonaa euroa ja oli vuoden lopussa yhteensä 1 140 miljoonaa euroa. Muihin pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin kuului siirtovelkoina lomapalkka- ja korkojaksotuksia ja muita tilinpäätösjaksotuksia yhteensä 65,6 miljoonaa, ostovelkoja 63,1 miljoonaa, saatuja ennakoita 23,8 miljoonaa sekä muita velkoja 20,5 miljoonaa euroa.

Kuvio. Taseen vastaavaa

Kuvio. Taseen vastattavaa

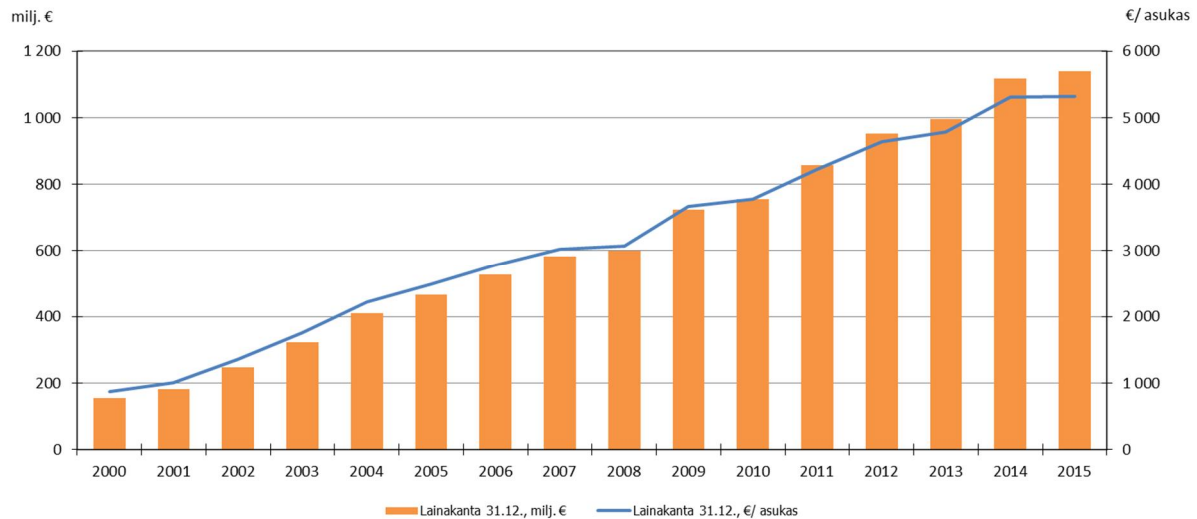
Tase	2015 milj. €	2014 milj. €	2013 milj. €
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	1 859,9	1 819,8	1 741,7
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>	93,6	39,4	29,0
Aineettomat oikeudet	3,4	5,7	6,7
Muut pitkävaikutteiset menot	90,2	33,7	22,3
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>	1 161,9	1 168,9	1 110,2
Maa- ja vesialueet	243,8	223,3	220,1
Rakennukset	560,5	461,2	453,7
Kiinteät rakenteet ja laitteet	304,7	452,4	395,2
Koneet ja kalusto	16,5	16,9	16,2
Muut aineelliset hyödykkeet	0,3	0,3	0,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	36,2	14,8	24,6
<i>Sijoitukset</i>	604,4	611,6	602,5
Osakkeet ja osuudet	310,2	318,0	318,1
Muut lainasaamiset	293,8	293,2	284,2
Muut saamiset	0,4	0,3	0,2
Toimeksiantojen varat	2,1	2,1	2,3
Valtion toimeksiannot	2,1	2,1	2,3
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,0	0,0	0,0
Vaihtuvat vastaavat	301,1	304,5	249,8
<i>Vaihto-omaisuus</i>	39,1	28,6	6,4
Aineet ja tarvikkeet	0,8	1,0	1,2
Muu vaihto-omaisuus	38,3	27,5	5,2
<i>Saamiset</i>			
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>	14,1	6,3	6,3
Lainasaamiset	0,3	0,6	0,8
Muut saamiset	13,7	5,7	5,5
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>	81,8	79,0	86,4
Myyntisaamiset	28,6	30,3	28,2
Lainasaamiset	12,3	16,1	22,1
Muut saamiset	19,7	21,5	25,6
Siirtosaamiset	21,2	11,0	10,5
<i>Rahoitusarvopaperit</i>	1,1	1,1	1,1
Osakkeet ja osuudet	1,1	1,1	1,1
Rahat ja pankkisaamiset	165,1	189,6	149,6
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 163,1	2 126,5	1 993,8

Tase	2015 milj. €	2014 milj. €	2013 milj. €
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	835,0	824,5	823,2
Peruspääoma	349,1	349,1	349,1
Muut omat rahastot	123,0	121,3	97,3
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	362,2	353,1	341,6
Tilikauden yli-/alijäämä	0,7	1,1	35,2
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	3,5	2,6	1,5
Poistoero	1,2	0,3	0,4
Vapaaehtoiset varaukset	2,3	2,3	1,1
Pakolliset varaukset	8,9	7,4	6,5
Eläkevaraukset	0,4	0,5	0,5
Muut pakolliset varaukset	8,5	7,0	6,0
Toimeksiantojen pääomat	2,7	2,8	3,0
Valtion toimeksiannot	2,3	2,3	2,3
Lahjoitusrahastojen pääomat	0,4	0,5	0,6
Vieras pääoma	1 313,0	1 289,2	1 159,6
<i>Pitkäaikainen vieras pääoma</i>	<i>980,2</i>	<i>976,1</i>	<i>908,9</i>
Joukkovelkakirjalainat	211,6	217,3	113,0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	762,4	752,0	788,4
Lainat julkisyhteisöiltä	6,2	6,9	7,4
<i>Lyhytaikainen vieras pääoma</i>	<i>332,8</i>	<i>313,0</i>	<i>250,7</i>
Joukkovelkakirjalainat	5,7	5,7	5,7
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	91,6	80,5	46,5
Lainat julkisyhteisöiltä	0,5	0,6	1,6
Lainat muilta luotonantajilta	62,0	55,1	34,1
Saadut ennakot	23,8	16,0	18,6
Ostovelat	63,1	70,7	60,5
Muut velat	20,5	20,5	19,1
Siirtovelat	65,6	64,0	64,5
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 163,1	2 126,5	1 993,8

Taseen tunnusluvut	2015	2014	2013
Omavaraisuusaste, %	39,2	39,2	41,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	94,9	97,0	88,3
Kertynyt yli- / alijäämä, milj. €	362,9	354,2	376,8
Kertynyt yli- / alijäämä, €/ asukas	1 691,4	1 680,0	1 810,7
Lainakanta 31.12., milj. €	1 140,1	1 118,0	996,9
Lainakanta 31.12., €/ asukas	5 314,2	5 303,4	4 790,4
Lainasaamiset 31.12., milj. €	293,8	293,2	284,2
Asukasmäärä	214 530	210 803	208 098

Omavaraisuusasteella mitataan kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Vantaan kaupungin omavaraisuusaste oli vuoden 2015 lopussa 39,2 prosenttia, mikä tarkoittaa, että Vantaan kaupungilla on merkittävän suuri velkarasite kannettavanaan. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, että Vantaan kaupungin käyttötuloista olisi vuonna 2015 tarvittu 94,9 prosenttia vieraan pääoman takaisinmaksuun. Asukaskohtainen lainakanta oli noussut 5 314,2 euroon asukasta kohti.

Kuvio. Lainamäärän kehitys 2000 - 2015

1.5 Kokonaistulot ja menot

Kokonaistulojen ja – menojen laskelma muodostetaan kaupungin ja liikelaitosten, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen, Vantaan Työterveyden ja Suun Terveysterveystuon tulos- ja rahoituslaskelmista. Siinä otetaan huomioon vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Myös Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, Marja- Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto, Sosiaalisen luotonuksen rahasto ja Vahinkorahasto on yhdistelty laskelmiin.

Kaupungin kokonaistulot vuonna 2015 olivat 1 582,3 miljoonaa euroa ja kokonaismenot 1 587,74 miljoonaa euroa. Tulojen ja menojen erotukseksi muodostui -5,1 miljoonaa euroa. Kun tästä luvusta vähennetään rahoituslaskelmasta Muut maksuvalmiuden muutokset (-19,4 miljoonaa euroa), saadaan kassavarojen muutokseksi -24,5 miljoonaa euroa. Se vastaa rahoituslaskelman kassavarojen lisäystä vuoden 2015 aikana.

Vähennyserinä tuloissa ovat käyttöomaisuuden myyntivoitot ja menoissa valmistus omaan käyttöön ja käyttöomaisuuden myyntitappiot sekä pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikauden aikana muuttunut.

Kokonaistulot ja menot	2015 milj. €	2015 %	2014 milj. €	2014 %
Tulot				
Toiminta				
Toimintatuotot	274,4	17,3	249,1	15,7
Verotulot	934,0	59,0	923,5	58,3
Valtionosuudet	150,5	9,5	140,2	8,9
Korkotuotot	14,6	0,9	14,8	0,9
Muut rahoitustuotot	21,1	1,3	17,3	1,1
Satunnaiset tuotot	1,0	0,1	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät				
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-38,8	-2,5	-37,1	-2,3
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5,8	0,4	5,7	0,4
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	48,4	3,1	41,3	2,6
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	2,4	0,1	0,7	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	152,0	9,6	204,0	12,9
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	7,0	0,4	20,9	1,3
Oman pääoman lisäys	10,0	0,6	2,4	0,2
Kokonaistulot yhteensä	1 582,3	100,0	1 582,9	100,0
Menot				
Toiminta				
Toimintakulut	1 399,8	88,2	1 392,9	90,6
- Valmistus omaan käyttöön	-109,8	-6,9	-137,3	-8,9
Korkokulut	5,9	0,4	8,9	0,6
Muut rahoituskulut	0,4	0,0	0,5	0,0
Tulorahoituksen korjauserät				
Pakollisten varausten muutos				
- Pakollisten varausten lisäys (-), vähennys (+)	-1,5	-0,1	-0,9	-0,1
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0,0	0,0	0,0	0,0
Investoinnit				
Investointimenot	152,8	9,6	159,0	10,3
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	3,0	0,2	9,9	0,6
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	136,9	8,6	103,8	6,8
Kokonaismenot yhteensä	1 587,4	100,0	1 536,7	100,0

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määäämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määäämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määäämisvalta toisessa yhteisössä.

Konserniyhteisöt

Kuntakonsernin emoyhteisö on konsernitilinpäätöksen laatimiseen veloitettu yhteisö.

Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on määäämisvalta. Kunnalla on määäämisvalta yhteisössä silloin, kun sillä on:

- yli puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai
- yhtiöjärjestyksen, yhtiösopimuksen tai niihin verrattavan sääntöjen nojalla oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksen tai vastaavan elimen jäsenistä tai
- sopimuksen perusteella edellä selostettua vastaava äänivalta.

Yhdistys tai säätiö on kunnan tytäryhteisö, jos:

- kunnalla on oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksesta tai vastaavasta elimestä tai
- sääntöjen mukaan yhdistyksen tai säätiön nettovarallisuus siirtyy purkautuessa kokonaisuudessaan kunnalle tai kuntakonserniin kuuluvalla yhteisölle.

Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on joko yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa *samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta ja merkittävä omistusosuus* yhteisössä. Huomattava vaikutusvalta tarkoittaa 20 - 50 prosentin omistusta yhteisön äänimäärästä ja merkittävä omistusosuus vähintään 20 prosentin omistusta osakkuusyhteisön omasta pääomasta. Osakkuusyhteisöt ovat yhdistelty ensimmäistä kertaa vuonna 2008.

Kuntayhtymä yhdistellään kunnan konsernitaseeseen siitä riippumatta, mikä on kunnan osuus kuntayhtymän varoista ja velvoitteista. Yhdistely tehdään omistusuuden mukaisesti.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	30	1
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	15	1
Muut yhtiöt	1	
Kuntayhtymät	8	
Osakkuusyhteisöt	17	4
Yhteensä	71	6

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvat kaupunki ja ne osakeyhtiöt, säätiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt, joissa kaupungilla yksin tai tytäryhteisöjen kanssa on määräysvalta sekä kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä.

Konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut johtosäännössä määrätty viranomaiset. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupungin konsernijohtoon muodostavat ne viranomaiset ja viranhaltijat, jotka esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat konserniyhteisöjä koskevia asioita sekä vastaavat kaupunkikonsernin edunvalvonnasta valtuuston hyväksymän konsernistrategian ja talousarvion sekä johtosääntöjen mukaisesti.

Kaupunginhallitus päättää osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, ja sellaisen yksityisoikeudellisen yhteisön perustamisesta ja purkamisesta, jossa kaupunki on omistajana tai jäsenenä.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii yleisjaosto. Yleisjaosto avustaa kaupunginhallitusta konsernihallinnon järjestämisessä kaupunginvaltuuston hyväksymässä konsernistrategiassa sekä muissa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamissa ohjeissa ja määräyksissä tarkoitetulla tavalla, ja valmistelee sellaisen yhteisön perustamisen ja purkamisen, jossa kaupunki on omistajana tai jäsenenä.

Kuntalain 47 §:n, 60 §:n ja 110 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi ohjata asettamallaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Vantaan kaupungin konsernistrategian mukaan tytäryhteisön strategista suunnittelua ohjaa kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio ja -suunnitelma. Kaupungin talousarvion yhteydessä kaupunginvaltuusto hyväksyy mahdolliset tytäryhteisöille asetettavat sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Asetettavat tavoitteet valmistellaan konsernipalveluissa, ao. toimialan ja yhtiön yhteistyönä. Yleisjaoston tehtävänä on tehdä esityksiä ja antaa toimintaohjeita kaupunkikonsernin yhteisöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista.

Kaupunginvaltuuston 17.12.2012 § 7 hyväksymä, 1.1.2013 voimaantullut, päivitetty konsernistrategia sisältää toimivallan ja toimintaperiaatteet, jolla johdetaan, ohjataan ja valvotaan konsernia kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi. Konsernistrategia on käsitelty tytäryhteisöjen yhtiökokouksissa tai vastaavissa muissa ylintä päätösvaltaa käyttävissä hallintoelimissä sekä yhteisöjen hallituksissa tai vastaavissa hallintoelimissä ja hyväksytty tytäryhteisöä sitovaksi. Konsernistrategia ei sido Vantaan Energia Oy:tä.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tytäryhtiöt

Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan ensimmäinen täysi toimintavuosi onnistui hienosti, mistä syystä kaukolämmön hintaa alennettiin useaan otteeseen. Yhtiö toteutti useita uusia tuulivoimaainvestointipäätöksiä ja lämpökeskuksiin aloitettiin teollisuuden päästödirektiivin (IED) vaatimat muutostyöt. Lisäksi käynnistettiin yhteispohjoismaisen sähkömarkkinan valmisteluun liittyvä taseselvitysjärjestelmän harmonisointi- ja integrointi-projekti. Toteutuksen valmistuminen siirtyi pääosin ulkoisista syistä syksyyn 2016. Hakkilan sähköaseman uusia käynnistyi. Energia-konsernin toteutunut liikevoitto 29,0 milj. euroa ylitti selvästi budjetoidun liikevoiton 21,3 milj. euroa, mutta verrattuna vuoteen 2014 liikevoitto oli selvästi pienempi (2014 liikevoitto: 44,2 milj. euroa). Vuoden 2015 toteutuneet investoinnit olivat 38,7 milj. euroa ja alittivat budjetoidun 43,4 milj. euroa. Suurimmat investoinnit olivat sähköverkko 13,2 milj. euroa Voimalaitoksien ja kaukolämpö-verkon ylläpitoinvestoinnit 14,3 milj. euroa, osakeinvestoinnit sähköntuotantoyhtiöissä 8,8 milj. euroa.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy aloitti varsinaisen toimintansa 1.1.2012. Yhtiön tehtävänä on tukea Vantaan kaupunkikonsernin toimialoja ja niiden asiakkaita tuottamalla asiakkaiden tarpeita vastaavia ateria-, puhtausta-, vartiointi- ja kiinteistöpalveluja sekä näitä tukevia palveluja. Yhtiön palveluksessa oli vuoden 2015 lopussa 922 työntekijää (2014: 983 työntekijää). Yhtiön taloudellinen tulos vuonna 2015 oli -11 000 euroa (2014: -1 000 euroa) eli käytännössä budjetoidun nollatuloksen (-1 000 euroa) mukainen. Yhtiön tuotot vuonna 2015 oli 46,16 milj. euroa (2014: 48,6 milj. euroa) ja ne jäivät budjetoidusta 0,92 milj. euroa. Suurin muutos tapahtui ateriapalvelujen liiketoiminta-alueella, jossa liikevaihto jäi budjetoidusta 1,03 milj. euroa. Tätä kompensoi kiinteistöpalvelujen liikevaihto, joka oli 0,96 milj. euroa budjetoitua parempi. Kaupunginvaltuuston yhtiölle asettama sitova tavoite oli vähintään 3%:n tuottavuuskehitys. Tavoite ylitettiin (2015: toteuma 4,5%, 2014: toteuma 2015 4,5%). Yhtiö alensi 1.1.2015 alkaen keskimäärin 4,5 % asiakkailtaan veloittavia yksikköhintoja yhtiön v. 2014 hintatasosta. Euromääräisesti hinnanalennusten vaikutus tuottoihin oli n. 2,2 M€

VAV Asunnot Oy –konsernissa valmistui 273 asuntoa vuonna 2015 (2014: 182 asuntoa). Uustuotanto rahoitetaan korkotukilainalla ja rahoituksen omaisuus tulorahoituksella. Yhtiön tuotot olivat vuonna 2015 93,7 milj. euroa (2014: 86,1 milj. euroa) ja yhtiön tulos 22,9 milj. euroa positiivinen (2014: 14,8 milj. euroa positiivinen). Parantunut tulos johtui pääosin omaisuuden myyntivoitoista. Korjausrakentaminen rahoitettiin tulorahoituksella. VAV Asunnot perusti 6/2015 uuden tytäryhtiön VAV Hoivakiinteistöt Oy. VAV Palvelukodit Oy siirrettiin VAV Hoivakiinteistöt Oy:n tytäryhtiöksi. Palveluasumisen liiketoimintasiirto uuteen yhtiöön toteutui kesäkuussa 2015.

VTK Kiinteistöt Oy –konsernin tulos vuonna 2015 oli +0,15 milj. euroa (2014: -0,26 milj. euroa). Yhtiön liikevaihto kasvoi lähes 8 milj. euroa (2015: 20,4 milj. euroa, 2014: 12,5 milj. euroa) johtuen liikuntakiinteistöjen fuusioista vuoden 2015 alussa. Muita yhtiön merkittäviä tapahtumia olivat kaupungin pesulapalveluiden ”yhteisen pöydän” (ruokavaraston) rakennuttaminen Hosantie 2:en sekä Metropolia Ammattikorkeakoulun Myyrmäen kampuksen osto joulukuussa 2015.

Vantaan kaupungin Tulkikeskuksen toiminta siirrettiin Helsingin Seudun Asioimistukikeskus Oy:hyn 1.1.2015 (entinen Vivamus Oy). Yhtiön toiminimi muutettiin 30.12.2015 A-tulkkaus Oy:ksi. Kaupungin omistus yhtiöstä on 99,7% ja sen muut osakkaat ovat Helsingin kaupunki, Helsingin ja HUS-yhtymä sekä Espoon kaupunki, kukin 0,1 % osakkuudella. Yhtiön tehtävänä on tuottaa asioimistulkkaus ja käännöspalveluita pääasiallisesti omistajilleen.

Seuraavien yhtiöiden sulautumiset astuivat voimaan 1.1.2015:

- Kiinteistö Oy Itäkehä fuusioitui Kiinteistö Oy Kehäsuoraan
- Kiinteistö Oy Länsi-Vantaan Liikuntalaitokset fuusioitui VTK Kiinteistöt Oy:öön.
- Rajakylän Tenniskeskus Oy fuusioitui VTK Kiinteistöt Oy:öön.
- Kiinteistö Tikkurilan Urheilutalon kiinteistötoiminta fuusioitui VTK Kiinteistöt Oy:öön. (operointitoiminnan siirto apporttina Myyrmäen Urheilupuisto Oy:öön tapahtui 31.12.2014).

Liikuntayhtiöiden operointitoiminta siirrettiin vuoden 2015 aikana Myyrmäen Urheilupuisto Oy:stä kaupungin liikuntapalveluille ja Tikkurilan hotellitoiminta VTK Kiinteistöt Oy:lle.

Vantaan Innovaatioinstituutti Oy:n osakekanta myytiin 2.1.2015 VTK Kiinteistöt Oy:lle. Henkilöstö ja kesken eräisten projektit siirtyivät elinkeinopalveluille.

Vantaan kaupunki osti keväällä 2015 Kummila Oy:n konkurssipesältä Kiinteistö Oy Vantaan Ahven -nimisen yhtiön osakekannasta 20%. Kaupan jälkeen Vantaan kaupunki omistaa Kiinteistö Oy Vantaan Ahvenen kokonaan.

Osana Kehärataprojektiin kuuluvan Tikkurilan matkakeskuksen toteuttamista kaupunki osti Kiinteistö Oy Tikkurilan Linja-autoasema -nimisen yhtiön osakkeet YIT Rakennus Oy:ltä tammikuussa 2015 (KH 20.5.2013 § 27). Kaupunki osti linja-autoterminalin ja määräosa tontista 61308/1 yhtiöltä 29.12.2015.

Oy Apotti Ab perustettiin 15.7.2015 (KH 25.5.2015). Vantaan kaupunki omistaa yhtiöstä 13% ja yhtiön muut osakkaat ovat HUS 46%, Helsingin kaupunki 38%, Kirkkonummen kaupunki 2,5% ja Kauniaisten kaupunki 0,5%. Oy Apotti Ab on sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja omistajilleen omakustannushintaan tuottava osakeyhtiö.

Vantaan kaupungin tytäryhteisöjen vuosikooste 2015 on käsitelty yleisjaostossa 14.3.2016 ja se on luettavissa osoitteessa <http://paatokset.vantaa.fi/> haulla Vantaan kaupungin tytäryhtiöiden vuosikooste 2015.

Kuntayhtymät

Kaupunginvaltuusto teki päätöksen (25.8.2014 § 6) EVTEK –kuntayhtymän (kaupungin omistus 43%) purkamisesta. EVTEK-kuntayhtymä purkautui 1.1.2015 lukien. Kuntayhtymä omisti toimitilat, joista Espoon kaupunki kiinteistön omistajana on vuokrannut toisen (Vanha Maantie 6) ja Vantaa kaupunki omistajana toisen (Leiritie 1) tonteista kuntayhtymälle. Purkamisen yhteydessä Leiritie 1 toimitilat siirtyvät Vantaan kaupungille. Vantaan kaupunki myi Leiritie 1 kiinteistön VTK Kiinteistöt Oy:lle syksyllä 2015 (KH 23.3.2015 § 65).

1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vantaan kaupungin talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman (TVO) mukaisesti konsernin rakenteen tarkastelua ja organisointia jatketaan. Tavoitteena on samantyyppisten toimintojen keskittämisen myötä tytäryhtiöiden lukumäärän vähentäminen. Uusia yhtiöitä perustetaan vain jos perustettavan yhtiön toimintaa ei voida keskittää jo olemassa oleviin yhtiöihin tai on jonkun muu perusteltu syy yhtiön perustamiselle/jakamiselle. Sote-uudistuksen vaikutusten selvitystyö on käynnistetty ja sitä jatketaan vuonna 2016.

Medi-Heli ry lahjoitti Kiinteistö Oy Vantaan Helikopteritukikohdan koko osakekannan kaupungille 1.1.2016 (KH 30.11.2015 § 17). Kiinteistöä ja sillä sijaitsevia rakennuksia on aiemmin käytetty Uudenmaan alueella toimivan lääkärihelikopterin tukikohtana sekä lääkäri- ja muun ensihoitotoiminnan keskuksena. Sittenkin kiinteistö on jäänyt tyhjilleen ja siten vaille sen alkuperäisen käyttötarkoituksen mukaista käyttöä.

Kaupunginvaltuusto päätti 19.10.2015 § 3, että Vantaan kaupunki ostaa Kiinteistö Oy Vantaan Jönsaksentie 4:n koko osakekannan. Tällä hetkellä yhtiön tiloissa on vuokralla Myyrmäen sosiaali- ja terveyskeskus. Kauppa toteutetaan vuonna 2017.

1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Ohjeiden anto kunnan edustajille kaupunkikonsernin yhtiöissä

Kaupunginhallitus teki konserniyhtiöihin liittyviä päätöksiä ja lausuntoja vuonna 2015 n. 25 kpl. Päätökset ja lausunnot liittyivät mm. yhtiöiden osakassopimuksiin, rahoittamiseen, yhtiöiden omistusrakenteeseen ja kuntayhtymien talousarvioihin.

Lisäksi kaupunginhallitus teki 26.1.2015 § 5 sisäisen tarkastuksen raporttien perusteella osakkeenomistajan päätökset Kiinteistö Oy Kehäporttia ja Kiinteistö Oy Kehäsuuraa (sisältäen myös Kiinteistö Oy Itäkehän) koskien. Tarkastusten havaintojen pohjalta Vantaan kaupunki teki tutkintapyyntöjä poliisille. Kaupunginhallitus antoi 2.3.2015 § 39 VTK Kiinteistöt Oy:lle toimenpideohjeen Myyrmäen Urheilupuisto Oy:ssä tehdyn sisäisen tarkastuksen loppuraportin perusteella. Myös Myyrmäen Urheilupuiston Oy:n tarkastuksessa esitettyjen havaintojen perusteella Vantaan kaupunki teki tutkintapyyntöjä poliisille.

Vuonna 2014 kaupunginhallituksessa käsiteltiin BDO Audiator Oy:n suorittamaa selvitystä kaupungin ja kaupungin yhtiöiden sähköurakkahankintojen käytännöistä sekä kaupungin käytännöistä rakennuslupa-aikojen jatkamisesta. Tytäryhtiöt raportoivat kaupunginhallitukselle raportissa esitettyjen toimenpidesuosittelujen perusteella tehdyistä toimenpiteistä loppuvuodesta 2014 sekä kaksi kertaa kevään 2015 aikana.

Yleisjaosto antoi vuonna 2015 menettelyohjeet kaupunkikonsernin yhtiöiden ja muiden yhteisöjen yhtiökokouksissa sekä kuntayhtymien ylimmissä päättävissä toimielimissä päätettävistä asioista. Lisäksi Konserni- ja asukaspalveluiden toimialan johtosäännön 16 §:n 5. kohdan mukaan konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kiireellisissä tapauksissa menettelyohjeen antamisesta ja kaupungin edustajan määräämisestä yhteisöjen kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuuluttava.

Vuoden 2015 alussa yleisjaosto teki konserniyhtiöiden yhtiökokouksien edustajien nimeämisiin liittyvät delegointipäätökset yleisjaostolle ja toimialoille (YJA 9.3.2015 4§-5§, YJA 13.4.2015 21§). Päätösten myötä yleisjaosto antoi menettelyohjeet kaikkiin kaupungin tytäryhtiöiden yhtiökokouksiin vuonna 2015 lukuun ottamatta Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskuksen, Hakunilan Keskus Oy:n ja Kiinteistö Oy Korsontie 2:n varsinaisia yhtiökokouksia, joihin menettelyohjeet annettiin maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla (siirtymävaihe).

Tilikaudella 2015 yleisjaosto antoi 79 menettelyohjetta yhtiö- ja yhtymäkokouksia sekä säätiöiden valtuuskuntien kokouksia varten. Viranhaltijapäätöksinä annettiin 20 menettelyohjetta yhtiö- ja yhtymäkokouksia varten. Lisäksi yleisjaosto antoi kaksi toimintaohjetta tytäryhtiöille.

Yleisjaosto antoi tilikauden aikana konsernistrategian mukaisen omistajan ennakkosuostumuksen 17 toimenpiteelle. Lisäksi se hyväksyi kaksi toimenpidettä. Ennakkosuostumukset koskivat mm. tytäryhtiöiden toimitusjohtajasopimusten ehtoja, sopimuksia ja omistusjärjestelyjä. Tytäryhtiöt antoivat selvityksiä yleisjaostolle mm. tilintarkastajien tarkastuspöytäkirjoissa esittämiin havaintoihin sekä sisäisten tarkastajien tarkastusraporteissaan esittämiin havaintoihin.

Tytäryhteisöjen toiminnan valvonta ja taloudellisen aseman seuranta

Konsernistrategian mukaan kaupungin ja tytäryhteisön välillä pidetään kaksi kertaa vuodessa suunnittelu- ja neuvottelutilaisuus (navigointitilaisuus) kaupungin ja yhteisön strategioiden yhteensopivuuden varmistamiseksi sekä vuosittaisen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arvioimiseksi. Vuoden 2015 aikana navigoitiin Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, VAV –konserni ja VTK-Kiinteistöt Oy –konserni. Konsernihallinto laati navigoinneista muistiot, jotka raportoitiin yleisjaostolle muun navigointiaineiston ohessa.

Kirjalliset navigoinnit yleisjaostolle toteutetaan vuosittain tytäryhteisöiden riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa koskevan kyselyn yhteydessä. Navigointi voidaan toteuttaa myös muuna yhteistyönä tai kirjallisesti käyttäen konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalueen tätä tarkoitusta varten tekemää lomakepohjaa. Konserniohjeen mukaan tytäryhtiöt raportoivat asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kaupungille konserniohjeiden mukaisesti ja yleisjaoston tarkemmin päättämällä tavalla vähintään kaksi kertaa vuodessa. Erikseen päätettävien yhteisöjen osalta raportointi suoritetaan kaupunginvaltuustolle.

Tytäryhteisöjen tuloksenseuranta toteutettiin vuonna 2015 siten, että tytäryhteisöt toimittivat konsernihallinnolle määrämuotoiset raportit kultakin vuosineljännekseltä. Raporteista laadittiin yleisjaostolle yhteenveto, jossa tulosta verrattiin budjettiin, edellisen vuoden tilinpäätökseen ja vastaavan neljänneksen tulokseen edellisellä vuonna. Kaikki toimivat tytäryhteisöt palauttivat neljännesvuosiraportit. Tytäryhtiöiden toiminnasta, taloudesta ja toiminnan ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä toiminnan tunnusluvuihin laadittiin osavuosikatsaukset neljännesvuosittain. Tytäryhteisöjen osavuosikatsastusten yhteenveto sekä kaupunginvaltuuston päättämät sitovat tavoitteet merkittävälle tytäryhtiöille raportoitiin myös kaupunginhallitukselle sekä valtuustolle osana kaupungin osavuosikatsausta.

Vantaan Energia, VAV Asunnot Oy, VTK Kiinteistöt Oy sekä Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy esittelivät syksyllä 2015 valtuustolle yhtiönsä toimintaa, strategiaa, tavoitteita sekä esityksensä sitoviksi tavoitteiksi vuosille 2016-2019.

Konsernistrategian mukaisesti tytäryhteisöjen toiminta-, talous-, rahoitus- ja investointisuunnitelmat sekä hallitusten kokousten esityslistat ja pöytäkirjat liitteineen tulee seurantaa varten toimittaa konsernipalveluiden

apulaiskaupunginjohtajalle tai tämän määräämälle vastuuhenkilölle sekä yleisjaoston kyseiseen yhteisön hallitukseen nimeämälle asiantuntijalle. Konsernihallinto keräsi keväällä ja loppuvuodesta 2015 yhtiöiden hallitusten pöytäkirjat sellaisen yhtiöiden osalta, jotka olivat jättäneet ne toimittamatta.

Keskeisten konserniyhtiöiden hallituksiin on nimetty yleisjaoston antamien menettelyohjeiden mukaisesti asiantuntijat, jotka yhtiöiden hallitukset kutsuvat tarpeen mukaan kokouksiin. Asiantuntijajäsenet ovat tilakeskuksen, konsernihallinnon tai liikuntapalveluiden tulosalueilta.

Tytäryhtiöille on tilikauden aikana lähetetty kaksi konsernihallinnon tiedotetta. Tiedotteet koskivat mm. tilinpäätös- ja raportointiaikatauluja, konserniyhteisöjen henkilöstöasioita, hallitusten kokouspalkkioita, lainsäädännön muutoksia, pienhankintajärjestelmä HankintaSampoa, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteita Vantaan kaupunkikonsernissa sekä Tilajavastuu.fi -palvelun käyttöönottoa.

Keskitettyjen konsernipalveluiden käyttö

Kaupungin tytäryhteisöjen rahoitus- ja pääomahuolto toteutetaan rahoituksen tulosalueen toimesta tai sen antamien ohjeiden mukaan. Kaupunki voi myöntää yhtiön lainarahoitukseen takauksen, ja tulosalue kilpailuttaa yhtiön tarvitseman rahoituksen ja toteuttaa pääomahuollon järjestämisen. Kaupunki voi myöntää pitkäaikaisista lainaa tytär- ja osakkuusyhtiölle pääasiallisesti oman pääoman luontoisesti. Takauksia myönnettäessä kaupunki huomioi aina EU:n valtiontukisäännösten sekä soveltuvien kansallisten säännösten noudattamisen. Kaupungin takauksen myöntämisestä, takausprovisiosta ja vastavakuudesta päättää kaupunginvaltuusto. Muista ehdoista päättää kaupunginhallitus pannessaan täytäntöön kaupunginvaltuuston päätöstä. Takauspäätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on lainvoimainen. Kaupunki voi tapauskohtaisesti myöntää takauksia muille kuin määräysvallassaan oleville sellaisille yhteisöille, joiden toiminta liittyy läheisesti kunnan omaan toimintaan noudattaen konsernistrategiassa määritellyjä periaatteita.

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta Vantaan kaupunkikonsernissa keskitetty on rahoituksen tulosalueelle. Keskityksen tavoitteena on tehokas rahoitus- ja korkoriskien hallinta, kustannussäästöt sekä rahavirtojen optimointi.

Kaupungissa on käytössä konsernitilijärjestelmä, johon tytäryhteisöjä voidaan yleisjaoston perusteella liittää. Konsernitilijärjestelmästä vastaa ja sen käyttöä ohjeistaa konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalue. Vantaan kaupungin konsernitili- ja maksuliikepalvelut kilpailutettiin keväällä 2013. Päätös valitusta päävälittäjäpankista ja sivuvälittäjäpankista annettiin tiedoksi yleisjaostolle 8.4.2013 § 12. Vuoden 2015 aikana konsernitilijärjestelmään liitettiin Kiinteistö Oy Tikkurilan linja-autoasema.

Vantaan kaupungin Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman (TVO) sekä konsernistrategian mukaisesti Vantaan tytäryhtiöiden taloushallinnon palvelut keskitetään talouspalvelukeskukseen. Vuonna 2015 siirtyi 14 tytäryhtiötä talouspalvelukeskuksen hoidettavaksi. Vuonna 2016 siirtyvät loputkin vielä siirtymättä olevat tytäryhtiöt talouspalvelukeskuksen hoidettavaksi lukuun ottamatta Vantaan Energia –konsernia. VAV-asunnot –konsernin, Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy:n mahdollinen siirtyminen selvitetään myöhemmin.

Konsernipalveluista mm. hankintakeskus, konsernihallinto, rahoitus, tietohallinto ja talouspalvelukeskus ovat kilpailuttaneet koko konsernin käyttöön puitesopimuksia sekä ohjeistaneet tytäryhteisöjä kilpailutettujen sopimustoimittajien käyttämisessä. Konsernipalveluiden tulosalueet tuottavat myös Vantaan Tilapalvelut Oy:n tukipalvelut pl. palkanlaskentapalvelut.

Konsernipalveluiden tulosalueiden lakimiehet antoivat asiantuntijapalveluita julkisissa hankinnoissa, sopimusasioissa ja muissa tehtäväalueensa lakiasioissa. Henkilöstökeskus antoi asiantuntijapalveluita henkilöstö- ja työsopimusasioissa. Tilakeskus antoi asiantuntijapalveluita asunto- ja kiinteistöasakeyhtiöille.

Konsernivalvonnan kehittäminen

Konsernipalvelut laajensi ja päivitti (YJA 18.5.2015 20§) navigointiohjeistusta sekä navigoinneissa käytettäviä lomakkeita, jotta konsernistrategian noudattaminen po. yhtiöissä liittyen mm. talouden seurantaan, sitovien

tavoitteiden toteutumiseen, investointeihin, hankintoihin sekä muihin yhtiön kannalta merkittäviin toimenpiteisiin tulee varmistettua myös kirjallisesti. Lomakkeiden laajentaminen lisää yhtiöitä koskevaa läpinäkyvyyttä sekä niiden sisäistä valvontaa sekä helpottaa yleisjaostossa tapahtuvaa yhtiöiden seurantaa niitä koskevan lomakkeiston ollessa määrämuotoista.

Navigointitilaisuuksiin veloitetaan osallistumaan yhtiön toimitusjohtajan lisäksi yhtiön hallituksen puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan. Yhtiöiden tulee käsitellä palautettavat navigointiaineistot yhtiön hallituksessa ennen niiden toimittamista konsernihallintoon. Yhtiön toimitusjohtaja ja yhtiön hallituksen puheenjohtajan edellytetään allekirjoittavan kaikki palautettavat lomakkeet.

Navigointitilaisuuteen kaupungin puolelta osallistuvat konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan tai tämän määräämän lisäksi edustajat talous- ja hallintopalveluiden, rahoituksen, talouspalvelukeskuksen sekä hankinnan tulosalueilta sekä tarvittaessa sen toimialan edustaja siltä toimialalta, jonka toimintaan yhtiön lähinnä liittyy, ja henkilöstökeskuksen edustus, mikä yhtiössä on merkittävästi omaa henkilökuntaa. Tällä laajennuksella pyritään siihen, että navigointitilaisuudessa yhtiön käytettävissä on laaja-alaisesti kaupungin tukipalvelut ja että tiedonkulku paranee eri osapuolten välillä.

Riskienhallintajärjestelmien ja sisäisen valvonnan toimivuus tytäryhteisöissä

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta konsernissa on keskitetty rahoituksen tulosalueelle. Vantaan kaupungin ja tytäryhteisöjen riskienhallinta järjestetään noudattaen yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa. Toimialat, liikelaitokset ja tytäryhteisöt raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskienhallinnan järjestelyistään osana talouden seurantaa ja raportointia.

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi ohjeen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteista Vantaan kaupunkikonsernissa 2.3.2015 § 13, joka astui voimaan 31.3.2015. Ohjeen tarkoituksena on selkeyttää kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käsitteitä, tavoitteita, organisointia, periaatteita, vastuita ja toimintatapoja sekä varmistaa, että riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimintamalleja sovelletaan yhtenäisin perustein koko kaupunkiorganisaatiossa. Uudistuneen kuntalain riskienhallintaan kohdistuvat vaatimukset on huomioitu määriteltäessä em. periaatteita ja toimintamalleja.

Rahoituksen tulosalueen kilpailuttama vakuutusmeklari huolehtii konsernin vakuutusten kattavuudesta ja kilpailuttamisesta. Konsernijaosto päätti 15.9.2008 § 21, että kaupungin vakuutukset hankitaan 1.1.2009 alkaen vakuutusmeklarin suositusten pohjalta. Rahoituksen tulosalue kilpailutti kaupungin ja tytäryhteisöjen vakuutusturvan vuosille 2014 - 2017 sekä jatko-option vuosille 2018 - 2019. Vakuutusyhtiöt ja niiden tarjoamat vakuutuslajit valittiin kaupunginhallituksen kokouksessa 16.9.2013 § 20. Uudet vakuutukset astuivat voimaan 1.1.2014. Vuoden 2014 alussa kilpailutettiin kaupunkikonsernin vakuutusmeklaripalvelut. Vantaan kaupunkikonsernin vakuutusmeklaripalveluiden toimittajaksi valittiin Marsh Oy (YJA 24.2.2014 § 7).

Sisäinen valvonta on osa hyvän johtamisen ja hallinnon periaatetta. Yhteisön hallituksen tehtävänä on järjestää yhteisön sisäinen valvonta tarkoituksenmukaisella ja toimivalla tavalla. Rahoituksen tulosalue on tehnyt selvitykset yhtiöiden riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tilasta niistä konsernin tytäryhtiöistä, joiden yhtiökokousasiat käsitellään yleisjaostossa. Kyselyjen vastaukset esitettiin yleisjaostolle 9.3.2015 §:ssä 24 ja 14.9.2015 §:ssä 11. Riskienhallintapäällikkö on ohjeistanut muun muassa Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n laajennettua johtoryhmää ja yhtiön hallitusta sekä VTK Oy:n toimitusjohtajaa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteista.

Tytäryhtiöissä sisäisestä valvonnasta vastaavat yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja. Kaupungin sisäisellä tarkastuksella on oikeus kaupunginjohtajan toimeksiannon mukaisesti tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa. Sisäinen tarkastus suorittaa työohjelmansa tai erillispäätöksen mukaisia tarkastuksia sekä raportoi havainnoista ja johtopäätöksistä konsernijohtajalle. Tarkastusta varten tytäryhteisöjen tulee antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa tietojen saamisessa. Tytäryhtiöillä on mahdollisuus käyttää kaupungin sisäistä tarkastusta oman sisäisen tarkastuksensa järjestämisessä.

Sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelman mukaisesti yleisjaostolle raportointiin tarkastukset koskien Tikku-parkki Oy:tä, VAV Asunnot Oy:n tietohallintoa ja tietojärjestelmiä, Myyrmäen Urheilupuisto Oy:tä (kaksi tarkastusta), Kiinteistö Oy Tikkurilan Keskustapysäköintiä. Lisäksi Sisäinen tarkastus teki jälkitarkastukset koskien Vantaan Tilapalvelut Vanthi Oy:n kiinteistöpalvelut – yksikön hankintoja. Kaupunginhallitukselle raportointiin tammikuussa 2015 Kiinteistö Oy Itäkehän, Kiinteistö Oy Kehäsuoran ja Kiinteistö Oy Kehäportin tarkastusraportit.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma	2015 milj. €	2014 milj. €	2013 milj. €
Toimintatuotot	1 020,5	990,7	1 032,7
Toimintakulut	- 1 862,3	- 1 833,3	- 1 868,4
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	4,3	3,0	2,9
Toimintakate	- 837,5	- 839,6	- 832,7
Verotulot	934,0	923,5	915,2
Valtionosuudet	156,5	146,6	153,5
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	11,2	11,6	11,7
Muut rahoitustuotot	0,8	3,1	3,2
Korkokulut	- 27,4	- 31,7	- 33,7
Muut rahoituskulut	- 3,3	- 3,5	- 2,1
Vuosikate	234,2	210,0	215,2
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	- 181,5	- 156,7	- 145,3
Omistuksen eliminointierot	- 0,2	0,0	0,0
Arvonalentumiset	- 0,1	0,0	- 0,1
Satunnaiset erät	1,2	0,0	0,0
Tilikauden tulos	53,8	53,3	69,8
Tilinpäätössiirrot	0,2	0,0	- 22,9
Tilikauden verot	- 6,9	- 9,2	0,0
Laskennalliset verot	- 3,8	- 3,1	0,0
Vähemmistöosuudet	- 8,6	- 13,3	- 6,4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	34,6	27,7	40,4

Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2015	2014	2013
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	54,8	54,0	55,3
Vuosikate/ poistot, %	129,1	134,1	148,0
Vuosikate, euroa/ asukas	1 091,9	996,4	1 034,0
Asukasmäärä	214 530	210 803	208 098

Konsernin rahoituslaskelma	2015 milj. €	2014 milj. €	2013 milj. €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	234,2	210,0	215,2
Satunnaiset erät	1,2	0,0	0,0
Tilikauden verot	-6,9	- 9,2	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-35,2	- 34,8	- 42,1
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-318,9	- 471,7	- 376,3
Rahoitusosuudet investointimenoihin	6,0	9,1	9,6
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	106,0	178,0	95,6
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 13,5	- 118,5	- 98,0
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	0,0	- 1,3	- 1,4
Antolainasaamisten vähennys	1,1	0,1	0,0
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	347,5	274,5	186,3
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-229,3	- 233,7	- 86,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-21,7	88,2	- 80,3
Oman pääoman muutokset	-11,6	- 11,3	- 14,6
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiant. varojen ja pääomien muutokset	-0,1	0,0	- 0,2
Vaihto-omaisuuden muutos	-6,3	- 23,3	44,9
Saamisten muutokset	13,0	16,2	23,7
Korottomien velkojen muutos	-110,5	35,2	34,1
Rahoituksen rahavirta	- 18,0	144,6	106,5
Rahavarojen muutos	- 31,4	26,1	8,5
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	188,6	220,0	194,0
Rahavarat 1.1.	220,0	194,0	185,5

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2015	2014	2013
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	- 391,6	- 346,7	- 279,7
Investointien tulorahoitus, %	74,9	45,4	58,7
Lainanhoitokate	1,0	0,9	2,1
Kassan riittävyys, pv	28,2	31,2	29,9

Konsernitase	2015 milj. €	2014 milj. €	2013 milj. €
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	3 179,7	3 110,8	2 946,0
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>	<i>118,6</i>	<i>69,2</i>	<i>66,5</i>
Aineettomat oikeudet	8,1	10,1	10,5
Muut pitkävaikutteiset menot	107,8	57,5	31,5
Ennakkomaksut	2,7	1,6	24,4
 <i>Aineelliset hyödykkeet</i>	 <i>2 726,4</i>	 <i>2 708,5</i>	 <i>2 564,9</i>
Maa- ja vesialueet	346,5	322,8	322,1
Rakennukset	1 413,9	1 281,0	1 173,3
Kiinteät rakenteet ja laitteet	794,4	928,1	844,3
Koneet ja kalusto	77,7	73,6	64,2
Muut aineelliset hyödykkeet	9,7	7,5	3,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	84,1	95,6	157,8
 <i>Sijoitukset</i>	 <i>334,7</i>	 <i>333,1</i>	 <i>314,6</i>
Osakkuusyhteisöosuudet	53,8	59,8	49,1
Muut osakkeet ja osuudet	82,5	73,8	67,3
Muut lainasaamiset	196,5	197,6	196,2
Muut saamiset	1,9	1,9	2,0
 Toimeksiantojen varat	 3,3	 3,2	 3,3
 Vaihtuvat vastaavat	 491,4	 530,5	 496,3
Vaihto-omaisuus	62,2	55,9	32,6
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset	75,5	52,4	88,8
Lyhytaikaiset saamiset	165,1	201,1	180,9
 Rahoitusarvopaperit	 9,7	 13,7	 10,7
 Rahat ja pankkisaamiset	 179,0	 207,3	 183,3
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 674,4	3 644,4	3 445,6

Konsernitase	2015 milj. €	2014 milj. €	2013 milj. €
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	981,8	946,8	849,2
Peruspääoma	349,1	349,1	349,1
Arvonkorotusrahasto	0,2	0,2	0,2
Muut omat rahastot	181,31	176,04	150,1
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	416,5	393,7	309,3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	34,6	27,7	40,4
Vähemmistöosuudet	88,8	91,7	59,0
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0,0	0,0	126,5
Poistoero	0,0	0,0	124,4
Vapaaehtoiset varaukset	0,0	0,0	2,1
Pakolliset varaukset	21,5	19,4	17,5
Eläkevaraukset	0,6	0,8	0,8
Muut pakolliset varaukset	20,9	18,6	16,7
Toimeksiantojen pääomat	3,9	3,8	4,0
Vieras pääoma	2 578,4	2 582,7	2 389,5
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	1 917,2	1 796,4	1 755,6
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	164,0	157,0	125,7
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	172,7	197,1	108,9
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	324,6	432,2	399,3
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>3 674,4</u>	<u>3 644,5</u>	<u>3 445,6</u>

Konsernitaseen tunnusluvut	2015	2014	2013
Omavaraisuusaste, %	29,3	28,7	30,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	121,0	124,2	112,5
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. €	451,1	421,4	349,6
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas	2 102,9	1 999,1	1 680,2
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	2 089,9	1 993,5	1 864,5
Konsernin lainakanta 31.12., €/ asukas	9 741,6	9 456,8	8 959,6
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj. €	196,5	197,6	196,2
Asukasmäärä	214 530	210 803	208 098

1.7 Tilinpäätöksen keskeiset liitetiedot

Tilinpäätöstä täydennetään liitetiedoilla, jotta tuloslaskelmaa ja tasetta tarkastelemalla ei jää olennaisia kaupungin ja konsernin talouteen liittyviä seikkoja havainnoimatta.

Kaupungin ulkoiset toimintatuotot vuonna 2015 olivat 274 miljoonaa ja konsernin 1 020 miljoonaa euroa. Konsernin toimintatuotoista 35 prosenttia oli yleishallinnon, 29 prosenttia sosiaali- ja terveystoimen sekä 27 prosenttia maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialaan kohdistuvia. Kaupungin verotulokertymästä, 934 miljoonasta eurosta, 84 prosenttia muodostuu kunnan tuloveroista, 8 prosenttia yhteisöveroista ja 8 prosenttia kiinteistöveroista.

Olennaisia myyntivoittoja kirjattiin kaupungin puolella tilikaudella 2015 39 miljoonaa ja konsernissa 37 miljoonaa euroa. Osinkotuottoja kaupungille kertyi vuonna 2015 18,5 miljoonaa euroa, joista Vantaan Energia -konsernilta 18 miljoonaa euroa.

Taseen vastaavia koskevissa liitetiedoissa on eritelty kaupungin omistukset tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä sekä yhteisyhteisöissä. Liitetiedoista ilmenee lisäksi konsernin osuus kunkin yhteisön omasta ja vieraasta pääomasta sekä tilikauden yli- tai alijäämästä. Konsernin oma pääoma tilikauden 2015 lopussa oli 982 miljoonaa euroa ja konsernin vieras pääoma vuoden 2015 lopussa oli 2 578 miljoonaa euroa. Konsernin osuus Vantaan Energian ylijäämästä oli 13,1 miljoonaa ja VAV:n 18,4 miljoonaa euroa.

Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvää pitkäaikaista velkaa oli kaupungilla vuoden 2015 lopussa 464 miljoonaa euroa. Kaupungin lyhytaikaiset velat konserniyhteisöille olivat vuoden 2015 lopussa 82 miljoonaa euroa, josta 62 miljoonaa tytäryhtiöiden konsernitiliin kohdistuvia lainoja. Lyhytaikaisia siirtovelkoja kaupungilla oli vuoden 2015 lopussa 66 miljoonaa euroa, josta 94 prosenttia muodostui palkkojen ja henkilösivukulujen jaksoituksista. Konsernissa siirtovelkoja oli 121 miljoonaa euroa, josta 86 prosenttia palkkojen ja henkilösivukulujen jaksoituksia.

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevia liitetietoja tarkastelemalla voidaan havaita, että kaupungilla ei ole velkaa, jonka vakuudeksi olisi annettu kiinnityksiä tai pantattu osakkeita. Konsernissa sen sijaan vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin vuoden 2015 lopussa olivat 926 miljoonaa, pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo oli 20 miljoonaa sekä muut annetut vakuudet 5 miljoonaa euroa. Annettuja takauksia kaupungilla oli tilikauden päättyessä samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta 482 miljoonaa ja muiden puolesta 21 miljoonan euron edestä.

Kaupungin muita vastuita ovat 1 005 miljoonan euron osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista sekä sopimus- ja leasingvastuut 355 miljoonaa euroa. Konsernin leasing- ja muut vastuut olivat vuoden 2014 lopussa 589 miljoonaa euroa. Konsernissa avoimena olevien johdannaissopimusten nimellisarvot olivat 341 miljoonaa ja markkina-arvot -24 miljoonaa euroa.

1.8 Tilikauden tuloksen käsittely

Vantaan kaupungin tilikauden tulos ennen poistoeron, varausten ja rahastojen muutosta on 1 350 516,52 euroa ylijäämäinen. Tulokseen sisältyvät kaupungin liikelaitosten ja rahastojen tulokset, jotka käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa kirjanpidoissa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden 2015 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksessa puretaan investointivarausta pysyvien vastaavien poistonalaisten hyödykkeen hankintamenon kattamiseen yhteensä 1 076 338,05 euroa, jolloin muodostuu poistoeron lisäystä, kirjataan poistoeron vähennykseksi investointivarauksella hankittuihin pysyviin vastaaviin kohdistuneet poistot 192 338,65 euroa ja muodostetaan johtokunnan esityksen mukaisesti 1 200 000,00 euron investointivaraus investointisuunnitelman mukaisiin tuleviin kalustoinvestointeihin.
- Vantaan työterveys liikelaitoksessa puretaan investointivarausta 42 696,61 euroa, jolloin muodostuu poistoeron lisäystä ja kirjataan poistoeron vähennykseksi investointivarauksella hankittuihin pysyviin vastaaviin kohdistuneet poistot 33 660,39 euroa.
- Vantaan kaupungin asunto-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston ylijäämä 1 722 933,93 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.
- Marja-Vantaan ja keskustan kehittämisrahaston alijäämä 963 802,96 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.
- Sosiaalisen luototuksen rahaston alijäämä 41 390,52 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.
- Vahinkorahaston alijäämä 1 003 413,00 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.

Tilikauden tuloksen käsittelyn jälkeen:

- Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 165 959,23 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.
- Vantaan työterveys liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 560 933,99 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään ja taseeseen kertyneistä edellisten tilikausien ylijäämistä siirretään 141 000,00 euroa Vantaan kaupungin taseen omaan pääomaan tilikauden 2016 kirjanpidossa.
- Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 41 339,33 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien alijäämään. Koska edellisten tilikausien alijäämää ei pystytä kattamaan vuoden 2015 ylijäämällä, liikelaitoksessa on laadittu suunnitelma alijäämän kattamiseksi seuraavien vuosien kuluessa.
- Vantaan kaupungin tilikauden ylijäämä 662 128,11 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Sitovien tavoitteiden toteutuminen 2015

Vuodelle 2015 valtuusto asetti sitovia tavoitteita yhteensä 28 kappaletta. Tavoitteista 13 toteutui täysin, 7 melko hyvin, neljä jossain määrin ja neljä ei lainkaan.

Talouden tasapainottamis- ja kehittämistoimenpiteet (TVO- jatkotoimenpiteet) vuosille 2015–2017 käsiteltiin kevään 2015 valtuustoseminaarissa ja hyväksyttiin kehyspäättöksen yhteydessä. Kaupungin (pl. liikelaitokset ja rahastot) investointiosan netto ilman Kehäradan ja Kehä III:n investointimenoja vuonna 2015 oli 98,3 milj. euroa. Kaupungin bruttoinvestoinnit yhteensä olivat 146,1 milj. euroa, ilman Kehärataa ja Kehä III:a 113,4 milj. euroa.

Kaupungin tulopohjaa vahvistettiin maanmyyntiä tehostamalla, maanmyyntivoittoja kertyi vuonna 2015 37,3 milj. euroa, josta Kivistön alueelta 6,7 milj. euroa. Sitovan tavoitteen tavoitetaso ylittyi 5,3 milj. eurolla.

Kivistön asuntorakentaminen oli kumppaneiden toimesta vilkasta ja uuden asuntorakentamisen edistymistä edistettiin ripeällä kaavoituksella. Kivistön keskustassa on valmistunut 15 kerrostaloa ja 14 kerrostaloa on rakenteilla. Keimolanmäessä on rakenteilla vuodenvaihteessa 2016 6 kerrostaloa. Asuntomessut järjestettiin Kivistössä 10.7.–9.8.2015. Messukävijöitä oli 138 748. Asuntomessuista tehdyn julkisuusanalyysin mukaan julkisuuden sävy messutapahtuman aikaan oli valtaosin positiivista.

Maankäytössä priorisoitiin keskustojen ja joukkoliikenne-vyöhykkeiden kaavoittamista ja toteuttamista sekä vihervyöhykkeiden säilyttämistä: Martinlaakson ja Korson keskustojen kumppanuuskilpailut toteutettiin, myös Myyrmäen kumppanuuskilpailu järjestettiin. Tikkurilaan kaavoitettujen uusien asuntojen määrä oli 1 255. Kehäradan liikennöinti alkoi 1.7.2015 tavoitteen mukaisesti.

Kaupunki loi edellytykset laadukkaalle ja monipuoliselle asuntotuotannolle: Vuonna 2015 Vantaalle valmistui 2 689 uutta asuntoa, joka ylittää sitovan tavoitteen tavoitetason 689:lla. Lisäksi kaupunki luovutti vuoden 2015 aikana 33 omakotitalotonttia, kun tavoitteena oli luovuttaa vähintään 80 tonttia.

Elinvoimaohjelmaa toteutettiin: Muun muassa Kauppakeskusakatemia -toimintakonsepti on perustettu yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Lisäksi toimenpiteistä ovat toteutuneet esimerkiksi yrityskehittämisen perustaminen ja matkailukärkien tuotteistaminen.

Koulutustakuuta toteutettiin; 98,5 prosenttia peruskoulun päättäneistä sai jatkokoulutuspaikan. Lisäksi 0,7 prosentilla perusopetuksen päättäneistä on jokin muu kiinnekohta – on työelämässä, äitiyslomalla tai lähtenyt ulkomaille töihin tai opiskelumaan.

Palvelujen suunnittelu ja tekeminen vuorovaikutteisesti asiakkaiden kanssa vakiintui toimintatapana kaupungin toimialoilla: Asukkaita on osallistettu mm. Aviapoliksen kaavarunkotyöhön, Kivistön ja Backaksen kartanon alueiden suunnitteluun sekä Kuusijärven kehittämissuunnitelmatyöhön. Kuntalaispalveluissa keskityttiin erityisesti osallisuusmallin toimeenpanoon. Päihdetyön kokemusasiantuntijatoimintaa terveysasemilla laajennettiin useammille terveysasemille. On muun muassa kehitetty hoitotarvikejakelun toimintaa haastattelemalla potilaita. Perusopetuksessa oppilaita ja huoltajia on kuultu sähköisillä kyselyillä oppimiseen ja oppimisen tukeen liittyen.

Henkilöstön sairauspoissaolojen määrän vähenemisen osalta ei saavutettu tavoitetasoa, sairauspoissaoloprosentti oli 4,52. Vuoden 2014 lopun tilanteeseen verrattuna (4,58 %) toteuma oli hiukan parempi.

Sitova tavoite vuodelle 2015	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2013 loppu	Mittarin tavoitetaso 2015	Vastuushenkilö(t)	Keskiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2015 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(n) tilanne 31.12.2015	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - melko hyvin - jossain määrin - ei lainkaan
Kaupungin talous tasapainossa							
Strateginen päämäärä 1. Talouden tasapainottamis- ja vakaajielma toteutetaan							
1.1. Toimintakateen kasvuprosentin maksimi	Toimintakateen kasvu-%	Toimintakateen kasvu-% vuonna 2013 oli 1,9	Toimintakateen kasvu 1,7 % suhteessa TA:oon 2014	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Patrik Marjamaa	Talousarvion ja sen sisältämien kehittämistoimenpiteiden toteuttaminen.	Toimintakateen kasvu vuonna 2015 oli 0,9 prosenttia.	Tavoite toteutui täysin.
1.2. Investointikatto vuodelle 2015.	Vuoden 2015 bruttoinvestoinnit (ilman Kehäraitaa ja Kehä III:a)	99 milj. euroa	100 milj. euroa (ilman Kehäraitaa ja Kehä III:a)	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Patrik Marjamaa	Investointiohjelman sopeuttaminen talousarvion raamiin kaikkissa hankeryhmissä.	Kaupungin (p.l.) liikelaitokset ja rahastot investointiosan netto ilman Kehäradan ja Kehä III:n investointimenoja vuonna 2015 oli 98,3 milj. euroa. Kaupungin bruttoinvestoinnit yhteensä olivat 146,1 milj. euroa, ilman Kehäraitaa ja Kehä III:aa 113,4 milj. euroa. Vuoden 2015 investointimenokirjauksia nostivat Dixin bussiterminaalin 6,8 milj. euron lunastuksen siirtyminen vuodelta 2014 vuodelle 2015 sekä maankäyttösopimuksissa kunnallistekniikan konauksena vastaanotettujen maa-alueiden kirjanpidoille investointimenot. Nämä erityisasat pois lukien asetettiin vuoden 2015 investointien perustaso myös bruttomääräisesti tavoitellun investointikaton mukaiseksi.	Tavoite toteutui melko hyvin.
1.3. Joukkoliikenteen kuntasuus on n. 50 % (tulot/menot) ilman joukkoliikenteen infraorvauksia. Infraorvaukset (menot/tulot) tarkentuvat HSL:n talousarvioesityksen yhteydessä.	Joukkoliikenteen kuntasuus-% ilman infraorvauksia	49,7 % (lähtötaso korjattu)	n. 50 % tavoitteen saavuttamiseen voidaan vaikuttaa joukkoliikenteen tarjonnan ja lipunhintojen kautta	Hannu Penttilä	Vantaan vuoden 2015 joukkoliikenteen käyttösuunnitelma on 47 milj. euroa.	Kuntien osuus HSL:n toimintatuotoista vuonna 2015 oli 48,6 %.	Tavoite toteutui täysin.
1.4. Talouden tasapainottamis- ja kehittämistoimenpiteet päivitetään ja ne käsitellään keuhä 2015 valtuustoseminaarissa.	Toimenpiteet määritellyt	Vuoden 2013 loppuun mennessä toteutetut TVO-toimenpiteet	Toimenpiteet on päivitetty ja käsitelty keuhä 2015 valtuustoseminaarissa	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Patrik Marjamaa	TVO:n jatkotoimenpide-esitykset valmistettiin keuhä 2015 aikana ja ne käsiteltiin keuhä 2015 valtuustoseminaarissa. TVO:n jatkotoimenpiteet hyväksyttiin vuoden 2016 talousarvion kehyspäätöksen yhteydessä 15.6.2015.	TVO:n toimialtoiset jatkotoimenpiteet on käsitelty keuhä 2015 valtuustoseminaarissa ja hyväksytty vuoden 2016 talousarvion kehyspäätöksen yhteydessä.	Tavoite toteutui täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2015	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2013 boppu	Mittarin tavoitetaso 2015	Vastuushenkilö(t)	Keskikeset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2015 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(n) tilanne 31.12.2015	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - melko hyvin - jossain määrin - ei lainkaan
Strateginen päämäärä 2. Velaantumiskelitys saadaan hallintaan							
2.1. Onnistunut varainhankinta ja hallittu korkoriski.	Keskimääräinen lainamarginaali.	Kuntasektorin keskimääräinen lainamarginaali.	Vantaan kaupungin keskimääräinen lainamarginaali on matalampi kuin kuntasektorin keskimääräinen lainamarginaali.	Martti Lipponen Raportointivastuu: Pirjo van Nues	Neuvottelet käyttä rahojattajien kanssa. Uusia suojauksia ei tehty vuonna 2015, mikä oli strateginen päätös. Näin ollen korkoriskin on annettu kasvaa.	Uutta lainaa nostettiin yhteensä 102 milj. euroa, minkä lisäksi kaupunki maksoi ennakkoaseta takaisin 50 milj. euron suuruisen lainan ja jälle nrahoitti sen edullisemmin ehdoin. Lainaa nostettiin erittäin edullisin ehdoin ja pidemmällä maturiteetilla kuin vuonna 2014.	Tavoite toteutui täysin.
	Lainasalkun duraatio (= lainasalkun keskimääräinen korkosidonnaisuus)	Duraatio 0,6	Duraatio suurempi tai yhtä suuri kuin 0,6	Martti Lipponen Raportointivastuu: Pirjo van Nues		Duraatio on laskenut vuodesta 2014 eli korkoriski lisääntynyt. Valinta on tehty tieteisesti, mikä näkyy kaupungin vuoden 2015 korkomenoissa, jotka alittavat selvästi budjetin.	
	Lainasalkun korkomenot	Korkomenot 9,7 milj. euroa	Korkomenot max. 20,2 milj. euroa	Martti Lipponen Raportointivastuu: Pirjo van Nues		Lopullinen korkomenoennuste n. 5,9 milj. euroa.	
Strateginen päämäärä 3. Kaupungin tulopohjaa vahvistetaan							
3.1. Kaupunki saa maanmyyntivoittoa vähintään 32 milj. euroa vuoden 2015 aikana.	Maanmyyntivoitot, lisäksi raportoidaan Kiviston osuus maanmyyntivoitosta.	30 + 4 milj. euroa	32 milj. euroa	Hannu Penttilä	Tonttimyynni, erityisesti asuntotonttien myynti, on ollut vilkasta.	Maanmyyntivoitto 31.12.2015 37,3 milj. euroa, josta Kiviston alueelta 6,7 milj. euroa.	Tavoite toteutui täysin.
Strateginen päämäärä 4. Kumppaneukien hyödyntäminen							
4.1. Kiviston kumppanuushankkeiden ja asuntomessujen onnistuminen.	Kumppanuushankkeiden onnistuminen.	Ei valmis.	Tehty onnistuneesti kumppaneiden kanssa.	Hannu Penttilä	Kiviston asuntorakentaminen on kumppaneiden toimesta vilkasta ja uuden asuntorakentamisen edistymistä on edistetty ripealla kaavoituksella.	Yhteistyö kumppaneiden kanssa on edistynyt hyvin. Kiviston keskustassa on valmistunut 15 kerrostaloa ja 14 kerrostaloa on rakenteilla. Keimolänmäessä on rakenteilla 6 kerrostaloa.	Tavoite toteutui täysin.
	Asuntomessujen näkyvyys		Asuntomessujen näkyvyys eri medioissa	Hannu Penttilä	Asuntomessut järjestettiin Kivistössä 10.7.–9.8.2015. Messukävijöitä oli 138 748. (vrt. v. 2014 Jyväskylä 114 941 kävijää ja v. 2013 Hyvinkää 131 030 kävijää.) Tiedotustoimisto, jossa työskentelivät kaupungin ja Osuuskunnan viestimän edustajat, palveli tiedotusvälineitä messualueella. Messutapahtuman aikana lähetettiin 13 mediatiedotetta, jossa nostettiin esiin kiinnostavia yksityiskohtia messutapahtumasta sekä markkinoitiin Kivistön asuinpaikkana. Kehärataa unohtamatta. Sisältöä tuotettiin aktiivisesti myös sosiaalisen median eri kanavien.	Asuntomessuista tehdyn julkisuusanalyysin mukaan julkisuuden sävy messutapahtuman aikaan oli valtaosin positiivista. Osuuskunta Suomen Asuntomessujen käyttämän Cision –mediaseurantayökalun mukaan mediaosuma Vantaan messujen aikana oli 648 kpl (vrt. v. 2014 Jyväskylä 261 kpl). Tiedotusvälineiden edustajia Vantaan asuntomessuilla kävi 826 (vrt. v. 2014 Jyväskylä 464).	

Sitova tavoite vuodelle 2015	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähiötaso, v:n 2013 boppu	Mittarin tavoitetaso 2015	Vastuushenkilö(t)	Keskiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2015 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(n) tilanne 31.12.2015	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - melko hyvin - jossain määrin - ei lainkaan
Kaupunkirakenne ehkeyty							
Strateginen päämäärä 5. Kaupunkirakenne ja palvelurakenne tukeutuvat raide liikenteeseen ja joukkoliikenteen laatuun							
5.1. Priorisoitua keskustojen ja joukkoliikenne-vyöhykkeiden kaavoittamista ja toteuttamista sekä vihervyöhykkeiden säilyttämistä.	Martiniinlaakson ja Korson keskustojen kumppanuuskiipailujen toteutuminen aikataulussa.	Ei va mis.	Tehty omistuneesti kumppanuiden kanssa.	Hannu Penttilä	Korson toimin, Korson talon ja keskustan kaavoitusyö. Neuotteletut Martiniinlaakson keskustakorttelin (Laajavuoren koulu) ja Martinkeskuksen kiipailun voittajien kanssa alueiden toteuttamiseksi.	Korson kiipailu pidetty. Korson Tomin kaava ollut nähtävillä 21.10-19.11.2015 Martiniinlaakson keskustakorttelin ja Martinkeskuksen osto- ja myynti kiipailut pidetty ja voittajat valittu. Kaupunginvaltuusto hyväksynyt 14.12.2015 keskustakorttelin (nro 002031) ja osto- ja myynti kiipailun (nro 002178) asemakaavat. Osto- ja myynti kiipailun kaavapäätöksestä on valittu Heisingin hallinto-oikeudelle.	Tavoite toteutui täysin.
	Myymään kumppanuuskiipailun järjestäminen ja keskustan kaavoittaminen uudelta pohjalta yhdessä kumppanuiden kanssa.	Ei va mis.	Tehty omistuneesti kumppanuiden kanssa.	Hannu Penttilä	Kiipailuohjotuksen arviointi.	Kiipailu pidetty. Kiipailuohjotuksia tuli 9 kpl. Kaupunginvaltuusto valinnut voittajan 14.12.2015.	
	Tikkurilaan kaavoitettujen uusien asuntojen ja työpaikkojen määrä.	Nykytila	500 asuntoa ja 50 työpaikkaa	Hannu Penttilä	Vuonna 2015 voimaantulleissa asemakaavoissa asuntoja 1.255 kpl	Vuodesta 2013 kaavoja tullut voimaan, joiden asuntojen lukumäärä on 1.400 kpl ja työpaikkojen 80 kpl	
5.2. Kehäradan liikennöinti käynnistyy viimeistään 1.7.2015.	Kehäradan liikennöinnin alkamisajankohla	Kehäradan rakentaminen käynnissä.	1.7.2015	Hannu Penttilä	Kehäradan liikennöinti alkoi 1.7.2015.	Kehäradan liikennöinti alkoi 1.7.2015.	Tavoite toteutui täysin.
5.3. Kaupunkiteettiä yhdessä Vantaan Energia Oy:n kanssa selvityksen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä 30 prosentilla vuoteen 2020 mennessä ja 40 prosentin vähentämisestä vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoteen 1990.	Päästöjen vähentämisessä tehty.	Kaupungilla ei ole tehty kaupunginvaltuutetun ilmastoverkoston aloitteen mukaista selvitystä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä vuoteen 2020 mennessä ja 40 prosentin vähentämisestä vuoteen 2030 mennessä.	Päästövaikenne selvitys osoittaa keinoja, joilla kustannustehokkaimmin päästään 30 prosentin tavoitteeseen vuoteen 2020 mennessä ja 40 prosentin tavoitteeseen vuoteen 2030 mennessä.	Hannu Penttilä	Selvitystyö on valmistunut tammikuussa 2016. Sen tulokset esitellään ympäristövaltuustolle ja edelleen kaupunginvaltuustolle ja -valtuustolle keuhkailuilla 2016.	Selvitystyö on valmistunut tammikuussa 2016. Sen tulokset esitellään ympäristövaltuustolle ja edelleen kaupunginvaltuustolle ja -valtuustolle keuhkailuilla 2016.	Tavoite toteutui jossain määrin.

Sitova tavoite vuodelle 2015	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2013 boppu	Mittarin tavoitetaso 2015	Vastuushenkilö(t)	Keskisiet toimenpiteet 1.1. - 31.12.2015 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.12.2015	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - melko hyvin - jossain määrin - ei lainkaan
Strateginen päämäärä B. Asuntorakentaminen on laadukasta ja kohtuuhintaista							
8.1. Kaupunki luodellut 2 000 asunon laadukkaalle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.	Valmistuneiden asuntojen määrä (valmistuneiden asuntojen määrästä raportoidaan myös hallinta muodossa MAL-seurannan alkatulussa ja tilinpäätöksen yhteydessä)	1 675	2 000	Hannu Penttilä	Kiviston asuntorakentaminen on vilkasta ja asuntorakentamisen mahdollisuuksia on edistetty ripeällä kaavoituksella, erityisesti Kivissä ja Keskustissa. Vuonna 2015 asuntorakentaminen keskittyi Kehäradan varrelle. Vuonna 2015 asunnoista runsas kolmannes rakennettiin Tikkurilan, vajaa kolmannes Kiviston ja vajaa neljännes Myrmaen suuralueille. Vähiten asuntoja valmistui Koivukylän ja Hakunilan suuralueille.	Vuonna 2015 Vantaalle valmistui 2 689 uutta asuntoa. Asunnoista 200 on omakotitaloissa, 102 paritaloissa, 124 rivitaloissa ja 2 263 kerrostaloissa tai muissa rakennuksissa.	Tavoite toteutui täysin.
8.2. Kaupunki luovuttaa 80 omakotitalotonttia.	Luovutettujen omakotitalotonttien määrä	83	80	Hannu Penttilä	Jatkuvassa myynnissä on ollut 37 tonttia, tarjouskilpailu järjestettiin 4 tontista keväällä 2015, 2 tontista järjestettiin tonttihakukilpailun aikana ja syyskuussa 2015 järjestettiin yleinen haku 19 tontista. Kaupungilla on ollut asuntomessualueita tarjolla 7 pientalotonttia, joista kaikki tontit ovat myyty.	Luovutettu yhteensä 33 tonttia. Jämsän tonttihaun tonttikauppoja tehdään vuoden 2016 puolella.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.

Sitova tavoite vuodelle 2015	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2013 boppu	Mittarin tavoitetaso 2015	Vastuushenkilö(t)	Keskiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2015 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(t) tilanne 31.12.2015	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - melko hyvin - jossain määrin - ei lainkaan
Kaupungin elinvoima vahvistuu							
Strateginen päämäärä 9. Uudistuva elinkino- ja työllisyyspolitiikka laskee työttömyyttä ja lisää työpaikkojen määrää Vantaalla.							
9.1. Kaupungin työllisyystilanne kehittyy suhteellisesti parhaiten pääkaupunkiseudulla.	Työttömyysaste alenee tai ei kasva suhteellisesti Helsingin ja Espoon verrattuna (tilanne 31.12.).	Vantaa 10,5 %, muutos +1,6 % Helsinki 10,3 %, muutos +1,9 % Espoo 8,4 %, muutos +1,9 %	Vantaa - 0,4 % suhteessa Helsinkiin	Jaakko Niinistö, Jose Valenta Raportointivastuu: Jaakko Niinistö	Työllisyyspalvelut on jatkanut tehokasta ja tuloksellista toimintaansa haastavassa työllisyystilanteessa.	Työttömyysaste 12/2015: Vantaa 12,6 %, vuosimuutos +1,0 prosenttiyksikköä Espoo 10,7 %, vuosimuutos +1,0 prosenttiyksikköä Helsinki 12,7 %, vuosimuutos +0,8 prosenttiyksikköä	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
	Pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee tai ei kasva suhteellisesti Helsingin ja Espoon verrattuna (tilanne 31.12.).	Vantaa 2 922, muutos +10,9 % Helsinki 8 515, muutos +40,1 % Espoo 2 896, muutos +71,4 %	2 500	Jaakko Niinistö	Työnteiden avulla on vähennetty merkittävästi pitkäaikaistyöttömyyden kasvua Vantaalla. Vuoden 2013 lähtötalanteeseen verrattuna pitkäaikaistyöttömyyden kasvu on ollut Vantaalla huomattavasti maltillisempaa kuin Espoossa ja Helsingissä.	Pitkäaikaistyöttömien määrä 12/2015: Vantaa 5 002, vuosimuutos +35,0 % Espoo 6 025, vuosimuutos +45,5 % Helsinki 16 292, vuosimuutos +29,9 %	
	Työmarkkinatuen kuntaosuus.	11,5 milj. euroa	14,2 milj. euroa	Jaakko Niinistö	Vetiin eteenpäin työllistämisen monialaisen yhteispalvelun konseptia. Lisättiin kuntouttavan työtoiminnan volyymin ja huom. Lakimuutos 1.1.2015 alkaen lisäsi kuntien osuutta työmarkkinatuen rahoituksessa. Lakimuutos nosti kuntien työmarkkinatukineitoja huomattavasti.	Vuonna 2015 työmarkkinatuen kuntaosuus oli 18 682 354 euroa.	
	Nuorten alle 25-vuotiaiden työttömien määrä vähenee tai ei kasva suhteellisesti Helsingin ja Espoon verrattuna (tilanne 31.12.).	Vantaa 1 209, muutos +32,3 % Helsinki 3 014, muutos +33,5 % Espoo 1 100, muutos +57,1 %	850	Jaakko Niinistö, Elina Lehto-Häggroth Raportointivastuu: Jaakko Niinistö	Petra-hankkeen avulla on vähennetty nuorisotyöttömyyden kasvua. Vuoden 2013 lähtötasoon verrattuna nuorten työttömien määrän suhteen kasvu on ollut Vantaalla hitaampaa kuin Helsingissä ja Espoossa.	Alle 25-vuotiaiden työttömien lukumäärä 12/2015: Vantaa 1 456, vuosimuutos + 9,6 % Espoo 1 448, vuosimuutos +1,7 % Helsinki 3 713, vuosimuutos -3,3 %	
	Ulkomaalaisten (termi korjattu) työttömien määrä vähenee tai ei kasva suhteellisesti Helsingin ja Espoon verrattuna (tilanne 31.12.).	Vantaa 2 596, muutos +21,3 % Helsinki 6 680, muutos +24,5 % Espoo 2 160, muutos +33,7 %	2 300	Jaakko Niinistö	Maahanmuuttajille on omia työhönlainantoja ja kuntouttavan työtoiminnan starttirahmia. Maahanmuuttajien kielikoulutusta on lisätty.	Ulkomaalaisten työttömien lukumäärä 12/2015: Vantaa 3 176, vuosimuutos + 4,2 % Espoo 3 203, vuosimuutos +17,1 % Helsinki 8 071, vuosimuutos + 3,4 %	

Sitova tavoite vuodelle 2015	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2013 loppu	Mittarin tavoitetaso 2015	Vastuuhenkilö(t)	Keskisest toimenpiteet 1.1. - 31.12.2015 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(n) tilanne 31.12.2015	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - melko hyvin - jossain määrin - ei lainkaan
9.2. Elinvoimaa lisäävää työllistämistä ja elinvoimaa nostamista	Uudentyyppisen yritysauton perustaminen – selvitys mahdollisuuksista käynnistää yritysautomo.	Vantaalla ei ole yritysautomoa eikä sitä koskevaa suunnitelmia ole tehty.	Selvitystyö on valmistunut ja Vantaalle on syntynyt toteutuskelpoinen hautomokonsepti.	Jose Valanta	Turbini-nimisen yritysautomo-/kiihdyttämökonaisuuden rakentaminen on alkanut yhteistyössä Vantaan kaupungin ja sen toimijoiden, alueen oppilaitosten, elinkeinoalan järjestöjen sekä alueellisten kumppaneiden kanssa.	Tominta käynnistynyt Vantaan Technopoliksessa. Turbiini-yrityskiihdyttämössä toimii jo useita start-uppeja.	Tavoite toteutui täysin.
	Kauppakeskuskatemian toteuttaminen – yritysopijaisen koulutusohjelman rakentaminen ja oppilaitosten kanssa kauppakeskustyöryhmä.	Kauppakeskuskatemian tyypillisiä konsepteja ei ole massassa Vantaalla ei muuallakaan maassamme.	Kauppakeskuskatemian perustettu ja ensimmäiset opiskelijat suorittavat opintojaksojaan kauppakeskustyöryhmässä.	Jose Valanta	Kauppakeskuskatemian toimintakonsepti on perustettu yhteistyössä kauppa-alan kauppapoliittisen Mercurian, Jumbon ja Flamingon kauppajärjestöjen ja kaupungin kesken.	Toiminta on käynnissä.	
	Matkailukätkien tuottaminen – matkailukätkien selkeyttäminen ja tuottaminen vuoden 2015 aikana.	Vantaan matkailun kätket ovat hajanaisia ja määrittelemättömiä.	Vantaan matkailukätket on määritelty, tuotettu ja niitä markkinoitaan aktiivisesti osana PKS-matkalua.	Jose Valanta	Matkailukätkien määrittelyprosessiin liittyvät toimet käynnistetty. Työ valmistui vuoden 2015 lopulla.	Selvitys tehty.	
9.3. Joustavilla päivähoitopaikallilla tuetaan työllistymistä.	Päivähoitopaikka järjestetään työllistymistä varten kahden viikon kuluessa.	2. Vkoa	2. Vkoa tai 1 viikossa kehoista päivähoitoon	Elina Lehto-Häggroth Raportointivastuu: Sole Askola-Vehviläinen	Kun lapsen huoltaja hakee päivähoitopaikkaa työllistymisen vuoksi, se järjestetään kahden viikon kuluessa kuunnellen mahdollisuuksien mukaan perheen toiveita hoitopaikan sijainnista. Ensimmäistä hoitopaikkaa ei kaikkien osien voi toteuttaa kesken toimintavuoden, mutta päivähoitopaikka pyritään järjestämään perheen kulkuyhteydet ja kutsuunmahdollisuudet huomioon ottaen.	Toteutui.	Tavoite toteutui täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2015	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähiötaso, v:n 2013 boppu	Mittarin tavoitetaso 2015	Vastuushenkilö(t)	Keskkeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2015 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(t) n tilanne 31.12.2015	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - melko hyvin - jossain määrin - ei lainkaan
Strateginen päämäärä 10. Kaupungin vetovoimaisuus asuinpaikkana parane ja asukkaat tuntevat oman kylänsä ja sitä kautta Vantaan kotikaupunkiaan							
10.1. Markkinoidaan Vantaata asuinpaikkana Vantaalla työskenteleville ulkopaikkakuntalaisille.	Muuttolukkuus-tutkimus. Vuoden 2013 kysely.		Vuoden 2014 kyselyssä tulos on parantunut.	Jose Valanta	Vantaan markkinointia asuinpaikkana on toteutettu kaupungin omilla kanavilla (Vantaa-kanava, Asukaslehti) sekä erityisesti asuntomessuilla ja niihin liittyvissä julkaisuissa. Kivistö/Leinäla /Kerimäki -markkinointi ja kaupungin omien esitteet. Kaupunkia asuinpaikkana on markkinoitu myös VR:n lehtiin. Lisäksi toteutettiin erillinen HS:n välissä jaettu Vantaan asumisvaihtoehtoja esittävä liite. Muuttolukkuus-tutkimuksen kyselyn tulosta ei ollut käytettävissä.	Käynnistetty.	Tavoite toteutui melko hyvin.
10.2. Nostetaan kaupungin omia esille kaupungin omista kanavissa monipuolisesti ja kuntalaisia osallistaen.	Nykytila.		Kaikki kaupunginosat ovat olleet esillä uudella tavalla keskustelua herättäen.	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, Raportointivastuu: Jose Valanta	Kaupunginosat ovat olleet esillä Asukaslehden teemana ja Vantaa-kanavalla. Toteutus jatkuu vuoden 2016 puolella.	Toteutettu.	Tavoite toteutui melko hyvin.
10.3. Toteutetaan teemavuosi, jolla kiinnitetään huomiota kaupungin puoroon.			Teemavuoden toimenpiteet.	Hannu Penttilä	Purjonnosta on viestitty eritavoin: mm. näytely Oivissa, Asukaslehti, someviestintää, oltu mukana tapahtumissa, järjestetty vierasjalkoita purojen varsilla ja kutsuhalaisia luontoretkiä. tehty yhteistyötä järjestöjen kanssa, ja järjestetty vesäheinen Ekoteko-Kipailu (siv).	Toimenpiteet on tehty.	Tavoite toteutui melko hyvin.
Strateginen päämäärä 13. Vantaalaisten koulutustaso ja osaaminen vahvistuvat							
13.1. Toteutetaan koulutus- ja nuorisotakuuta.	Perusopetuksen jälkeiseen jatkokoulutukseen päässiden %-osuus.	98,4 %	99 %	Elina Lehto-Häggroth Raportointivastuu: Paula Ylöstalo-Kuronen	Alotuspaikkojen määrän seuranta suhteessa perusopetuksen päättävien ikäluokan kokoon. On haettu ja saatu järjestämislupa ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestämiseen. Yhteishaun tulosten kesäkuun julkistamispäivän tiedon mukaan jatkokoulutukseen pääsi 95 % perusopetuksen keväällä 2015 päättäneistä. Ilman paikkaa jääneistä sai heinä-elokuun aikana jatkokoulutuspaikan siten, että 98,5 % perusopetuksen päättäneistä sijoittui syksyllä lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen tai valmentavan koulutukseen. Noin 15 nuorella eli 0,7 % perusopetuksen päättäneistä on jokin muu kiinnelöhtö (on työelämässä, ähtyslomalla tai lähtenyt ulkomaille toihin/opiskelemaan). Elokuun lopussa ilman paikkaa oli noin 20 nuorta eli 0,9 % perusopetuksen keväällä 2015 päättäneistä.	98,50 %	Tavoite toteutui melko hyvin.
13.2. Ammatillisen koulutuksen opintojen keskeyttämiset vähenevät.	Tutkintotavoitteisen koulutuksen ja valmistavien koulutusten keskeyttämisprosentti.	10,4 %	9 %	Elina Lehto-Häggroth Raportointivastuu: Paula Ylöstalo-Kuronen	Kehtetty ja kokeiltu vaihtoehtoisia opiskelutapoja. Suunniteltu osallisuutta ja nopeaa palautetta lisääviä toimintamalleja sekä ohjaukseen ja tukeen liittyvää henkilöstön osaamisen kehittämistä.	14,50 %	Tavoite ei toteutunut lainkaan.

Sitova tavoite vuodelle 2015	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2013 loppu	Mittarin tavoitetaso 2015	Vastuushenkilö(t)	Keskkeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2015 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(t)n tilanne 31.12.2015	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - melko hyvin - jossain määrin - ei lainkaan
Strateginen päämäärä 15. Uudistuvat palvelut vahvistavat asukkaiden hyvinvointia							
15.1. Asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia edistävien ohjelmien toimenpiteitä toteutetaan toimialoilla.	Väestön terveys paranee Kelan sairastavuusindeksillä mitattuna.	Vantaan sairastavuusindeksi 89,5 (v. 2012 lopun tilanne)	Väestön terveys paranee	Julka T. Salminen	Sosiaali- ja terveysöimen palvelukokonaisuuden tavoitteena on väestön terveyden ja hyvinvoinnin tukeminen. Tavoite auttaa väestöä elintapa- ja elämäntapamuutoksissa, hyvinvoinnin ylläpitämisessä ja omahoitoon toteuttamisessa kehitetään jatkuvasti. V. 2014 otettiin käyttöön väestön omahoitoa tukeva sähköinen portaal. Sähköistä maksutonta terveysstarkastusta ja -valmennusta on markkinoitu ja terveysstarkastusmaka on otettu käyttöön henkilökohtaisen työterveyshuotokäytteen sekä terveysseminilla pitkäaikaissairaiden potilaiden vuositarkastuksiin. Sähköisen terveysstarkastus- ja valmennusohjelman rekisteröityneitä käyttäjiä oli Vantaalla v. 2015 yhteensä 1 495 henkilöä ja heistä terveysstarkastuksen oli suorittanut loppuun saakka 1020 henkilöä.	Vantaalaisten sairastavuusohjelman väheneminen edellisvuodesta sairastavuusindeksin ollessa v. 2014 88,4. Tilanne sairastavuuden osalta on edelleen maan keskiarvoa (indeksi=100) parempi. Vuoden 2015 tiedot eivät ole kansalliset vielä saatavissa.	Tavoite toteutui melko hyvin.
Työkyvyttömyyseläkettä saavien osuus 25-64 -vuotiaista laskee.	5,5 % (v. 2012 lopun tilanne)	5,5 %	Työkyvyttömyyseläkettä hakevien määrä saadaan alenemaan.	Julka T. Salminen	Sosiaali- ja terveysöimen palvelukokonaisuuden tavoitteena on väestön terveyden ja hyvinvoinnin tukeminen, mikä tukee myös väestön työkyvyn ylläpittoa ja kuntoutumista.	Työkyvyttömyyseläkettä sai v. 2014 5,1 % Vantaan 25 - 64-vuotiaista. Vuoden 2015 tiedot eivät ole vielä saatavissa.	
Omassa kodissa asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa.	91,9 %	92,5 %		Julka T. Salminen	Asukasneuvonta ja palveluohjaus Länsi-Vantaalla väkintui, ja toiminta laajennettiin Vantaalle. Asiakkaille määrätty vastuutyöntekijöitä. Päiväsaaraakuntoutusta ja geriatrisen vastaanoton käyttöä lisätty tukemaan ikkaiden ja muistisairaiden kotona asumista.	75 vuotta täyttäneistä omassa kodissa asui 31.12.2015 92,2 %.	
Anmatillisten oppilaitosten opiske llijöiden tukokontti vähenee.	Anmatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiske llijöistä päivittäin tukakoi 37 % pojista ja 43 % tytöistä (kouluterveyskysely 2013)	a) tukakontti vähenee v. 2013 tasoa b) raportoidaan toimenpiteet em. opiske llijöiden tukakoinnin vähentämiseksi toimialoitain	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat	Yhteistyössä mm. Varian kanssa toteutettu Tupakatta paras amikessa -hanke päättyi v. 2015. Hankkeessa kehitettiin tupakoinnin vähentämiseen liittyviä toimenpiteitä sosiaalisen markkinoinnin keinoin. Toukokuussa valmistui Laurean toteuttamana kohdeyhmäanalyysi nuorten tupakointiin ja savuttomuuteen liittyvistä näkemyksistä. Opiske llijöille pidettiin palvelumoto lukokellu tupakoinnin ja savuttomuuden teemasta. Vuoden 2015 alusta Variassa on tarjolla opiske llijöille valinnaiskurssi Savuton elämä. Jatkohankkeeseen haettiin rahoitusta terveyden edistämisen määrärahoista, mutta rahoitusta ei myönnetty	T.H:n toteuttamassa Kouluterveyskysely 2015 -kyselyssä oli teknisiä ongelmia, minkä vuoksi kuntakohtaisia tuloksia ei saada eikä tilanteen kehitystä pystytty seuraamaan		

Sitova tavoite vuodelle 2015	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2013 boppu	Mittarin tavoitetaso 2015	Vastuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2015 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittarin tilanne 31.12.2015	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - melko hyvin - jossain määrin - ei lainkaan
15.2. Kaupungin emättaehkäisevin toimenpitein vähennetään lastensuojelun tarvetta.	Lastensuojelun asiakkaiden määrä.	9,1 % Vantaan 0-17 -vuotiaista, 4 083 eri lasta (TP 2013)	8,9 % Vantaan 0 - 17-vuotiaista	Jukka T. Salmi	Uusi sosiaalihuoltolaki korostaa emältä ehkäisevää työtä ja palvelujen saamista ilman lastensuojelun asiakkuutta. Lastensuojelun tarpeen vähentämiseksi toimialalla otettiin käyttöön uusia varhaisen tuen toimintamalleja. Uusi jalkautuva varhaisen tuen tiimi aloitti toimintansa 1.6.2015 alkaen. Sosiaalihuoltolain mukainen perhetyö otettiin käyttöön ja lapsiperheiden kotipalvelua lisättiin. Terveyspalveluissa kehitettiin ja otettiin käyttöön lastensuojeluun liittyvä varhaisen puuttumisen malli.	Vuonna 2015 lastensuojelun suunnittelimallisen sosiaalivon asiakkaana oli yhteensä 4 146 eri lasta, mikä on 396 lasta edellisvuotta enemmän (Luku ei sisällä lastensuojelutoimittukseen päättäneitä asiakkuuksia eikä 18-vuotta täyttäneitä jälkihuollon asiakkaita). Asiakkaana oli 9,1 % Vantaan 0 - 17-vuotiaista lapsista.	Tavoite toteutui jossain määrin.

Sitova tavoite vuodelle 2015	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, vuosi 2013 loppu	Mittarin tavoitetaso 2015	Vastuuhenkilöt	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2015 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(t) tilanne 31.12.2015	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - melko hyvin - jossain määrin - ei lainkaan
Strateginen päämäärä 16. Kuntalaisten osallisuus ja yhteissuunniteltu palvelujen kehittämässä kalantyy	Uudet asukkaiden ja palvelujen käyttäjien kanssa kehitetty palvelut ja niiden järjestämiset ovat lisääntyneet.	Toimialat käyttävät osallistavia menetelmiä jatkuvasti ja niiden järjestämiset ovat lisääntyneet.	Asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistaminen on suunnitelmallista kaikilla toimialoilla.	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat	Siv: Lukiokoulutuksessa on kehitetty uusia oppimistiljoja ja työelämäliiketoimintaa yhteistyössä opiskeleijoiden ja opettajien kanssa, esim. Digilukua ja Työelämäliiketoimintaa lukio- ja koulutuksessa - hankkeet. Perusopetuksessa oppilaiden ja huoltajien osallistuminen kouluyhteisön hyvinvointiin on lisääntynyt, esim. oppilaiden endotuksia on kuultu luokissa ja YHR:ssä. Perusopetuksessa huoltaja voi hakea loppuvuorokautta sähkösähköisesti Wilman kautta. Opettajan ja huoltajan on kuultu sähköisillä kyselyillä oppimiseen ja oppimisen tukkeen liittyen. Huoltajat ovat voineet hakea sähköisesti oppilaille lomaa Wilman kautta. Sosiaal: Hyvin toimiva ja edistyksen kokemusasiatuntijatoiminta terveysasemilla laajennettiin uudemmille terveysasemille. Mm. on kehitetty hoitoterveystoimintaa haastattamalla potilaita. Tupakkain vähentämiseen liittyviä toimenpiteitä kehitettiin sosiaalisen markkinoinnin ja palvelumuotoilun keinoin Tupakkata paras am-kissa -hankkeessa Varissa. Perhepalveluissa on kehitetty palveluja yhteistyössä kuntalaisten kanssa esim. eroautamispalvelujen kehittämistyöryhmässä, lastensuojelussa sekä päihdepalveluissa. Hoiva on lisätty omais- ja asukkaista tehtävää yhteistyötä ja omais- ja asukkaista on otettu enemmän mukaan kehittämiseen ja suunnitteluun. Vanhuksien avopalveluissa on pidetty mm. omais- ja asiakasilaisuuksia palveluissa, palvelumuotoilusekskursioissa ja kotihoidon kentällä. Mäti: Yhteisö sivistystoimen kanssa on sovitettu Lapset ja nuoret asuinympäristönsä rakentajina -yhteistyömallista. Asukkaista on osallistettu mm. Avoloppu- ja kaavatyöryhmään, Kiviston ja Backlän kartan alueiden suunnitteluun sekä Kuusijärven kehittämisyhteistyöryhmään. Loppukesästä asuinympäristöjen yhteistyössä on järjestetty Kaupunkikokouksia -näyttely Galleria Kissa sekä yhteistyössä kutsu- ja nuorisopalvelujen kanssa 8. -15.8. Mun Mikkola -tapahtuma OurHouse-festivaalin yhteydessä. Asukkaista on osallistettu mm. Marttilaaksonpolun, Topaasiakion ja Tikkurilan jokirannan suunnitteluun. Asukkaista on otettu mukaan myös pulistojen suunnitteluun. Myös palvelukotien ja koulujen pihojen on kehitetty yhdessä asukkaiden kanssa. Osallisuus on kirjattu vahvasti myös päivitettyyn arkkitehtuuriohjelmaan Apoliin.	Ks. toimenpiteet.	Tavoite toteutui täysin.
16.1. Palvelujen suunnittelu ja tekeminen vuorovaikutteisesti asiakkaiden kanssa vakintuotoimintapana. Vuorovaikutusta kehitetään järjestelmällisesti palvelumuotoiluprosessissa.							

Sitova tavoite vuodelle 2015	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2013 boppu	Mittarin tavoitetaso 2015	Vastuushenkilö(t)	Keskikeset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2015 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittarin tilanne 31.12.2015	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - melko hyvin - jossain määrin - ei lainkaan
Strateginen päämäärä 17. Vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut							
17.1. Palvelurakenteita ja kustannustehokkuutta kehitetään siten, että keskeisten palvelujen kustannustehokkuus on kilpailukyinen.	Keskeisten palvelujen yksikkökustannukset suurten kaupunkien vertailussa.	Vantaa on suurten kaupunkien vertailussa kustannustehokkuudeltaan kilpailukyinen useimpien palvelujen osalta.	Vantaa on kustannustehokkuudeltaan kaikkein huonoimman kunnassa.	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat	Vantaa osallistuu aktiivisesti suurten kaupunkien talous- ja toimintatietojen vertailuun. TVO-järjestö on toteutettu ja hyväksytty ja sitä toteutetaan.	Vuoden 2015 lopussa käytössä on v. 2014 tilinpäätökset. - Perusopetus: opetuksen kokonaiskust. Vantaa 4500 e/oppias (Koulukunnan ka. 4832 e/oppias, yli 100 000 asukkaan kunnissa ka. oli 4843 e/oppias) - Lukiokoulutus: opetuksen kokonaiskust. Vantaa 3900 e/oppias (Koulukunnan ka. 4847 e/oppias, yli 100 000 asukkaan kunnissa ka. oli 4513 e/oppias) - Lastensuojelu: Vantaan kokonaiskust. 908 e/0-20 v. asukas (Kuusikon ka. 868 e). Vantaa sijoitus vertailussa 4/6. (Kuuden suurimman kunnan Kuusikoverailu 2014) - Vanhustalot: Vantaan 75 vuotta täyttäneiden asiakkaiden sosiaali- ja terveyspalvelujen ikävaikot - Kokonaiskustannukset 11 004 e/vastaavan käinen väestö (Kuusikko 12 398 e). Vantaan sijoitus vertailussa 2/6. (Kuuden suurimman kunnan Kuusikoverailu 2014) - Vammaispalveluiden mukaiset palvelut: Vantaan defiaotut kokonaiskustannukset asiakasta kohden nousivat edellisvuodesta 2,1 % (Kuusikon ka. 6,3 %). Vantaan sijoitus vertailussa 2/6. (Kuuden suurimman kunnan Kuusikoverailu 2014) - Terveydenhuollon kustannukset (sis. kotipalvelun ja ymp. vrik-hoidon kustannukset): Vantaan ikävaikotut kokonaiskustannukset 2185 e/asukas (suuren kaupunkien keskiarvo 2275 e/asukas). Vantaan sijoitus 3/11. (Kuntaliiton suurten kaupunkien th-verailu 2014)	Tavoite toteutui täysin.
Strateginen päämäärä 19. Lisätään sähköisiä asiointia ja itsepalveluja							
19.1. Luodaan sähköisen asioinnin alusta ja mobiilivantaa -konsepti, jonka avulla sähköiset palvelut rakennetaan.	Sähköisen asioinnin alustan varassa toimivien palveluiden määrä.	0	2	Martti Lippinen Raportointivastuu: Antti Ylä-Järkko	Sähköisen asioinnin alustan pystytys käynnissä. Ensimmäisenä toteutettavien palveluiden tehtävistä (Backlog) valmis. Ekosysteemin muodostamiseen tähtäävät kilpailutukset 80 %:sti tehty.	Alusta pystytetty. Kehitystyö käynnistynyt ja sille haetaan rittävää kypsytyä ja vauhtia. Ensimmäiset palvelut julkaistaan alkuvuodesta 2016.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.

Sitova tavoite vuodelle 2015	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2013 boppu	Mittarin tavoitetaso 2015	Vastuhenkilö(t)	Keskikeset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2015 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.12.2015	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - melko hyvin - jossain määrin - ei lainkaan
Muutosta toteutetaan johtamisen kautta							
Strategiinen päämäärä 21. Henkilöstön sitoutumisen ja osaavan työvoiman varmistaminen							
21.1. Sairauseduutuksen määrä vähenee.	Sairauseduutuksen prosentti	4,4 %	4,0 %	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonon	Sähköinen järjestelmä ei valke otettu käyttöön 3/2015: tehostaa esimiesten puuttumista sairauspoissaoloihin. Toimiloiden työhyvinvointiasiantuntijat tehneet n. 100 konsultointikäyntiä esimiesten luona. Tapaturmatutkimukset käynnistetty ja lähtöä piti -tilanteita kirjataan ylös.	4,52 %	Tavoite toteutui jossain määrin.
21.2. Osaamisen kehittämisen toimintamalli vakiintuu kaikilla tulosalueilla.	Oppimistyyöpäivät	30 430 oppimistyyöpäivää	30 000 oppimistyyöpäivää	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonon	Osaamisen kehittämisen vuosikello kuvattu. Raportointivelvollisuudesta muistutettu useasti esimiehille. Koulutusten tilaaminen Metropolialta toteutunut vuoden aikana.	Oppimistyyöpäiviä kirjattu eHijaj -järjestelmään 28 211.	Tavoite toteutui melko hyvin.
21.3. Osaamisen systemaattista oppilaitosyhteistyötä on käytössä kiinteä harjoitteluyhteistyö vähintään 5 ammattialalla.	Systemaattisen oppilaitosyhteistyön piirissä olevien ammattialojen määrä	5	5	Apulaiskaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonon	Systemaattisen harjoitteluyhteistyön rakenteita kehitettiin yhteistyössä tulosalueiden ja oppilaitosten kanssa krittisten ammattialojen osalta. Harjoittelupaikkojen määrän ennakoinnin ja seurannan kehittämiseksi tehtiin toimenpiteitä. Henkilöstösuunnitelmassa ennakointiin harjoittelupaikkojen toteutuneista harjoittelupaikoista Vantaalla. Harjoittelusopimuksia on laadittu ja päivitetty sopimusohjajien yhtenäistetty. Oppilaitosyhteistyön tukimateriaaleja on päivitetty ja kehitetty.	Kolmen ammattialan osalta oppilaitosyhteistyö on pääosin systemaattista. Muilla ammattialoilla yhteistyömuodot ovat pitkälti vakiintuneita puotesopimusoppilaitosten (pks) kanssa, mutta käytännöt vaihtelevat tulosalueittain.	Tavoite toteutui jossain määrin.

2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

10

Yleishallinto yhteensä

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 100	0	2 100	2 772	-672
Menot	-28 278	931	-27 347	-26 118	-1 229
Toimintakate	-26 179	931	-25 247	-23 346	-1 901

Yleishallinnon talousarvio koostuu mm. kunnallisen päätöksentekojärjestelmän ja muiden yleisluonteisten toimintojen ja erien kustannuksista.

Yleishallinnon toimintatuotot toteutuivat 132 prosenttisesti ja toimintamenot 96 prosenttisesti. Yleishallinnon toimintakate toteutui kokonaisuudessaan 1,9 milj. euroa talousarviota parempana.

10 10

Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: Päivi Kimpimäki

Puheenjohtaja: Tapani Salmi

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	290	0	290	316	-26
Menot	-393	0	-393	-338	-55
Toimintakate	-103	0	-103	-22	-82

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on toimittaa kunnallisvaalit, kansanedustajain vaalit, tasavallan presidentin vaali ja europarlamenttivaalit. Keskusvaalilautakuntaan kuuluu kaupunginvaltuuston toimikaudekseen 2013 - 2016 valitsemat viisi jäsentä ja viisi varajäsentä.

Vuonna 2015 järjestettiin eduskuntavaalit ja keskusvaalilautakunta kokoontui kuusi kertaa.

Oikeusministeriön korvaus vaalien järjestämisestä oli 2,10 euroa äänioikeutettua kunnan asukasta kohti.

Talousarvion toteutuminen

Keskusvaalilautakunnan menojen talousarvio toteutui 86 prosenttisesti.

10 20

Kaupunginvaltuusto

Vastuhenkilö: Kari Nenonen

Puheenjohtaja: Antti Lindtman

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-958	0	-958	-882	-76
Toimintakate	-958	0	-958	-882	-76

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Kaupunginvaltuuston kokouksia pidettiin vuoden 2015 aikana 11 kappaletta. Selostustilaisuuksia pidettiin 10 ja iltakouluja neljä. Lisäksi valtuusto piti kahden päivän valtuustoseminaarin toukokuussa ja yhden päivän seminaarin syyskuussa.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuuston osalta talousarvion toteuma oli 92 prosenttia.

10 30

Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus

Vastuhenkilö: Helena Hyvönen

Puheenjohtaja: Juha Malmi

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-512	-5	-517	-460	-57
Toimintakate	-512	-5	-517	-460	-57

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Tarkastuslautakunta toimii kuntalain 410/2015 luvun 14 mukaan määräytyvien tehtävien sekä toiminta- ja arviointisuunnitelmansa mukaisesti. Tarkastuslautakunta on kehittänyt toimintaansa. Kokouksia on vuoden aikana ollut tarkastuslautakunnalla kymmenen ja samoin työryhmillä kymmenen. Arviointikertomus vuodelta 2014 hyväksyttiin lautakunnassa 5.5.2015.

Yhteistyössä tilintarkastajan kanssa lautakunta käsittelee tilintarkastussuunnitelmaa. Vastuullinen tilintarkastaja raportoi tarkastuksista lautakunnalle huhti- ja joulukuussa.

Ulkaisen tarkastuksen henkilöstön tehtävänä on arviointien ja arviointikertomuksen valmistelun lisäksi suorittaa tilintarkastusta ulkoiselle tilintarkastajalle, esitellä ja valmistella tarkastuslautakunnalle sen käsittelemät asiat, suorittaa tulosalueelleen kuuluvat henkilöstö- ja taloushallinnon tehtävät sekä hankinnat.

Tarkastuslautakuntaan kuuluu valtuustokaudella 2013–2016 yhteensä 14 jäsentä. Vuonna 2015 lautakunta oli jakaantunut neljään työryhmään.

Talousarvion toteutuminen

Vuoden 2015 aikana ei ollut lisätoimeksiantoja tilintarkastus- ja arviointitoiminnassa. Toimintamenot toteutuivat 89-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden.

10 40

Kaupunginhallitus

Vastuhenkilö: Kari Nenonen

Puheenjohtaja: Tapani Mäkinen

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 810	0	1 810	2 456	-646
Menot	-12 526	937	-11 589	-10 616	-973
Toimintakate	-10 716	937	-9 780	-8 160	-1 619

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Kaupunginhallitus kokoontui 21 kertaa. Lisäksi pidettiin seitsemän kaupunginhallituksen iltakoulua ja yksi seminaari.

Kaupunginhallituksen yleisjaosto kokoontui 10 kertaa.

Kaupunginhallituksen toiminnan kehittämistä jatkettiin, nyt osana Kuntaliiton organisoiman Uuden sukupolven organisaatiot (USO) -verkostoa. Kaupunginhallituksen edustus oli mukana valtakunnallisissa seminaareissa. Lisäksi kaupunginhallitukselle järjestettiin kaksi omaa päivän mittaista työpajapäivää.

Kaupunginhallituksen käyttövaroihin varatusta määrärahasta on siirretty toimialoille vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten palkkaamiseksi varatut 0,695 milj. euroa ja näiden sivukulut.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginhallituksen talousarvion menojen toteuma oli 92 prosenttia.

10 50

Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Vastuhenkilö: Kari Nenonen

Toimielin: Kaupunginhallitus

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-13 889	0	-13 889	-13 822	-67
Toimintakate	-13 889	0	-13 889	-13 822	-67

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Määrärahaa on maksettu kaupungin sopimusten mukaiset avustukset Tiedekeskussäätiölle, KatuMetro- tutkimusohjelmalle sekä Suomen kansallisoopperan vuotuinen käyttöavustus. Lisäksi määrärahaa on maksettu HRI-hankkeen (seututieto) kustannukset, Vantaan kaupungin maksuosuus aluepelastuslaitoksen kustannuksista ja kaupungin osuus Haltian luontokeskuksen toiminnan järjestämisestä.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteuma oli 100 prosenttia.

11

Kaupunginjohtajan toimiala

Vastuuhenkilö: Kari Nenonen

Toimielin: Kaupunginhallitus

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 970	0	1 970	2 741	-771
Menot	-19 906	-71	-19 977	-17 847	-2 130
Toimintakate	-17 935	-71	-18 007	-15 106	-2 901

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2015

Kaupunginjohtajan toimiala sisältää yleisjohton, kaupunginkanslian, sisäisen tarkastuksen, taloussuunnittelun, henkilöstökeskuksen ja elinkeinopalvelujen tulosalueet.

Kaupunginkanslian tulosalue vastaa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen esityslistojen valmistelusta ja pöytäkirjojen laatimisesta, päätösten täytäntöönpanosta, kaupungin yhteisistä ja kaupunginjohtajan toimialan lakiasioista, ja huolehtii kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen tarvitsemista hallintopalveluista, yleisten vaalien järjestelyistä, PKS- ja seutuyhteisön valmistelusta, sekä kaupunkitason turvallisuus- ja valmiusasioista.

Kaupunginkansliassa panostettiin vuoden 2015 aikana kaupunginjohtajan toimialan roolin kehittämiseen kaupunginjohtajan johtamisen tukena. Sihteeristö jatkoi verkostomaista yhteistyötä lautakuntien ja johtokuntien sihteerien kanssa. Kaupunginkanslia järjesti koulutusta toimialojen valmistelijoille. Kaupungin lakimiesveroston toimintaa tehostettiin. Henkilöstön osaamisessa panostettiin uusien sähköisten työvälineiden käyttöönottoon.

Tulosalueen talousarvion toteuma oli 95,0 prosenttia. Toimintamenojen alitus johtui henkilöstömenojen alaisemmasta toteumasta.

Sisäinen tarkastus avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja. Tarkastustyön vuosisuunnitelma toteutui lähes suunnitellusti. Sisäisen tarkastuksen talousarvio alittui.

Taloussuunnittelun tulosalue koostui vuonna 2015 kolmesta yksiköstä: taloussuunnittelu-, tietopalvelu- ja strategiayksiköstä. Tulosalueen vuoden 2015 toimintamenot alittivat talousarvion toteumaprosentin ollessa 85,4 prosenttia. Määrärahojen alittuminen johtui lähtövaihtuvuuden myötä alentuneesta henkilöstömäärästä sekä palvelujen ostoon varattujen määrärahojen säästymisestä.

Vuoden 2015 aikana valmisteltiin talouden tasapainottamisohjelman jatkotoimenpiteet sekä valtuustokauden strategian väliarviointi, talousviestintää kehitettiin toteuttamalla omana työnä uudentyyppinen visualisointi vuoden 2016 talousarviosta. Lisäksi vuoden 2015 aikana valmisteltiin yhteistyössä tietohallinnon kanssa tietovaraston ja raportointijärjestelmän hankintaa, järjestettiin koulutusta kaupungin henkilöstölle tulosalueen vastuualueiden osalta, valmisteltiin selvitys vieraskielisen väestön muutoksista tarkoitusta varten kehitetyllä tietokantasovelluksella ja aloitettiin elinkeinoraportointi uuden, yhteistyössä elinkeinopalvelujen kanssa hankitun tietoaineiston myötä. Seudullista yhteistyötä tehtiin tietopalveluissa muun muassa Helsinki Reagion Infoshare (HRI) -hankkeessa, KatuMetro-kaupunkitutkimusohjelmassa sekä Helsingin seudun vieraskielisen väestöennusteen valmistelussa.

Henkilöstökeskus muodostuu kahdesta tulosyksiköstä: työnantaja- ja henkilöstöpalvelut.

Henkilöstökeskus tulee kilpailuttamaan vuoden 2016 aikana työyhteisöjen, esimiestyön ja johtamisen kehittämisen palvelut. Kehittämispalvelut voivat olla muodoltaan palvelutuotteita, kuten työnohjausta, coachingia, työyhteisösovitteluprosesseja tai ne voivat olla erilaisia kehittämisprosesseja. Kilpailutuksen lähtökohtana on, että kilpailutettavien palvelujen tulee tukea Vantaan kaupungin strategisia tavoitteita. Kilpailutuksen linjauksista päätettiin ja kehittämispalveluiden tuotteistaminen käynnistettiin vuoden 2015 aikana.

Uusien työntekijöiden perehdytys on kehitetty uusien työntekijöiden perehdytysvalmennukseksi, jossa osa opiskelusta tapahtuu sähköisesti. Esimiesten valmennuksissa käytössä Sharepoint-oppimisympäristö. Valmennuksessa sivistystoimessa kokeiluna sähköisen oppimisympäristön käyttö.

Vuoden aikana todettiin eHijat-kurssin hallintajärjestelmän rajallisuus koulutusten hallintaan ja päädyttiin hakeamaan sujuvampaa ratkaisua kilpailuttamalla Tietojärjestelmä koulutusten hallintaan pilvipalveluna. Ratkaisulla hallinnoidaan kaupungissa järjestettäviä sisäisiä koulutustilaisuuksia ja kehittämissäiviä sekä niiden koko prosessia. Ulkoisten koulutusten osalta hallinnoidaan ilmoittautumiseen liittyvää prosessia, kuten hakeutuminen, esimiehen hyväksyminen sekä koulutushistorian ylläpito ja raportointi. Kilpailutusasiakirjojen ja palveluratkaisun määrittelytyö toteutettiin pääosin syksyllä 2015, itse kilpailutus toteutetaan keväällä 2016.

Vuonna 2015 otettiin käyttöön HR -työpöydän uusi versio ja aktiivisen välittämisen toiminnallisuus eVälke, jossa tietyn rajan ylittyvistä sairauspoissaoloista sekä esimies että työntekijä saavat herätteet ja esimies raportoi järjestelmään toteutuneet toimenpiteet. Käynnistettiin HR -järjestelmän uudistaminen yhteisprojektina Helsingin ja Espoon kanssa. Otettiin käyttöön eHijatin sisällönhallintapalvelu ja valmisteltiin pks-yhteisprojektina palkkalaskelmien sähköisen tarkastamisen toiminnallisuuden käyttöönottoa. Kehittämistoimenpiteillä tavoiteltiin prosessien tehostamista ja tuottavuuden kasvua.

Talousarvio toteutui tulojen osalta yli budjetoidun johtuen työterveyshuollon menojen kasvusta ja siitä seuraavasta Kela-osuudesta. Menot alittuivat (4,5 %) suunnitelman. Alittuminen johtui erityisesti ennakoitua pienemmistä palkkamenoista, suunniteltujen järjestelmäkehitysten viivästymisestä toimittajan takia sekä Kunnossa Kaiken Ikää hankkeen siirtymisestä vuoteen 2016.

Elinkeinopalvelujen tulosalue vastaa kaupungin elinvoimaisuuden kehittämisestä, elinkeino- ja kansainvälistymispolitiikan strategisesta suunnittelusta ja toteutuksesta sekä elinkeinopoliittisen seutuyhteistyön kehittämisestä. Tulosalueelle kuului vuonna 2015 kansainvälisten hankkeiden koordinointi, EU-rahoitus, yritysten toimintaympäristön kehittäminen sekä metropolialueen kilpailukykystrategian toteuttaminen. Lisäksi vuoden 2015 aikana tulosalueen tehtäviä olivat kaupungin viestinnän ja markkinoinnin suunnittelu, ohjaus ja valvonta, yritysten neuvontapalvelut, matkailun kehittäminen sekä ystävyyskaupunkitoiminnan järjestäminen.

Vuonna 2015 jatkettiin tulosalueen vastuulla olevan kaupungin elinvoimaohjelman toteuttamista. Kaupungin viestinnän ja markkinoinnin osalta toteutettiin merkittävä brändiuudistus, jolla tavoitellaan yhtenäistä ja vaikuttavaa Vantaa mielikuvaa. Yritysneuvontaa ja projektitoimintaa kehitettiin mm. organisaatiouudistuksin. Toimintavuoden aikana Vantaan innovaatioinstituutti Oy:n toiminnot sulautuivat osaksi elinkeinopalveluita.

Vuoden 2015 aikana Vantaa osallistui kuuden suurimman kaupungin yhteisen 6Aika-hankkeen toteuttamiseen, Aviapolis-alueen kehittämiseen, asuntomessujen ja kehäradan markkinoinnin kehittämiseen, työpaikka-alueiden profilointiin, matkailunkärkien kirkastamiseen, yritysten sijoittumispäätösten edistämiseen, yrityskiihdyttämön perustamiseen, erilaisten tapahtumien toteuttamiseen sekä mm. kansallisen lentoliikennestrategian laatimiseen.

Tulosalueen toimintamenot alittivat talousarvion, mikä johtui pääosin henkilöstömenojen alhaisemmasta toteutuksesta ja hankkeiden toimeenpanon viivästyisestä.

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttaminen vuonna 2015

Valtuustokauden strategian väliarviointia valmisteltiin kevään 2015 aikana, ja kaupunginvaltuusto käsitteli väliarvioinnin 15.6.2015 kokouksessaan. Samassa yhteydessä kaupunginvaltuusto päätti jatkaa voimassa olevan strategian kestoja vuoden 2017 loppuun johtuen kunnallisvaalien ajankohdan siirtymisestä kevääseen 2017. Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet laadittiin keväällä 2015 ja ne hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 15.6.2015 kokouksessa. Kaupungin vuotuinen talousarviovalmistelu on perustunut talouden tasapainottamista koskeviin linjauksiin muun muassa toimintamenojen kasvun hillitsemisestä ja investointikaton noudattamisesta, myös TVO:n jatkotoimenpiteet on liitetty osaksi talousarviota ja -suunnitelmaa 2016–2019. Strategian toteutumista edistettiin lisäksi muun muassa esimies- ja työyhteisövalmennuksilla tukien johtamista haastavassa taloustilanteessa lukuisten muutoshaasteiden keskellä.

Talousarvion toteutuminen 2015

Valtuustoon nähden sitovia eriä ovat kaupunginjohtajan toimialan tulot ja menot. Talousarvioon nähden tulot ylittivät 0,8 milj. euroa ja menot alittuivat 2,1 milj. euroa. Tulojen ylittyminen johtui Vantaan Innovaatioinstituutti Oy:n toiminnan sulauttamisesta elinkeinopalveluihin. Menojen alittuminen johtui mm. projektitoimintaan ja konsulttipalvelujen oston käytön vähäisyydestä sekä henkilöstösäästöistä.

17

Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala

Vastuhenkilö: Martti Lipponen ja Jaakko Niinistö

Toimielin: Kaupunginhallitus

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	14 131	-4 096	10 035	8 965	1 070
Valmistus omaan käyttöön	850	0	850	756	94
Menot	-72 145	-2 554	-74 699	-70 832	-3 867
Menot ilman VOK	-71 295	-2 554	-73 849	-70 076	-3 772
Toimintakate	-57 164	-6 650	-63 813	-61 111	-2 702

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2015

Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta astui voimaan 1.1.2015, jonka myötä TYP:n (työvoiman palvelukeskus) toiminta lakisääteistettiin. Asukaspalveluissa jatkettiin neuvotteluja kunnan ja valtion välisen työnjaon selkeyttämiseksi työllisyysasioissa, millä on vaikutuksia muun muassa TYP:in toimintaan, palkkatukikäytänteisiin, asiakaskohderyhmiin sekä tuleviin hankkeisiin. Neuvotteluja on käyty työ- ja elinkeinoministeriön sekä muiden valtion toimijoiden, kuten TE-toimiston ja ELY-keskuksen kanssa. Keskusteluja aiesopimuksen jatkamiseksi maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistämisen edistämiseksi on käyty aktiivisesti.

Alle 30-vuotiaille nuorille suunnattu matalan kynnyksen palvelupiste Ohjaamo aloitti toimintansa kesäkuussa vanhan yhteispalvelupisteen tiloissa Tikkurilassa. Vantaan työvalmennusyksikön valmennustalo Reeli puolestaan käynnisti pesulapalvelunsa elokuussa. Vantaan kaupungin varhaiskasvatuksen lakana- ja peittopyykin pesu siirretään vaihteittain keskitetyn pesulan hoidettavaksi. Yksikössä järjestetään kuntouttavaa työtoimintaa sekä työkokeilua pitkäaikaistyöttömille.

Vuoden 2015 lopussa päättyivät alle 25-vuotialle työttömille suunnattu Petra-hanke sekä pitkäaikaistyöttömyyden työllisyyden hoidon kuntakokeilu Työraide. Molemmissa projekteissa valtion työvoimahallinnon hoitamia tehtäviä siirrettiin kunnalle. Nuorisotyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys ovat kasvaneet Vantaalla maltillisemmin kuin muualla pääkaupunkiseudulla. Petra-hankkeen ja Työraiteen hyvät toimintamallit vakiinnutetaan työllisyyspalveluiden toimintaan.

Kuntien osuus työmarkkinatuen rahoituksesta nousi vuoden 2015 alussa. Vuonna 2015 Vantaan osuus työmarkkinatuen rahoituksesta oli 18,7 milj. euroa. Kunnan rahoitusosuuden nousu yhdessä pitkäaikaistyöttömyyden kasvun kanssa lisäsi kunnan työmarkkinatukimenoja 71 prosenttia vuoteen 2014 verrattuna.

Kuntalaisten palveluiden parantamiseksi tammikuussa avattiin Tikkurilan Dixiin uusi Vantaa-info -palvelupiste, joka tukee kuntalaisia kaupungin palveluiden käytössä. Syksyllä Myyrmäen Vantaa-info remontoitiin ja uudistettiin vastaavan ilmeen mukaiseksi.

Yhteisen pöydän ruoka-avun logistiikkavarasto avattiin syyskuussa Koivukylässä ja toiminnassa on mukana laaja hävikkiruoan toimittajien ja jakelijoiden verkosto. Asukaspalvelut huolehti maahanmuuttajien vastaanotto-keskusten vapaaehtoistoiminnan koordinoinnista ja järjesti alueilla asukasiloja.

Konsernipalveluissa riskienhallinnan ohjausryhmä jatkoi edellisvuonna aloittamaansa toimintaa ja vakiinnutti kaupunkiin riskienhallintasuunnitelman päivittämistyön ja riskien hallinnan raportoinnin uudella tavalla.

Perustietotekniikan siirto Fujitsulta CGI:lle toteutettiin vuoden 2015 aikana siten, että palvelutaso vakiintui sovitulle tasolle sopimuksen mukaisesti 10/2015. Sähköisten palveluiden ketterän kehittämisen ekosysteemi aloitti toimintansa täydessä laajuudessa 08/2015. SAP kokonaisuuden sopimusneuvottelut kyettiin saattamaan päätökseen markkinaoikeuden myönteisen päätöksen jälkeen 12/2015. Projekti kyettiin käynnistämään valitusprosessista johtuen noin 9 kuukautta alkuperäistä aikataulua myöhässä.

Lisäksi alkuvuoden aikana otettiin käyttöön paikasta ja päätelaitteesta riippumaton dokumenttienhallinta ns. pilvitoimiston palveluiden avulla. Toimialat alkoivat innostuneena vähitellen siirtämään eri toimintojensa dokumenttienhallintaa OneDriveen ja SharePointiin.

Hankintakeskuksen toiminnan keskeisiä asioita olivat sosiaalisten kriteereiden huomioon ottaminen hankinnoissa, sähköisen sopimushallinnan määrittelytyöt ja uuden ostoyksikön perustaminen.

Tytäryhtiöiden taloushallinnon palvelutuotannon keskittäminen talouspalvelukeskukseen etenee suunnitellusti: vuonna 2015 talouspalvelukeskuksessa hoidettiin 21 tytäryhtiön taloushallinnon palvelut ja vuonna 2016 tavoitteena on 37 yhtiön taloustehtävien hoitaminen keskitetyksi palvelukeskuksessa.

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttaminen vuonna 2015

Konserni- ja asukaspalveluiden valtuustokauden strategiset päämäärät painottuvat työllisyyden hoitamiseen, osallisuuden toteuttamiseen ja sähköisten palveluiden kehittämiseen sekä palvelumuotoilun käyttämiseen.

Työttömyysaste nousi 12,6 prosenttiin mutta työttömyyden kasvua on pystytty jarruttamaan suurista kaupungeista parhaiten. Työllisyyspalveluiden asiakas- ja toimenpidemäärät kasvoivat merkittävästi eri toiminnoissa ja projekteissa.

Sähköisten palveluiden kehittämisessä lähdettiin aikanaan siitä, että siihen tarvittava ekosysteemi suunniteltiin ja tarvittavat kilpailutusdokumentit laadittiin hankintoja varten. Vuoden 2015 aikana vakiinnutettiin sähköisten palveluiden ketterä kehittämistoiminta.

Talousarvion toteutuminen 2015

Konserni- ja asukaspalveluiden toimintatuottojen alkuperäinen talousarvio oli 14,1 milj. euroa. Helsingin seudun asioimistulkikeskuksen yhtiöittämisestä johtuen tuloja laskettiin 4,6 milj. euroa ja työllisyyspalveluiden määrärahamuutoksen myötä toimintatuottojen talousarviota korotettiin 0,6 milj. eurolla siten, että muutetun talousarvion toimintatuotoiksi muodostui 10 milj. euroa. Toimintatuottojen toteuma vuoden lopussa oli 8,9 milj. euroa ollen 89 prosenttia talousarviosta. Tuottojen alitukseen vaikutti merkittävästi Vantin asiakkuuden päättymisen hankintakeskuksen materiaalitilaja sekä valtion työllistämistuen jääminen alle talousarvion.

Konserni- ja asukaspalvelujen toimintakulujen alkuperäinen talousarvio oli 71,3 milj. euroa (ilman vok). Helsingin seudun asioimistulkikeskuksen yhtiöittämisestä johtuen toimintakulujen määrärahaa vähennettiin 4 milj. euroa ja työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvusta johtuen toimintakulujen määrärahaa lisättiin työllisyyspalvelujen nettobudjetoidulle yksikölle 6,6 milj. euroa. Muutetun talousarvion toimintakuluiksi muodostui muutosten jälkeen 73,8 milj. euroa. Toimintakulujen talousarvio toteutui 95 prosenttisesti.

17

Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala bruttoyksiköt

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	4 899	0	4 899	4 694	205
Valmistus omaan käyttöön	850	0	850	756	94
Menot	-41 824	-16	-41 840	-38 286	-3 554
Menot ilman VOK	-40 974	-16	-40 990	-37 530	-3 460
Toimintakate	-36 075	-16	-36 091	-32 836	-3 255

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talous- ja hallintopalveluiden tulosalueella aloitettiin kiinteistöhallintajärjestelmän käyttöönottoprojekti yhdessä tilakeskuksen kanssa. Järjestelmän käyttöönotto tapahtuu vaiheittain kolmen vuoden aikana. Vuoden 2015 aikana otettiin käyttöön kiinteistönhoitoon liittyviä toimintoja esimerkkinä vikailmoitusten antaminen kiinteistöissä. Vuonna 2016 otetaan käyttöön sekä sisäisen että ulkoisen vuokrauksen toiminnot, asukasvalinta ja rakentamisen prosesseja ohjaavat järjestelmät.

Käyttäjäpalveluiden prosesseja tukeva osio määritellään ja rakennetaan vuoden 2016 aikana ja otetaan käyttöön vuoden 2017 alusta. Järjestelmällä hoidetaan myös tilapalveluihin liittyvä asiakkuudenhallinta. Integrointeja tehdään Facta-, Asta-, SAP- ja Cloudia-järjestelmiin.

Toimintakulujen talousarvio oli 1,6 milj. euroa ja toteuma 1,4 milj. euroa. Toimintakulut alittuivat noin 197 000 euroa.

Rahoituksen tulosalue vastaa kaupunkikonsernin maksuvalmiudesta kaikissa olosuhteissa. Se turvaa kaupunkikonsernille investointien rahoituksen ja vastaa kaupunkikonsernin lainasalkun korko-riskin hallinnasta sekä maksuliikkeestä. Tulosalue kilpailuttaa kaupunkikonsernille leasingin puitesopimukset, maksuliikkeen sekä konsernitilijärjestelmän, joka mahdollistaa konsernille kustannustehokkaan kassanhallinnan. Tulosalue hallinnoi sekä vahinkorahastoa että asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastoa.

Rahoituksen tulosalue koordinoi kaupungin riskienhallintatyötä vastaamalla riskienhallinnan ohjausryhmän toiminnasta ja riskienhallinta- ja vakuutuspolitiikan sekä riskienhallintasuunnitelmien ajantasaisuudesta. Kat-tavan vakuutusturvan ja vahinkorahaston avulla varmistetaan kaupungin ja kaupunkikonsernin palveluiden keskeytymätön tuottaminen.

Vaikka kaupungin nettolainanotto 2015 oli ainoastaan 15,1 milj. euroa, bruttolainanotto oli 152 milj. euroa. Näin ollen rahoituksen pääpaino oli pitkän varainhankinnan turvaaminen kohtuullisilla ehdoilla ja lainasalkun korkoriskin hallinta. Myös Vantaan Energian uuden jätteenpolttolaitoksen noin 300 milj. euron pitkäaikaisen rahoituksen projekti saatiin päätökseen loppukeväästä 2015.

Kaupungin korkomenot alittivat budjetin merkittävästi ollen noin 5,7 milj. euroa, mikä on historiallisen alhai-nen taso lainasalkun koko huomioiden.

Kaupunginjohtaja perusti 6/2014 riskienhallinnan ohjausryhmän suunnittelemaan, koordinoimaan ja kehittä-mään riskienhallintaa kaupunkikonsernin tasolla. Riskienhallinnan ohjausryhmään kuuluvat edustajat jokaisel-ta toimialalta sekä erikseen nimitetyt asiantuntijat. Riskienhallintaa on kehitetty ja jalkautettu sekä kaupun-gissa että sen merkittävimmissä yhtiöissä vuoden 2015 aikana. Toimialat sekä liikelaitokset laativat omat ris-kienhallintasuunnitelmansa, joista kootaan kaupunkitasoinen suunnitelma vuoden 2015 tilinpäätökseen. Oh-jausryhmä kokoontui 4 kertaa vuoden 2015 aikana.

Rahoituksen tulosalueen toimintakulut alittivat vuoden 2015 talousarvion. Pääasiallisin syy budjetin alittumi-seen oli riskienhallintaan liittyvän rekrytoinnin siirtyminen toukokuulle 2015, jolloin rekrytoinnin vaikutus henkilöstömenoihin näkyy täysipainoisesti vasta vuonna 2016.

Talousspalvelukeskuksessa on jatkettu onnistuneesti ulkoisen laskennan prosessien tehokkuuden ja laadun parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä palvelukeskuksen sisällä. Osto- ja matkalaskun käsittely maksoi vuon-na 2015 keskimäärin 2,40 €/kpl eli hinta aleni edellisvuoteen verrattuna 8,4 prosenttia ja liittymälaskutuksena hoidetun myyntilaskun käsittely 1,26 €/kpl eli 7,7 prosentin aleneminen hinnassa. Kaupungin arvonlisävero-laskennan prosessin kehittämiseksi ja taloudellisten menetysten minimoimiseksi on käynnissä ostolaskuai-neiston arvonlisäverokirjausten analysointi, jonka tuloksena on saatu taloudellista hyötyä nettona noin 270 000 euroa vuosien 2010 - 2013 ostolaskujen osalta.

Tytäryhtiöiden taloushallinnon palvelutuotannon keskittäminen talousspalvelukeskukseen etenee suunnitel-lusti: vuonna 2015 talousspalvelukeskuksessa hoidettiin 21 tytäryhtiön taloushallinnon palvelut ja vuonna 2016 tavoitteena on 37 yhtiön taloustehtävien hoitaminen keskitetysti palvelukeskuksessa.

Talousspalvelukeskuksen toimintatuotot ylittyivät 46 prosenttia ja toimintakulut 1 prosenttia talousarvioon nähden. Toimintakatteella mitattuna talousspalvelukeskus pysyi talousarviossa, sillä toteuma oli 90 prosenttia talousarvioon verrattuna.

Tietohallinnon palvelukeskus jatkoi tietohallinto-ohjelma 2014 – 2017 toteuttamista. Vuoden 2015 aikana to-teutettiin seuraavat keskeiset muutokset:

- perustietotekniikkapalveluiden transitio (asiakastyytyväisyys vakiintui loppuvuonna 4.4 asteikolla 1 - 5)
- Vantaan kaupungin siirto pilvipalvelupohjaiseksi
- Sähköisten palveluiden ketterän kehittämistoiminnan vakiinnuttaminen

Toiminnallisina muutoksina otettiin käyttöön investointiohjelma sekä sähköisten palveluiden tuotejonon ket-terä kvartaalipohjainen priorisointi.

Tietohallinto panosti erityisesti investointiohjelman täytäntöönpanon mahdollisimman korkeaan toteuma-asteeseen, jonka avulla toimialojen tehostamistoimia kyettiin tukemaan optimaalisesti käytettävän määrära-han puitteissa.

Tietohallinnon talousarviossa oli toimintatuottoja budjetoitu 1,0 milj. euroa. Vuoden lopussa oli tuottoja toteutunut 1,4 milj. euroa, eli 144 prosenttia talousarviosta. Toimintakuluja oli budjetoitu 23,3 milj. euroa. Vuoden lopussa kuluja oli toteutunut 21,9 milj. euroa eli 94 prosenttia. Valmistusta omaan käyttöön oli budjetoitu talousarvioon 850 000 euroa, josta toteutui 755 640 euroa eli 89 prosenttia. Aineettoman omaisuuden investointeja oli talousarviossa budjetoitu määrärahamuutosten jälkeen 6,8 milj. euroa (+1,5 milj. euroa Apotti), josta toteutui 6,5 milj. euroa, eli 96 prosenttia (Apotti toteuma 617 000 euroa). Apotin alhainen toteuma johtui keskeisesti hankkeen myöhästymisestä markkinaoikeusviivytyksistä johtuen.

Hankintakeskuksen aikaisemmin vuoden 2016 aluksi sovittu hoitotarvikkeiden hankinnan ja varastoinnin siirto HUS-logistiikkaan viivästyi HUS:n oman järjestelmäuudistuksen viivästymisen johdosta. Uusi siirtoaika on 1.4.2016. Hoitotarvikkeet hankittiin vuonna 2015 HUS-logistiikan sopimustoimittajilta HUS-logistiikan sopimushinnoilla.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n lopetettua käyttämästä logistiikkakeskuksen palveluja ja hoitotarvikkeiden hankinnan ja varastoinnin siirtyessä HUS-logistiikalle vähenee varastoitavien tavaroiden määrä huomattavasti. Tästä johtuen vuoden 2015 aikana on suunniteltu ja toteutettu vaihtoehtoisia toimintamalleja keskusvarastossa olevien tuoteryhmien osalle. Loput muutokset tullaan toteuttamaan vuoden 2016 alkupuolella.

Kilpailuttamisen keskittämistä hankintakeskukseen on jatkettu sekä konserniyhtiöiden että muiden toimialojen palveluhankintojen osalta.

Sosiaalisten kriteereiden huomioon ottamista hankinnoissa edistävä THL:n koordinoima Hankinnoista duunia-hanke on jatkunut edelleen. Vantaalle on työllisyyspalveluihin palkattu yksi hankkeeseen osallistuva projekti-työntekijä. Muutamia kilpailutuksia on jo toteutettu, muutamia on kesken ja joitakin mahdollisesti vielä aloitetaan. Seuraavaksi hankkeessa keskitytään sisäisen palveluprosessin kehittämiseen sekä vaikutusten seurantaan ja arviointiin.

Sähköisen sopimushallinnan määrittelytyöt on tehty vuoden 2015 aikana ja vuoden 2016 alussa siirtyvät hankintakeskus ja soten hankintatiimi pilotteina Cloudian sopimushallinnan käyttöön. Laajempi käyttöönotto edellyttää vielä koko kaupungin AD-integraatiota.

Elokuun alussa perustettiin hankintakeskukseen uusi ostoyksikkö. Ostoyksikön tehtävänä on koko kaupungin tilaamisen koordinointi ja hallinnointi. Ostoyksikköön siirrettiin talous- ja hallintopalveluista käyttäjäpalvelut. Käyttäjäpalveluiden vastuulla ovat Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n kanssa tehdyt ateria-, puhtaus-, aula- ja vartiointipalveluiden sopimukset, joiden ensimmäinen sopimuskausi oli 2012 – 2015. Ostoyksikkö ja Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy sopivat sopimuksen jatkamisesta entisin ehdoin vuoden 2016 loppuun saakka. Samalla sovittiin, että uusi vuodesta 2017 alkava sopimus allekirjoitetaan 30.6.2016 mennessä.

Hankintakeskukselle oli talousarvioon budjetoitu toimintatuottoja 2,7 milj. euroa. Vuoden lopussa oli toimintatuottoja toteutunut 1,5 milj. euroa. Toimintakuluja oli hankintakeskukselle budjetoitu 6 milj. euroa. Vuoden lopussa oli kuluja toteutunut 4,9 milj. euroa.

Toteuman ero talousarvioon nähden johtuu pääosin Vantin asiakkuuden päättymisestä ja toisaalta valvonta-aterioiden kirjaustavan muutoksesta, jossa niiden tulot kirjattiin menonoikaisuna.

Kuntalaispalvelujen Dixin Vantaa-info vakiinnutti paikkansa kaupungin asiointipisteinä. Asiakasmäärät kaikissa Vantaa-infon toimipisteissä kasvoivat 42 prosenttia vuoden 2015 aikana, pelkästään Dixissä 149 prosenttia. Sähköisen asiointin tukemiseen kehitettiin erityisesti maahanmuuttajille ja senioreille uusia tukimalleja. Myyrmäen Vantaa-info aukesi remontin jälkeen joulukuussa uudistettuna. Uutena toimintamuotona Vantaa-infot tuotteistivat turvapaikanhakijoiden infon, joita pidettiin kaikissa Vantaan vastaanottokeskuksissa.

Toimialojen puhelinyhdyshenkilöt koulutettiin ensimmäistä kertaa. Lisäksi kaupungin toimijoita tuettiin puhelinjärjestelmiin liittyvien ratkaisujen kehittämisessä. Elisan Orange Contact -palvelun määrittelytyö alkoi, tavoitteena on Elisan OC-toimittajaohjauksen siirtyminen puhelinpalveluihin. Puhelinpalveluiden ja Vantaa-

infojen yhteistyötä kuntalaisneuvonnassa tiivistettiin edelleen lähtökohtana kehittää Vantaalle portaaton monikanavainen neuvontapalvelu.

Talous- ja velkaneuvonnassa uusia asiakkaita oli 404, kokonaisuudessaan asiakasmäärä oli 815. Jonotusaika oli noin kuukausi ensimmäisestä yhteydenotosta. DigiTave -projektissa uudistettiin palveluprosessia tehokkaammaksi ja asiakasta osallistavammaksi.

Asian- ja dokumentinhallintajärjestelmä ASTAn kehittäminen jatkui yhteistyössä muiden kaupunkikäyttäjien, ohjelmaa käyttävien kuntien ja toimittajan kanssa. Lisäksi ASTAn koulutusten sisältöä kehitettiin edelleen. Vantaan tiedonohjaussuunnitelma hyväksyttiin ja sen osalta säilytystietojen tarkistustyö alkoi. Arkiston seurlontatyö eteni toimialoilla. Asiakirjahallinnon ja tiedonhallinnan kehittämisprojekti päättyi tavoitteena asiakirjahallinnon uusi kaupunkitasoinen toimintamalli.

6Aika- Avoin osallisuus ja asiakkuus -kärkihankkeessa kartoitettiin asiakaspalvelun nykytilaa ja etsittiin hyviä referenssikohteita. Hankkeessa on tarkoitus rakentaa käyttäjälähtöinen, monikanavainen ja monituottajuuteen perustuva asiointipalvelumalli. Kehitystyön yhteydessä luodaan samalla uusi tapa suunnitella, toteuttaa ja kehittää asiakaspalvelua ja kaupungin palveluita.

Aluetoimikunnat jatkavat nykyisen valtuustokauden loppuun ja ne päättivät avata kokouksensa kaupunkilaisten osallistumismahdollisuuksien ja kiinnostuksen lisäämiseksi. Aluerahojen myöntämisperusteita päivitettiin.

Osallisuustyössä ja kuntalaisvaikuttamisessa keskityttiin osallisuusverkoston toiminnan kehittämiseen ja toimialojen kanssa yhdessä toteutettuihin asukastilaisuuksiin. Aluetoiminta osallistui yli kahdenkymmenen erilaisen osallistavan tilaisuuden järjestämiseen. Kaupungin johdon asukasfoorumi järjestettiin keväällä Kivistössä ja syksyllä Nikinmäessä. Demokratiaviikolla järjestettiin Demokratiatori.

Asukastilojen palveluja ja toimintaa kehitettiin sekä yhdessä asiakkaiden kanssa että moniammatillisissa verkostoissa. Ruoanjakelukokeilu vakiintui asukastila Tuulikontin toimintaan, ruoanjako ja yhteisöruokailut aloitettiin syksyllä myös asukastila Kafnetissa. Tämän myötä kävijämäärät kasvoivat.

Asukastilaohjelmassa luotiin kehittämissuunnitelma järjestöjen ja asukkaiden käytössä oleville tiloille. Ohjelmassa on vuoteen 2025 ulottuva visio asukastilojen toiminnasta ja kehittämisestä sekä linjaukset tilojen määristä ja käyttöperusteista. Syksyllä avattiin Kivistössä uusi asukastila Rubiini, jota ylläpitää Marjaverkko ry. Syksyllä valmisteltiin Kansalaistoiminnan keskus Leinikin käyttöönottoa.

Kuntalaispalvelut koordinoi turvapaikanhakijoiden tueksi vastaanottokeskuksissa. Yhteistyössä SPR:n ja seurakuntayhtymän kanssa koulutettiin noin 250 vapaaehtoista toimimaan erilaisissa tehtävissä vastaanottokeskuksissa. Loppuvuodesta järjestettiin lisäksi keskustelutilaisuuksia eri puolilla Vantaata turvapaikanhakijoiden tilanteesta.

Sosiaali- ja potilasasiamiehen asiakasmäärät olivat ennallaan. Keskimäärin yhteydenottoja on noin kymmenen päivässä.

Yhteisen pöydän toiminta jatkui yhteistyössä Vantaan kaupungin, Vantaan seurakuntien ja Diakoniamattikorkeakoulun kanssa. Yhteisen pöydän ruokavarasto Koivukylässä avattiin syyskuussa, jolloin saatiin myös toinen auto käyttöön. Yhteinen pöytä kuljetti mm. HOK-Elannon, Suomen lähikaupan ja Arla Foodsin hävikkiruokaa noin 35 kohteeseen. Loppuvuodesta kuljetettiin viikoittain jo noin 10 000 kg hävikkiä.

Kuntalaispalveluiden talousarviossa toimintatuottoja oli budjetoitu 548 240 euroa. Vuoden lopussa tuottoja oli toteutunut 655 159 euroa. Toimintakuluja oli talousarvioon budjetoitu 6,2 milj. euroa. Vuoden lopussa oli kuluja toteutunut 6 milj. euroa ollen 97 prosenttia talousarviosta.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Talous- ja hallintopalvelujen kiinteistöhallintajärjestelmän määrittely ja kilpailuttaminen toteutettiin siten, että käyttäjäpalveluiden hallinta on integroituna ja digitalisoituna toimitilojen hallinnan yhteyteen. Tällainen toimitilapalveluiden ja käyttäjäpalveluiden yhteensovittaminen on ollut vielä toistaiseksi hyvin harvinaista tietojärjestelmätasolla.

Digitalisoinnin tarkoituksena on säästää noin neljän henkilötyövuoden työpanos turhia työvaiheita poistamalla.

Talousspalvelukeskuksen talous- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteinä on jatkettu talousspalvelujen keskittämistä talousspalvelukeskukseen. Tytäryhtiöiden taloushallinnon keskittäminen etenee suunnitelman mukaisesti. Talousspalvelujen jatkokeskittäminen ostolaskujen tiliointitehtävien osalta on edistynyt oman toimialan sisällä. Keskittämistyötä tullaan jatkamaan vuosina 2016 - 2017.

Tietohallinnon palvelukeskuksen talous- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet ovat tietohallinnon osalta uusia ja mittaroinnin lähtötasoa vuoden 2015 osalta ei ole arvioitu. Tavoitteet liittyvät keskeisesti toimialojen kykyyn muuttaa toimintaansa ICT-investointien pohjalla olleiden kustannus- ja hyötylaskelmien suuntaan.

Hankintakeskuksen tavoitteena on materiaali- ja kustannustehokkaan kalustemallin luominen ja uusien mallien käyttöönotto vuonna 2017. Vuoden 2015 aikana on käyty markkinavuoropuhelut toimittajien kanssa sekä tehty valmisteluja uuden toimintamallin luomiseksi. Varsinainen kalustekilpailutus toteutetaan vuoden 2016 aikana.

Toisena talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman toimenpiteenä hankintakeskuksessa on sähköisen hankintasopimusten hallinjärjestelmän käyttöönotto ja tilausjärjestelmän kehittäminen. Sähköisen hankintasopimusten hallintajärjestelmän määrittelytyö on toteutettu vuonna 2015. Hankintakeskus ja soten hankintatiimi ottavat järjestelmän käyttöön vuoden 2016 alussa. Ulkoisten tilausten sähköiseen järjestelmään on viety useita uusia tuoteryhmäkokonaisuuksia ja tullaan vielä vuoden 2016 aikana viemään lisää.

Kuntalaispalvelujen Vantaa-infoon keskitettiin kaupungin yhteistä asiakaspalvelua ja palveluvalikoimaa kehitettiin erityisesti neuvontapalveluiden tuotteistamisessa. Sähköisen talous- ja velkaneuvonnan kehittäminen käynnistettiin. Aiemmin eri tiloissa toimineille järjestöille löydettiin yhteisiä toimintatiloja.

Tunnusluvut

Vaikuttavuus	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Tulosalueella avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lukumäärä	170	170	195
Järjestö- ja asukastiloihin myönnetyt käyttövuorot (käyttöaste)	-	-	-
Osallistavan suunnittelun tilaisuuksien / kyselyiden määrä	53	55	45
Tuottavuus ja tehokkuus			
Vantaa-infon käyntiasiakkaiden määrä	82 558	100 000	142 435
Vantaa-infon käyntiasiakkaita/ työntekijä	4 587	5 263	7 497
Talous- ja velkaneuvonta puhelinneuvonta	1 093	1 200	1 129
Talous- ja velkaneuvonta, käyntiasiakkaat	767	800	635

	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Muutos tavoiteltuun suuntaan			
Talous- ja velkaneuvonta, sähköisen palvelun hyöty suhteessa asiakasmäärään	-	-	-
Vantaa-infon keskitettyjen palveluiden lisääntyminen (prosentuaalinen kasvu)	-	-	-
Ruokahävikin talteenotto	-	-	6 500 kg/vko

17 70

Työllisyyspalvelut

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	4 549	588	5 136	4 271	865
Menot	-26 285	-6 574	-32 858	-32 546	-313
Toimintakate	-21 736	-5 986	-27 722	-28 275	552

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Työllisyystilanne jatkui haastavana. Joulukuun 2015 lopussa Vantaan työttömyysaste oli 12,6 prosenttia. Työttömiä työnhakijoita oli 14 086, mikä on 9,5 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuoden 2015 lopussa yhtäjaksoisesti yli vuoden työttömänä olleita oli 5 002 henkilöä. Pitkäaikaistyöttömyys kasvoi vuodessa 35 prosenttia. Alle 25-vuotiaita työttömiä oli 1 456, mikä on 9,6 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti syksyllä 2015 johtoryhmän ja valmistelutyöryhmän selvittämään työllisyyden hoidon siirtämistä valtiolta kunnille vaikeimmin työllistyvien osalta. Vantaa teki yhteistyössä kuusikkokuntien ja kuntaliiton kanssa tiivistä edunvalvontaa yhden toimijan mallin toteuttamiseksi. Päätökset kuntakokeilusta tehdään keväällä 2016.

Työvoiman palvelukeskuksen (TYP) toiminta lakisääteistettiin 1.1.2015 alkaen, kun laki työllisyyttä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta astui voimaan. Työvoiman palvelukeskus on kunnan, työ- ja elinkeinotoimiston ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyössä järjestämä palvelu. Joulukuun 2015 lopussa asiakkaana oli 1 758 henkilöä. Vuoden aikana aloittaneita uusia asiakkaita oli 741.

Kunnalla on lakisääteinen velvollisuus järjestää pitkäaikaistyöttömille kuntouttavaa työtoimintaa. Vuonna 2015 kuntouttavaan työtoimintaan osallistui 1 222 henkilöä. Asiakasmäärä kasvoi 10,1 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään kunnan omana toimintana, kuten työvalmennustoimintana, starttiryhmissä sekä yksilöllisesti integroiduissa työtoimintapaikoissa kunnan eri toimialoilla sekä ostopalveluna. 1.7.2015 alkaen kuntouttavan työtoiminnan viikoittainen enimmäiskesto lyheni viidestä päivästä neljään päivään.

Vantaan elinvoimaohjelman 2014–2016 tavoitteena on nostaa integroiduissa kuntouttavan työtoiminnan paikoissa olevien asiakkaiden määrä vähintään viiteen prosenttiin suhteessa kaupungin vakinaiseen henkilöstömäärään. Vuoden 2015 lopussa suhde oli 2,7 prosenttia. Asiakkaiden määrä kaupungin integroiduissa kuntouttavan työtoiminnan paikoissa kuitenkin nousi edellisen vuoden 162 henkilöstä 228 henkilöön.

Elokuussa 2015 avattiin uusi työvalmennustalo Reeli Koivukylässä. Reelissä toimivat pesula- ja kuljetustyöpaikat ja sinne keskitetään Vantaan kaupungin varhaiskasvatuksen pyykkihuoltoa. Vantaan Koutsissa Tuupakassa ja Vantaan Valossa Korsossa toimivat muun muassa keittiöalan, tekstiili- ja puutöiden, remonttialan, laitos-

huollon, pesulatoiminnan tai kuljetusalan työpajat. Toiminnan tavoitteena on lisätä erityisesti opinnollistamista. Vuonna 2015 työvalmennustaloissa oli 760 asiakasta.

Alle 30-vuotiaille suunnattu matalan kynnyksen palvelupiste Ohjaamo avattiin kesäkuussa 2015. Ohjaamosta nuoret saavat apua, tukea ja neuvontaa muun muassa työnhakuun, opiskeluun, asuntoasioihin ja etuuksiin liittyvissä asioissa. Ensimmäisenä syksynä Ohjaamossa oli 639 asiakaskäyntiä. ESR-rahoitteinen Ohjaamo Vantaa -hanke on osa nuorisotakuun toteutusta ja valtakunnallista Ohjaamo-hankkeiden verkostoa.

Muita vuonna 2015 aloitettuja uusia hankkeita olivat Sosiaalisen kuntoutuksen valtakunnallinen kehittämiss hanke (Sosku), jossa kehitetään kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden siirtymiä, sekä Hankinnoista duunia -hanke, jonka tavoitteena on vakiinnuttaa sosiaaliset kriteerit osaksi Vantaan kaupungin hankintoja. Molemmat hankkeet ovat ESR-rahoitteisia ja niiden pääkoordinoija on Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL).

Vuonna 2013 aloitetun Tekesin osarahoittaman Vantaan kaupungin työllisyyspalveluiden asiakaslähtöisen ja innovatiivisen liiketoimintamallin kehittäminen -hankkeen aikana on kehitetty työllisyyspalveluiden innovatiivinen liiketoimintamalli, joka on asiakaslähtöinen ja jossa huomioidaan kestävä muutos ja johtaminen. Hanke sai jatkorahoitusta vuodelle 2016.

Syyskuussa 2012 käynnistynyt valtakunnallinen työllisyyden kuntakokeiluhanke Työraide päättyi vuoden 2015 lopussa. Palveluun osallistui yhteensä 2 800 vantaalaista työtöntä. Toiminnan tuloksena pitkäaikaistyöttömyyden ja työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu vuosina 2013–2015 oli Vantaalla maltillisempaa kuin muualla pääkaupunkiseudulla. Palveluohjaukseen aikana jokaiselle asiakkaalle pyrittiin kuuden kuukauden kuluessa löytämään aktiivinen vaihtoehto työttömyydelle tai hänet ohjattiin tarvittavien muiden palveluiden piiriin.

Alle 25-vuotiaille työttömille suunnattu Petra-projekti jatkoi toimintaansa vuonna 2015 kaupungin omarahoitteisena hankkeena. Petra-hankkeessa oli vuoden 2015 aikana 1 181 asiakasta, joista 39 prosenttia siirtyi avoimille työmarkkinoille 2 prosenttia palkkatukityöhön, 14 prosenttia työkokeiluun ja 13 prosenttia tutkintoon johtavaan opiskeluun. Hanke päättyi vuoden 2015 lopussa. Petra-hankkeen ja Työraiteen toimintamallit vakiinnutetaan työllisyyspalveluiden toimintaan.

Vuoden 2015 lopussa päättyivät myös pitkäaikaistyöttömille kohdistettu Tuupakasta työhön -hanke, maahanmuuttajille suunnattu Töihin Suomessa -hanke sekä kaupungin palkkatuettujen työntekijöiden jatkotyöllistymistä edistävä Palkkatuetuille työhönvalmennusta -hanke.

Työllisyyspalvelut tukee yrityksiä ja järjestöjä työttömän palkkaamisessa palkkatukityöhön. Yrityksille myönnettävää Valttitukea myönnettiin 100 henkilön työllistämiseen. Valttituen suuruus on 500 euroa kuukaudessa. Järjestöille myönnettävää työllistämisen lisätukea myönnettiin 161 palkkatukityöntekijän palkkaamiseen. Järjestöjen työllistämistuki on 300 euroa kuukaudessa. Lisäksi työllisyyspalvelut myönsi avustusta järjestöille erilaisiin työllisyyttä edistäviin hankkeisiin.

Työllisyyspalvelut vastaa kaupungin palkkatukityöllistämistä. Vuoden 2015 aikana Vantaan kaupungin eri toimipisteissä työskenteli yhteensä 394 palkkatuella työllistettyä henkilöä. Oppisopimuskoulutuksessa oli 122 henkilöä. Kesätyöpaikka kunnan tehtävissä rahoitettiin 97:lle ilman kesätyöpaikkaa jääneelle opiskelijalle, jotka olisivat muuten joutuneet hakemaan toimeentulotukea kesän ajaksi.

Kesätyösetelin avulla tuettiin 15–18-vuotiaiden vantaalaisnuorten työllistymistä yrityksiin ja yhdistyksiin. Vuonna 2015 myönnettiin 352 kesätyöseteliä 214 yritykselle ja 34 yhdistykselle. Yhden kesätyösetelin arvo oli 300 euroa.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Vantaa teki aktiivista edunvalvontaa yhteistyössä kuusikkokuntien ja Kuntaliiton kanssa yhden toimijan mallin kuntapilotin aloittamiseksi. Yhden toimijan mallissa työllisyyden hoidon valta, vastuu ja resurssit siirretään valtiolta kunnalle. Päätökset kuntapilottien aloittamisesta tehdään keväällä 2016.

Syyskuussa 2015 kaupunginhallitus hyväksyi uusien tilojen vuokrauksen työllisyyspalveluille Vernissakatu 1:stä 1.6.2016 alkaen. Uudenmaan TE-toimiston Vantaan toimipiste muuttaa samaan rakennukseen keväällä 2016.

Valmistelut työssäoppimisen avoimen oppimiskeskuksen perustamiseksi etenivät suunnitellusti. Tavoitteena on yhdistää uusia koulutuselementtejä työllisyyspalveluiden toimintaan.

Kuntakokeilu Työraide ja nuorille työttömille suunnattu Petra-hanke päättyivät vuoden 2015 lopussa. Projekteissa luodut tulokselliset yritysysteistyön toimintamallit vakiinnutetaan työllisyyspalvelujen toimintaan.

Talousarvion toteutuminen

Työllisyyspalvelujen toimintakulujen alkuperäinen talousarvio vuodelle 2015 oli 26,2 milj. euroa. Varhaisessa vaiheessa huomattiin työmarkkinatuen kuntaosuuden voimakas kasvu ja toimintakuluihin haettiin 6,6 milj. euron lisäys (muutettu TA 32,9 milj. euroa). Toimintakulujen toteuma oli lopulta 32,6 milj. euroa.

Kuntien osuus työmarkkinatuen rahoituksesta nousi 1.1.2015 alkaen. Kunnan rahoitusosuus työmarkkinatuesta on 50 prosenttia yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneiden osalta ja 70 prosenttia, jos työmarkkinatukea on maksettu yli 1 000 päivää. Aiemmin kunta rahoitti 50 prosenttia yli 500 päivää työmarkkinatukea saaneiden osalta. Lakimuutos kunnan rahoitusosuudesta sekä työttömyyden nousun jatkuminen nostivat merkittävästi työmarkkinatukikuluja. Vuonna 2015 Vantaan rahoitusosuus työmarkkinatuesta oli 18,7 milj. euroa.

Palkkatukia käytettiin ennakoitua vähemmän koska valtion palkkatukimäärärahat loppuivat jo toukokuussa. Vastaavasti palkkatukituotot jäivät ennakoitua pienemmiksi. Valtion korvaus kuntouttavasta työtoiminnasta kasvoi, vaikka se kirjanpidossa näyttää pienentyneen. Ero johtuu vuodenvaihdekirjauksista.

Tunnusluvut

Tarve- indikaattorit	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Työttömyysaste	11,6 %	11,3 %	12,6 %
Projektien lukumäärä	10	8	9
Projektien kustannus 1 000 €	2 378	3 063	1 968
Toimitilojen pinta-ala (ei järjestöt)	5 782	6 470	4 545
Toimitilojen kustannukset (ei järjestöt) 1 000 €	705	896	588
Järjestöille osoitetut tilat pinta-ala	822	822	972
Järjestöille annettu vuokratuki 1 000 €	106	109	114

12

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Vastuuhenkilö: Jukka T Salminen

Toimielin: Sosiaali- ja terveyslautakunta

Puheenjohtaja: Mari Niemi-Saari

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	68 900	500	69 400	70 455	-1 055
Menot	-635 677	-13 204	-648 882	-647 342	-1 540
Toimintakate	-566 777	-12 704	-579 482	-576 887	-2 595

12

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala ilman erikoissairaanhoitoa

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	68 900	-400	68 500	69 251	-751
Menot	-423 357	-204	-423 562	-416 059	-7 502
Toimintakate	-354 457	-604	-355 062	-346 808	-8 254

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2015

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla jatkettiin talouden tasapainottamista sekä toimialan tuottavuussuunnitelman toteuttamista. Toimenpiteiden tavoitteena on välittömän asiakastyön lisääminen ja asiakastyön ajankäytön tehostaminen prosesseja kehittämällä, sähköisen asioinnin lisääminen ja asiakaskohtaisten kustannusten pieneneminen. Tavoitteiden toteutumista ja tuottavuuden kehittymistä seurattiin useilla mittareilla, ja niiden osalta saavutettiin 2,3 prosentin tuottavuuden kasvu. Jatkuvan kehittämistoiminnan tuloksena talousarvio alittui oman toiminnan osalta.

Sähköisiä ratkaisuja edistettiin. Vantaalle hankittiin sähköinen palvelusetelijärjestelmä, mikä mahdollistaa jatkossa palvelusetelien käytön laajentamisen toimialalla. Kaupunginvaltuusto teki päätöksen uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinnasta, ja Vantaan Apotti-hanketoimiston toimintaa laajennettiin. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala osallistuu kaupunkitasoiseen kuntalaisten sähköisen asiointipalvelu-kokonaisuuden hankkeeseen. Sosiaali- ja terveydenhuollon osalta hankkeessa kehitetään ensimmäisenä neuvoloiden sähköisiä asiointimahdollisuuksia. Kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoa valmisteltiin, ja se käynnistyy pilottina alkuvuodesta 2016 Korson ja Tikkurilan kotihoidossa.

HUS:n palvelutuotanto kasvoi NordDRG- ja käyntituotteiden osalta 3,9 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Usean vuoden alenevan trendin jälkeen hoitopäivätuotteet kasvoivat 8,4 prosenttia vuodesta 2014. Hoitopäivätuotteet (vuodeosastohoito) muodostuvat lähes yksinomaan psykiatrian klinikan palvelutuotannosta.

Yhteistyömuotojen kehittämistä erikoissairaanhoidon kanssa jatkettiin. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen sekä HUS psykiatrian toiminnallinen integraatio valmisteltiin yhteistyössä HUS:n kanssa, ja HUS psykiatrian ja perusterveydenhuollon yhteinen kumppanuusvirka perustettiin. Mielenterveyspalvelujen toiminta tulostusyksikkönä päättyi kesällä 2015, ja vakituinen henkilökunta siirtyi terveysasemien palvelukseen. Myös perheneuvolan, lastensuojelun ja HUS:n lastenpsykiatrian yhteisten asiakkaiden palveluprosesseja uudistettiin. Terveysasemien vastaanotto toiminnan lääkäri- ja hoitajakäynnit vähenivät hieman edellisvuodesta. Muutosta selittää osaltaan toimintamallien uudistaminen siten, että monisairaiden potilaiden vastaanottoaikoja pidentettiin. Lisäksi hoitajaresurssia siirrettiin puhelinpalveluun. Kesällä 2015 otettiin puhelinpalvelun parantamiseksi käyttöön yhden puhelinnumeron terveysneuvontamalli.

Hakunilan terveysasema siirtyi vuoden alussa omaksi toiminnaksi. Kokemukset terveysasemalla kehitetyistä uusista toimintatavoista, kuten palveluohjauksen, fysioterapeutin ja sosiaalityön moniammatillisesta tiimityöstä, osoittautuivat hyviksi, ja mallin laajentamista muille terveysasemille jatketaan.

Vuonna 2015 terveyskeskuspäivystyksen tuotti Attendo Oy. Vuoden aikana 91 prosenttia potilaista pääsi lääkärin vastaanotolle alle kolmessa tunnissa, lapsista lähes 84 prosenttia alle kahdessa tunnissa. Terveyskeskuspäivystyksen siirto HUS:n järjestettäväksi vuoden 2016 alussa valmisteltiin.

Perhepalveluissa valmisteltiin organisaation uudistamista vastaamaan uuden sosiaalihuoltolain velvoitteisiin. Uudistuksia kokeillaan kolmella vuoden 2016 alussa käynnistävällä pilotilla.

Uusina varhaisen tuen muotoina käynnistyi vuoden 2015 alussa psykososiaalisissa palveluissa nuorisoaseman ja nuorisoneuvolan toiminnan yhdistänyt Nuortenkeskus Nuppi. Lisäksi kesäkuussa käynnistyi vantaalaisille lapsiperheille varhaista tukea tarjoava Perhekoutsi-toiminta.

Lastensuojeluilmoituksia otettiin vuonna 2015 vastaan 4 394:stä eri lapsesta, mikä on lähes 10 prosenttia edellisvuotta enemmän. Kasvu heijastui myös lastensuojelun avohuollon asiakasmäärään. Vuonna 2015 lastensuojelun suunnitelmallisen sosiaalityön asiakkaana oli 9,1 prosenttia Vantaan 0 - 17-vuotiaista lapsista. Uuden sosiaalihuoltolain perusteella tehtävien uudistusten tavoitteena on saada jatkossa yhä useampaa lasta ja perhettä tuettua ilman lastensuojelun asiakkuutta.

Vuoden 2015 lopussa Vantaan työttömyysaste oli 12,6 prosenttia. Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi edellisvuodesta noin 36 prosenttia. Toimeentulotukea sai vuoden 2015 aikana 14 700 vantaalaista kotitaloutta. Aikuissosiaalityössä jatkettiin toimeentulotuen Kela-yhteistyötä Kuntakokeiluna, samalla valmistautuen perustoimeentulotuen siirtoon Kelalle vuoden 2017.

Syyskuussa 2015 muutettiin aiemmin aikuissosiaalityön tulosityksikköön kuulunut maahanmuuttajatyön toimintayksikkö maahanmuuttajapalvelujen tulosityksiköksi. Sosiaali- ja terveystoimen tehtäviin kuuluu vastata maahanmuuttajien kotouttamispalveluista. Syksyllä 2015 alkaneen turvapaikanhakijoiden määrän nopean kasvun seurauksena kotoutettavien maahanmuuttajien määrän ennakoita Vantaalla lähivuosina kasvavan.

Omassa kodissa asui vuoden 2015 lopussa 92,2 prosenttia Vantaan 75 vuotta täyttäneistä. Säännöllisen kotihoidon piirissä oli 8,8 prosenttia vantaalaisvanhuksista, ja heidän luokse tehtiin lähes 720 000 kotihoidon käyntiä. Kotihoidon asiakas- ja käyntimäärät ovat kasvaneet jatkuvasti. Resurssien tarkoituksenmukaiseksi ohjaamiseksi valmisteltiin kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoa. Iäkkäiden vantaalaisten palveluohjauksesta ja palvelutarpeen selvittelystä sekä palvelupäätöksistä vastaavan asiakasohjausyksikön toiminta vakinaistettiin ja laajennettiin Itä-Vantaalle.

Hoiva-asumisessa jatkettiin palvelurakenteen uudistamista muuttamalla laitoshoidon purkamista tehostetuksi asumispalveluksi asteittain vapautuvien paikkojen myötä. Muutosta toteutettiin sekä omissa vanhainkodeissa että yhdessä yksityisten palveluntuottajien kanssa. Vuoden 2015 lopussa pitkäaikaisessa laitoshoidossa oli 1,4 prosenttia Vantaan 75 vuotta täyttäneistä.

Vammaispalveluissa laitosasumisen purku saatettiin loppuun aikuisten asiakkaiden osalta. Vuoden 2015 vammaispalvelujen painopisteenä oli vammaisten henkilöiden työllistymisen tukemisen edistäminen, ja tavoitteen tueksi perustettiin työllistymistä tukeva yksikkö. Vuoden 2015 aikana työllistettiin 76 asiakasta. Malliniityssä pilotoitiin toimintamallia, jossa uuden keskuksen tukipalvelut tuotettiin vammaisten henkilöiden ja työllistettävien toimesta. Mallin toteutusta jatketaan ja kehitetään edelleen.

Kuljetuspalvelujen kokonaismäärä pysyi lähes ennallaan. Vammaispalvelulain mukaisten matkojen määrä kasvoi edellisvuodesta noin 1,3 prosenttia ja sosiaalihuoltolain mukaisten matkojen määrä väheni lähes 11 prosenttia.

Vanhus- ja vammaispalvelujen sairaalatoiminta oli ruuhkautunutta. Kokonaiskäyttöaste oli vuoden aikana keskimäärin 108 prosenttia. Sairaalapajoista viidesosa oli hoiva-asumiseen odottavien asukkaiden käytössä.

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttaminen vuonna 2015

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla on jatkettu valtuustokauden strategisten tavoitteiden toteuttamista. Näistä keskeisiä ovat tuottavuuden jatkuva parantaminen ja palvelujen kustannustehokas uudistaminen. Vantaan asukaskohtaiset kustannukset olivat useiden vertailtujen palvelujen osalta suurten kaupunkien kärkejouskossa. Sähköisen asioinnin ja itsepalvelun mahdollisuuksien lisäämiseksi tehtiin kaupunkitasoisia ratkaisuja. Sosiaali- ja terveystoimessa jatkettiin palvelujen asiakaslähtöistä kehittämistä yhteistyössä kuntalaisten kanssa.

Kaupunkitasoista yhteistyötä väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi jatkettiin. Vantaalaisten sairastavuus väheni Kelan sairastavuusindeksillä mitattuna edelleen. Vuoden 2015 hyvinvointikatsauksessa (kaupunginvaltuusto 25.1.2016) Vantaan vahvuudeksi todettiin nuori ja valtaosin hyvinvoiva väestö, suurten kaupunkien parhaimmistoa oleva huoltosuhde sekä pienet tuloerot. Hyvinvointityön haasteina esiin nostettiin mm. työttömyys, toimeentulotuen suuri tarve ja vieraskielisten kotoutuminen.

Talousarvion toteutuminen 2015

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan menot vuonna 2015 olivat 647,3 milj. euroa ja tulot 70,4 milj. euroa. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala erikoissairaanhoidon mukaan lukien alitti korotetun menomäärärahan 1,5 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon ylitti korotetun menomäärärahan 6,0 milj. euroa. Toimeentulotuen menot alittuivat 4,0 milj. euroa. Toimiala ilman erikoissairaanhoidon ja toimeentulotukea alitti korotetun menomäärärahan 3,5 milj. euroa.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen palvelutuotanto toteutui yhden prosentin palvelutilausta suurempana, mikä korvataan sosiaali- ja terveystoimen ja suun terveydenhuollon liikelaitoksen välisen palvelusopimuksen mukaisesti suun terveydenhuollon liikelaitokselle. Suun terveydenhuollon liikelaitoksen toiminta oli ylijäämäinen (0,04 milj. euroa).

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan palvelutuotanto

Sosiaali- ja terveydenhuollon oman palvelutuotannon menot ilman toimeentulotuen avustuksia vuonna 2015 olivat 359,8 milj. euroa ja tulot 40,6 milj. euroa. Oman palvelutuotannon menot ilman toimeentulotuen avustuksia alitti alkuperäisen määrärahan 3,3 milj. eurolla (-0,9 %) ja tuloja kertyi 1,8 milj. euroa enemmän (4,6 %). Tulos (nettotoimintamenot) oli alkuperäistä määrärahaa 5,1 milj. euroa parempi.

Sosiaali- ja terveystoimen oman toiminnan määrärahoihin ilman toimeentulotukea ei esitetty muutoksia kaupunginvaltuustolle vuonna 2015. Opiskelijoiden ja koululaisien palkkaamista varten tarkoitettuja määrärahoja siirrettiin kaupunginjohtajan päätöksellä toimialalle 0,2 milj. euroa. Lopullinen määräraha ilman toimeentulotukea alittui menojen osalta 3,5 milj. euroa (-1,0 %).

Toimeentulotuki

Toimeentulotuen menot vuonna 2015 olivat 56,3 milj. euroa ja tulot 28,6 milj. euroa. Menot alittivat alkuperäisen määrärahan 4,0 milj. eurolla ja tulot 1,5 milj. eurolla. Tulos (nettotoimintamenot) oli alkuperäistä määrärahaa 2,5 milj. euroa parempi. Kaupunginvaltuusto pienensi 14.12.2015 toimeentulotuen tulomäärärahaa 0,4 milj. eurolla. Toimeentulotuen tulot muodostuvat valtiolta perustoimeentulotukimenojen perusteella saatavista valtionosuuksista. Lopullinen määräraha alittui tulojen osalta 1,1 milj. euroa.

Erikoissairaanhoidon

Erikoissairaanhoidon kokonaiskustannukset vuonna 2015 olivat noin 231,3 milj. euroa, mikä sisältää HUS:n palvelutuotannon lisäksi myös HUS eläkevastuut (5,3 milj. euroa), kiireellisen sairaankuljetuksen ja ensihoidon järjestämisen (4,0 milj. euroa), laskutetut siirtoviivepäivät (0,3 milj. euroa), E-arkiston ja E-resepti -järjestelmien käyttömaksut (0,3 milj. euroa) sekä myrkytystietokeskuksen että erikoislääkäri-konsultaatioiden menojen yhteensä 0,1 milj. euroa.

HUS:n palvelusopimuksen menot Vantaalle olivat noin 221,2 milj. euroa. 2015 tilinpäätöstoteuma ei sisällä HUS:n ylijäämähyvitystä kunnille. HUS-valtuusto päätti kokouksessaan 16.12.2015, että HUS:n vuoden 2015 tuloksen käsittelystä päätetään vasta HUS-tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä valtuuston kokouksessa kesäkuussa 2016.

Erikoissairaanhoidon menot ylittivät käyttösuunnitelman alkuperäisen määrärahan 19,0 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto korotti 14.12.2015 erikoissairaanhoidon menomäärärahaa HUS-johdon vahvistaman toteutamisennusteen perusteella 13 milj. eurolla. Tulomäärärahaa valtuusto korotti 0,9 milj. eurolla, mikä perustui arvioituihin valtionkorvauksiin, joita saadaan kotouttamislain perusteella. Lopullinen määräraha ylittyi menojen osalta 6,0 milj. eurolla ja tulojen osalta 0,3 milj. eurolla.

12 10

Talous- ja hallintopalvelut

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	73	0	73	93	-21
Menot	-9 601	-12	-9 613	-4 238	-5 375
Toimintakate	-9 529	-12	-9 541	-4 145	-5 396

Taulukko sisältää talous- ja hallintopalvelut sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Talous- ja hallintopalveluissa koordinoitiin useita sähköisiin järjestelmiin liittyviä hankkeita. Vantaan Apotti-hanketoimiston toiminnan laajentamista valmisteltiin, ja projektipäälliköt sosiaalihuollon ja terveydenhuollon/vanhustenhuollon osa-alueisiin rekrytoitiin. Tulosalueella osallistuttiin sähköisen asioinnin kehittämiseen ja valmisteltiin PSOP-palvelusetelijärjestelmän käyttöön ottoa. Toimialan tuottavuustoimia sekä talous- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet valmisteltiin toimialajohdon kanssa seuraavaan taloussuunnitelmaan.

Kotoutumislain perusteella valtiolta saatavien korvausten hakeminen keskitettiin toimialalla siirtämällä aikuis-sosiaalityöstä yksi vakanssi tehtävineen talous- ja hallintopalveluihin. Lisäksi palvelutuotannon asioimistulkki-laskujen käsittelyä keskitettiin talousyksikköön. Toimialan asiakasmaksujen käsittelyprosessista tehtiin selvitys ja valmisteltiin asiakasmaksutiimin perustamista talous- ja hallintopalveluihin.

Toimialan valmiussuunnitelma uudistettiin ja hyväksyttiin kaupunginhallituksessa. Valmiussuunnitelman edellyttämiä koulutuksia toteutettiin.

Palveluhankinnoissa jatkettiin palvelujen vaikuttavuuden kehittämistä. Yhteinen seminaari lastensuojelun palveluntuottajien kanssa järjestettiin, seminaarin tavoitteena oli sitouttaa tuottajat vaikuttavuuden parantamiseen hankinnan kriteerien mukaisesti.

Katriinaan sijoittuvan, yhteistyössä tilakeskuksen ja terveyspalvelujen kanssa toteutettavan, keskitetyn potilasarkiston suunnitelma valmistui, ja hanke toteutetaan vuonna 2017. Palveluverkkoa kehitettiin suunnitelman mukaisesti osallistuen useisiin toimialan tarveselvityksiin ja hankesuunnitelmiin.

Ammatillisen osaamisen kehittämisen palvelut ja koulutus siirrettiin 1.1.2015 alkaen henkilöstökeskukseen, ja Metropolia ammattikorkeakoulu toteutti koulutusohjelman mukaisia täydennyskoulutuspalveluja. Täydennyskoulutussuunnittelun prosessia ja työnjakoa kehitettiin yhteistyössä Metropolia amk:n ja henkilöstökeskuksen kanssa. Toimialan yhteistyön koordinoitua ammattikorkeakoulujen kanssa tutkimus- ja kehittämis-toiminnassa jatkettiin. Tutkimuslupia myönnettiin vuonna 2015 yhteensä 83 kappaletta.

Kunta 10 -selvitys ja työolojen arvioinnit tehtiin aikataulun mukaisesti. Henkilöturvallisuutta kehitetään kameravalvontaselvityksen tulosten ja sovittujen toimenpiteiden mukaisesti. Sairauspoissaolojen käsittely eVälkeherätteiden avulla otettiin käyttöön. Toimialan terveys-turvallisuuskäyntien kriteerit ja käyntikohteet määriteltiin, ja suunniteltuja käyntejä tehtiin vuonna 2015 yhteensä 97. Toimialalla otettiin käyttöön myös työhön liittyvien tapaturmien tutkintaprosessi. Toimialan terveysperusteisten poissaolojen määrä vuonna 2015 oli 5,34 prosenttia (5,21 % v. 2014).

Laadunhallinnan jatkokehittämiseen liittyen toteutettiin mm. sisäiset auditoinnit terveysasemilla ja kotihoidossa.

Toimialan potilas- ja asiakasturvallisuuteen liittyen otettiin syksyllä käyttöön myös asiakkaan/potilaan tai omaisen mahdollisuutta täyttää HaiPro-ilmoitus. Lisäksi valmisteltiin yhteistyötä HUS:n kanssa siten, että vuoden 2016 alusta Vantaan työntekijät voivat tehdä HaiPro-ilmoitukset HUS:n toiminnoista ja HUS:n työntekijät Vantaan toiminnoista. Ilmoitusten avulla pyritään parantamaan yhteistyöprosesseja yhteisten asiakkaiden hyväksi.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Toimialan sähköisten ratkaisujen tavoitteita edistettiin aktiivisella yhteistyöllä tietohallinnon kanssa. Vantaalla tehtiin palvelusetelin laajentamisen mahdollistava päätös sähköisen palvelusetelijärjestelmän käyttöön- otosta. Kaupunginvaltuusto päätti uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinnasta. Uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönottoa edistettiin mm. rekrytoimalla keskeiset projektipäälliköt. Toimialan toimintaprosessien tehostamiseen tähtäävien lean-koulutusten toteutusta valmisteltiin.

Talousarvion toteutuminen

Talous- ja hallintopalvelujen tulosalueen määrärahassa oli varauduttu toimialan mahdollisiin poikkeaviin menoihin, mm. tulosalueiden väliseen vuosivaihteluun asiakaspalvelujen ostoissa (1,9 milj. euroa), toimialan varhaiseläkemaksuihin (1,2 milj. euroa) sekä toimialan henkilöstön palkitsemiseen ja koulutukseen (0,4 milj. euroa). Lisäksi tulosalueen menomäärärahassa oli varauduttu toimialan ulkopuolisella rahoituksella toteutettavien hankkeiden menoihin (0,6 milj. euroa). Tulosalueen talousarviomäärärahat kattoivat edellä mainitut menot sekä toimialan tukipalvelutuotannon suunnitellusti.

Tunnusluvut

Tarve-indikaattorit	TP 2014	TA 2015	TP 2015 ⁽¹⁾
Toimialan henkilöstömäärä	2 926	2 956	3 009
Toimialan esimiesten määrä	215	215	207
Toiminnan volyymi			
Talous- ja hallintopalv. henkilöstömäärä	44	47	46
Hallinnollisten tehtävien toteutunut työaikahenkilöstövuosina	39,2	37,6	39,9
Tuottavuus ja tehokkuus	TP 2014	TA 2015	TP 2015 ⁽¹⁾
Talous- ja hallintopalvelujen henkilöstö / toimialan henkilöstö	1,5 %	1,6 %	1,5 %
Talous- ja hallintopalvelujen henkilöstö /toimialan esimiesten määrä	20,5 %	21,9 %	22,2 %

¹⁾ Henkilömäärän laskentatapa uudistettiin vuoden 2016 talousarvioon. TP 2015 raportointiin käytetään vielä aikaisempaa laskentamallia.

12 20

Erikoissairaanhoito

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	900	900	1 204	-304
Menot	-212 320	-13 000	-225 320	-231 282	5 962
Toimintakate	-212 320	-12 100	-224 420	-230 079	5 659

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Vantaan erikoissairaanhoidon palvelut tuotti lähes kokonaisuudessaan HUS-kuntayhtymä. Erikoissairaanhoidon palvelutuotannosta ja määrärahasta sovittiin vuonna 2014 käydyissä kuntaneuvotteluissa.

HUS:n palvelutuotanto kasvoi NordDRG- ja käyntituotteiden osalta yli 3,9 prosenttia verrattuna vuoden 2014 tilinpäätökseen. Hoitopäivät tuotteet kasvoivat 8,4 prosenttia edellisestä vuodesta. Hoitopäivät tuotteet muodostuvat lähes yksinomaan psykiatrian klinikan palvelutuotannosta. Vantaan terveyskeskuksessa laadittujen elektiivisten läheteiden määrä kasvoi lähes 5,2 prosenttia verrattuna vuoden 2014 lähetekestymään. Jos huomioidaan myös yksityissektorilta ja työterveyshuollosta laaditut läheteet, kasvu oli noin 4,5 prosenttia. Vuonna 2015 kirjoitettiin HYKS-sairaanhoitoalueelle 55 901 elektiivistä lähetettä, joista 65,0 prosenttia laadittiin terveyskeskuksessa. Näiden lisäksi laaditaan HYKS:n sisäisiä läheteitä, joita tarvitaan potilaan siirtyessä hoitoon toiselle erikoisosalalle. Terveyskeskuksen lähettämiä asiantuntijakonsultaatioita toteutui 3 579, mikä oli 35,8 prosenttia enemmän kuin vuonna 2014.

Osastojonoissa yli 6 kk jonottaneita oli 35 potilasta (poikkileikkaus 31.12.2015), joista 13 kirurgian erikoisalojen jonoissa.

Vantaan vastuulla olevista potilaista kertyi 473 laskutettua siirtoviivepäivää, joista aiheutui Vantaalle 0,3 milj. euron meno.

Talousarvion toteutuminen 2015

Erikoissairaanhoidon kokonaiskustannukset vuonna 2015 olivat noin 231,3 milj. euroa, mikä sisältää HUS:n palvelutuotannon lisäksi myös HUS eläkevastuut (5,3 milj. euroa), kiireellisen sairaankuljetuksen ja ensihoidon järjestämisen (4,0 milj. euroa), laskutetut siirtoviivepäivät (0,3 milj. euroa), E-arkiston ja E-resepti -järjestelmien käyttömaksut (0,3 milj. euroa) sekä myrkytystietokeskuksen että erikoislääkäri-konsultaatioiden menoja yhteensä 0,1 milj. euroa.

HUS:n palvelusopimuksen menot Vantaalle olivat noin 221,2 milj. euroa. 2015 tilinpäätöstoteuma ei sisällä HUS:n ylijäämähyvitystä kunnille. HUS-valtuusto päätti kokouksessaan 16.12.2015, että HUS:n vuoden 2015 tuloksen käsittelystä päätetään vasta HUS-tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä valtuuston kokouksessa kesäkuussa 2016. Vantaan osuus palautuksesta on 7,8 milj. euroa.

Erikoissairaanhoidon menot ylittivät käyttösuunnitelman alkuperäisen määrärahan 19,0 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto korotti 14.12.2015 erikoissairaanhoidon menomäärärahaa HUS-johdon vahvistaman toteutumisennusteen perusteella 13 milj. eurolla. Tulomäärärahaa valtuusto korotti 0,9 milj. eurolla, mikä perustui arvioituihin valtionkorvauksiin, joita saadaan kotouttamislain perusteella. Lopullinen määräraha ylittyi menojen osalta 6,0 milj. eurolla ja tulojen osalta 0,3 milj. eurolla.

Tunnusluvut

Tarve-indikaattorit	TP 2014	TA 2015 ¹⁾	TP 2015
Väestö 31.12	210 779	213 205	214 610
Kalenterivuoden aikana syntyneiden lasten määrä 31.12.	2645	2721	2 585
75 vuotta täyttäneet 31.12.	11 100	11 596	11 576
Toiminnan volyymi			
Hoitojaksot (NordDRG), kertymä vuoden päätyttyä	82 257	80 913	85 710
Käynnit, kertymä vuoden päätyttyä	242 800	239 239	252 057
Hoitopäivät, kertymä vuoden päätyttyä	28 207	25 830	30 584
Laatu ja vaikuttavuus			
Kaikki jonossa olevat 31.12.	2 149	2 123	2 303
Yli 6 kk jonottaneita 31.12.	19	42	35
Lasten psykiatrian jonossa yli 3 kk 31.12.	0	0	0
Nuorisopsykiatrian jonossa yli 3 kk 31.12.	0	0	0
Siirtoviivepäivät 31.12.	3 823	2 394	-
Laskutetut siirtoviivepäivät 31.12.	1	12	473
Vantaan kaupungin erikoissairaanhoidon palvelusuunnitelma			
HUS-palvelusopimuksen arvo/ milj. eur. ¹⁾	204,9	202,4	221,2
Tuottavuus ja tehokkuus			
Euroa/asukas (Hus-palvelusopimus)	972	949	1 031
Euroa/NordDRG-tuote	1 559	1 611	1 549

¹⁾ Arvio, koska neuvottelut olivat kesken talousarviota valmisteltaessa.

HUS:n ja Vantaan väliset palvelusopimukset liitteineen on allekirjoitettu 29.3.2012, 21.2.2013 ja 25.2.2014. Vantaan kaupungin talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma edellyttää korkeintaan 1,5 prosentin menokasvun.

12 30

Terveystalouden palvelut

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	4 286	0	4 286	4 532	-245
Menot	-80 364	-31	-80 395	-80 994	599
Toimintakate	-76 078	-31	-76 109	-76 462	353

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Terveyspalvelujen kaikissa tulosityksiköissä kehitettiin sähköistä ajanvarausta, ryhmävastaanottotoimintaa sekä hyödynnettiin Lean-toimintamallia prosessien tehostamiseksi. Kaikki tulosityksiköt osallistuivat myös yhteisen

asiakas- ja potilastietojärjestelmän (Apotti) suunnittelutyöryhmiin. Terveysasemapalvelut auditoitiin sisäisesti syksyllä.

Vastaanottotoiminnassa toteutui noin 181 800 lääkärikäyntiä ja 170 900 itsenäistä hoitajakäyntiä. Käyntien määrät vähenivät hieman edellisvuodesta. Vastaanottojen toimintamallia muutettiin niin, että monisairaiden potilaiden vastaanottoaikojen pituutta lisättiin. Hoitajaresurssia jouduttiin siirtämään puhelinpalveluun. Oma-lääkäripotilaat pääsivät kiireettömään hoitoon keskimäärin 24 päivässä ja muut 48 päivässä. Päiväpoliklinikal-le pääsi alle tunnissa 68,6 prosenttia potilaista.

Vuonna 2014 voimaan tulleen kuntarajat ylittävän vapaan hoitopaikan valinnan perusteella terveysasemien vaihtoja tehtiin Vantaan sisällä 467 kappaletta vuonna 2015. Muista kunnista vaihtoi terveysasemansa Vantaalle 194 henkilöä ja vantaalaisista siirtyi muiden kuntien terveysasemapalvelun piiriin 280 henkilöä.

Terveysasemien puhelinpalvelun parantamiseksi otettiin kesällä 2015 käyttöön yhden puhelinnumeron terveysneuvontatoiminta. Yhden puhelinnumeron järjestelmän kautta kuntalaisen on mahdollisuus saada yleistä terveysneuvontaa siten, että puhelimeen vastaa miltä tahansa terveysasemalta ensimmäisenä vapaana oleva hoitaja. Terveysasemilla käytössä olevan takaisinsoittojärjestelmän kautta takaisinsoittopyyntöihin vastattiin lähes 100 prosenttisesti.

Hakunilan terveysasema siirtyi vuoden 2015 alussa Vantaan omaksi toiminnaksi. Terveysaseman toimintaa kehitettiin ottamalla käyttöön asiakasvastaava- ja palveluohjaustoiminta, fysioterapeutin suora vastaanotto terveysasemalla sekä sosiaaliohjaajan vastaanotto. Kotihoidon lääkäryö hankittiin uudella toimintamallilla geriatrian erikoislääkäriltä. Hakunilan toimintamalli osoittautui potilaslähtöiseksi ja mallin siirtämistä jatketaan muille terveysasemille.

Terveyskeskuspäivystys siirtyi 1.1.2016 HUS:n järjestettäväksi. Syksyn aikana valmisteltiin yhteispäivystyksen uutta toimintamallia HYKS Akuutin henkilökunnan kanssa.

Mielenterveyspalvelujen tulosityksikön toiminta tulosityksikkönä loppui kesällä 2015, ja depressiohoitajat ja psykiatriset sairaanhoitajat siirtyivät terveysasemien osastonhoitajien alaisuuteen. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen sekä HUS psykiatrian toiminnallinen integraatio valmisteltiin yhdessä HUS:n kanssa luomalla uusia toimintamalleja. Integraatioon liittyen perustettiin HUS psykiatrian ja Vantaan perusterveydenhuollon yhteinen kumppanuusvirka. Kokemusasiantuntijan (alkoholi) toimintaa laajennettiin kolmelle terveys-asemalle.

Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon tulosityksikössä lain ja asetuksen edellyttämää terveydenhoitajien lisä-resurssia kohdennettiin erityisesti ammatillisiin oppilaitoksiin. Yksikön kaikki lääkärivakanssit on täytetty. Ehkäisevän terveydenhuollon lääketieteellinen toimintakenttä laajentui ja toiminnan taso nousi entisestään. Äitiys- ja lastenneuvoloissa valmisteltiin neuvolan sähköisen asioinnin lisäämistä kaupunkitasoisessa hankkeessa.

Äitiysneuvoloihin saatiin ensimmäiset ultraäänilaitteet, jotka mahdollistavat raskauden alkuvaiheen tilan sekä loppuvaiheen tarjonnan tarkastusten toteuttamisen neuvoloissa. Laitteiden lisääminen kaikkiin neuvoloihin vuosien 2015 – 2016 aikana vähentää huomattavasti erikoissairaanhoidon raskaudenaikaisia käyntejä. Erikoissairaanhoidon ja pääkaupunkiseudun kuntien kanssa kehitettiin ja otettiin käyttöön lyhyt-jälkihoitoisen synnytysten toimintamalli. Perhesuunnitteluneuvoloiden kanssa kehitettiin seksuaaliterveyden edistämisen toimintatapoja tavoitteena raskauden keskeytysten vähentäminen. Ennakollisen isyyden tunnustamisen siirtymistä neuvolan tehtäväksi 1.1.2016 alkaen valmisteltiin yhdessä lastenvalvojien kanssa, myös valtakunnalliseen valmistelutyöhön osallistuen.

Kuntoutuksen tulosityksikössä valmisteltiin moniarviotiimitoiminnan käynnistämistä vuoden 2016 alussa yhdessä psykologipalvelujen ja perheneuvolan kanssa. Uuden toimintamallin tavoitteena on saada moniongelmaiset lapset/perheet mahdollisimman oikea-aikaisesti tarpeellisen terapian/hoidon piiriin. Kehittämällä kuntoutuksen ryhmätoimintaa pystyttiin vastaamaan lisääntyvään asiakkaiden määrään. Fysioterapeutin ja toi-

mintaterapeutin osallistuminen vanhusten avopalveluiden asiakasohjausyksikön toimintaan vakiintui Länsi-Vantaalla ja käynnistyi Itä-Vantaalla.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Suojattua viestinvälitystä ja sähköisiä lomakkeita valmisteltiin ennalta ehkäisevän terveydenhuollon tulosityksikössä. Varsinainen käyttöönotto tulee tapahtumaan maaliskuussa 2016 ja sen jälkeen toimintaa voidaan laajentaa muihin tulosityksiköihin. Kuntoutusyksikön sähköinen esitietolomake on jo käytössä Vantaan internet-sivuilla. Sähköistä ajanvarausta laajennettiin ja se on käytössä kaikissa tulosityksiköissä, mm. lääkäreiden puhelinajat ja omapotilaiden vastaanotot, terveydenhoitaja ja perhesuunnitteluvastaanotot, lasten päiväpoliklinikka kokonaisuudessaan ja psykiatrinen sairaanhoitajien vastaanotot. Tekstiviestimistutukset ovat käytössä sähköisen ajanvarauksen yhteydessä. Toimintamalleja kehitettiin kaikissa tulosityksiköissä Lean-toimintamallia hyödyntäen. Henkilökunta koulutettiin Lean-malliin ja yksiköissä järjestettiin työpajoja. Toiminnan vaikuttavuuden raportointiin käytettäviä mittareita työstetään. Sähköisten ratkaisujen eteenpäin vientiä hidastaa nykyisen potilastietojärjestelmän kehittämisen pysähtyminen ja osittain tietoteknisen tuen rajallinen saanti.

Talousarvion toteutuminen

Tulosalueen tulot vuonna 2015 olivat 4,5 milj. euroa ja menot 81,0 milj. euroa. Tulosalueen käyttösuunnitelman tulot ylittyivät 0,2 milj. eurolla ja menot ylittyivät 0,6 milj. eurolla. Opiskelijoiden ja koululaisien palkkaamista varten tarkoitettu määräraha siirrettiin kaupunginjohtajan päätöksellä tulosalueen määrärahaan.

Tulos (nettotoimintamenot) oli käyttösuunnitelmaa 0,4 milj. euroa huonompi.

Menon ylitys syntyi pääasiassa henkilöstöpalveluiden ostoissa 1,4 milj. euroa, ulkokuntalaskutuksen asiakaspalvelujen ostoissa 0,4 milj. euroa ja tulkkipuluissa 0,2 milj. euroa. Säästöä syntyi palkkakuluissa.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen palvelutuotanto toteutui yhden prosentin palvelutilausta suurempana, mikä korvataan sosiaali- ja terveystoimen ja suun terveydenhuollon liikelaitoksen välisen palvelusopimuksen mukaisesti suun terveydenhuollon liikelaitokselle. Palvelusopimus mahdollistaa enintään kahden prosentin poikkeaman sovitusta.

Tunnusluvut

Tarve-indikaattorit	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Väestö 31.12.	210 779	213 205	214 610
Kalenterivuoden aikana syntyneiden lasten määrä 31.12.	2 645	2 721	2 585
75 vuotta täyttäneet 31.12.	11 100	11 596	11 576
Toiminnan volyymi			
Terveysasematoiminta			
- lääkärikäynnit	190 990	194 000	181 791
- hoitohenkilöstön itsenäiset käynnit	178 966	157 000	170 863

	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto			
- lääkärikäynnit (suorat kontaktit)	29 343	32 285	30 548
- terveydenhoitajakäynnit (suorat kontaktit)	154 838	160 000	151 570
Päivystystoiminta - lääkärikäynnit	33 604	34 000	33 705
Kuntoutustoiminnan terapiakäynnit ^{1), 5)}	61 606	62 000	64 685
Mielenterveyspalvelut - mielenterveystyön käynnit	5 225	4 000	4 925
Laatu ja vaikuttavuus			
Terveysasematoiminnan kävijöiden osuus väestöstä (koko- naispeittävyys)	51	55	47
Listautuneiden osuus väestöstä % ²⁾	14,8	22	12,4
Päiväpoliklinikan odotusaika lääkärille alle 60 min %	71	70	68
3. vapaa aika lääkärille - listautuneen ja listautumattoman po- tilaan odotusajan mediaani vrk ³⁾	-	34	30
Tuottavuus ja tehokkuus			
Euroa/asukas ⁴⁾			
terveysasematoiminta ja päivystys	190,72	191,71	195,16
kuntoutus (ei sisällä veteraanikuntoutusta)	34,99	35,19	34,95
Euroa/käynti ⁴⁾			
terveysasematoiminnan lääkärikäynti	113,80	114,71	122,31
terveysasematoiminnan hoitotyön käynti	51,50	64,26	58,38
Henkilöstö			
Henkilötyövuotta ⁶⁾			
- lääkärit (terveysasematoiminta ja ennaltaehkäisevä tervey- denhuolto)	90	93	92
- sairaanhoitajat, terveydenhoitajat (terveysasematoiminta)	84	92	95
- terveydenhoitajat (ennaltaehkäisevä terveydenhuolto)	116	116	114
- terapeutit (kuntoutus) ⁵⁾	62	62	63

¹⁾ Tunnusluku sisältää Vantaan omana toimintana tuotetut terapiakäynnit sekä ostopalveluterapian suoritteet.

²⁾ Listautuneella potilaalla on nimetty omalääkäri. Listautumattomalla potilaalla ei ole nimettyä omalääkäriä.

³⁾ Mediaani on järjestetyn lukusarjan keskimäinen lukuarvo.

⁴⁾ Kohdennusperusteet on tarkennettu TA 2015 alkaen.

⁵⁾ Terveyspalveluilta siirtyi henkilöstöä vanhus- ja vammaispalveluihin. Vrt. TP 2013.

⁶⁾ Ei sisällä arviota vuokratyövoimasta henkilötyövuosina vuonna 2015.

12 40

Perhepalvelut

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	36 955	-400	36 555	36 334	221
Menot	-158 498	-82	-158 580	-155 072	-3 508
Toimintakate	-121 543	-482	-122 025	-118 738	-3 287

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Tulosalueen tuottavuutta parannettiin asiakastyön osuutta ja vaikuttavuutta lisäämällä. Lisäksi työn painopistettä siirrettiin korjaavasta ja kuntouttavasta työstä varhaiseen tukeen ja ennaltaehkäisevään työhön. Sosiaalihuoltolain tultua voimaan huhtikuussa velvoitteisiin vastattiin käynnistämällä laaja-alainen perhepalvelujen organisaation muutosprosessi. Syksyn 2015 aikana sovittiin ja organisoitiin kolmen organisaatiopilotin aloittaminen alkuvuodesta 2016. Perheiden ja aikuisten sosiaalineuvonta aloitti tammikuussa tehdä kaikille uusille asiakkaille sosiaalihuoltolain mukaiset palvelutarpeen arvioinnit. Toisessa pilotissa kokeillaan perhetyön keskitettyä asiakasohjausta ja kolmannessa kokeilussa sosiaali- ja kriisipäivystyksen yhteydessä aloitetaan lastensuojelun virka-aikainen päivystys.

Psykososiaalisissa palveluissa uusina varhaisen tuen toimintoina aloittivat Perhekoutsit ja Nuorten psykososiaaliset palvelut (Nuppi). Asiakasohjausta kehitettiin kaikissa palveluissa sekä osana omiin palveluihin ohjautumista että yhteistyössä yli palvelurajojen. Asiakastyön prosesseja kehitettiin perheneuvolatoiminnan, lastensuojelun ja HYKS-lastenpsykiatrian yhteisessä Lean -prosessissa. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisesti toimintaa laajennettiin esiopetukseen ja yksityisiin oppilaitoksiin sekä laajennettuna toiselle asteelle.

Sosiaali- ja kriisipäivystyksen rooli valtakunnallisen valmiuden kehittämisessä korostui vuonna 2015, jolloin kansainvälinen Barents suuronnettomuusharjoitus järjestettiin Suomessa.

Lastensuojelun toimintaa muutettiin uudistuneen sosiaali- ja lastensuojelulainsäädännön mukaisesti. Lastensuojelun asiakasmäärä kasvoi noin 10 prosenttia edellisvuodesta, mutta vuoden aikana sijoitettujen eri lasten määrä väheni. Kiireellisen avohuollon tukitoimen järjestämisprosessi kuvattiin ja vietiin käytäntöön. Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen ja Tamminrinteen vastaanottokodin toimintaa muutettiin siten, että kriisiperhetyö ja koko perheen sijoittaminen kiireellisenä tuli mahdolliseksi.

Laitoshoidon kilpailutuksen yhteydessä aloitettiin vaikutusten arviointi vaativahoitoisten lasten laitoshoitopaikoissa. Myös tehostetussa perhetyössä ja perhekuntoutuksessa seurattiin vaikuttavuutta.

Aikuissosiaalityön ja Kelan palveluyhteistyömalli muuttui tammikuun 2015 alusta Kuntakokeiluksi. Kuntakokeilussa asiakas voi hakea toimeentulotukea Kelan palvelupisteissä sekä saada siellä palveluohjausta toimeentulotukiasiassa. Kelassa toimeentulotuen asiointeja oli kuukausittain noin 700.

Toimeentulotukea saavia kotitalouksia oli vuonna 2015 keskimäärin 7 762 kuukaudessa, mikä on 6 prosenttia edellisvuotta enemmän. Toimeentulotukimenot pysyivät kuitenkin ennallaan. Menojen hallintaan vaikutti vuoden aikana voimaan tulleet asumistuen korotukset. Yhdenmukaistettu johtaminen ja uusittu toimeentulotukiohjeistus tukivat kustannusten hallintaa. Asiakasohjaustyöryhmän työllä pystyttiin vähentämään toimeentulomenoihin kohdentuneita kriisimajoituskuluja.

Asunnottomien tilapäisessä asuttamisessa on korvattu ostopalveluja kaupungin omilla tilapäisasunnoilla, mikä on ollut taloudellisesti edullinen ratkaisu. Pitkäaikaisasunnottomuuden poistamisohjelman mukaisesti avattiin kaksi asumisyksikköä (Pyy- ja Näätkuja).

Päihdepalvelut oli aktiivisesti mukana päihde- ja mielenterveyspalvelujen toiminnallisen integraation kehittämisessä. Syksyn aikana valmisteltiin päivystyspalvelujen malli, jonka pilotit aloitetaan alkuvuodesta 2016. Alkoholin haitallista käyttöä ennaltaehkäisevää ryhmätoimintaa kehitettiin käynnistämällä Voimaneidot-ryhmä ikääntyville naisille yhteistyössä A-klinikan ja ehkäisevän päihdetyön yksikön kanssa.

Huumehoitoklinikalla kehitettiin edelleen jalkautuvaa työtä, jonka avulla asiakkaiden toimintakykyä tuetaan ja elämänhallintaa lisätään, tavoitteena laitoshoidon tarpeen väheneminen. Jalkautuvan työn tiimin asiakasta-paamisten määrä oli keskimäärin noin 250 kuukaudessa.

Päihdevieroitusyksikkö muutti Helsinkiin ja vieroitushoitopaikkojen määrä lisättiin samassa yhteydessä 15:sta paikasta 17:sta, jotta ostopalvelujen tarvetta saadaan vähennettyä.

Maahanmuuttajapalvelut -tulosyksikkö perustettiin syyskuussa. Tavoitteena on kotouttamis- ja sosiaali-huoltolain mukaisten velvoitteiden täyttäminen.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Asiakasprosessien kehittämisessä hyödynnettiin Lean -menetelmää, jotta siirtoviivepäivä ei syntyisi ja asiakkaiden siirtyminen palveluissa olisi oikea-aikaista.

Lapsiperheiden kotipalveluun valmistellaan palveluseteliä käyttöön otettavaksi vuonna 2016.

Sähköinen ajanvaraus toteutui kolmessa yksikössä. Muiden sähköisten palvelujen käyttöön otossa ei ole edetty, koska tietohallinnosta ei ole määrärahaa saatu. Apotti-hankkeessa testattiin lastensuojelun pilotointia.

Talousarvion toteutuminen

Tulosalueen menot vuonna 2015 olivat 155,1 milj. euroa ja tulot 36,4 milj. euroa. Tulosalueen alkuperäisen käyttösuunnitelman menot alittuivat 3,4 milj. eurolla ja tulot 0,6 milj. eurolla. Kaupunginvaltuusto alensi 14.12.2015 toteutumisennusteen perusteella tulomäärärahaa 0,4 milj. eurolla. Opiskelijoiden ja koululaisien palkkaamista varten tarkoitettua määrärahaa siirrettiin kaupunginjohtajan päätöksellä tulosalueen määrärahaan 0,1 milj. euroa.

Lopulliseen määrärahaan nähden tulosalueen menot alittuivat 3,5 milj. eurolla ja tulot 0,2 milj. eurolla. Tulos (nettotoimintamenot) oli lopullista määrärahaa 3,4 milj. euroa parempi.

Käyttösuunnitelman ylitykset syntyivät hallinto-oikeuden päätöksistä, joissa Vantaa veloitettiin maksamaan muille kunnille lastensuojelun korvauksia yhteensä 1,6 milj. euroa ja perhehoidon kustannuksista 0,7 milj. euroa. Säästöä syntyi toimeentulotuesta 4,0 milj. euroa, henkilöstömenoista 0,8 milj. euroa ja mielenterveyskuntoutujien palveluiden ostoista 1,2 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tarve-indikaattorit	TP 2014	TA 2015	TP 2015
- lapset, joista lastensuojeluilmoitus	4 005	4 250	4 394
- kodin ulkopuolelle sijoitettuna 31.12	490	470	483
- yli vuoden työttömänä olleet	3 706	3 600	5 002
- asunnottomien asiakkaiden määrä ⁸⁾	544	500	447
Toiminnan volyymi			
Asiakkaat			
- lastensuojelun avohuolto	3 750	4 000	4 146
- toimeentulotuen kotitaloudet ¹⁾	14 225	15 000	14 687
- aikuissosiaalityön asiakaskotitaloudet ¹⁾	15 397	15 000	19 340
- päihdepalvelut ²⁾	2 200	2 400	2 357
- uudet asunnot pitkäaikaisasunnottomille ⁸⁾	0	75	52
Asiakastapaamiset			
- psykologipalvelujen asiakastyö	6 877	7 100	11 414
- koulun sosiaalityön asiakastapaamiset ³⁾	12 482	15 500	11 655
- perhe- ja nuorisoneuvonnan asiakassuoritteet ⁴⁾	5 843	9 650	9 629

	TP 2014	TA 2015	TP 2015
- nuorten yksikkö ⁴⁾	4 710	5 000	4 213
- maahanmuuttajapalvelut ⁵⁾	6 239	..	5 411
- lapsiperheiden kotipalvelu	2 577	2 200	4 557
- yhteydenotot sosiaali- ja kriisipäivystykseen ⁷⁾ sekä poliisin sosiaalityöhön	15 477	15 000	12 762
Ostetut hoitovuorokaudet			
- lastensuojelun ostetut laitosvuorokaudet	71 075	76 000	71 343
- aikuissosiaalityön asumispalveluvuorokaudet	67 494	65 000	60 122
- aikuissosiaalityön tuetun asumisen vuorokaudet ⁶⁾	44 175	39 000	31 632
- päihdepalvelujen asumispalveluvuorokaudet	19 683	23 800	17 605
- päihdehuollon laitospalveluvuorokaudet	11 290	11 000	11 560
Palvelutarpeen arvioinnit			
- lastensuojelutarpeen selvitykset	1 840	1 900	1 698
- aikuissosiaalityön tilannearviot ja suunnitelmat	4 057	8 000	7 717
Laatu ja vaikuttavuus			
- päihdehuollon avopalvelujen asiakaskäynnit ⁹⁾	33 967	30 000	35 538
- vuoden aikana tehdyt kiireelliset sijoitukset	215	240	187
- vuoden aikana päättyneet kiireelliset sijoitukset	97	85	79
- perhehoidon hoitovuorokaudet	97 050	88 500	99 877
- mielenterveyskuntoutujien asumispalveluista omaan kotiin siirtyneiden määrä	29	23	24
Tuottavuus ja tehokkuus			
- kiireellisistä sijoituksista omiin laitoksiin osuus	93 %	90 %	85 %
- lastensuojelun perhetyön asiakasperheet	380	400	549
- toimeentulotuen päätösmäärä ¹⁾	106 846	105 000	118 157
- päihdehuollon laitosten osuus kokonaisuudesta	28,9 %	29,0 %	29,2 %

¹⁾ Toimeentulotuen siirto Kelalle 2017.

²⁾ Ei sisällä terveysneuvonnan asiakkaita.

³⁾ Lakimuutos tulee muuttamaan tilastointia vuodesta 2015 lähtien.

⁴⁾ Nuorisoneuvonnan suoritteet siirtyneet Nuppiin 2014.

⁵⁾ sisältää sekä sosiaali- että terveydenhuollon asiakastapaamiset.

⁶⁾ Tuettu asumisen sisältää omaa ja ostettua.

⁷⁾ Poliisin sosiaalityöstä puuttui työntekijä osan vuotta 2015.

⁸⁾ ARA:lle menevä marraskuun poikkileikkaustieto: soster ja VAV yhteensä.

⁹⁾ ATJ:n poliklinisten palvelujen käynnit yhteensä, ei sisällä terveysneuvontaa, peliklinikkaa eikä 2015 lähtien nuorisoasemaa.

12 60

Vanhus- ja vammaispalvelut

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	27 586	0	27 586	28 292	-706
Menot	-174 894	-79	-174 973	-175 755	782
Toimintakate	-147 308	-79	-147 387	-147 463	76

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Vanhus- ja vammaispalvelujen tulosalue jatkoi vuonna 2015 määrätietoista toiminnan ja tuottavuuden kehittämistä, ja lisääntyneeseen palvelutarpeeseen pystyttiin vastaamaan.

Vanhusten avopalveluissa asiakasohjaustoiminta laajennettiin Itä-Vantaalle ja valmisteltiin toiminnan vakinaistaminen koko Vantaalle 1.1.2016 alkaen. Kotihoidon ja palvelutalojen johtamista ja organisointia parannettiin muodostamalla vastuualueet Itä-Vantaan ja Länsi-Vantaan kotihoitoon. Toiminnanohjausjärjestelmän pilotointisuunnitelma valmistui. Kotihoidon ostopalveluja lisättiin kotihoidon kysyntään vastaamiseksi ja sähköisen palvelusetelijärjestelmän käynnistämistä suunniteltiin tarjonnan tasapainottamiseksi.

Vuoden 2015 lopussa kotona asui 92,2 prosenttia 75 vuotta täyttäneistä, kotihoidon peittävyys oli 8,8 prosenttia. Kotihoidon kokonaiskäyntimäärä kasvoi 6 prosenttia. Kokonaisasiakasmäärä kotihoidossa, sisältäen kotihoidon kentän ja palvelutalot, kasvoi 8 prosenttia. Kotihoidon tuottavuus kasvoi 6 prosenttia. Omaishoidon tuen asiakasmäärä kasvoi ennakoitua enemmän. Vuoden lopussa omaishoidon tukea sai 890 asiakasta, mikä on 13 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Tehostetussa kotihoidossa lisättiin palliatiivista hoitoa ja saattohoitoa.

Sairaalapalveluissa erikoissairaanhoidon lähetemäärä kasvoi 11 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Samaan aikaan potilaiden siirtyminen jatkohoitoon hoiva-asumisen yksiköihin hidastui. Sairaalan paikoista keskimäärin 20 prosenttia oli epätarkoituksenmukaisesti hoiva-asumisen odottajien käytössä. Katriinan sairaalassa otettiin käyttöön lisäyksiöpaikat, ja sairaalan kuormitus oli koko vuoden keskimäärin 108 prosenttia. Kaunialasta ostettiin suunniteltua enemmän postakuutteja kuntoutuspaikkoja, päiväsairalatoimintaa lisättiin edelleen ja tehostettiin osastohoidon kotiutumisen tueksi ja nopeuttamiseksi. Tästä huolimatta vuodelle 2015 kertyi 473 maksullista ylikäyttöpäivää. Sairaalahoitojaksoja kertyi 4,5 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Geriatrisen vastaanoton toimintaa lisättiin muistisairaiden kotona asumisen tukemiseksi. Toimenpiteet palveluketjujen parantamiseksi ja ylikäyttöpäivien estämisen syntymiseksi vuodelle 2016 on suunniteltu.

Hoiva-asumisen tulosityksiköllä oli vuoden 2015 lopussa 1 197 laskennallista hoiva-asumisen paikkaa. Palveluista 30 prosenttia järjestettiin omana toimintana ja 70 prosenttia ostopalveluina. Tulosityksikön toiminta toteutui vuonna 2015 suunnitellusti ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Hoiva-asumisen palvelujen toimintaa kehitettiin valtakunnallisten ikääntyneiden pitkäaikaishoidolle asetettujen tavoitteiden (Vanhuspalvelulaki 07/2013), Vantaan ikääntymispoliittisen ohjelman sekä palvelurakenteen kehittämisohjelman tavoitteiden mukaisesti. Hoiva-asumisessa toteutetulla Kulttuurinmuutos-hankkeen avulla on uudistettu toimintatapoja asiakaslähtöiseksi mm. asiakkaiden valinnanvapautta ja itsemääräämisoikeutta korostaen.

Laitoshoidon vähentämistä jatkettiin palvelurakenteen kehittämisohjelman mukaisesti. Simonkodin ja Myyrinkodin laitoshoidon muutettiin tehostettua asumispalvelua tuottaviksi yksiköiksi asteittain vapautuvien paikkojen myötä. Yksityisten laitoshoidon palveluntuottajien kanssa (Hoivakoti Hopea ja Leenankoti) toteutettiin sovittua muutosstrategiaa: 14 laitoshoidon ostopalvelupaikkaa muuttui tehostetun asumispalvelun paikaksi vuonna 2015. Laitoshoidon muutos toteutetaan ilman että hoiva-asumisen kokonaispaikkamäärä vähentyy.

Pitkäaikaisen laitoshoidon peittävyttä ikääntyneessä väestössä (75+ väestö) pystyttiin vähentämään Vantaan palvelurakenteen kehittämisohjelman mukaisesti. Vuoden 2014 lopussa pitkäaikaisen laitoshoidon peittävyys oli 1,7 prosenttia, vuoden 2015 lopussa 1,4 prosenttia. Ilman Kaunialan laitospaikkoja (88) peittävyys olisi 0,9 prosenttia. (STM 2013, laatusuositus 2 - 3 %).

Vammaispalvelussa erityishuollon piirissä oli 886 henkilöä, kasvua edelliseen vuoteen 3 prosenttia. Henkilökohtaista apua sai vuoden lopussa 538 asiakasta, kasvua edellisvuodesta on 0,2 prosenttia. Vammaispalvelun toiminnan yhtenä keskeisenä painopisteenä vuonna 2015 oli vammaisten henkilöiden työllistymisen tukemisen edistäminen. Työllistymistä tukevia toimintoja varten perustettiin vammaispalveluun oma toimintayksikkö ja asiakkaita työllistettiin sekä omalle toimialalle että yksityisiin yrityksiin vuoden aikana kaikkiaan 76 henkilöä. Hankkeen pilottina toimii ns. Malminiityn toimintamalli, jossa uuteen vanhus- ja vammaispalvelunasumis- ja toimintakeskukseen tuotetaan tukipalvelut vammaisten henkilöiden ja työllistettävien toimesta. Toimintamallin myötä vammaisten henkilöiden työllistymistä pystytään tuottamaan ensisijaisesti omana toimintana.

Asumispalveluissa lisättiin omaa toimintaa kymmenellä tuetun ja ohjatun asumisen paikalla vuoden 2015 aikana avautuneissa Hämeenkylläntien ja Lehtikallion asumiskohteissa. Ohjatun ja tuetun asumisen osuus vammaispalvelun asumisessa nousi edelleen ollen vuoden 2015 lopussa 37 prosenttia. Laitosasumisen purkamisen saatettiin loppuun aikuisten asiakkaiden osalta. Laitosasumisessa oli vuoden 2015 lopussa vielä 13 asiakasta, joista suurin osa on runsaasti hoitoa vaativia lapsia.

Malminiityn päivätoimintakeskus aloitti toimintansa ja päivätoimintaa tehostettiin perustamalla uusia ryhmiä sekä lisäämällä asiakasmääriä olemassa olevissa toimintakeskuksissa.

Tilapäisen perhehoidon VM:n kuntakoikeilu jatkuu vuoden 2016 loppuun. Hankkeen myötä vuoden 2015 aikana tuotettiin perhehoitoa sekä hoidettavan tiloissa että kaupungin omissa tiloissa. Tilapäishoitoa tarvitsevat lapset ja nuoret ohjautuivat pääsääntöisesti perhehoidon piiriin.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Tulosalue edisti talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteitä suunnitellusti. Vanhusten avopalveluissa valmisteltiin kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmän pilotointia, käyttöönotto koko Vantaalla vuonna 2016. Käynnit henkilötyövuotta kohden kasvoivat edellisvuodesta 6 prosenttia.

Sairaalapalveluissa valmisteltiin AKOS 2:n laajentumista ja paikkojen lisäämistä hoitoketjun tehostamiseksi. Hoiva-asumisen palveluissa toteutettiin tuottavuussuunnitelmaa, joka sisältää mm. hoitotarvike- ja lääkelogistiikan, henkilöstöresurssin joustavan käytön sekä tukipalveluiden tuottamisen hallintaan ottamisen.

Talousarvion toteutuminen

Tulosalueen menot vuonna 2015 olivat 175,8 milj. euroa ja tulot 28,3 milj. euroa. Tulosalueen alkuperäisen käyttösuunnitelman menot ylittyivät 0,9 milj. eurolla. Opiskelijoiden ja koululaisien palkkaamista varten tarkoitettu määräraha siirrettiin kaupunginjohtajan päätöksellä tulosalueen määrärahaan 0,1 milj. euroa.

Lopulliseen määrärahaan nähden tulosalueen menot ylittyivät 0,8 milj. eurolla ja tulot ylittyivät 0,7 milj. eurolla. Tulos (nettotoimintamenot) oli muutettua käyttösuunnitelmaa 0,1 milj. euroa huonompi.

Menot ylittyivät pääasiassa kehitysvammaisten asumispalvelujen ostoista sekä sairaalapalvelujen henkilöstöpalvelujen ostoissa. Hoiva-asumisen palveluissa syntyi säästöä 0,4 milj. euroa.

Tunnusluvut

VANHUSPALVELUT

Tarve-indikaattorit	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Väestö 31.12	210 803	213 205	214 610
75 vuotta täyttäneet 31.12.	11 075	11 596	11 576
Toiminnan volyymi			
Asiakkaat yhteensä kotihoidossa (kh+pt)	4 078 ¹⁾	4 080	4 403
Kotihoidon käynnit	652 760	684 930	718 384
Hoitopaikat hoivapalvelut	1 175	1 175 ³⁾	1 197
Päättyneet hoitojaksot (Sairaalapalvelut)	2 690	2 680	2 514
Omaishoidontuen asiakkaat	789	939	890
Laatu ja vaikuttavuus	TP 2014	TA 2015	TP 2015
75+ kotona asuvien osuus	92,3 % ²⁾	92,5 %	92,2 %
Säännöllisen kotihoidon piirissä			
75 täyttäneitä/75+ väestö, 31.12	8,5 %	9,5 %	8,8 %
Pitkäaikaisen laitoshoidon osuus 75+ väestöstä	1,8 %	1,5 %	1,4 %
Tuottavuus ja tehokkuus			
Kotihoito			
Kotihoidon kentän käynnit / henkilötyövuosi	2 068	2 092	2 192
Euroa / 75+ väestö	1 070	883	1 083
Hoiva-asumisen palvelut			
Euroa/hoitovuorokausi, vanhainkoti oma+ tehostettu asumispalvelu oma	163	160	161
Euroa / 75+ väestö	5 575	5 087	5 405
Tk-sairaala			
Hoitojakso/sairaansija	13,2	13,6	12,6
Euroa / 75 +väestö	1 979	1 978	2 013

VAMMAISPALVELUT	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Tarve-indikaattorit			
Väestö 31.12	210 803	212 190	214 610
Erityishuollon piirissä olevat, yhteensä	861	850	886
Toiminnan volyymi			
Asiakkaat yhteensä			
Kuljetuspalvelut (VpL)	3 490	3 200	3 532
Henkilökohtainen apu	537	500	538
VpL:n asumispalvelut	132	100	141
Kehitysvammaisten asumispalvelut, pitkäaikainen	376	380	400
Suoritteet			
Kuljetuspalvelumatkat (VpL)	319 132	305 500	323 358
Kuljetuspalvelumatkat (ShL)	35 675	50 700	31 775
Laatu ja vaikuttavuus			
Ohjatusti ja tuetusti asuvien osuus asumispalveluissa	32,5 %	34,4 %	37,0 %
Tuottavuus ja tehokkuus			
Euroa / kehitysvammaisten asumispalvelujen hoitovuorokausi	132	143	124
Euroa / VpL:n palveluasumisvuorokausi	142	135	130
Euroa / erityishuollon piirissä olevat	32 428	33 000	31 775
Euroa / asukas	260	253	261

¹⁾ Kotisairaala siirtyy vuonna 2013 avopalveluihin, jossa aloittaa tehostetun kotihoidon yksikkö. Arvioitu vaikutus asiakasmääriin 500 henkilöä vuodessa ja käyntimääriin 10 000 käyntiä vuodessa.

²⁾ Talousarvion sitova tavoite vuodelle 2014.

³⁾ Hoivan paikat eivät sisällä Kaunialan 15 paikkaa.

⁴⁾ Terhokodin hoitajaksot sisältyvät TP 2014 lukuun, mutta eivät TP 2015 lukuun huhtikuun jälkeen, sillä Terhokodin osastohoito siirtyi HUS:n alaisuuteen.

12 13

Suun terveydenhuollon liikelaitos

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Liikevaihto	21 648	0	21 648	21 956	-308
Liiketoiminnan muut tuotot	1 000	0	1 000	639	361
Materiaalit ja palvelut	-5 069	0	-5 069	-5 086	18
Henkilöstökulut	-15 565	0	-15 565	-15 638	72
Poistot ja arvonalentumiset	-61	0	-61	-69	8
Liiketoiminnan muut kulut	-1 698	0	-1 698	-1 546	-151
Liikelylijäämä (-alijäämä)	255	0	255	255	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	14	-14
Kunnalle maksetut korkokulut	-159	0	-159	-159	0
Korvaus peruspääomasta	-68	0	-68	-68	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-227	0	-227	-214	-14
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	27	0	27	41	-14
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	27	0	27	41	-14

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen toiminnallisena tavoitteena on tuottaa suun terveydenhuollon palveluja Vantaan väestölle. Liikelaitoksen tehtävänä on vastata kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitettua kaupungin järjestämisvastuulle kuuluvista suun terveydenhuollon palveluista palvelusopimuksen mukaisesti.

Suun terveydenhuollon palvelujen kysyntä kasvoi edelleen verrattuna edellisiin vuosiin. Vuoden 2015 aikana annettiin palveluja 70 000 asiakkaalle (vuosi 2014 70 114 asiakasta). Painotettujen toimenpiteiden määrä vuonna 2015 oli 415 263 kappaletta (vuonna 2014 405 912 kappaletta, palvelusopimuksen perustaso 411 110 kappaletta). Toimenpiteiden määräkasvu perustui tehostettuun sisäiseen toimintaan.

Hoitotakuussa pysyttiin ja hoitoon pääsyn odotusaika oli loppuvuodesta 3kk 2 vrk. Kiireettömään tutkimukseen odottavien asiakkaiden määrä vuoden lopussa oli 4 221 (vuonna 2014 4 221) ja odotusaika 31.12.2015 oli 3kk 2 vrk (vuonna 2014 3kk 2 vrk). Palvelut tuotettiin omana toimintana, vuokratyövoiman käyttöä on määritetty välttämättömiin tilanteisiin.

Talousarvion toteutuminen

Liikevaihto 2015 oli 22,0 milj. euroa (vuonna 2014 21,5 milj. euroa, talousarvio 21,6 milj. euroa). Kasvu verrattuna edellisvuoteen oli 2,3 prosenttia ja talousarvioon 1,4 prosenttia joka johtuu sisäisten ja ulkoisten asiakasmaksutuottojen kasvusta. Anestesiahoitoon myynti muille kunnille aloitettiin vuonna 2013. Vuoden 2015 osalta anestesiahoitoon myynti oli 91 000 euroa, kasvua vuoteen 2014 verrattuna 22,9 prosenttia. Hammashoitoon oheistarvikemyynti oli 13 000 euroa, jossa kasvua verrattuna edellisvuoteen oli 88,9 prosenttia. Välinehuollon sisäinen laskutus oli suunnitelman mukaista. Liiketoiminnan muut tuotot (sis. PKS-SEHYK) olivat 639 000 euroa (vuonna 2014; 681 000 euroa).

Asiakasmaksuasetuksen mukaiset potilastulot olivat 5,5 milj. euroa (vuonna 2014; 5,4 milj. euroa ja talousarvio 2015; 5,5 milj. euroa). Palvelutuotot palvelusopimukseen perustuen olivat 16,0 milj. euroa (vuonna 2014; 15,4 milj. euroa ja talousarvio; 15,8 milj. euroa). Muutos verrattuna edelliseen vuoteen +3,9 prosenttia (talousarvioon +1,0 %) johtuu suoritettujen toimenpiteiden määrän kasvusta verrattuna edelliseen vuoteen. Paimotettujen toimenpiteiden määrä 415 263 kpl ylitti palvelusopimuksen (talousarvio) määrän 411 110 kpl +1,0 prosentilla. Vuoteen 2014 verrattuna määräkasvu oli +2,3 prosenttia. Muutos selittyy toisaalta oman työvoiman käytön tehostamisella sekä oman kapasiteetin kohdistamisella vaativiin hoitotoimenpiteisiin. Laskutusvolyymiin kasvu perustui palvelusopimukseen sisältyvään +/- 2 prosentin muutosalueeseen.

Operatiiviset kulut 2015 olivat 22,3 milj. euroa (toteutunut 2014; 22,3 milj. euroa ja talousarvio 22,4 milj. euroa). Vuoteen 2014 verrattuna kokonaiskasvu oli 0,3 prosenttia ja talousarvioon verrattuna muutos oli -0,2 prosenttia. PKS-SEHYK kokonaiskustannukset vähenivät 249 000 euroa vuoteen 2014 verrattuna, aine- ja tarvikekäyttö vakiinnutettiin vuoden 2013 tasolle huolimatta toimenpiteiden määräkavusta. Ulkoisten palveluiden käytön kasvu tulee aiheuttamaan paineita tulevalle kehitykselle (esim. tulkkipalvelut, kone- ja laitekorjaukset).

Henkilöstökulut kasvoivat vuonna 2015 verrattuna vuoteen 2014 (muutos +1,9 %). Erillispalkkioita ei arvioitu riittävästi talousarvioon verrattuna (ero +0,5 %). Henkilöstökulujen muutosta selittää kasvanut toimenpiteiden volyymikasvu.

Liiketoiminnan muut kulut olivat vuonna 2015 1,5 milj. euroa (vuonna 2014; 1,6 milj. euroa). Talousarviopoikkeama (+152 000 euroa) selittyy arvioitua pienemmillä vuokratuluilla sekä luottotappioihin tulneilla suorituksilla.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen suunnitelman mukaiset poistot olivat 65 000 euroa (vuonna 2014; 142 000 euroa). Talousarvio ylittyi 4 000 euroa.

Rahoituserät olivat asetettujen raamien mukaiset; korkokulut kunnalle 159 000 euroa (korko 7,0 %) ja korvaus peruspääomasta 68 000 euroa.

Liikelaitoksen tulos oli 41 000 euroa ylijäämäinen (vuonna 2014 alijäämä oli -265 000 euroa), johtuen tehdyistä sopeutustoimenpiteistä. Liikelaitoksen sitova talousarvion tulos 27 000 euroa ylitettiin. Liikelaitoksen tulos siirretään liikelaitoksen peruspääoman kertyneen alijäämän palauttamiseen.

Liikelaitoksen peruspääoman alijäämä tulee kattaa seuraavien vuosien aikana vallitsevan normiston mukaisesti. Liikelaitoksen johtokunta on käsitellyt alkuvuodesta 2015 suunnitelman jolla alijäämä tullaan kattamaan seuraavien vuosien kuluessa. Suunnitelmaa tullaan täydentämään seuraavasti: SEHYK – toiminta 75 000 euroa, ulkoiset palvelut 75 000 euroa ja toiminnan eri prosessien kehitys 75 000 euroa. Vuoden 2016 talousarvio luo perustan lisätoimenpiteille.

Rahoituslaskelman lyhennelmä

1 000 €	Talousarvio 2015	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toiminnan ja investointien rahavirta	13	45	-32
Rahoituksen rahavirta			
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	895	-895
Rahavarojen muutos	13	940	-927

Investoinnit

1 000 €	Talousarvio 2015	Toteutuma	Ylitys/alitus
Irtain omaisuus	-75	-66	-9

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen investoinnit vuonna 2015 olivat 66 000 euroa (vuonna 2014; 129 000 euroa ja talousarvio 2015 oli 75 000 euroa). Investoinnit kohdistuivat hoitoyksiköiden uusimisiin. Hoitoyksiköiden ja laitteiston korvaustarve tulee jatkumaan tulevina vuosina.

13

Sivistystoimen toimiala

Vastuuhenkilö: Elina Lehto-Häggroth

Toimielin: Opetuslautakunta

Puheenjohtaja: Janne Leppänen

Toimielin: Vapaa-ajan lautakunta

Puheenjohtaja: Päivi Laakso

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	42 733	-629	42 104	44 124	-2 020
Menot	-439 263	53	-439 210	-434 978	-4 232
Toimintakate	-396 530	-577	-397 107	-390 855	-6 252

13

Sivistystoimen toimiala bruttoyksiköt

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	36 552	0	36 552	38 264	-1 712
Menot	-395 017	-351	-395 368	-391 997	-3 371
Toimintakate	-358 465	-351	-358 816	-353 733	-5 083

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2015

Uuden opetussuunnitelman työstämistä jatkettiin sekä esiopetuksen, koulujen ja oppilaitosten että kaupungin tasolla. Toimialalla otettiin huomattava digiloikka hankkimalla opetukseen noin 20 000 tablettia. Digitalisatiota tuettiin varustamalla kaikki koulut ja oppilaitokset langattomalla verkolla. Opetushenkilöstölle järjestettiin koulutusta tablettien käyttöönottoon ja niiden hallintaan. Sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin valmistautuminen eteni suunnitelman mukaan. Elokuussa 2015 tuli voimaan ammatillisten perustutkintojen tutkintorakenneuudistus. Siinä siirryttiin oppiainekeskeisyydestä osaamiskeskeisyyteen ja opintoviikoista osaamispisteisiin. Samalla aloitti toimintansa ammatillisen koulutukseen valmistava koulutus Valma.

Yksityisen päivähoiton osuus on vuodessa kasvanut 1,3 prosenttia ollen vuoden 2015 lopussa 11,1 prosenttia. Yhteensä yksityistä päivähoitoa käytti vuoden lopussa 1 395 lasta, joka oli 309 enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Vuoden 2015 aikana liikuntapalveluiden vastuulle siirtyi kaupunkikonserniin kuuluvan VTK Kiinteistöt Oy:n Myyrmäen ja Tikkurilan urheilupuistojen sekä Rajakylän tenniskeskuksen liikuntatilojen operointi, päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten vapaa-ajan käytön varausten hallinnointi sekä koulujen ja lukioiden iltakäytön valvonnan koordinointi ja työnjohto.

Kulttuuripalveluiden organisaatiota muutettiin yhdistämällä lastenkulttuurin ja kulttuurituotannon tulosityksiköt. Lisäksi kulttuuripalvelut ottivat vastuulleen koko kaupungin tapahtumatuotannon.

Nuorisopalveluissa jatkettiin toiminnan kehittämistä hankkeiden kautta, mm. Dixin kauppakeskuksessa kehitettiin toimintaa yhdessä kauppakeskuksen henkilökunnan, poliisin, Walkersin, SPR:n turvatalon ja Ankkapartion kanssa. Koivukylän alueella kehitettiin vahvasti yhteistyötä maahanmuuttajajärjestöjen, nuorten ja perheiden kanssa. Tikkurilan nuorisotila avattiin Pajataloon ja Kolohongan nuorisotila siirtyi pienempiin tiloihin.

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteutuminen vuonna 2015

Toimialan tavoitteena on ollut kaupungin talouden tasapainottaminen tuloja kasvattamalla kaikilla mahdollisilla keinoilla. Tulot ovat kasvaneet 4,8 prosenttia. Kumppanuuksia on hyödynnetty entistä tehokkaammin ja palvelut on tuotettu kustannustehokkaasti. Kaupungin elinvoiman vahvistamiseksi toimiala toteuttaa nuorisotila- ja koulutustakuuta. Joustavilla päivähoitopalveluilla ja loma-aikojen harrastusmahdollisuuksilla tuetaan työllistymistä. Ammatillisen koulutuksen tarjonnan ja työelämän kohtaamista on kehitetty toteuttamalla tutkintorakenteen uudistusta. Ympäristövastuullisuuden edistämiseen osallistuneiden yksiköiden osuus kaikista yksiköistä on vuonna 2015 24,3 prosenttia. Monimuotoistuva tuki otettiin käyttöön. Palvelujen suunnittelu ja tekeminen vuorovaikutteisesti asiakkaan kanssa on vakiintunut toimintatapana. Oppimisympäristöä monipuolistettiin sähköisen oppimisen myötä ja opetussuunnitelma uudistusta ja uutta oppimista on valmisteltu aktiivisesti. Henkistä hyvinvointia on vahvistettu työoloja kehittämällä. Aktiivisen välittämisen toimintatapa on vakiintunut. Osaamisen kehittämiseen otettiin uusi toimintamalli.

Talousarvion toteutuminen 2015

Toimialan talousarvion tulot ylittyivät 2,0 milj. euroa ja menot alittuivat 4,2 milj. euroa. Suurimmat tulojen ylitykset olivat bruttoyksiköissä perusopetuksessa (2,0 milj. euroa, valtion avustukset), liikuntapalveluissa (0,6 milj. euroa, hankkeet) ja nuorisopalveluissa (0,4 milj. euroa, hankkeet). Varhaiskasvatuksen tulot sen sijaan alittuivat 1,1 milj. euroa, johtuen hoitopäivämaksutuottojen toteutumasta. Nettoyksiköistä Varia, musiikkiopisto ja kuvataidekoulu ylittivät myös tulonsa (yhteensä 0,3 milj. euroa).

Suurimmat toimialan menojen alitukset kohdistuvat bruttoyksiköistä yhteisiin palveluihin (0,4 milj. euroa, varhemaksu), varhaiskasvatukseen (1,8 milj. euroa, palkattomat lomat, ateriat- ja siivouspalvelut sekä epäpätevyysalennukset), muuhun koulutukseen (0,4 milj. euroa, Metropolian ammattikorkeakoulun avustus) ja liikuntapalveluihin (0,7 milj. euroa, uudet avustuseriaatteet). Nettoyksiköistä Varian menot alittuivat 0,7 milj. euroa (henkilöstö- ja tarvikemenot).

Kaikkien nettoyksiköiden toimintakatteen jäivät alle muutetun talousarvion. Aikuisopiston toimintakatetta muutettiin valtuuston hyväksymällä määrärahamuutoksella ja kaikille nettoyksiköille siirrettiin loppuvuodesta varhemaksujen ja/tai koululaisten ja opiskelijoiden kesätyön palkkauksesta toteutuneisiin kuluihin määrärahaa yhteensä noin 33 000 euroa, mikä muutti kaikkien nettoyksiköiden toimintakatetta hieman valtuuston hyväksymään toiminta katteeseen nähden.

13 10

Opetuslautakunta ja vapaa-ajan lautakunta

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-117	0	-117	-95	-22
Toimintakate	-117	0	-117	-95	-22

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2015 aikana opetuslautakunta kokoontui 11 kertaa ja vapaa-ajan lautakunta 10 kertaa. Ruotsinkielinen jaosto kokoontui kuusi (6) kertaa. Yksilöasioiden jaosto ei kokoontunut vuoden 2015 aikana. Lautakuntien yhteinen talous- ja strategiaseminaari pidettiin elokuussa.

Talousarvion toteutuminen

Lautakuntien toimintamenot olivat yhteensä 0,095 milj. euroa ja toteumaprosentti oli 81.

13 20

Yhteiset palvelut

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1	0	1	0	1
Menot	-5 105	1 021	-4 084	-3 706	-378
Toimintakate	-5 104	1 021	-4 083	-3 706	-377

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tulosalueen toimintaa on kehitetty yhdessä henkilöstön kanssa tulosalueen kehittämispäivillä sekä erilaisten arviointien kautta. Kalustonkunnostuksen tehtäviä on kartoitettu ja laadittu yhteistyössä työllisyyspalveluiden kanssa selvitystä töiden uudelleen organisoinnista. Uudelleen organisointi toteutetaan vuoden 2016 aikana. Myös av-huollon tehtävien työnjakoa on selvitetty yhdessä tietohallinnon kanssa.

Varhaiskasvatuksen ja opetuksen digitalisaatiota tuettiin voimakkaasti mm. organisoimalla käyttökoulutuksia ja kartoittamalla seuraavien toimintavuosien laitekanta- ja ohjelmistotarpeita.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Sivistystoimen sähköisen asioinnin lisääntymistä on tuettu mm. järjestämällä toimialan digitalisaation kehittämispäivä sekä oltu mukana kehittämässä varhaiskasvatukseen uutta järjestelmää. Prosessien tehostamiseksi vuoden 2016 tulokortille on määritelty yksiköittäin kehitettävät prosessit yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Sairauspoissaolojen vähentämisessä on Evälke käytössä ja säästövapaiden pitämiseen kannustetaan.

Talousarvion toteutuminen

Yhteisten palvelujen menot alittuivat 0,4 milj. euroa, johtuen koko toimialan varhemaksuihin varatun määrärahan alittumisesta sekä palvelujen ostoihin ja tarvikehankintoihin varattujen määrärahojen alittumisista.

Tunnusluvut

Tarveindikaattorit	TP 2014	TA 2015	TP 2015
toimialan menot (1000 €)	427 227	439 210	434 978
toimialan henkilöstömäärä	5 775	5 775	5 759
toimialan esimiesten määrä	236	248	248
Tuottavuus ja tehokkuus			
sivistystoimen yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan henkilöstö %	0,90 %	0,90 %	1,00 %
sivistystoimen yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan esimiesten määrä %	22,50 %	13,80 %	13,80 %
henkilöstön määrä *)	53	54	56
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä **)	0,90 %	0,60 %	0,60 %

*) Henkilöstön määrä -luvussa ei ole mukana kalustonkunnostajia (11 hlöä).

**) Vuoden 2014 luvut sisältävät koko toimialan Varhe- kulut.

13 30

Suomenkielinen perusopetus

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	9 550	0	9 550	11 545	-1 995
Menot	-167 201	2	-167 200	-167 075	-125
Toimintakate	-157 651	2	-157 650	-155 530	-2 120

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Uuden opetussuunnitelman työstämistä jatkettiin sekä koulujen että kaupungin tasolla. Koulujen opetussuunnitelmatyö perustui moduulityöskentelyyn. Moduulityöskentelyssä koulujen opetussuunnitelmat ovat rakentuneet kokonaisuus ja opetussuunnitelman luku kerrallaan. Kaupunkitasoiset oppiaineryhmät aloittivat oppiaineiden opetussuunnitelmien työstämisen elokuussa. Koulut kommentoivat oppiaineita koko kaupungin yhteisen koulutuspäivän aikana marraskuussa.

Kaupunkitasoista opetussuunnitelmaa laadittiin yhteistyössä mm. seuraavien sidosryhmien ja toimijoiden kanssa: Vantaan kaupungin kirjasto, Vantaan kaupungin kulttuuripalvelut, Vantaan kaupungin liikuntapalvelut, Vantaan nuorisopalvelut, Vantaan Luontokoulu, Vantaan seurakunnat, Vanvary ry (Vantaan vanhempainyhdistysten alueyhdistys), Vanhempainyhdistykset ja vanhempien foorumit, Vantti, Yrityskylä ja Pääkaupunkiseudun Urheiluakatemia (Urhea). Kaupunkitasoista opetussuunnitelmaa työstettiin myös varhaiskasvatuksen kanssa.

Opetuslautakunta päätti kaupunkitasoisen opetussuunnitelman osalta vuonna 2015 seuraavista asioista: tuntijako, vapaaehtoisen A2-kielen kielivalikko, valinnaisuus, opetussuunnitelman luvut 2-5, 7 ja 9-12. Lisäksi opetuslautakunta teki muutoksia vapaaehtoisen A2-kielen aloitusryhmäkokoon, kaksikielisen opetuksen palveluverkkoon sekä musiikkiluokkien palveluverkkoon.

Vuonna 2015 otettiin digiloikka. Kouluille hankittiin yli 11 000 Samsungin tablettia ja täten niitä oli käytössä yksi kahta oppilasta kohden koko Vantaan perusopetuksessa. Lisäksi jokaiseen kouluun asennettiin langaton verkko. Opetushenkilöstölle järjestettiin koulutusta tablettien käyttöönottoon ja niiden hallintaan.

Perusopetuksessa toimi 16 alueellista verkkopedagogia. Verkkopedagogien tehtävänä on tarjota opettajille koulutusta, vertaistukea ja käytännön ohjausta mm. verkko-oppimisympäristön, esitystekniikan, mobiililaitteiden, sosiaalisen median, liikkuvan kuvan, sähköisten oppimateriaalien ja kansainvälistä yhteistyötä tukevien työkalujen hyödyntämisessä opetuksessa. Käytännössä työ koostui opetushenkilöstön tukemisesta kouluilla sekä erilaisten tieto- ja viestintäteknikan koulutusten järjestämisestä.

Vantaalaisissa kouluissa käynnistettiin osana esi- ja perusopetuksen toimintakulttuurin kehittämishanketta Guru-toiminta. Noin 20 prosenttia (285) perusopetuksen opettajista sai guruopettajan koulutuksen tukemaan tieto- ja viestintäteknikan osaamista jaettavaksi kouluyhteisöissä. Vantaan perusopetuksen oppilaille luotiin avoin sähköinen tieto- ja viestintäteknikan oppimisympäristö guruakatemia, jossa he voivat kouluttautua guruoppilaisiksi.

Guru-toimintaa varten luotiin uusia toiminnallisia oppimisympäristöjä (Guru Café), joissa oppivan yhteisön ajatuksen mukaisesti opastusta tieto- ja viestintäteknikantaitoihin antoivat niin opettajat kuin oppilaatkin.

Toimintakulttuurin kehittämishankkeen pohjalta opetushenkilöstölle järjestettiin tieto- ja viestintäteknologista osaamista tukevia avoimia koulutuksia.

Osana toimintakulttuurin kehittämishanketta palkattiin elokuusta alkaen kolme erityisopettajaa työskentelemään oppilaiden kanssa, joilla on runsaasti poissaoloja. Toiminnalla on kehitetty poissaoloihin puuttumisen malleja ja saatettu oppilaita takaisin koulutyöhön.

Virallisen tilastointipäivän 20.9.2015 mukaan lukuvuonna 2015–2016 aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuu 2 269 lasta. Näistä 1. vuosiluokan oppilaita on 1 674 (73,8 %), 2. vuosiluokan oppilaita 577 (25,4 %) ja tätä vanhempia oppilaita 18 (0,8 %). Kaikki toimintaan hakeneet saivat iltapäiväkerhopaikan.

Vantaan kouluissa toimi vuoden 2015 lopussa noin 350 koulun kerhoa. Toimintaan saatiin 200 000 euron jatkorahoitus Opetushallitukselta.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Perusopetus jatkoi vuonna 2013 päätetyn tilatehostamisohjelman toteuttamista.

Uutta oppimista tukevaa tilaohjelmaa on kehitetty asiantuntijaryhmissä sekä simuloitu kuudessa koulussa ja tilaohjelman laatiminen on aloitettu ja valmistuu 2016.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion menojen toteuma oli 100 prosenttia, alitusta kertyi 0,1 milj. euroa. Tuloja kertyi noin 2 milj. euroa suunniteltua enemmän, suurimmalta osin valtiolta saatujen tukien ansiosta.

Tunnusluvut

Tarveindikaattorit	TP 2014	TA 2015	TP 2015
suomenkieliset perusopetusikäiset (7 - 15 -vuotiaat)	20 826	21 712	21 829

Toiminnan volyymi	TP 2014	TA 2015	TP 2015
oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	20 117	20 432	20 769
erityisen tuen päätöksellä olevia oppilaita oppilasmäärästä %	8,30 %	7,80 %	8,30 %
S2-oppilaita oppilasmäärästä % *)	16,50 %	17,00 %	18,20 %
iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	1 942	2 100	2 269
osa-aikaisen erityisopetuksen kokonaistuntimäärä	3 513	3 583	3 467
erityisluokanopetuksen kokonaistuntimäärä	4 255	4 497	4 189
oppilaita valmistavassa opetuksessa	251	200	215
tukiopetustunteja/oppilas	0,9	1	0,7
oppilaita/opinto-ohjaaja	290	260	290
oppilaita/psykologi	986	915	933
Laatu ja vaikuttavuus			
ilman päättötodistusta olevia oppivelvollisuuden päättymisen jälkeen enintään	4	5	4
keskimääräinen ryhmäkoko, 1-6 luokat	16,4	17,9	17
keskimääräinen ryhmäkoko, 7-9 luokat	18	17,9	17,5
jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	99 %	98 %	99 %
Tuottavuus ja tehokkuus			
käyttömenot euroa/oppilas	8 200	8 183	8 044
henkilöstön määrä	2 027	2 060	1 994
toimitilat			
hm ² /oppilas	12	11,9	11,7
toimitilojen pinta-ala (jyvitetty)	242 084	242 244	242 274
toimitilakustannukset e/m ² (jyvitetty)	161,5	160	141

*) määritelmä TP 2012 asti: eri kieli- ja kulttuuritaustaisia oppilaita oppilasmäärästä

13 40

Nuoriso- ja aikuiskoulutus bruttoyksiköt

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	400	0	400	427	-27
Menot	-22 608	9	-22 599	-22 698	99
Toimintakate	-22 208	9	-22 199	-22 271	72

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen ja valmistaviin koulutuksiin sijoittui 98,5 prosenttia perusopetuksen päättäneistä. Noin 15 nuorella eli 0,7 prosenttia perusopetuksen päättäneistä oli syksyllä jokin muu kiinnekohta (työelämässä, äitiyslomalla tai lähtenyt ulkomaille töihin/opiskelemaan). Elokuun lopussa ilman paikkaa oli noin 20 nuorta eli 0,9 prosenttia perusopetuksen keväällä 2015 päättäneistä.

Sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin valmistautuminen ja opetussuunnitelmauudistuksen valmisteluprojekti eteni suunnitelman mukaan. Syksyn aikana projekti jaettiin omiksi osioikseen, kun lukiokoulutuksen opetussuunni-

telmatyö käynnistyi. Lukioita on varusteltu teknisesti sähköisiä yo-kokeita varten, loppuvuodesta mm. hankittiin pilottilaitteistoja, joiden avulla sähköisiä yo-kokeita voi harjoitella esimerkiksi liikuntasaleissa. Kaikissa lukioissa on valmistauduttu sähköisiin yo-kokeisiin järjestämällä sähköisiä kurssikokeita Abitti-järjestelmällä. Vantaan lukioiden yhteinen opetussuunnitelma laaditaan kevääseen 2016 mennessä, ja työhön osallistuu laaja joukko lukioiden opettajia ja rehtorit.

Keväällä 2015 laadittiin selvitys aikuislukion asemasta osana Vantaan lukioverkkoa. Selvityksessä tarkasteltiin Vantaan aikuislukion toiminnan nykytilaa sekä erilaisia vaihtoehtoja toiminnan kehittämiseksi. Selvityksen pohjalta Vantaan aikuislukion toiminta päätettiin yhdistää osaksi Tikkurilan lukiota. Toiminnan uudelleen organisoimisen edellyttämien hallinnollisten muutosten valmistelu toteutetaan siten, että toimenpideehdotuksen mukaiseen toimintaan siirrytään 1.1.2016 alkaen.

Syksyllä 2014 Opetushallitus myönsi 100 000 euron valtionavustuksen Vantaan lukioiden yhteiseen Digiluokka – uudistuva oppimistila hankkeeseen. Kaksi ja puoli vuotta kestävä hankkeen tavoitteena on kehittää innovatiivisia oppimistiloja, joiden fyysisessä, kognitiivisessa ja organisatorisessa ergonomiassa on huomioitu oppimateriaalien sähköistyminen.

Opetushallitus myönsi Vantaan lukioiden yhteiselle Robolukio -hankkeelle 110 000 euron avustuksen hankkeen 138 000 euron kokonaiskuluihin ajalle 1.8.2015 - 31.12.2017. Hankkeen tavoitteena on kehittää ohjelmointitaitoja, luovuutta sekä ongelmanratkaisu- ja yhteistyötaitoja lukioympäristössä oppiainerajat ylittävänä työskentelynä.

Toisen asteen oppilaitoksiin lisättiin opiskeluhuoltoresurssia rekrytoimalla maaliskuun alusta alkaen kolme uutta opiskeluhuollon psykologia. Psykologiresurssi ulottuu nyt myös Vantaalla sijaitseviin yksityisiin toisen asteen oppilaitoksiin.

Pääkaupunkiseudun ammatillisen koulutuksen yhteistyö

Pääkaupunkiseudun ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja ammattikorkeakoulujen yhteistyönä on toteutettu vuodesta 2013 lähtien PKS Ennakointia. Elokuussa valmistui laaja määrällinen ennakointiselvitys alueen työvoima- ja osaamistarpeista. Selvityksen tuloksia levitettiin syksyn aikana eri tilaisuuksissa. Ennakointikamarissa järjestettiin alkuvuodesta kaksi toimialakohtaista tilaisuutta ja syksyllä toiset kaksi tilaisuutta. Loppuvuodesta tehtiin päätöksiä ennakointityön jatkoon osalta ja PKS Ennakoinnin toiminta päätettiin jättää tauolle. Ennakointikamaritoimintaa jatketaan Helsingin seudulla toimivien ammatillisen koulutuksen järjestäjien, ammattikorkeakoulujen, Helsingin seudun kauppakamarin ja Uudenmaan liiton kanssa. Rahoituksesta on sovittu vuoden 2017 loppuun asti. Ennakointikamarin projektipäällikkö työskentelee Helsingin seudun kauppakamarissa.

Vantaa on mukana myös Uudenmaan liiton koordinoimassa Yhdessä koulutustakuuseen! -hankkeessa, jossa kartoitetaan koulutustakuun toteuttamisen toimintamalleja Uudellamaalla ja luodaan toimijoiden tarpeisiin sopeutuva malli, jonka avulla koulutustakuun toteutusta kehitetään. Hanke on kaksivuotinen (2015–2016) ja siihen osallistuu laaja joukko Uudenmaan ammatillisen koulutuksen järjestäjiä.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteuma oli sekä tulojen että menojen osalta ennustettua suurempi. Tulot ylittivät 0,027 milj. euroa ennakoitua isompien opetustuottojen seurauksena. Menot ylittivät noin 0,1 milj. eurolla, josta sisäisten vuokrien osuus oli 0,054 milj. euroa, vahtimestaripalveluostot 0,027 milj. euroa sekä asiantuntija- ja konsulttipalvelut hieman yli 0,02milj. euroa.

Tunnusluvut

PÄIVÄLUKIOT

Tarveindikaattorit	TP 2014	TA 2015	TP 2015
peruskoulun päättävät	2 083	2 130	2 104
eri kieli- ja kulttuuritaustaisia peruskoulun päättävistä	358	360	320
Toiminnan volyymit			
suomenkielisten lukioden opiskelijamäärä *)	3 579	3 550	3 580
lukiopaikkoja varataan peruskoulun päättävälle oppilaille	1 160	1 160	1 160
aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäl. %	55,70 %	54,40 %	55,10 %
eri kieli- ja kulttuuritaustaisia opiskelijoita % opiskelijamäärästä	8,30 %	8,70 %	9,00 %
Laatu ja vaikuttavuus			
opetustunnit/vvt/opiskelija	1,08	1,1	1,08
kaikki tunnit/vvt/opiskelija	1,31	1,3	1,29
keskeyttäneet % opiskelijamäärästä	1,30 %	3,00 %	2,10 %
Tuottavuus ja tehokkuus			
kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista	87 %	90 %	87 %
jatkokoulutukseen päässeet kaksi vuotta yo-tutkinnon jälkeen %	72 %	74 %	72 %
käyttömenot euroa/opiskelija	6 163	6 300	6 015

AIKUIS- JA ETÄLUKIO	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Toiminnan volyymi			
tutkintotavoitteiset opiskelijat	359	380	349
aineopiskelijat	838	480	1136
Laatu ja vaikuttavuus			
yo-tutkinnon suorittaneiden määrä	88	107	92
LUKIOON VALMISTAVA KOULUTUS **)			
Toiminnan volyymi			
opiskelijamäärä	13	12	11
LUKIOKOULUTUS YHTEENSÄ			
henkilöstön määrä ***)	260	250	264
henkilöstömenot/menot yhteensä	69,90 %	70,00 %	70,90 %
opetushenkilöstön koulutuspäivät/opettaja toimitilat	2,5	2,5	3,7
hm ² /opiskelija (päiväluokit)	7,9	8	8
toimitilojen pinta-ala (jyvitetty) ****)	28 308	28 479	28 458
toimitilojen määrä	5	5	5
toimitilakustannukset e/m ² (jyvitetty)	170	169	150

*) Suomenkielisten lukiodien opiskelijamäärä (päiväluokit) ei sisällä aikuis- ja etäluukion opiskelijoita.

**) Syksyllä 2014 käynnistynyt koulutus.

***) Sisältää nuoriso- ja aikuiskoulutuksen viraston henkilöstön (5).

****) Pinta-aloissa mukana keittiöt TP 2014 alkaen.

13 50

Varhaiskasvatus

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	19 661	0	19 661	18 519	1 142
Menot	-149 193	-738	-149 931	-148 150	-1 781
Toimintakate	-129 532	-738	-130 270	-129 631	-639

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yksityisen päivähoidon osuus on vuodessa kasvanut 1,3 prosenttia ollen vuoden 2015 lopussa 11,1 prosenttia. Yksityisessä päivähoidossa palveluseteli on ollut käytössä kaksi vuotta 1.1.2014 alkaen. Palveluseteliä vuonna 2015 käytti keskimäärin 404 lasta kuukausittain, joka on 231 lasta enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Yhteensä yksityistä päivähoitoa käytti vuoden lopussa 1 395 lasta, joka oli 309 enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Vuonna 2014 palvelumuotoiluprosessin seurauksena syntyneistä uusista kerhoista 17 on edelleen toiminnassa ja uusia kerhoja on perustettu vuoden 2015 aikana kolme. Elokuussa Kivistöön perustettiin uusi luontokerho ja Hakunilassa aloitti kaksi peukaloputtikerhoa. Hakunilan Länsimäessä aloitti lisäksi yksi avoin päiväkotitoiminta. Kerhoissa käyviä lapsia oli vuonna 2015 keskimäärin 758 kuukaudessa.

Syyskuun 2014 alusta päivähoitoon palkatut 10 taidepedagogia jatkavat työssään toukokuun 2016 loppuun saakka. Maaliskuussa 2016 tehtävän arvioinnin jälkeen päätetään taidepedagogien vakinaistamisesta. Kasvun ja oppimisen tuen lastenhoitajia on palkattu 5 lisää syksyllä 2015 lisää ja heitä oli vuoden lopussa 17. Näillä henkilöstörakenteen muutoksilla tavoitellaan päivähoiton henkilöstön osaamisen tason ja siten laadun nostamista kustannusneutraalilla tavalla. Kustannusten nousu estettiin, kun samalla vähennettiin avustajien palkkaamista Seuresta.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet ovat toteutuneet suunnitellusti. Yksityisten päiväkotien määrä on lisääntynyt ja säästövapaista syntyvät säästöt toteutuivat ennakoitua korkeammalla tasolla.

Talousarvion toteutuminen

Varhaiskasvatuksen toimintakulut alittuivat 1,8 milj. eurolla käyttösuunnitelmaan nähden. Henkilöstökustannusten 4,4 milj. euron säästöt syntyivät mm. vapaaehtoisista palkattomista säästövapaista sekä kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön rekrytointivaikeuksista. Palvelujen ostojen 2,4 milj. euron ylitys, aterial- ja puhtauspalvelujen 1 milj. euron säästöistä huolimatta, muodostui Seuren henkilöstöpalveluostoista ja asiakaspalvelujen ostoista.

Päivähoitopaikkatakuun käyttö lisääntyi edellisestä vuodesta. Kesä-heinäkuun aikana hoitopaikkatakuuta käytti noin 2 100 lasta. Lisäksi varhaiskasvatusjärjestelmän piirissä oli keskimäärin 22 lasta enemmän kuukaudessa kuin oli arvioitu, joka lisäsi toimintakuluja. Kotihoidon tuella oli 223 (1,6 %) lasta vähemmän kuin oli arvioitu. Tämä vähensi avustusten kokonaiskustannuksia. Sen sijaan palvelusetelipäivähoidon kustannukset ylittivät 729 000 euroa, jolloin avustukset ylittivät yhteensä 229 000 euroa.

Varhaiskasvatuksen toimintatuottojen toteuma oli 18,5 milj. euroa, joka jäi 1,1 milj. euroa tulotavoitetta pienemmäksi. Alitus muodostui mm. päivähoitomaksutuottojen 1,2 milj. euron toteumasta ennakoitua alhaisemmalla tasolla. Toimintakulujen säästöt ja toimintatuottojen toteutuminen alhaisemmalla tasolla merkitsee toimintakatteen alittuvan 0,6 milj. euroa talousarvioon nähden.

Varhaiskasvatuksen vuosikustannukset palveluja käyttävää lasta kohden olivat 9 068 euroa. Kunnallisten päiväkotien käyttöaste jäi tavoitteesta 0,5 prosenttia. Lasten ja hoito- ja kasvatushenkilöstön välistä suhdelukua kuvaava käyttöaste oli keskimäärin 89,0 prosenttia.

Tunnusluvut

Tarveindikaattorit (suomen- ja ruotsinkieliset yhteensä)	TP 2014	TA 2015	TP 2015
vantaalaiset päivähoitoikäiset (10kk-6 v) 31.12.	16 426	16 381	16 565
joista alle 3-vuotiaat	34,20 %	34,60 %	35,20 %
Toiminnan volyymi, varhaiskasvatuksen järjestämät palvelut			
lasten määrä eri hoitomuodoissa keskimäärin kuukaudessa:			
kunnallinen päiväkotitoi + esiopetus	9 667	9 855	9 780
kunnallinen perhepäivähoito + ryhmäpph	521	544	482
ostettu päivähoito	247	218	263
yksityisen hoidon tuki	634	488	616
palveluseteli *)	178	426	404
kerhotoiminta	665	750	758
Varhaiskasvatus yhteensä	11 912	12 281	12 303
palveluja käyttäneet keskimäärin kk/ ph ikäinen väestö 31.12.		75,00 %	74,30 %
kotihoidon tuki	4 137	4 258	4 035
lapset kotihoidon tuella keskimäärin kk/ ph ikäinen väestö 31.12.		26,00 %	24,40 %
Palveluja käyttäviä lapsia yhteensä	16 049	16 539	16 338
yksityisessä päivähoitossa olevien osuus päivähoitossa olevista lapsista	7,40 %	9,80 %	11,10 %
Erityistä tukea tarvitsevat lapset rakenteellisten tukitoimien piirissä			
(%-osuus kunnallisen päivähoitolaapsista)	7,00 %	6,70 %	7,80 %
Laatu ja vaikuttavuus			
hoito- ja kasvatushenkilöstön koulutustason nosto / lastentarhanopettajien osuus hoito- ja kasvatushenkilöstöstä	41 %	41 %	41 %
Tuottavuus ja tehokkuus			
käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi ***)	8 955	9 021	9 068
päiväkotien käyttöaste	89,90 %	89,50 %	89,00 %
Henkilöstön määrä keskimäärin vuoden aikana **)	2 217	2 208	2 314

*) Palveluseteli otettu käyttöön 1.1.2014.

**) Henkilöstön määrän laskentatapa muutettu 2014 alkaen.

***) Tilastointia muutettu 2014 niin, että kerholapset on laskettu mukaan.

13 55

Kirjastopalvelut

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	500	0	500	422	78
Menot	-8 926	-82	-9 008	-9 009	1
Toimintakate	-8 426	-82	-8 508	-8 587	79

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kirjaston lainausmäärät ovat hieman kasvaneet, samoin kävijämäärä, jos Pähkinärinteen kirjaston sisäilmaongelmista johtuva ja Martinlaakson kirjaston sisustuksen uusimisesta johtuva sulkeminen otetaan huomioon.

Käyttöön otettu uusi tehokkaampi organisaatio on osaltaan mahdollistanut e-aineistojen 35 prosentin lisäyksen edellisvuoteen verrattuna, aineiston kuljettamista vuositasolla noin 50 prosenttia vähentävän ns. kellutuksen sekä aineiston keskitetyn valinnan. Sähköistä asiointia edistävän mobiilipalvelun kehittäminen käynnistettiin syksyllä.

Pähkinärinteen kirjasto on ollut sisäilmaan liittyvien ongelmien vuoksi suljettuna seitsemän kuukautta. Tänä aikana on toteutumatta jäänyt noin 40 000 asiakaskäyntiä ja 60 000 lainaa.

Häiriökäyttäytyminen ja huumeisiin liittyvä rikollisuus kirjastoissa ovat vuoden aikana lisääntyneet. Vartiointia on lisätty Koivukylän ja Tikkurilan kirjastoissa.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Kirjasto on toteuttanut talouteen liittyviä toimia siten, että talousarvio ja organisaatio mahdollistavat kirjaston monipuolisen kehittämisen tasapainottamis- ja velkaohjelman puitteissakin.

Talousarvion toteutuminen

Kirjaston menot alittavat budjetoidun, vaikka vuokrat ovatkin ylittäneet käyttösuunnitelmaan kirjatun tason. Kirjaston henkilöstömenojen lasku johtuu remontoitavien kirjastojen henkilöstön käytössä muissa kirjastoissa sekä vuokratyövoiman taitavasta hyödyntämisestä.

Tulot eivät yllä tavoitteisiin (0,08 milj. euroa), koska tarjolla on ollut aiempaa niukemmin hankerahoitusta. Verkkopalveluiden avulla asiakkaat voivat helpommin huolehtia lainoistaan ilman myöhästymismaksuja.

Tunnusluvut

Tarveindikaattorit	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Asukasluku	210 803	209 643	210 803
Alle 15-vuotiaat	40 028	40 478	40 685
Yli 65-vuotiaat	29 115	28 181	30 566

Toiminnan volyymi	TP 2014	TA 2015	TP 2015
aukiolotunnit/vko	657	592	592
kävijät	1 866 439	1 716 534	1 775 029
lainojen määrä	2 857 135	3 050 417	3 080 281
lainaa/asukas	15	15	15
kirjastotietokannan käyttö (www)	1 562 451	1 206 000	1 628 000
Laatu ja vaikuttavuus			
kirjastohankinnat (niteet)/ 1 000 asukas	44	44	173
tiedonhaun ja kirjastokäytön opetus; koululaisten ja opiskelijoiden kurssit	287	270	282
IC-tekniikan perusvalmiuksien ja verkkoasioinnin opastuskurssit aikuisille	544	475	674
Tuottavuus ja tehokkuus			
aineistomääräraha euroa/asukas	4	4	4
lainan hinta euroa	3	3	3
toimintamenot/ asukas	44	44	42
henkilöstömenot euroa/asukas	24,9	24,9	23,7
henkilöstömenot/kaikki menot	0,57	0,57	0,56
Vakituisen henkilöstön määrä	128	129	139
toimitilat			
toimitilakustannukset/ jyvitetty neliöt	133,42	133,42	135,49

13 60

Muu koulutus

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-911	0	-911	-465	-446
Toimintakate	-911	0	-911	-465	-446

Toiminta, keskeiset muutokset ja palveluiden kehittäminen

Osakassopimuksen mukainen toiminta-avustus Metropolialle oli ennakoitua pienempi verrattuna talousarviossa varattuun määrärahaan. Avustus oli 0,45 milj. euroa kun edellisenä vuonna avustussumma oli 0,6 milj. euroa. Lisäksi Helsingin seudun kesäyliopistolle maksettiin sopimuksen mukaisesti 0,015 milj. euroa.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio alittui 0,4 milj. euroa, joka liittyy Metropolia ammattikorkeakoulun avustukseen.

13 90

Ruotsinkielinen tulosalue

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	890	0	890	829	61
Menot	-11 765	28	-11 737	-11 535	-203
Toimintakate	-10 875	28	-10 847	-10 705	-142

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Ruotsinkielisen tulosalueen järjestämässä varhaiskasvatuksessa oli vuoden 2015 aikana 336 lasta. Päiväkotien käyttöaste oli keskimäärin 77 prosenttia. Vuoden 2015 ruotsinkielisen perusopetusikäisten lukumäärä oli 706 oppilasta.

Varhaiskasvatuksessa ostopalveluiden vähennys on toteutettu 1.8.2014 alkaen, mikä vaikutti vuoden 2015 tulokseen. Palvelujen kehittämisessä tavoitteena oli vastata keväällä 2014 ruotsinkielisille lapsiperheille järjestettyjen palvelumuotoilutilaisuuksien yhteydessä esille tulleisiin ideoihin ja näkemyksiin. Vuoden 2015 aikana jatkettiin syksyllä 2014 käynnistettyä maksutonta kerhotoimintaa sekä avointa päiväkotitoimintaa. Vuoden 2015 aikana suunniteltiin yhteistyössä varhaiskasvatuksen tulosalueen sekä palvelujen käyttäjien kanssa kahden ruotsinkielisen lapsiryhmän perustamista Aviapoliksen alueelle Kartanonkosken päiväkotiin sekä uuteen Aurinkokiven päiväkotiin Kivistöön. Ryhmien toiminta käynnistyy 1.8.2016.

Esiopetustoiminnan lakkauttaminen Kyrkoby skolassa ja siirtäminen Dickursby skolaan syksyllä 2014 toi noin 100 000 euron säästöt tulosalueen henkilöstökuluihin vuoden 2015 aikana. Perusopetuksessa sekä esiopetuksessa laadittiin vuoden aikana uutta opetussuunnitelmaa, tuoden jo vuoden 2015 aikana toimintaan oppimiskäsityksen muutosta, digitalisointia ja oppimisympäristöjen kehittämistä. Peruskouluissa luovuttiin osittain perinteisten oppikirjojen ja vihkojen ostoista ja siirryttiin oppilaiden henkilökohtaisiin tabletteihin ja pilvipalveluiden käyttöön.

Helsingin gymnasium lisäsi verkko-opetuksen kurssien määrää vuoden 2015 aikana gNet-lukioverkko yhteistyöverkon kautta, laajentaen kustannustehokkaasti lukiokurssien tarjontaa kolmestakymmenestä yhteisestä kurssista neljääkymmeneen kurssiin yhdessä yhdeksän muun lukion kanssa. Valmistauduttiin myös toiminnassa ja opetuksessa sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Ruotsinkielisen tulosalueen talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteenä on ollut mm. ostopalveluiden vähentäminen varhaiskasvatuksessa vuoden 2015 aikana. Sen lisäksi valmisteltiin vuoden aikana uusien ruotsinkielisten lapsiryhmien perustaminen suomenkielisiin päiväkoteihin Aviapoliksen ja Kivistön alueilla ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen palveluverkon parantamiseksi ilman investointikustannuksia.

Helsingin gymnasium laajensi vuoden aikana etäopetusyhteistyötään muiden lukioden kanssa. Palkattomien säästövapaiden jatkaminen oli myös yksi TVO:n jatkotoimenpide.

Talousarvion toteutuminen

Ruotsinkielinen tulosalue pysyi talousarviossaan vuonna 2015. Tulosalueen toteutuneet toimintatuotot jäivät 0,06 milj. euroa (7 %) budjetoitua pienemmäksi mutta myös toimintakulujen jäädessä 0,2 milj. euroa (1,7 %) alle budjetoidun, toimintakate alittui 0,1 milj. euroa (1,3 %). Toimintatuottojen pieneneminen johtui niin varhaiskasvatuksessa olevien lasten pienemmästä määrästä kuin vieraskunnista tulevien oppilaiden myyntituottojen pienenemisestä. Vieraskunnista tulevien myyntituottojen pieneneminen johtui valtionosuusuudistuk-

sesta, joka astui voimaan 1.1.2015. Säästöä syntyi lähinnä tulosalueen varhaiskasvatuksen henkilöstökuluissa ja palveluiden ostoissa. Henkilöstökuluissa säästö johtui siitä, ettei täyttä henkilöstömäärä tarvittu rekrytoida varhaiskasvatuksessa olevien lasten pienemmästä määrästä johtuen. Palveluiden ostoissa säästöä toi edellisen vuoden loppupuolella toteutettu ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ostopalvelupaikkojen vähentäminen.

Tunnusluvut

Ruotsinkielinen varhaiskasvatus	TP 2014	TA 2015	TP 2015
kunnallinen päiväkotitoiminta + perhepäivähoito		299	291
ostetut palvelut	75	57	57
palveluseteli *)	6	5	0
päivähoitopalveluja käyttäviä lapsia yhteensä	377	361	348
Laatu ja vaikuttavuus			
hoito- ja kasvatushenkilöstön koulutustason nosto / lastentarhanopettajien osuus hoito- ja kasvatushenkilöstöstä	36 %	37 %	38 %
Tuottavuus ja tehokkuus			
päiväkotien käyttöaste	78 %	82 %	77 %
Ruotsinkielinen perusopetus			
Tarveindikaattorit			
esiopetusikäiset	78	72	74
perusopetusikäiset (7-15 -vuotiaat)	684	708	706
iltapäivätoiminta: osuus 1 - 2 -luokkalaisten määrästä	120	121	129
Toiminnan volyymi			
oppilaita ruotsinkielisissä peruskouluissa	762	780	780
oppilaita muista kunnista ruotsinkielisissä peruskouluissa	67	75	76
erityisen tuen päätöksellä olevia oppilaita oppilasmäärästä %	2,50 %	3,50 %	3,50 %
yleisopetustuntien määrä/vvt/oppilas	1,65	1,65	1,65
tukiopetustunteja/oppilas	0,9	0,9	0,9
osa-aikainen erityisopetus oppilasta/erityisopettaja	171	201	201
oppilaita/psykologi	762	780	780
Laatu ja vaikuttavuus			
ilman päättötodistusta olevia oppivelvollisuuden päättymisen jälkeen enintään	0	0	0
ryhmäkoko: 1-2 luokat, joissa yli 25 oppilasta	0 %	0 %	0 %
ryhmäkoko: 3-6 luokat, joissa yli 27 oppilasta	5 %	5 %	5 %
jatkokoulutuksessa lukioon tai ammatilliseen päässeiden määrä peruskoulun päättäneistä %	98 %	98 %	99 %

Tuottavuus ja tehokkuus	TP 2014	TA 2015	TP 2015
käyttömenot euroa/oppilas	8 228	8 034	8 147
toimitilat			
hm ² /oppilas	12,6	12,7	14
toimitilojen pinta-ala (jyvitetty) **)	9 622	9 896	10 922
toimitilojen määrä	5	5	5
toimitilakustannukset e/m ² (jyvitetty)	165	165	124
Ruotsinkielinen lukiokoulutus	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Tarveindikaattorit			
peruskoulun päättävät	67	86	88
Toiminnan volyymi			
opiskelijamäärä	138	141	143
oppilaita muista kunnista ruotsinkielisessä lukiossa	77	78	79
lukiopaikkoja varataan peruskoulun päättävälle oppilaille	54	54	54
aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäl. %	81 %	63 %	61 %
Laatu ja vaikuttavuus			
opetustunnit/vvt/opiskelija	1,7	1,7	1,7
kaikki tunnit/vvt/opiskelija	1,9	1,9	1,9
keskeyttäneet % opiskelijamäärästä	12,00 %	6,00 %	5,00 %
Tuottavuus ja tehokkuus			
käyttömenot euroa/opiskelija	7 236	7 097	6 867
jatkokoulutukseen päässeet kaksi vuotta yo-tutkinnon jälkeen			
%	88 %	70 %	70 %
toimitilat			
hm ² /opiskelija	8,8	8,9	8,9
toimitilojen pinta-ala (jyvitetty) ***)	1 219	1 257	1 268
toimitilojen määrä	1	1	1
toimitilakustannukset e/m ² (jyvitetty)	150	152	135
Ruotsinkielisten palveluiden tulosalue yhteensä			
henkilöstön määrä	156	167	157
henkilöstömenot/menot yhteensä	56,90 %	57,40 %	58,30 %

*) Palveluseteli otettu käyttöön 1.1.2014.

**) Pinta-aloissa mukana keittiöt KS 2014 alkaen.

***) Pinta-aloissa mukana keittiöt TP 2014 alkaen.

13 91

Kulttuuripalvelut

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	300	0	300	300	0
Menot	-5 184	-8	-5 192	-5 091	-101
Toimintakate	-4 884	-8	-4 892	-4 791	-101

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Organisaatiomuutoksella 1.1.2015 Lastenkulttuurin tulosityksikkö ja Kulttuurituotannon tulosityksikkö yhdistettiin yhdeksi yksiköksi - Lastenkulttuuri ja kulttuurituotanto. Lisäksi kulttuuripalvelut ottivat vastuulleen koko kaupungin tapahtumatuotannon.

Länsi-Vantaan kulttuuritilat yksikössä (Myyrmäkitalo, Konserttitalo Martinus) suoritettiin osittaiset perusparrukset. Konserttitalo Martinus on ollut suljettuna 1.4.2015 alkaen.

Taidemuseo päätti erikoistumisestaan graffitiin, katutaiteeseen ja performanssitaitteeseen.

Kaupunginmuseon arkeologin virka täytettiin. Viran täytön myötä lisättiin sopimukseen "Museoviraston ja Keski-Uudenmaan maakuntamuseon yhteistyöstä ja työnjaosta kulttuuriympäristön vaalimisessa" (30.5.2008) muistio yhteistyöstä ja työnjaosta arkeologisessa toiminnassa Vantaan kaupungin alueella 1.11.2015 lähtien: Vantaan kaupunginmuseo hoitaa viranomaistehtävät asioissa, jotka kohdistuvat Vantaan alueen muinaisjään-
nöksiin.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Tuottavuutta ja taloudellisuutta on tehostettu seuraavin toimenpitein: Lastenkulttuurin tulosityksikkö ja Kulttuurituotannon tulosityksikkö yhdistettiin yhdeksi yksiköksi, tuottavuus on parantunut uusien toimintatapojen myötä. Kaupunkikulttuuriyksikkö lakkautettiin ja sen kahdelle työntekijälle tarjottiin työtä Kulttuuripalveluiden Lastenkulttuurin ja kulttuurituotannon yksikössä.

Talousarvion toteutuminen

Kulttuuripalvelut on pysynyt talousarviossa tulojen osalta ja menot alittuu 0,1 milj. euroa.

Tunnusluvut

	TP 2014	TA 2015	TP 2015
henkilöstön määrä	154	156	144
Toiminnan volyymi			
yleisömäärä/lastenkulttuuriyksikkö	44 561	60 000	82 076
tapahtumien määrä/lastenkulttuuri	1 070	1 150	2 196
kulttuuritapahtumien yleisömäärä	85 474	83 637	108 636
kulttuuritapahtumien määrä	560	155	439
taiteen perusopetukseen osallistujat	9 595	9 437	6 077
avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lukumäärä	132	135	94
näyttelyt kaupunginmuseossa	2	3	3
näyttelyt taidemuseossa (Galleria K.)	4	4	12
kävijämäärät museoissa:	33 295	21 000	27 384
kaupunginmuseo **)	14 845	8 200	67 685
taidemuseo (Galleria K.)	18 450	12 800	15 739
Tuottavuus ja tehokkuus			
käyttömenot euroa/asukas	46,33	24,7	24,2
avustukset euroa/asukas	4,4	4,4	4,3
taidemuseo käyttömenot/asukas	4	4,3	5,1
kaupunginmuseo käyttömenot/asukas	5	4,6	4
toimitilat			
toimitilojen kokonaismäärä *)	47	43	25
taitelijoiden työtilojen määrä	3/0	0	0
toimitilojen neliöt *)	12 312	13 593	14 938

*) Musiikkiopisto ja kuvataidekoulu laskettu mukaan TP 2013 alkaen.

**) "Kasarikoti –" näyttely Asuntomessualueella (kävijöitä 56 040).

13 92

Liikuntapalvelut

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	4 770	0	4 770	5 376	-606
Menot	-16 891	-447	-17 338	-16 628	-710
Toimintakate	-12 121	-447	-12 568	-11 252	-1 316

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Liikuntapalvelujen tehtävänä on edistää ja tukea liikunnan harrastamista sekä luoda liikkumisen olosuhteita Vantaalla. Pääprosesseja on kolme: 1) liikuntapaikkojen kunnossa- ja ylläpito, 2) liikuntatoiminnan järjestäminen erityisesti seuratoiminnan ulkopuolelle jääville sekä 3) liikunta- ja urheiluseurojen toimintaedellytysten tukeminen. Liikuntapalveluiden organisaatio muodostuu kolmesta toiminnallisesta yksiköstä: liikuntapaikkojen kunnossa- ja ylläpitoyksikkö, liikunnan toiminnallinen palveluyksikkö sekä suunnittelu- ja hallintoyksikkö. Vuoden 2015 aikana liikuntapalveluiden vastuulle siirtyi kaupunkikonserniin kuuluvan VTK Kiinteistöt Oy:n Myyrmäen ja Tikkurilan urheilupuistojen sekä Rajakylän tenniskeskuksen liikuntatilojen operointi, päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten vapaa-ajan käytön varausten hallinnointi sekä koulujen ja lukioiden iltakäytön val-

vonnan koordinointi ja työnjohto. Liikuntapalveluiden vastuulle siirtyneiden toimintojen uudelleenorganisointi, toimintatapojen yhtenäistäminen ja toimintojen liittäminen liikuntapalveluiden perustoimintaan käynnistettiin.

Liikuntapaikkarakentamista toteutettiin suunnitellusti. Korson ja Kartanonkosken liikuntapuistojen kehittämishankkeet jatkuivat. Hiekkaharjun yleisurheilukentälle valmistui uusi pinnoite, ja Myyrmäen yleisurheilukentän hyppy- ja heittopaikkojen pinnoite uusittiin. Jokivarren lähiliikuntapaikkahanke, Matarin skeittipuisto ja Malminiityn frisbeegolfrata valmistuivat. Simonkylän ja Hakunilan ulkoilureiteille sijoitettiin led-valaistus. Hakunilan tekonurmi- ja ylipainehallihanke käynnistyi. Liikuntapaikoilla tehtiin lisäksi tavanomaisia vuosikuntostustöitä.

Liikuntapaikkojen toteuttamiseksi on etsitty uusia rahoitus- ja toteuttamismalleja. Koulujen ja päiväkotien pihojen kehittämiseksi ja niiden liittämiseksi osaksi lähiliikuntapaikkaverkostoa varten perustettu kaupungin sisäinen työryhmä jatkoi työskentelyään. Toteutettiin koulujen pihakartoitus ja käynnistettiin Hämeenkylässä koulun ja Vapaalan kentän (Rajatorpan koulu) kehittämishankkeet. Liikuntarakentamisen kumppanuushankkeita edistettiin olosuhteiden kehittämiseksi. Petikon golfkenttähankkeen rakentamistyöt jatkuivat. VJS:n ylipainehalli- ja Itä-Hakkilan Kilvan lähiliikuntapaikkahankkeet käynnistyivät.

Ohjatun liikunnan kurssitoiminnan painopisteinä olivat edelleen ikääntyvän väestön tarpeet sekä erityisliikunta. Aikuisikäisten liikuntaan aktivointia ja terveysliikuntaa edistettiin mm. Harrastetavaratalo -hankkeen sekä Koko kaupunki askeltaa -kampanjan avulla. Koululaisten uinninopetuksen sisältöjä kehitettiin ja oppilasurheilukisojen toteuttamiseen osallistettiin lajien seuroja. Käynnistettiin yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa Leikkien liikkumaan – Vantaan liikkuvat päiväkodit -hankkeen toteuttamiseksi.

Liikuntaseurojen toimintaa tuettiin avustuksin sekä jakamalla käyttövuoroja kaupungin ylläpitämiin liikuntapaikkoihin. Liikuntapalveluihin perustettiin tilavarausyksikkö, joka hallinnoi liikuntapalveluiden hallinnoimien tilojen ohella (ml. Myyrmäen ja Tikkurilan urheilupuistojen sekä Rajakylän tenniskeskuksen tilat) päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilojen varauksia. Tilavarausten hallinnointi keskitettiin sivistystoimen Timmi -järjestelmään ja sähköinen asiointi otettiin käyttöön. Liikuntatoimintaan myönnettävien avustusten jakoprosessit uudistettiin ja otettiin vaihteittain käyttöön. Uudistuksen keskeisinä tavoitteina olivat toimintaavustusten haku- ja arviointiprosessin yksinkertaistaminen sekä kaupungin tuen suuntaaminen entistä vahvemmin lasten ja nuorten harrastetoimintaan ja kaikille avoimeen toimintaan. Ensimmäiset kohdeavustukset harrastetoimintojen ohjaajakuluihin myönnettiin.

Liikkuva koulu -hankkeen toiminta laajeni kattamaan kaikki perusopetuksen koulut ja toiminnasta vastaavat liikunnanohjaajat (2 hlö) vakinaistettiin vuoden 2016 alusta liikuntapalveluiden tulosalueelle päätehtäväänään välituntiliikunnan järjestäminen, koulukäytävien koulutukset sekä erilaiset liikuntatapahtumat. Sporttia kaikille - liikuntaa kotouttavasti Vantaalla -hankkeen toimintaa laajennettiin ja toimintaa järjestettiin vuoden aikana yli 80 eri ryhmässä. Liikuntaseurat toimivat merkittävinä kumppaneina hankkeessa.

Liikuntapalvelut luo olosuhteita vuosittain monille erilaisille liikuntatapahtumille. Tapahtumien olosuhteiden edistämisen tavoitteena on lisätä liikunnallista aktiivisuutta sekä kiinnostusta ja myönteisyyttä liikuntaa ja liikunnan harrastamista kohtaan. Valtakunnallista medianäkyvyyttä toivat vuonna 2015 mm. maastohiihdon Suomen Cup -osakilpailu, sulkapallon Finnish Open, Tikkurila Festivaali sekä eri lajien kansainväliset ja kansalliset Vantaalla järjestetyt ottelu- ja kilpailutapahtumat.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman toteuttamista jatkettiin, kun liikuntapalveluiden vastuulle siirtyi vuoden 2015 aikana kaupunkikonserniin kuuluvan VTK Kiinteistöt Oy:n Myyrmäen ja Tikkurilan urheilupuistojen ja Rajakylän tenniskeskuksen liikuntatilojen operointi. Siirtyneiden tilojen ja palveluiden osalta on yhdenmukaistettu toimintatapoja ja ne on liitetty mukaan liikuntapalveluiden perustoimintaan.

Talousarvion toteutuminen

Tulot toteutuivat 0,6 miljoonaa euroa yli talousarvion projekteista ja ennakoitua enemmän kertyneistä uimahalli-, kuntosali- ja kurssimaksuista johtuen. Menot alittuivat 0,7 milj. euroa. Alitus johtui lähinnä siitä, että liikunnan uudet avustusperusteet tulivat voimaan kesken vuotta 2015 ja että VTK Kiinteistöt Oy maksoi hyvitystä omien tapahtumiensa käyttöön tarvitsemistaan liikuntapalveluiden tiloista.

Tunnusluvut

	TP 2014	TA 2015	TP 2015
henkilöstön määrä	91	94	116
henkilöstökulut	4 067 000	3 910 000	4 377 466
Tarveindikaattorit			
aktiiviliikkuja, % asukkaista väh. 3 krt/vko *)	44	50	44
passiiviliikkuja, % asukkaista enint. 1 krt/vko *)	12	10	12
Toiminnan volyymi			
uimahallien ja kuntosalien kävijämäärät	854 782	820 000	877 427
aikuisikäisten ohjaustoiminta, käyntikerrat	138 285	106 500	143 794
lasten ja nuorten ohjaustoiminta, käyntikerrat	67 910	50 000	115 635
Laatu ja vaikuttavuus			
asiakastyytyväisyys 1-5			
- uimahallit	3,92	3,95	3,96
- kuntosalit	4,03	4,05	4,06
Tuottavuus ja tehokkuus	TP 2014	TA 2015	TP 2015
kokonaiskulut, e/as.	69,18	69,5	77,47
toimintatuotot, e/as.	15,17	14,3	25,05
avustukset, e/as.	4,92	5	2,76
- avustettava jäsenmäärä, % asukkaista	21	23	19,31
uimahallikäynnin (sis. myös kuntosalikäynnit) kustannus, e/käynti	4,1	5,3	4,49
- uimahallien verorahoitusosuus, %	63	72	70,75
toimitilat			
ylläpidettävien kohteiden lukumäärä	196	235	255
toimitilaneliöt **)	27 513	27 600	80 490
sisäliikuntatilojen varausaste, %	61	63	63,37

*) Laskenta toteutetaan valtuustokausittain, viimeisin syksyllä 2011.

**) Vuoden 2015 alussa liikuntapalveluiden vastuulle siirtyi tiloja Myyrmäen ja Tikkurilan urheilupuistoista sekä Rajakylän tenniskeskuksesta.

13 93

Nuorisopalvelut

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	480	0	480	847	-367
Menot	-7 116	-134	-7 250	-7 545	296
Toimintakate	-6 636	-134	-6 770	-6 699	-71

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tilojen käyttö tehostui ja monipuolistui. Nuorisotilojen kävijämäärä oli 363 864, laskua 1 prosentti. Käyttäjistä oli 35 prosenttia yli 29 -vuotiaita. Käyttötunnit kasvoivat 10 prosenttia. Leirialueiden majoitusvuorokaudet kasvoivat 23 prosenttia. Käytöstä puolet oli järjestöjen käyttöä.

Kaikki ulkopuolisella rahoituksella (ESR, AVI, OKM) olleet nuorisotyön kehittämishankkeet toteutuivat suunnitelmien mukaan. Vihreälippu -tunnus myönnettiin kahdelle nuorisotalolle. Merkittävät kestävän kehityksen ratkaisut liittyivät nuorisopalveluiden palveluverkkoon: tilojen yhä laajenevaan yhteiskäyttöön, korkeaan käyttöasteeseen sekä nuorten osallisuuden lisäämiseen toiminnan toteuttamisessa. Kolohongan nuorisotila siirtyi puolta pienempiin tiloihin. Tikkurilan nuorisotila avattiin Pajataloon.

Dixin kauppakeskuksessa kehitettiin toimintaa yhdessä kauppakeskuksen henkilökunnan, poliisin, Walkersin, SPR:n turvatalon ja Ankkapartion kanssa. Toiminta on saanut paljon huomiota myös mediassa erityisesti ennakkuulottomasta ja nopeasta tavasta kehittää yhdessä palveluja. Myös nuoret ovat olleet toimintaan tyytyväisiä.

Koivukylän alueella kehitettiin vahvasti yhteistyötä maahanmuuttajajärjestöjen, nuorten ja perheiden kanssa. Toiminnalla on pystytty rauhoittamaan alueella ollutta levottomuutta. Toimintamalli todettiin niin hyväksi, että vapaa-ajan lautakunta palkitsi sen nuorisotyön stipendillä.

Erityisnuorisotyössä nuoria on tuettu suunnitelmallisesti yksilö- ja pienryhmätoiminnassa monipuolisilla nuorisotyön menetelmin kohdennettuna eniten tukea ja apua tarvitseville moniammatillista yhteistyöverkostoa hyödyntäen. Erityisnuorisotyöntekijöillä on oma nimikkokoulunsa. Erityiskohteina yhteistyössä ovat olleet monipuoliset yhteishankkeet. Ankkapartiointi on ollut säännöllistä ja yhteistyö poliisin ja seurakunnan Saapas-partiointin kanssa on toiminut hyvin. Erityisnuorisotyön tehtäväkenttään tuli uusi työmuoto kun työntekijät osallistuivat myös Nuorisotyö raiteilla toimintaan.

Nuorisotyö raiteilla – hanke lähti heti OKM rahoituspäätöksen jälkeen hyvin käyntiin. Nuorisotyössä raiteilla, asemilla ja lentoasemalla on onnistuttu oikein hyvin ja toiminnasta saatu palaute on ollut pelkästään positiivista.

Nuorisotilojen some työskentelyn kehittämiseen panostettiin. Kaikilla nuorisotiloilla on käytössään uudet lpa-dit, mikä on mahdollistanut uudenlaisen ja aktiivisemman toiminnan markkinoinnin.

Vuoden 2015 alusta on aloitettu Kulttuurikeskus Vernissan kehittäminen. Kehittämistyö toteutetaan yhteiskehittelyn ja palvelumuotoilun keinoin. Tavoitteena on kehittää Vernissan toimintakonseptia muuttuvan toimintaympäristön tarpeiden mukaiseksi monipuolisena kulttuuritilana osana kehittyvää Tikkurilaa ja Vantaata.

Palvelujen monituottajamallia on toteutettu jo pitkään ja sitä kehitettiin edelleen. Nuorisotyö on monipuolista ja laajasti verkostoitunut sekä monialaisesti että moniammatillisesti ja valtakunnallisesti. Nuorisotalojen koko toiminta sekä leiritoiminta ja nuorten työpajatoiminnan monet palvelut toteutetaan monituottajamallil-

la. Nuorten omaa roolia toiminnassa vahvistettiin. Palvelumuotoilun käyttö toiminnan kehittämisessä lisääntyi.

Nuorisotakuuta toteutettiin monialaisena verkostoyhteistyönä. Palveluprosesseja kehitettiin tavoitteena estää nuoren putoaminen palveluista tai saada kaikkien palveluiden ulkopuolella olevia nuoria palvelujen piiriin. Nuorilla oli paljon terveyteen, toimeentuloon ja asunnottomuuteen ja oppimiseen liittyviä vaikeuksia. Näihin haasteisiin vastattiin työpajatoiminnan kehittämisellä. Koko nuorten työpajatoiminnassa asiakasmäärä laski 12 prosenttia. Some:n kautta tulleiden asiakkaiden määrän lasku oli suurin syy pudotukseen. Nuorista 74 prosenttia sijoittui positiivisesti pajajakson päätyttyä. Nuorista 26 prosenttia pääsi koulutukseen ja 12 prosenttia sijoittui työhön ja loput muihin toimenpiteisiin.

Etsivä nuorisotyö ei pystynyt tavoittamaan kaikkia palvelujen ulkopuolella olevia nuoria, koska tiedon saanti nuorten tilanteesta eri rekistereistä ei ole vieläkään mahdollista. Työpajojen sairaanhoitajat kehittivät omaa työtään. Moniammatillisten asiakasverkostojen työ on kehittynyt ja tehostunut.

ESR:n rahoittama kolmivuotinen monialainen ja moniammatillinen Palvelu olen minä! -hanke aloitti vuoden alussa. Hankkeessa kehitetään toimintamallia heikossa asemassa olevien kanssa työskentelyyn.

Oppimaan oppiminen, opiskeluvälineiden kehittäminen ja opinnollistaminen ovat olleet keskeisiä kehittämisen kohteita nuorten työpajatoiminnassa. Panostuksen mahdollistaa osittain AVI:n avustus ja yhteistyömme Varian kanssa. Työpajatoiminnassa on kolme erityisopettajaa. Suomenkielen opetusta järjestetään matalalla kynnyksellä toiminnan arjessa.

Nuvan yhteistyö keskittyi nuorisovaltuuston ja oppilaskuntien hallitusten yhteistyöhön.

Nuorisovaltuusto osallistui aktiivisesti Vaikuttaja-päivän suunnitteluun ja toteutukseen.

Nuorisovaltuusto on kommentoinut kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan.

Marraskuussa valittiin uusi nuorisovaltuusto kaudelle 2016–2017, äänestysprosentti nousi hieman 32,9 prosenttiin (31,6 %). Nuorisovaltuusto juhli 15-vuotista taivaltaan.

Nuoriso- ja varhaisnuorisojärjestöjen kanssa jatkettiin yhdessä kehittämistä. Työntuloksena syntyi Vantaan nuorisojärjestöjen toimintaohjelma, jota on jo lähdetty toteuttamaan. Keskeistä suunnitelmassa on vantaalaisen nuorisotyön kehittäminen kokonaisuutena, ei erikseen nuorisopalveluiden ja järjestöjen työnä.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Talous ja velkaohjelman tavoitteet ylitettiin. Nuorisopalveluiden tilaneliöitä on vähennetty.

Talousarvion toteutuminen

Tulot ylittivät 0,4 milj. euroa (176 %) ja menot 0,3 milj. euroa (104 %). Ulkopuolisella rahoituksella olevat hankkeet aiheuttivat ylitykset. Hankerahoituspäätöksiä saatiin yhteensä lähes 900 000 euroa. Osa siirtyy vuodelle 2016. Ilman hankkeita nuorisopalveluiden talousarvion menot alittuivat 2 prosenttia. Henkilöstömenot olivat suurin syy alitukseen.

Tunnusluvut

	TP 2014	TA 2015	TP 2015
henkilöstön määrä	110	116	113
Tarveindikaattorit			
alle 25 v työttömien nuorten määrä 30.9 (TEM)	1 328	900	1 355
Toiminnan volyymi			
kävijämäärä nuorisotiloissa	382 065	300 000	363 864
työpajatoiminnan asiakkaiden määrä *)**)	1 759	2 300	1 589
avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	67	70	63
leirialueiden kävijämäärä	2 149	2 500	2 166
Tuottavuus ja tehokkuus			
käyttömenot/alle 29-v	103,6	94,2	99,9
avustukset/alle 29 v.	4,8	5,3	5,2
toimitilat			
toimitilojen kokonaismäärä	21	23	23
toimitilojen neliöt	14 736	14 711	14 220

*) Sisältävät Nuorten työpajatoiminnan, Eteenpäin opintitiellä-Peruskoulu päätökseen -hankkeen, Nuorten ohjaus- ja tukikeskus Kipinän, Kesäohjaamon sekä sosiaalisen median asiakasmäärät.

**) Työpajatoiminnan verkossa kohdattujen nuorten tilastoinnissa virhe, asiaa selvitetään.

13 70

Ammatillinen koulutus

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 200	0	2 200	2 416	-216
Menot	-34 470	-20	-34 490	-33 753	-736
Toimintakate	-32 270	-20	-32 290	-31 337	-953

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2015 on lisätty ammatillisen peruskoulutuksen aloituspaikkoja ja tehostettu markkinointia. Yhteishaun rinnalle aloitettiin erillishaku, joka mahdollistaa opiskelun aloittamisen kesken lukukauden. Erillishauulla haki vuoden loppuun mennessä yli 800 hakijaa.

Elokuussa 2015 tuli voimaan ammatillisten perustutkintojen tutkintorakenneuudistus. Siinä siirryttiin opiainekeskeisyydestä osaamiskeskeisyyteen ja opintoviikoista osaamispisteisiin. Samalla aloitti toimintansa ammatillisen koulutukseen valmistava koulutus Valma. Yrittäjäkoulutuksen ja yrittäjyyden lisäämiseksi Variassa aloitti vuoden alusta ensimmäinen harjoitusyritys. Lisäksi yrittäjyydestä kiinnostuneille on suunniteltu yrittäjäpolku ja yrittäjyyteen liittyviä verkko-opintoja.

Varian palveluja kehitettiin pääasiassa projektirahoituksella. Vuonna 2015 oli käynnissä 32 projektia. Niillä kehitettiin mm. Varian kansainvälistä toimintaa, osaamisperusteista oppimista ja oppimisen ohjausta sekä siihen liittyviä oppimisympäristöjä ja yksilöllisiä oppimiskäytäntöjä. Lisäksi jatkuvat nuorisotakuuseen ja aikuisten osaamisperustan vahvistamiseen liittyvät projektit.

Talousarvion toteutuminen

Ammattiopisto Varian toimintakatteesta jäi säästöä 1,0 milj. euroa: nuorisokoulutuksen osalta säästö oli 0,5 milj. euroa ja aikuiskoulutuksen osalta 0,3 milj. euroa. Lisäksi tulot ylittyivät 0,2 milj. euroa. Uusien opetussuunnitelmien käyttöönotto 1.8.2015 näkyy henkilöstömenojen säästönä. Opiskelijamäärä kasvoi 100 opiskelijalla edellisestä vuodesta, mutta henkilöstömenot pysyivät edellisen vuoden tasolla. Opiskelijoiden pidentyneet työssäoppimisjaksot pienensivät tarvike- ja palvelumenoja.

Tunnusluvut

NUORISOKOULUTUKSEN LINJA

Toiminnan volyymi	TP 2014	TA 2015	TP 2015
opiskelijamäärä	2 746	2 860	2 850
aloituspaikkoja yhteensä	1 344	1 531	1 583
aloituspaikkoja yhteishaussa	1 052	1 214	1 260
yhteishaussa olevat aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäl. %	50,50 %	54,80 %	59,90 %
aloituspaikkoja, näyttötutkintoon valmistava koulutus	150	175	175
aloituspaikkoja, ammatilliseen koulutukseen valmistava koulutus	164	148	148
erityisopiskelijoiden määrä	397	370	411
eri kieli- ja kulttuuritaustaisia opiskelijoita % opiskelijamäärästä	14,50 %	13,50 %	13,90 %

Laatu ja vaikuttavuus

jatko-opintoihin sijoittuneet, ammatilliseen koulutukseen valm. koulutus keskeyttämis % opiskelijamäärästä	13 %	10 %	14,50 %
--	------	------	---------

Tuottavuus ja tehokkuus

tutkinnon suorittaneet	653	710	779
------------------------	-----	-----	-----

AIKUISKOULUTUKSEN LINJA

Toiminnan volyymi			
opiskelijamäärä oppisopimuskoulutuksessa	861	750	832
opiskelijamäärä muu koulutus	314	300	234

Laatu ja vaikuttavuus

keskeyttäneet oppisopimuskoulutuksessa	91	80	81
--	----	----	----

Tuottavuus ja tehokkuus

koulutuksen suorittaneet oppisopimuskoulutuksessa	285	300	264
---	-----	-----	-----

LISÄOPETUKSEN JA TUKIPALVELUIDEN LINJA	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Toiminnan volyymi			
opiskelijamäärä lisäopetus (perusopetusta)	58	72	43
Laatu ja vaikuttavuus			
jatko-opintoihin sijoittuneet lisäopetus	85 %	90 %	84 %
AMMATILLINEN KOULUTUS YHTEENSÄ			
Tuottavuus ja tehokkuus			
opiskelijoita yhteensä	3 979	3 982	3 959
käyttömenot euroa/opiskelija	7 892	8 136	7 915
henkilöstön määrä	319	335	314
henkilöstömenot/menot yhteensä	52 %	53 %	53 %
toimitilat			
hm ² /opiskelija *)	16,7	17,4	16,3
toimitilojen pinta-ala	52 558	50 950	51 104
toimitilojen määrä	7	6	6
toimitilakustannukset e/m ² (jyvitetty)	134,43	135	141

*) Opiskelijamäärässä ei mukana oppisopimusopiskelijoita, koska he eivät opiskele Varian tiloissa.

13 80

Aikuisopisto

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 775	-629	2 146	2 119	27
Menot	-4 906	432	-4 474	-4 328	-146
Toimintakate	-2 131	-197	-2 328	-2 209	-119

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan aikuisopistoon kuuluvat kansalaisopisto ja maahanmuuttajien koulutuksen yksikkö. Opisto antaa vapaan sivistystyön lain mukaista kansalaisopisto-opetusta, perusopetukseen valmistavaa opetusta, perusopetusta, sekä työelämäkoulutusta. Kansalaisopistossa on myös ruotsinkielisen opetuksen yksikkö. Maahanmuuttajien koulutusyksikössä järjestetään nuorille maahanmuuttajille valmistavaa- ja perusopetusta, aikuisten työelämäkoulutusta ja kotoutumiskoulutusta.

Opiston kurssimäärä (-156) ja tuntimäärä (-2 311) laskivat. Sen sijaan opiskelijamäärä nousi (+871). Kurssien täyttöaste lisääntyi siis huomattavasti. Tämä on todennäköisesti seurausta tarkasta seurannasta ja lisämarkkinoinnista.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Vantaan aikuisopistolle ei ollut määrätty nimettyä talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteitä sivistystoimissa. Opisto toteutti kuitenkin erittäin tarkkaa talouden seurannaa ja toiminnan tehostamistoimenpiteitä. Edellä mainittu kurssien täyttöasteen nousu on esimerkki tästä.

Talousarvion toteutuminen

Aikuisopiston muutettu toimintakate on 2,3 milj. euroa. Toimintakate alittui 0,1 milj. euroa. Toimintakate jäi arvioitua paremmaksi aikuisopiston toiminnan vaikean ennustettavuuden vuoksi. Sekä maahanmuuttajayksikössä että kansalaisopistossa toteutui ennakoitua vähemmän toimintaa.

Aikuisopisto on nettobudjettiyksikkö, mutta talouden kehysvalmistelussa sitä on osittain käsitelty bruttoyksikkönä osana toimialan menoja ja tulotavoitetta. Työvoimakoulutuksen päättymisen Vantaan aikuisopistossa on merkittävin talouteen vaikuttanut tekijä.

Tunnusluvut

Toiminnan volyymi	TP 2014	TA 2015	TP 2015
opiston opiskelijamäärä, kursseille osallistuneet	31 273	32 500	33 659
opiston opetustuntien kokonaislukumäärä	50 851	50 000	48 961
opiston kurssien lukumäärä	1 893	2 100	1 772
kotouttamiskoulutuksen opiskelijamäärä, Starttikurssit	1 099	1 000	1 015
työvoimakoulutuksen opiskelijamäärä, joka perustuu ELY-keskuksen rahoitukseen	369	400	196
perusopetukseen osallistuneiden maahanmuuttajanuorten opiskelijamäärä	44	70	53
perusopetukseen valmistavan opetuksen opiskelijamäärä	19	25	20
Tuottavuus ja tehokkuus			
oman maksutulon osuus budjetista %	55 %	55 %	49 %
henkilöstön määrä	297	269	214

13 85

Musiikkiopisto

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	936	0	936	977	-41
Menot	-3 993	-2	-3 995	-3 946	-49
Toimintakate	-3 057	-2	-3 059	-2 969	-90

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Patotien opetuspisteeseen saatiin kolme uutta opetustilaa Pop/Jazz – opetukselle. Ruotsinkielisen yksikön opetustarjotin laajeni.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Opetustuntimäärässä huomioitiin säästötavoite 2 prosenttia, joka toteutui.

Talousarvion toteutuminen

Musiikkiopiston toimintakate alittui 0,09 milj. euroa (97 %).

13 86

Kuvataidekoulu

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	270	0	270	347	-77
Menot	-877	-7	-884	-954	70
Toimintakate	-607	-7	-614	-606	-8

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kuvataidekoulun toimisto siirrettiin pääopetuspiireeseen Kulttuurikeskus Orvokkiin.

Talousarvion toteutuminen

Toimintakate toteutui (99 %) suunnitellun mukaisesti.

14

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	197 449	0	197 449	232 106	-34 657
Valmistus omaan käyttöön	102 752	0	102 752	107 774	-5 022
Menot	-288 171	-246	-288 417	-290 476	2 060
Menot ilman VOK	-185 419	-246	-185 665	-182 702	-2 963
Toimintakate	12 029	-246	11 784	49 403	-37 620

Taulukko sisältää Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) vesihuollon rakentamisen suunnitteluun ja toteuttamiseen varattua määrärahaa tuloihin ja menoihin 9,0 milj. euroa sekä toteutuneita tuloja ja menoja 6,4 milj. euroa.

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2015

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala oli vahvasti mukana Vantaan kaupungin huippuvuodessa. Kehäradan avajaisia vietettiin tavoitteiden mukaisesti 1.7.2015. Avajaispäivänä kehäradan junissa matkusti arviolta 80 000 matkustajaa. Kehäradan ansiosta yhä useampi taittaa matkojaan junalla HSL -alueella. Marraskuussa 2015 junalla kuljettiin arkivuorokauden aikana noin 171 000 kertaa. Lukema kasvoi vuoden 2014 marraskuusta peräti 20 000:lla, eli noin 13,5 prosentilla. Kesällä Vantaan Kivistössä järjestettiin onnistuneesti Asuntomessut. Messujen media näkyvyys oli laajaa ja pääsääntöisesti positiivista. Asuntomessujen kävijämäärä ylitti edellisvuosien tason.

Vantaalle rakennettiin vuoden 2015 aikana uutta kerrosalaa kaikkiaan 37 prosenttia enemmän kuin vuonna 2014. Syntyneestä kerrosalasta kolme viidennestä valmistui asuinrakennuksiin ja loput toimitiloihin ja muihin rakennuksiin. Asuinkerrosalaa rakennettiin 41 prosenttia enemmän kuin vuonna 2014. Uusia asuntoja valmis-

tui vuoden 2015 aikana 2 629, mikä on 600 asuntoa enemmän kuin vuonna 2014. Lisäksi vanhuksille valmistui palvelukotiin 60 asuntolapaikkaa. Uusista asunnoista yli neljä viidennestä rakennettiin kerrostaloihin. Asunnoista kolmasosa oli vuokra-asuntoja ja runsas kymmenesosa asumisoikeusasuntoja. Asuntorakentaminen keskittyi Kehäradan varteen: asuntoja rakennettiin eniten Tikkurilan, Kivistön ja Myyrmäen suuralueille.

Vantaalla siirryttiin marraskuussa sähköiseen asiointiin kaikissa rakennusvalvonnan myöntämissä luissa. Yhden luukun -periaatteen mukaisesti mm. lupahakemus, liitteet, kyselyt hoidetaan täysin sähköisesti Lupapiste.fi – järjestelmän avulla. Samalla Vantaalla siirryttiin myös Yhden luukun -periaatteen mukaisesti hakemuksen lisäksi myös lupien täydelliseen sähköiseen käsittelyyn. Hakija voi nyt reaaliaikaisesti seurata lupansa lausuntojen ja käsittelyn etenemistä. Kaupungin organisaatioiden lisäksi toiminta ulotetaan lähialueina käsittämään myös käyttövesi- ja sähköliittymät.

Toimialan merkittävin tietohallinnollinen kehittämishanke vuosiin, nk. Sukare -hanke, käynnistyi syksyllä 2014 ja hanke on edistynyt vuoden 2015 aikana kilpailutusvaiheeseen. Kyseessä on toimialan suunnittelu, kartantuotanto- ja rekisterijärjestelmä - kokonaisuuden kehittämishanke. Tilakeskuksen kiinteistöhallintajärjestelmä on edennyt vuoden aikana toteutusvaiheeseen ja maaomaisuuden kirjanpito -hanke on päättynyt ja järjestelmä on otettu käyttöön.

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttaminen vuonna 2015

Valtuustokauden strategisten päämäärien tavoitteet toteutuivat pääosin hyvin:

- Kehäradan liikennöinti alkoi 1.7.2015.
- Asuntomessut toteutettiin onnistuneesti.
- Maanmyyntitulot ylittivät tavoitteet.
- Arkkitehtuuripoliittinen strategia hyväksyttiin (KV 11.5.2015).
- Rakennusvalvonnassa siirryttiin sähköiseen asiointiin kaikkien lupien osalta.

Talousarvion toteutuminen 2015

Toimialan käyttötalouden tulot ylittyivät 36 milj. euroa. Toimialan tulot ylittivät budjetin etenkin kuntateknii-kan keskuksen sopimus- ja maanlajitustuloissa sekä maanmyyntituloissa. Menot pysyivät budjetoidussa tasossa pois lukien tilakeskuksen vuokramenojen sekä liikuntayhtiöiden ja VTK:n sulautumisesta aiheutuvien ylläpitomenojen kasvusta aiheutuneet määrärahaylitykset.

14 0

Kaupunkisuunnittelulautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Hannu Penttilä

Toimielin: Kaupunkisuunnittelulautakunta

Puheenjohtaja: Sirkka-Liisa Kähärä

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	37 884	0	37 884	43 653	-5 769
Menot	-9 644	-24	-9 668	-7 883	-1 786
Toimintakate	28 240	-24	28 216	35 770	-7 555

Toiminnan kuvaus

Kaupunkisuunnittelulautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat sitovina bruttobudjetoituina yksiköinä kaupunkisuunnittelulautakunta, toimialahallinto, yrityspalvelut ja kaupunkisuunnittelu.

14 10

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-116	0	-116	-46	-70
Toimintakate	-116	0	-116	-46	-70

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Lautakunta kokoontui 11 kertaa. Vuoden aikana lautakunta tutustui Vantaan asuntomessuihin.

14 20

Toimialahallinto

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 856	0	1 856	2 186	-330
Menot	-3 220	-4	-3 225	-2 614	-611
Toimintakate	-1 364	-4	-1 369	-428	-940

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Talous- ja hallintopalveluissa toiminta toteutui suunnitellusti ja tavoitteet saavutettiin pääosin. Pysäköintivirhemaksujen määrä jäi hieman alle tavoitteiden. Toimialahallinto oli aktiivisesti mukana Asuntomessuilla, Kehäradan avajaisissa sekä Vantaan uuden verkkosivuston luomisessa. Rakennusalan laajennettuun ilmoitusvelvollisuuteen liittyvä Tilaaavastuu-projekti saatiin päätökseen kesäkuussa.

Talousarvion toteutuminen

Toimialahallinnon talousarvio toteutui siten, että menot alittivat (palvelujen ostot) budjetoidun ja tulot ylittivät budjetoidun pysäköinninvalvonnan tuloksesta johtuen.

Tunnusluvut

	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Henkilöstö*/toimialan henkilöstö	2,4	2,4	2,9
Pysäköintivirhemaksut/kpl	38 762	37 000	36 228

* = ei sisällä pysäköinninvalvontaa

14 30

Yrityspalvelut

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	35 835	0	35 835	41 040	-5 205
Menot	-1 940	0	-1 940	-1 552	-388
Toimintakate	33 895	0	33 895	39 488	-5 593

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Kaupunki on saanut maanmyyntituloja Kivistön alueelta vuonna 2015 7,3 milj. euroa, josta maanmyyntivoittoa 6,7 milj. euroa. Maapoliittisten linjausten mukaan rahastoon voidaan siirtää kaupungin budjetoidun maanmyyntivoiton (30 milj. euroa) ylittäviä maanmyyntivoittoja. Maanmyyntivoittoja oli vuonna 2015 37 milj. euroa.

Asuntoja valmistui 2 622 kappaletta, joista 273 oli valtion rahoittamia vuokra-asuntoja.

Kaupunki on luovuttanut vuoden 2015 aikana 33 omakotitalotonttia. Jatkuva myynnissä on ollut 37 tonttia, tarjouskilpailu järjestettiin 4 tontista keväällä 2015, 2 tontista järjestettiin tonttihaku asuntomessujen aikana, syksyllä 2015 järjestettiin yleinen haku 19 tontista. Kaupungilla on ollut asuntomessualueelta tarjolla 7 pientalotonttia, joista kaikki tontit ovat myyty.

Uusi maanhallintajärjestelmä on otettu käyttöön vuoden 2015 aikana.

Talousarvion toteutuminen

Maanmyyntitulot toteutuivat yli budjetin 4,4 milj. euroa. Menot alittivat budjetoidun.

Tunnusluvut

	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Isoja maanhankineuvotteluja käynnissä	20	10	20
Käynnissä olevat luovutuskilpailut	9	5	4
Vehkalan esirakentamisen tilanne	esirak. käynnissä	esirak. alkaa	esirak. jat- kuu ja markkinointi alkaa
	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Nikinmäen pienteollisuustontteja luovutettu	0	5	0
Haetut asemakaavat ja asemakaavamuutokset	12	10	14
Luovutettujen tonttien rakennusoikeus (k-m ²)	98 978	100 000	92 982
Luovutetut pientalotontit	49	65	33
Valmistuneet asunnot	2 022	2 000	2 689
Valmistuneet ARA- vuokra-asunnot	292	400	312
Maanmyynti- ja vuokratulot	39 086	35 672	41 025

14 40

Kaupunkisuunnittelu

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	193	0	193	427	-234
Menot	-4 368	-20	-4 388	-3 671	-717
Toimintakate	-4 175	-20	-4 195	-3 244	-951

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Vuoden loppuun mennessä on hyväksytty 46 asemakaavaa tai asemakaavamuutosta. Uutta asuntojen rakennusoikeutta niissä on noin 336 093 k-m² ja muuta rakennusoikeutta noin 203 996. Uusista vireille tulleista kaavoista on vuoden aikana laadittu 33 osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Asemakaavan muutosaloitteita oli 31.12.2015 valmisteltavana kaikkiaan 163 kpl.

Toiminnan tehostamisessa keskeinen hanke oli suunnittelu-, kartoitus- ja rekisterijärjestelmän (SuKaRe) kehittäminen, jossa huomioidaan myös kaupunkisuunnittelun prosessit ja jossa kehitetään reaaliaikainen tietomalli kaupungista. Toiminta vaatii resursseja ja toimintatapojen muutoksia.

Talousarvion toteutuminen

Tulosalueella henkilöstömenoissa syntyi säästöjä uusien rekrytointien viiveen vuoksi. Tulotavoitteissa budjetoidut toimintatulot ylittyivät, muuten toiminta eteni suunnitellusti ja muita poikkeamia talousarvion ja tavoitteiden saavuttamisen kohdalla ei ilmennyt. Talous- ja velkaohjelman tavoitteissa pysyttiin.

Tunnusluvut

	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Hyväksytyt asemakaavat kpl	31	42	46
Uusi asuntokerrosala k-m ²	209 209	200 000	336 093
Uusi toimitilakerrosala k-m ²	97 420	200 000	203 996
Asemakaavan muutosaloitteet yht	163	135	163
Vuoden kaavoitushakemukset	36	45	33
Poikkeamispäätökset	61	80	84

14 5

Tekninen lautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Hannu Penttilä

Toimielin: Tekninen lautakunta

Puheenjohtaja: Jari Porthén

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	156 043	0	156 043	183 208	-27 165
Valmistus omaan käyttöön	102 752	0	102 752	107 774	-5 022
Menot	-272 015	-187	-272 202	-275 968	3 767
Menot ilman VOK	-169 263	-187	-169 450	-168 194	-1 255
Toimintakate	-13 220	-187	-13 407	15 014	-28 421

Taulukko sisältää Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) vesihuollon rakentamisen suunnitteluun ja toteuttamiseen varattua määrärahaa tuloihin ja menoihin 9,0 milj. euroa sekä toteutuneita tuloja ja menoja 6,4 milj. euroa.

14 5

Tekninen lautakunta bruttoyksiköt

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	132 958	0	132 958	134 234	-1 276
Valmistus omaan käyttöön	38 782	0	38 782	37 719	1 063
Menot	-161 564	-13	-161 577	-158 504	-3 073
Menot ilman VOK	-122 782	-13	-122 795	-120 785	-2 010
Toimintakate	10 176	-13	10 163	13 449	-3 286

Toiminnan kuvaus

Teknisen lautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat sitovina bruttobudjetoituina yksiköinä tekninen lautakunta, tilakeskuksen tulosalue ja joukkoliikenne. Nettobudjetoituina yksiköinä toimivat kuntatekniikan keskus ja varikko.

15 01

Tekninen lautakunta

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-76	0	-76	-46	-30
Toimintakate	-76	0	-76	-46	-30

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Vuoden aikana lautakunta tutustui Vantaan asuntomessuihin. Lautakunta kokoontui 12 kertaa.

15 20

Tilakeskuksen tulosalue

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	126 058	0	126 058	127 580	-1 523
Valmistus omaan käyttöön	38 782	0	38 782	37 719	1 063
Menot	-114 479	-13	-114 492	-114 899	407
Menot ilman VOK	-75 697	-13	-75 710	-77 180	1 470
Toimintakate	50 361	-13	50 348	50 401	-53

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Keskeisiä toiminnan laajuuteen ja samalla myös resurssien tarpeisiin vaikuttavia muutoksia olivat Kehäradan uusien asemien valmistumiseen ja käyttöönottoon liittyvien sopimusten ja hankintojen valmistelu ja kohteiden ylläpidon aloittaminen, mikä on aiheuttanut myös talousarviokehityksen pitävyyteen ylimääräisiä paineita. Kiinteistö Oy Länsi-Vantaan liikuntalaitos, kiinteistö Oy Tikkurilan urheilutalon ja Rajakylän Tenniskeskus Oy sulautuivat VTK Kiinteistöt Oy:hyn. Tähän liittyen tehtiin em. yhtiöiden toimitiloista pääomavuokrasopimus, jonka ehtojen mukaan Vantaan kaupunki vastaa yhtiöiden toimitilojen käytöstä ja ylläpidosta. Tilapäisasuntojen vuokraamiseen liittyviä tehtäviä annettiin tilapäisasumisen kehittämistyöryhmän esityksen mukaisesti tilahallinnan tehtäväksi. Lisäksi myös VAV:n organisaatorakenteen muuttamisen yhteydessä siirrettiin palveluasuntojen vuokraamiseen ja isännöintiin liittyviä tehtäviä tilahallinnalle.

Kokonaisuutena tulosalueen henkilöstömäärä on jäänyt alle henkilöstösuunnitelman, mikä johtuu lähinnä hankevalmistelussa vapautuneiden vakanssien rekrytointien pitkittymisestä. Kaksi hankekehitysarkkitehdin paikkaa ja kustannusinsinöörin tehtävä olivat uudelleen haussa ja paikat saatiin täytettyä vasta kesäloimakauden jälkeen. Rakennuttamisessa vapautunut rakennustöiden valvojan tehtävä saatiin täytettyä kesän aikana. Kaupunginarkkitehti valittiin joulukuun lopulla toisiin tehtäviin toimialalla.

Vuoden 2015 aikana kilpailutettiin ja tehtiin uudet sopimukset kaikista kunnossapitotöihin liittyvistä puitejärjestelyistä tiiviissä yhteistyössä hankintakeskuksen kanssa. Hankintojen osalta suuri ponnistus oli myös uuden kiinteistönhoitosopimuksen valmistelu Vantaan tilapalvelut Vantti Oy:n kanssa.

Tilahallinta on vastannut myös EVTEK -kuntayhtymän purkamisen jälkeen VTK Kiinteistöt Oy:lle myydyn Leiritien rakennusten myynnin valmistelusta. Tilakeskus on ollut mukana mahdollistamassa Kivistön keskustan kehittymistä vuokraamalla rakennettavasta ostoskeskuksesta tilat terveysasemaa, kirjastoa ja nuorisotilaa varten. Martinlaakson vanhan ostoskeskuksen osaketila myytiin, jotta alueen kiinteistökehitysprojektit voivat edetä. Vantaan kaupunki myi myös alun perin tilakeskuksen aloitteesta asuntotuotantoon kaavoitetun Tarhapuiston koulun tontin.

Entisestään niukentuva investointirahoitus on pakottanut pohtimaan edelleen uusia toimintamalleja investointisuunnittelussa ja hankkeiden valmistelussa. Konsulttityönä tilattu investointisuunnittelun toimintamalli valmistui kesän lopulla ja mallin käytettävyydestä on saatu konkreettisia tuloksia alueellisten koulu- ja päiväkotinvestointiesitysten muodossa. Mallin avulla on mahdollista saada ajantasaisempi tilannekuva toimitilojen kunnosta, käytettävyydestä ja investointitarpeista. Malli mahdollistaa paremmin tunnistamaan ja vertailemaan eri vaihtoehtoja suurempina kokonaisuuksina sekä arvioimaan valintojen vaikutuksia pidemmällä aikavälillä. Mallin soveltaminen seuraavissa esiselvityksissä on aloitettu. Suppeampi selvitys tehtiin Tikkurilan

keskustan toimitiloista, jossa keskityttiin lähinnä lähtötilanteen kartoitukseen ja alustavaan vaihtoehtotarkasteluun.

Tilakeskuksen tulevaisuuden kannalta tärkeä päätös syntyi toukokuussa, kun uusi kokonaisvaltainen kiinteistönhallintajärjestelmähankinta saatiin päätökseen. Järjestelmän käyttöönottestaukset ajoittuivat loppuvuoteen ja ensimmäisten toiminnallisuuksien käyttö aloitettiin vuoden vaihteessa. Pääkäyttäjien koulutus toteutettiin loppuvuodesta ja kiinteistötietojen siirto uuteen järjestelmään aloitettiin. Varsinaisesti uusi järjestelmä tulee korvaamaan vanhat järjestelmät vaiheittain pääosin vuoden 2016 aikana.

Talousarvion toteutuminen

Kokonaisuudessaan tilakeskuksen toimintakulut toteutuivat pääosin käyttösuunnitelman mukaisesti. Menoissa määrärahat ylitettiin tilakeskuksen vuokramenojen sekä liikuntayhtiöiden ja VTK:n sulautumisesta aiheutuvien ylläpitomenojen kasvun vuoksi.

Tunnusluvut

	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Sisäinen vuokraus:			
Vuokrattujen tilojen määrä (m ²)	172 735	172 764	219 491
Tilat yhteensä (m ²)	773 006	767 828	768 966
Rakennusten lukumäärä	795	787	782
Laatu ja vaikuttavuus			
Asiakastyytyväisyys	3,3	3,3	ei ole mitattu
Talonrakennusinvestoinnit (€)	32 299	38 782	37 735
Uudisrakentaminen	8 788	17 500	14 768
Rakennusten perusparannus	22 655	20 062	21 298
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	856	1 220	1 669
Talonrakennusinvestoinnit (€)	32 299	38 782	37 735
Suunnittelu	3 012	2 327	2 560
Rakentaminen	26 779	33 422	32 715
Muut kustannukset	2 508	3 033	2 460
Vuosikorjaus yhteensä (€)	1 636	1 403	1 408
Ennakoimaton korjaus	3 511	3 123	3 453
Kiinteistönhoito	8 043	8 826	8 317

14 51

Joukkoliikenne

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	6 900	0	6 900	6 653	247
Menot	-47 009	0	-47 009	-43 560	-3 449
Toimintakate	-40 109	0	-40 109	-36 906	-3 203

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Vantaan joukkoliikenne muuttui merkittävästi vuonna 2015. Kehäradan liikennöinti aloitettiin 1.7.2015 ja liityntäliikennepainotteiseen bussilinjastoon siirryttiin syysliikenteen alkaessa elokuussa. Tällöin otettiin käyttöön myös alueellinen palvelulinjasto, jonka kehittämistä jatketaan vuonna 2016.

Talousarvion toteutuminen

Vantaan HSL:n maksama kuntaosuus ja infra-laskutus olivat talousarvion mukaisia. Vantaan ylijäämäkertymä kasvoi edelleen vuonna 2015 operointikustannusten, lähinnä poltto- ja voiteluaineiden alhaisen maailmanmarkkinahinnan sekä alhaisen korkotason ansiosta. Vuoden 2015 arvioitu ylijäämä (4 milj. euroa) kirjattiin menovähennykseksi. Kuntaosuuteen kohdistuu lähivuosina merkittäviä korotuspaineita.

14 50

Kuntatekniikan keskus

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	17 534	0	17 534	42 783	-25 249
Valmistus omaan käyttöön	63 970	0	63 970	70 055	-6 085
Menot	-105 618	-165	-105 783	-112 609	6 826
Menot ilman VOK	-41 648	-165	-41 813	-42 555	741
Toimintakate	-24 114	-165	-24 279	228	-24 507

Taulukko sisältää Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) vesihuollon rakentamisen suunnitteluun ja toteuttamiseen varattua määrärahaa tuloihin ja menoihin 9,0 milj. euroa sekä toteutuneita tuloja ja menoja 6,4 milj. euroa.

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Kuntatekniikan keskuksen toiminnassa ei ollut merkittäviä muutoksia, toiminta jatkui koko vuoden ennallaan.

Talousarvion toteutuminen

Kuntatekniikan keskuksen nettotulostavoite ylitettiin. Tulot ylittivät talousarvion noin 26,7 milj. eurolla pääasiassa sopimustulojen (24,5 milj. euroa) ja maanläjityksen vastaanottomaksujen ansiosta. Sopimustuloihin sisältyy ennakoimattomat Koy Vantaan Erikaksen yhdyskuntarakentamisen korvaukset (5,3 milj. euroa) vuodelta 2014. Tulosalueen kulut kokonaisuudessaan ylittivät talousarvion noin 2,2 milj. eurolla.

Vuoden 2015 talviajat olivat lumimäärän suhteen maltillisia. Lunta kuljetettiin lumenvastaanottoalueille noin 12 000 kuormaa, kun pitkän ajan keskiarvo vuodesta 1988 lähtien on noin 14 000 kuormaa vuodessa. Leuto talvi aiheutti märän ja pehmeän asfaltin reikiintymistä sekä kulumista. Syntyneet vauriot lisäsivät päällysteiden paikkaus- ja uudelleenpäällystystarpeita sekä -kustannuksia. Asuntomessuihin liittyvät poikkeukselliset järjestelyt lisäsivät kesällä katujen puhtaana- ja kunnossapitotarpeita.

Maanlajityslippujen hintoihin on sisältynyt osuus täyttömäkien viimeistely- ja maisemointitarpeisiin. Vuoden 2015 tuloksesta siirrettiin 1,0 milj. euroa Pitkäsuon ja Kulomäen täyttömäkien viimeistelyyn.

Valmistus omaan käyttöön kuvaa julkisia käyttöomaisuusinvestointeja, joiden toteuttaminen lopulta hieman alitti talousarvion määrärahamuutosten jälkeen (toteuma 97 %).

Tunnusluvut

	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Taloudellisuus			
Liikenneväylien ylläpito €/m ²	1,62	1,57	1,42
Rakennettu katuvihreä ylläpito €/ha	2 544	2 297	2 300
Rakennettu puisto (A) ylläpito €/ha	5 550	5 754	5 650
Rakennetut viheralueet yhteensä €/ha	3 977	4 043	3 950
Toiminnan laajuus			
Liikenneverkon laajuus ha	795	807	810
Rakennettu katuvihreä ha	428	439	447
Rakennettu puisto (A) ha	390	449	450
Rakennetut viheralueet yhteensä ha	818	888	897
Maanlajitysalueille tuodut massat milj. m ³ /a	0,5	0,7	0,5
Mittausosasto			
Kestoaikatavoitteet (pv)			
tonttijaon laadinta	56	55	36
tontin lohkominen	66	65	56
Suoritetaavoitteet (kpl)			
tontteja lohkottu	292	350	289
tonttijaoissa uusia kaavatontteja	279	350	292
yleisiä alueita lohkottu	60	100	48
merkitty rakennuksen paikkoja	432	450	482
johtojen sijaintiselvityksiä	2 498	2 300	2 607
nettikartan käyttö (kpl / kk)	15 000	15 000	37 346
Voimavarat ja tuottavuus			
toimintatuotot (M€)	1,97	1,94	2,05
toimintakate (M€)	-1,77	-1,99	-168
henkilötyövuodet	73	77	73
suoritteita (kpl)/henkilötyövuosi	18,4	21	19,2

14 52

Varikko

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 551	0	5 551	6 192	-641
Menot	-4 833	-9	-4 842	-4 855	13
Toimintakate	718	-9	709	1 337	-628

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Varikon varsinainen toiminta jatkui pääsääntöisesti ennallaan, oma korjaamo keskittyi pääasiassa työkone- ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon ja korjauksiin. Kaluston huolto- ja korjauskustannuksista ostopalveluiden osuus oli noin 46 prosenttia. Ajoneuvoista leasing-kaluston osuus on noin 57 prosenttia.

Talousarvion toteutuminen

Toteutuneet toimintatuotot olivat noin 11 prosenttia käyttösuunnitelmaa suuremmat, toimintatuottoja lisäsi ajoneuvojen hyvä käyttöaste sekä arvioitua suuremmat poistetun kaluston myyntituotot. Toimintakulut olivat käyttösuunnitelman mukaiset, leasingvuokrat sekä vakuutusmaksut olivat käyttösuunnitelmaa suuremmat. Polttoainekulut oli arvioitua pienemmät johtuen vähälumisesta talvesta sekä polttoaineiden hintojen laskusta. Myös henkilöstökulut olivat käyttösuunnitelmaa pienemmät johtuen henkilövajeesta.

Varikon sitova nettotavoite saavutettiin. Irtaimistohankintaohjelma toteutui suunnitelman mukaisesti.

Tunnusluvut

	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Ajoneuvojen määrä kpl	430	405	433
Polttoaineen kulutus l / v	656 000	720 000	685 000
Korjaamon työmääriä kpl / v	2 298	2 400	2 378

14 7

Ympäristölautakunta yhteensä

Vastuhenkilö: Hannu Penttilä

Toimielin: Ympäristölautakunta

Puheenjohtaja: Markku Weckman

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	3 522	0	3 522	5 245	-1 723
Menot	-6 512	-35	-6 547	-6 625	79
Toimintakate	-2 990	-35	-3 025	-1 381	-1 644

14 7

Ympäristölautakunta bruttoyksiköt

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	481	0	481	499	-18
Menot	-3 647	-14	-3 661	-3 290	-371
Toimintakate	-3 166	-14	-3 180	-2 791	-389

Toiminnan kuvaus

Ympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat sitovina bruttobudjetoituina yksiköinä ympäristölautakunta ja ympäristökeskus. Nettobudjetoituina yksikkönä toimii rakennusvalvonta.

14 74

Ympäristölautakunta

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-60	0	-60	-43	-17
Toimintakate	-60	0	-60	-43	-17

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Vuoden aikana lautakunta tutustui Vantaan asuntomessuihin. Lautakunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa. Rakennuslupajaosto kokoontui vuoden aikana 12 kertaa.

14 76

Ympäristökeskus

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	481	0	481	499	-18
Menot	-3 587	-14	-3 601	-3 247	-354
Toimintakate	-3 106	-14	-3 120	-2 748	-371

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Ympäristökeskuksen tulosalueeseen kuuluu ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon viranomais-tehtävät. Ympäristökeskuksen toiminta toteutui pääosin suunnitellusti.

Puroluonnon teemavuosi toteutettiin yhdessä kaupungin muiden yksiköiden ja järjestöjen kanssa. Puroluonnon näkyvyys parani. Teema oli esillä kaikissa asukaslehdissä, usein sosiaalisessa mediassa ja myös paikallislehdet tarttuivat aiheeseen. Ympäristökeskuksessa tehtiin teemavuoteen liittyen purovesien laadunseurantaa ja laadittiin pienvesien tutkimusraportti. Purojen varsilta poistettiin jättibalsamia, jonka kasvualalta aiheutuu kasvuttomana kautena eroosion takia kuormitusta puroveteen.

Ekotukitoiminnan ja ympäristöjohtamisen vahvistamiseksi aloitettiin esimiesten ekotukikoulutukset. Myös tapahtumien ympäristöjärjestelmien juurruttaminen eteni ja Tikkurila Festivaalit täyttivät ensimmäisen vantaalaisena tapahtumana tapahtumien Ekokompassivaatimukset.

Ympäristönsuojelulain mukaisten ympäristölupavelvollisten kohteiden riskinarviointi toteutettiin, ja sen pohjalta valmisteltiin ympäristövalvonnan valvontasuunnitelma. Suunnitelma kattaa lakisääteisten, maksullisten tarkastusten lisäksi muut säännöllisen valvonnan kohteet.

Ympäristöterveydenhuollon käsittelemien lupien ja ilmoitusten määrä ylitti arvioidun määrän viidenneksellä, mutta käsittelyajat saatiin pidettyä tavoitelluissa ajoissa. Asunnontarkastusjonon pituus venyi poikkeuksellisen pitkäksi, jonon pituus oli vuoden lopussa noin puoli vuotta. Muun muassa päiväkotien ja koulujen tarkastukset kasvattivat asunnontarkastusjonon pituutta. Kaupungineläinlääkärin potilaat vähenivät noin seitsemällä prosentilla, todennäköisesti yksityisen palveluntarjonnan lisääntymisen vuoksi. Tarkastettujen valvontakohteiden ja eläinsuojelutoimenpiteiden määrät pysyivät edellisen vuoden tasolla.

Vantaa ja Porvoo tekivät yhteistyösopimuksen eläinlääkäripäivystykseen liittyen. Vuoden 2016 alusta alkaen Vantaa huolehtii Porvoon päivystysalueen pieneläinten kiireellisestä eläinlääkäriavusta virka-ajan ulkopuolella ja Porvoo huolehtii vastaavasti Vantaan alueen suurelainten hoidosta. Palvelu toteutetaan aiempaa kustannustehokkaammin.

Talousarvion toteutuminen

Ympäristökeskus pääsi tulotavoitteeseen. Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman mukaisen valvonnan tulot ylittivät aiempien vuosien tason. Menot alittuivat annetusta kehyksestä. Säästöjä syntyi muun muassa palveluiden ostoista, erityisesti laboratoriokustannuksissa. Vantaalla ei ollut vuoden aikana isoja talousveteen, elintarvikkeisiin tai ympäristön pilaamiseen liittyviä erityistilanteita, joten laboratoriokulut olivat vähäiset.

Tunnusluvut

YMPÄRISTÖTERVEYS	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Tupakkalupahakemukset käsitellään 3 viikossa %	76	90	87
Ilmoitukset (tsl) käsitellään 14 viikossa %	72	90	90
Asunnontark.jono kuukausissa/tavoite 3 kk	4	3	6
Luvat ja ilmoitukset	389	280	339
Tarkastettujen valvontakohteiden määrä	1 074	1 000	1 100
Eläinlääkärin potilaat	4 807	5 000	4 445
Eläinsuojelutoimenpiteet	209	200	205
Ympäristöterveys euroa/asukas	5,8	7	6
Eläinlääkintähuolto euroa/asukas	1,9	1,6	1,7
YMPÄRISTÖNSUOJELU			
Ilmoituksista käsitelty 2 viikossa %	76	90	74
	ei saatavil-		
Ympäristöluvat, -ilmoitukset ja toiminnan rekisteröinnit	la	120	102
Asiantuntijapalvelut	5 804	4 500	4 839
Rauhoitetut luonnonsuojelualueet/ha	1 241	1 350	1 241
Ympäristönsuojelu euroa/asukas	6,7	7,35	7,4
YMPÄRISTÖKESKUS			
Henkilöstö, vakituiset	43	42	43
Toimitilat	1 857	1 875	1 875

14 75

Rakennusvalvonta

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	3 041	0	3 041	4 746	-1 705
Menot	-2 865	-21	-2 886	-3 336	450
Toimintakate	176	-21	155	1 410	-1 255

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2015

Rakennusvalvonnan myönnettyjen lupien pinta-alalla mitattu rakentamisen kerrosalan volyymi nousi edellisvuodesta ja oli noin 20 prosenttia pitkäaikaisen keskiarvon yläpuolella. Haetun ja aloitetun asuntorakentamisen kerrosalavolyymi ylitti noin 1 200 asunnolla tai noin 40 prosentilla keskiarvon ollen 3 100 asuntoa. Määrä ylittää MAL tavoitteen 1 000 asunnolla. Käytetyn asuinrakennusoikeuden kerrosalan määrä oli 240 000 k-m². Valmistuneiden asuntojen määrä ylitti toimintavuonna seitsemällä sadalla kymmenen vuoden keskiarvon ollen 2 600 asuntoa eli MAL tavoite saavutettiin vuoden 2015 osalta. Liike- ja toimistorakentaminen laski merkittävästi edellisvuodesta ollen 80 prosenttia alle normaalivuoden luvuista. Näyttää siltä, että Kehäradan vaikutuksesta Vantaa on yhä kiinnostavampi asuinalue ja asunnot käyvät hyvin kaupaksi. Teollisuusrakentamisen volyymi oli vain noin 40 prosenttia normaalivuodesta. Varastorakentaminen piristyi lähes normaalirakentamisen tasolle.

Kehittämistoiminnassa keskeisinä ovat olleet sähköisen asioinnin kehittäminen ja EVO – ohjelman tavoitteen mukainen ns. yhden periaatteen käyttöönotto kaikissa luissa. Yhden luukun periaate ja lupien täysin sähköinen hakeminen ja käsittely otettiin käyttöön 1.11.2015 jälkeen haetuissa luissa. Sähköisen hakemuksen lisäk-

si koko lupaprosessi lausuntoineen hoidetaan sähköisesti. Vuoden 2016 aikana sähköinen menettely otetaan käyttöön myös rakentamisaikaisessa toiminnassa katselmuksineen.

Läpi koko vuoden saatiin keskimääräinen käsittelyaika pidettyä varsin kohtuullisena. Rakennuslupajaoksen ja viranhaltijoiden myöntämien uudisrakentamisen ja korjausrakentamisen lupien keskiarvo varsin kohtuullisena, huolimatta asuntoluvituksen huippuvuodesta. Lupien käsittelyn keskiarvo on 39 vuorokautta. Rakennuslupien käsittelyajat ovat hieman lyhentyneet.

Talousarvion toteutuminen

Rakennusvalvonnan tulot olivat 4,7 milj. euroa ja toimintakate 1,4 milj. euroa, joka ylitti talousarvion tavoitteen.

Liikelaitokset

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Liikevaihto	36 468	0	36 468	36 683	-215
Liiketoiminnan muut tuotot	53	0	53	146	-93
Materiaalit ja palvelut	-4 383	-211	-4 594	-4 542	-53
Henkilöstökulut	-25 432	0	-25 432	-24 766	-666
Poistot ja arvonalentumiset	-1 846	211	-1 635	-1 748	113
Liiketoiminnan muut kulut	-4 859	0	-4 859	-4 599	-259
Liikelylijäämä (-) alijäämä)	0	0	0	1 173	-1 173
Muut rahoitustuotot	0	0	0	1	-1
Muut rahoituskulut	0	0	0	-1	1
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	0	0	0	1 174	-1 174
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-459	0	-459	-884	425
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	753	0	753	-124	877
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	294	0	294	166	128

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Pelastuslaitos vastaa Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen turvallisuudesta pelastustoimen keinoin sekä huolehtii ensihoitopalvelusta voimassa olevien sopimusten mukaisesti. Pelastustoimen alue muodostuu Hyvinkään, Järvenpään, Keravan ja Vantaan kaupungeista sekä Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kunnista. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen liikelaitoksen hallinto järjestetään liikelaitoksen johtosäännön sekä Vantaan kaupungin johtosääntöjen ja hallintosäännön määräyksiin. Kaupungin organisaatiossa Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos kuuluu konsernihallinnon ja asukaspalveluiden toimialaan. Liikelaitoksella on johtokunta, johon kuuluu 15 henkeä.

Suomeen saapuneet turvapaikanhakijat ja heidän lukumääränsä yllättivät myös Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella. Lyhyellä varoitusajalla perustetut vastaanottokeskukset työllistivät pelastuslaitosta, koska vastaanotto- ja majoitustiloiksi otettiin mm. toimistorakennuksia. Kohteisiin tehtiin lukuisia valvonta- ja neuvontakäyntejä syksyn aikana.

Vuonna 2015 palotarkastuksia kohdennettiin pelastuslain mukaisesti aikaisempaa tarkemmin riskikohteisiin, jotta vaikuttavuus parantuisi. Tähän liittyvää valvontasuunnitelmaa päivitettiin pelastuslaitoksessa vuoden 2015 alussa. Erheellisten paloilmoitusten laskutuskäytäntö on vakiinnutettu, mutta laskutus ei ole vähentänyt virrehälytyksiä toivotulla tavalla. Tähän vaikuttaa tosin myös se, että paloilmoitinkohteita tulee koko ajan lisää.

Pelastuslaitoksen johtokunta päätti vapauttaa nuohouksen vapaalle kilpailulle 1.1.2015 alkaen. Päätöstä puolisivat kuntien lausunnot nuohouksesta sekä Hyvinkään ja Pornaisten aikaisemmat päätökset vapauttaa nuohous vapaalle kilpailulle. Tilannetta seurataan aktiivisesti varmistuaksemme vapaan kilpailun nuohouksen toimivuudesta.

Vantaan kaupungissa kesällä järjestetyt asuntomessut Kivistön alueella onnistuivat pelastuslaitoksen kannalta odotetusti. Pelastuslaitos osallistui messuille omalla valistusteltallaan koko messujen ajan, ja lisäksi sopimuspalokunnat järjestivät viikonloppuisin toimintanäytöksiä.

Pelastuslaitoksella on yhteistoimintasopimukset ensihoidon toteuttamisesta Hyvinkään sairaanhoitoalueen ja HYKS-Peijas alueen kanssa. Tuleva SOTE-ratkaisu vaikuttaa todennäköisesti myös ensihoidon järjestämiseen tulevaisuudessa.

Pelastustoimi siirtynee perustettaville itsehallintoalueille vuoden 2019 alussa. Sisäministeriö on perustanut siirtoa valmistelevan hankkeen. Tämän hetken valmistelutietojen perusteella Keski-Uudenmaan pelastuslaitos siirtyy osaksi Uudenmaan alueen pelastusalueutta, joka vastaa noin 1,6 milj. ihmisen turvallisuudesta.

Pelastuslaitos on kehittänyt toimintaansa mm. Klaukkalan kärkiyksiköllä, TUTOR-palotarkastus -ohjelmalla sekä asuinkiinteistöjen omavalvonnalla. TUTOR- palotarkastus perustuu palotarkastuskohteen itsearvioon turvallisuudestaan sekä viranomaisen tekemään arvioon. Omavalvonnassa kiinteistön omistaja tekee oman palotarkastuksen kiinteistössään ja palauttaa lomakkeen pelastuslaitokselle. Lisäksi pelastuslaitos on valistanut aktiivisesti mm. sosiaalisen median välityksellä.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella vuonna 2015 oli 6 652 (6 411) pelastustehtävää. Tehtävämäärässä oli reilut 3 prosenttia kasvua edellisvuoteen. Sen sijaan ensihoidon ensihoitoyksiköiden tehtävien kokonaismäärä vuonna 2015 oli 30 224 (31 103 v.2014) tehtävää. Laskua edelliseen vuoteen verrattuna oli 2,8 prosenttia.

Talousarvion toteutuminen

Pelastuslaitoksen johtokunnan hyväksymä talousarvio on tehty kahdelle eri toiminnalle, pelastustoimelle ja ensihoidolle.

Talousarviossa Vantaan valtuuston asettamana sitovana tavoitteena oli liikeylijäämä 0 euroa. Tavoite saavutettiin liikeylijäämällä 1 173 621 euroa. Sitovan tavoitteen saavuttamisessa edesauttoivat ennen kaikkea henkilöstömenojen säästöt.

Tilikauden ylijäämäksi poistoerokirjausten ja varausten jälkeen muodostui 165 959 euroa.

Pelastustoimen tulosta paransi kotikuntakorvausten, yhteistoimintakorvausten ja muiden tuottojen arviota suurempi tulokertymä. Materiaali- ja palveluostojen osalta talousarvio alittui.

Henkilöstökulut jäivät 477 000 euroa talousarviota pienemmiksi. Suurimmat syyt tähän olivat virkojen täyttämättä jättäminen hallinnon, päällystön ja tukipalveluiden osalta sekä ensihoidon ja pelastuksen synergiaedut henkilöstöresurssien joustavassa käytössä.

Jäsenkuntien osalta kiinteistömenot tarkastettiin vastaamaan toteutuneita kuluja.

Ensihoidon osalta saavutettiin ylijäämäinen tulos alkuperäisen talousarvion oltua 80 000 euroa toteumaa alempi. Materiaali- ja palveluostot ylittivät talousarvion 157 000 eurolla, kun taas henkilöstökulut jäivät 190 000 euroa talousarviosta.

Ensihoidon kuljetustuloja kertyi tilikaudella 3 044 462 euroa. Hyvinkään sairaanhoitoalueelle palautettiin tuloja 1 737 882 euroa. Peijaksen sairaanhoitoalueen osalta tulokertymä oli 1 306 580 euroa.

Tunnusluvut

	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Valvontakohteet ja omavalvontalomakkeet	9 300	9 500	12 752
Valitus ja neuvonta (henk.)	93 220	87 000	104 345
Pelastustoimen tehtävät	6 406	6 600	6 652
Ensihoitotehtävät	31 103	30 000	30 224
Nettomenot (sis. ensihoidon bruttolaskutus) €/asukas	79,95	80,21	

Rahoituslaskelman lyhennelmä

1 000 €	Talousarvio 2015	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toiminnan ja investointien rahavirta	-434	762	-1 196
Rahoituksen rahavirta			
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	-1 399	1 399
Rahavarojen muutos	-434	-637	203

Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta oli 761 661,47 euroa. Tilikauden rahavarojen muutos -637 142 euroa vähentää rahavarojen määrän 128 103 euroon.

Investoinnit

1 000 €	Talousarvio 2015	Toteutuma	Ylitys/alitus
Pelastus- ja sammutusyksiköt, muu ajoneuvokalusto	1 856	2 191	-335
Muu pelastus- ja huoltokalusto	310		310
Asemakalusto	100	107	-7
Johtokeskukset	0		0
Väestönsuojelujärjestelmät	40	27	13
Tietojärjestelmät	50		50
Investoinnit yhteensä	2 356	2 325	31
Valtionosuudet ja luovutustulot	0	165	-165
Investoinnit netto	2 356	2 160	196

Vantaan valtuuston asettama toinen sitova tavoite investoinneille oli 2,4 milj. euroa.

Nettoinvestointien tavoitetaso alitettiin 196 000 eurolla. Investointeihin kului 2,3 milj. euroa. Rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen jälkeen nettoinvestoinnit olivat 2,2 milj. euroa.

Tilikaudella pelastus- ja sammutusyksiköihin sekä muuhun ajoneuvokalustoon käytettiin 2,2 milj. euroa. Asemakalustoon käytettiin 107 000 ja väestönsuojelujärjestelmiin 27 000 euroa.

Vantaan Työterveys liikelaitos

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Liikevaihto	6 460	-250	6 210	7 129	-919
Liiketoiminnan muut tuotot	0	24	24	53	-29
Materiaalit ja palvelut	-2 433	111	-2 322	-2 724	402
Henkilöstökulut	-3 448	1	-3 447	-3 397	-50
Poistot ja arvonalentumiset	-36	0	-36	-34	-2
Liiketoiminnan muut kulut	-452	0	-452	-475	23
Liikelylijäämä (-alijäämä)	91	-114	-23	552	-575
Muut rahoitustuotot	1	0	1	3	-1
Kunnalle maksetut korkokulut	-11	0	-11	-11	0
Korvaus peruspääomasta	-3	0	-3	-3	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-12	0	-12	-11	-1
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	79	-114	-35	541	-576
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	-9	9
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	36	0	36	43	-7
Tuloverot	0	0	0	-14	14
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	115	-114	1	561	-560

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan Työterveys liikelaitos on Vantaan kaupungin organisaatiossa kunnallinen liikelaitos, jonka tehtävänä on vastata työterveyshuoltolaissa, kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitetuista kaupungin järjestämismääräysten kuuluvista työterveyshuollon palveluista Vantaan kaupungille, Vantaan, Helsingin, Espoon ja Kauniaisten yrityksille sekä merimiesterveyspalveluiden huollon palveluista Helsingin kaupungille. Espoo, Helsinki ja Kauniaisten ovat eriyttäneet yritystyöterveyshuollon järjestämismääräyksiin muusta kunnan järjestämismääräyksellä olevasta kansanterveystyöstä kansanterveyslain 5 §:n mahdollistamalla tavalla. Toimimme neljässä eri toimipisteessä pääkaupunkiseudulla.

Vuosi 2015 oli Vantaan työterveys liikelaitokselle taloudellisesti ja toiminnallisesti hyvä vuosi. Liikelaitoksessa toteutettiin mm. yli 35 000 vastaanottokäyntiä ja asiakaskunta kasvoi noin 10 prosenttia.

Sähköisiä asiakastytytyväisyyttä ja tehokkuutta parantavia järjestelmiä, mm. Suomen ensimmäisiä työterveyshoitajan virtuaalivastaanotto, otettiin käyttöön ja www.vantaantyoterveys.fi asiakkaita palvelevat nettisivut avattiin. eArkiston sekä erilaisten etämittauslaitteiden käyttöönottoa on valmisteltu niin, että ne voidaan ottaa käyttöön 2016 aikana.

Liikelaitokselle kehitettiin oma AITO Vantaan Työterveys liikelaitos- brändi Vantaan brändin rinnalle. Liikelaitos järjesti työterveyshuollon kunnallisille organisaatioille Työ ja Terveys ry:n valtakunnalliset liikelaitospäivät. Osallistujina oli yli 30 työterveyshuollon kunnallista toimijaa. Verkostoitumista ja vaikutuskanavia on aukaistu silmälläpitäen potentiaalisia työterveyshuoltoon vaikuttavia lainsäädännöllisiä ja rakenteellisia muutoksia mm. kuntalain vaikutukset, sote-ratkaisu ja työterveyshuollon korvattavuus.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Talouden tasapaino ja henkilökunnan työn tuottavuus ja tehokkuus on edelleen keskeinen painopiste. Tavoitteisiin päästiin hyvin, sillä koko liikelaitoksen talousarvion mukainen toiminnallinen tulos (kate 3) ylitettiin 531 449 eurolla ja se parani 154 454 euroa vuoteen 2014 nähden.

Liikelaitosta sitova taloudellinen tavoite on pääoman tuottovaatimus. Laitos täytti sille asetetun vaatimuksen ja tuloutti kaupungille korvausta peruspääomasta 2 664 euroa (2 625 euroa vuonna 2014) ja korkoa kaupungin lainasta 10 658 euroa (10 500 euroa vuonna 2014).

Talousarvion toteutuminen

Rahoituserät olivat asetettujen raamien mukaiset; korkokulut kunnalle 10 658 euroa (korko 7 %) ja korvaus peruspääomasta 2 664 euroa (korko 7 %). Saamiset kunnalta olivat vuoden 2015 lopussa 1,9 milj. euroa (1,9 milj. euroa vuonna 2014). Tilikauden 2015 oman kunnan ulkopuolisesta työstä maksetaan tuloveroa 0,014 milj. euroa voitollisen tuloksen takia. Pankkitilillä olevat varat olivat 0,45 milj. euroa (0,9 milj. euroa vuonna 2014).

Liikevaihto oli 7,1 milj. euroa (6,6 milj. euroa vuonna 2014) ja muut tuet ja avustukset olivat 0,05 milj. euroa (0,05 milj. euroa vuonna 2014). Myynti ylitti talousarvion 15 prosentilla.

Toimintakulut olivat 6,4 milj. euroa, mistä materiaaliostoja oli 0,08 milj. euroa ja palveluostoja oli 2,44 milj. euroa, henkilöstökuluja 3,4 milj. euroa ja liiketoiminnan muita kuluja 0,5 milj. euroa.

Liikelaitos teki Vantaalla, Espoossa, Helsingissä ja Kauniaisissa voitollisen tuloksen. Tilikaudelta 2015 laskutetaan Helsingin kaupungilta yritystyöterveyshuollon yhdistymissopimuksen tappiontasausjärjestelyn mukaisesti tappiontasausa yhteensä 40 284 euroa. Laskutettava summa muodostuu tilikauden 2015 merimies-toimipisteen tappiosta.

Tilikauden aikana ei ole todettu omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä tai arvonalennuksia. Omaisuuden luovutuksia ei Vantaan Työterveys liikelaitoksella ole.

Rahoituslaskelman lyhennelmä

1 000 €	Talousarvio 2015	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toiminnan ja investointien rahavirta	65	561	-496
Rahoituksen rahavirta			
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		-208	208
Rahavarojen muutos	65	353	-289

Investoinnit

1 000 €	Talousarvio 2015	Toteutuma	Ylitys/alitus
Irtain omaisuus	-50	0	-50

Investointivarausta purettiin 42 696,61 euroa tilikaudella 1.1.-31.12.2015 Softmedic-SAP myyntireskontraliittymä- ja e-resepti- investointien valmistuttua.

Tunnusluvut

	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Korvaus peruspääomasta EUR	2 625	2 625	2 664
Kaupungille maksetut korkokulut EUR	10 500	10 500	10 658
Liikelyijäämä %	6,80 %	0,00 %	7,70 %
Asiakkaat, kpl	3 400	3 400	4 100

Rahastot

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastosta on ollut mahdollista hakea lainoja ja avustuksia sääntöjen mukaisiin asunto- ja elinkeinopoliittisesti tarkoituksenmukaisiin hankkeisiin.

Käyttösuunnitelman mukaan uusia antolainoja arvioitiin myönnettävän 6,0 milj. euroa ja avustuksia 0,5 milj. euroa.

Rahaston lainoja ja hissiavustuksia on voinut hakea ympäri vuoden. Vuoden aikana myönnettiin VAV Palvelukodit Oy:lle yksi laina määrältään 2 602 700 euroa. Lisäksi yhden lainansaajan sisäisten omistusjärjestelyjen vuoksi järjesteltiin olemassa olleita lainoja niin, että muodostettiin kaksi uutta lainaa ja hyväksyttiin niihin liittyvät vakuudet.

Hissiavustuksia ei haettu.

Vuoden 2015 aikana ei kirjattu luottotappiota.

Rahaston pääoma 31.12.2015 oli 89 492 516,17 euroa.

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto

Rahastosta rahoitettiin asuntomessu-projektin käyttömenot, aluemarkkinoinnin sekä Kivistön keskuksen sekä Tikkurilan kehittämishankkeiden menot.

Vantaan Kivistön Asuntomessuja vietettiin 10.7.–9.8.2015. Messuilla esiteltiin asumisen erilaisia vaihtoehtoja ja sujuvan arjen edellytyksiä 41 näyttelykohteessa. Kehärata avattiin juuri ennen messuja ja junalla messuille saapuikin 30 prosenttia messuvieraista. Messut houkuttelivat paikalle lähes 140 000 messuvierasta.

Kaupungilla on ollut asuntomessualueelta tarjolla 7 pientalotonttia, joista kaikki tontit ovat myyty. Kaupunki sai maanmyyntituloja Kivistön alueelta vuonna 2015 7,4 milj. euroa, josta maan-myyntivoittoa 6,7 milj. euroa.

Kivistön Putkijäte Oy:n tilaama putkikeräysjärjestelmä on otettu käyttöön Vantaan Kivistön uudella asemakaava-alueella 12.8.2015 alkaen. Putkikeräysjärjestelmän piirissä on tällä hetkellä niin kutsutun investointivaiheen 1 -alueelle rakennetut uudet kerrostalot ja pienikiinteistöt sekä lisäksi erityiskohteena Aurinkokiven monitoimitalo. Tähän mennessä kertyneen tiedon perusteella putkikeräysjärjestelmän käyttöönotto on sujunut hyvin ilman olennaisia teknisiä ongelmia.

Kivistön keskustassa tuli voimaan Kivistön koulun asemakaava, jossa on asuntorakennusoikeutta 48 100 k-m². Vuoden 2015 lopussa Kivistön keskustassa on voimassaolevissa asemakaavoissa asuntorakennusoikeutta 184 290 k-m², joka mahdollistaa 2 200 asunnon rakentamisen. Vastaavasti Keimolanmäessä on asuntorakennusoikeutta 129 000 k-m², joka mahdollistaa lähes 2 000 asunnon rakentamisen. Kivistön keskustasta kaupunki myi seitsemän kerrostalotonttia.

Vuosi 2015 oli merkittävä vuosi Kivistölle. Vuonna 2015 Kivistössä järjestettiin asuntomessut ja Kivistön keskustassa valmistuivat ensimmäiset kerrostalot. Kivistön keskustassa oli vuoden 2015 lopussa valmiina 11 kerrostaloa, joissa on 398 asuntoa, ja rakenteilla oli 13 kerrostaloa, joissa on valmistumassa 556 asuntoa. Asuntomessualueella oli vuoden 2015 lopussa valmiina 4 kerrostaloa, joissa on 331 asuntoa. Keimolanmäen asuntorakentaminen alkoi vuonna 2015, vuoden 2015 lopussa oli rakenteilla seitsemän kerrostaloa, joissa on 483 asuntoa.

Tikkurilan keskusta valmistui liike- ja toimistokeskus Dixin I-vaihe, linja-autoterminaali ja asemasilta vuoden vaihteessa 2014/2015. Dixin II-vaihe on rakenteilla. Vuoden 2015 aikana Tikkurilaan valmistui 6 kerrostaloa, joissa on asuntoja 308 kpl. Rakenteilla on 3 kerrostaloa, joissa asuntoja 273 kpl. Korson keskustassa on ollut nähtävillä Korson Tornin asemakaavamuutos. Tikkurilan keskustakorttelista (ns. kirkon kortteli) järjestettiin kilpailu yhteistyökumppanin valitsemiseksi alueen kehittämiseen. Voittajaa ei ole vielä valittu. Myyrmäen keskustan suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun voittajaksi valittiin Rakennusosakeyhtiö Hartela, VVO-yhtymä Oyj ja Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö.

Investoinnit

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Julkinen käyttöomaisuus	-2 800	0	-2 800	-1 312	-1 488
Osakkeiden osto	-1 500	0	-1 500	-3 001	1 501

Investointimenot kohdistuivat asuntomessualueen pohjatöihin ja Ratakujan parkin osakekannan ostoon Tikkurilassa.

Sosiaalinen luototus

Sosiaalisia luottoja myönnettiin vuoden aikana 48 kpl 297 551,05 eurolla. Kaikkiaan luottoja on myönnetty 874 kpl vuosina 2004–2015 yhteismäärältään 4 648 655,28 eurolla.

Luottoja on jo maksettu kokonaan takaisin 558 kpl. Luotoista on irtisanottu 19 prosenttia 168 kpl. Irtisanotuisista luotoista on 53 prosenttia 89 kpl saatu jo kokonaan perityksi ulosoton kautta. Osalle irtisanotuista luotoista kertyy tällä hetkellä suorituksia ulosmittauksen kautta.

Sosiaaliseen luototukseen jätettiin 108 uutta hakemusta. Luottopäätöksiä tehtiin 139 kappaletta, joista myönnteisiä oli 48. Kielteisiä päätöksiä tehtiin kirjallisina 67 ja suullisina 24, yhteensä 91 kappaletta. Suullisissa päätöksissä asiakas ei jättänyt hakemusta kuultuaan kokonaiskartoituksen jälkeen, ettei luoton myöntämiselle ole edellytyksiä.

Luoton jo saaneille asiakkaille myönnettiin 88 lyhennysvapaata kuukautta ja tehtiin 101 maksusuunnitelmaa rästiin jääneistä eristä. Luottoja irtisanottiin 15 ja irtisanomisia peruutettiin 3. Vuoden aikana annettiin kääntöoikeudelle yksi lausunto yksityishenkilön velkajärjestelyhakemuksesta. Viisi sosiaalista luottoa on yksityishenkilön velkajärjestelyn piirissä.

31.12.2015 sosiaalisen luoton rahasto on suuruudeltaan 1 828 753,40 euroa ja sosiaalisten luottojen myöntämiseen vuodelle 2016 on käytettävissä 616 339,34 euroa.

Vuoden 2015 tuotot olivat – 41 390,52 euroa.

Luottotappiot olivat 61 957,38 euroa. Tilinpäätöksestä 31.12.2014 alkaen kirjattiin luottotappioiksi kaikki kahden vuotta vanhemmat saatavat kaupungin yleisen käytännön mukaisesti. Saatavat pidetään perinnässä kunnes ne on maksettu loppuun tai velka vanhenee, joten koko summa ei jää lopullisiksi luottotappioiksi.

Luottotappioihin on kirjattu yhteensä 212 289,84 euroa koko luottotoiminnan ajalta, joka on 4,57 prosenttia kaikista myönnettyistä luotoista 4 648 655,28 eurosta.

Laskutetuista lainasaatavista 168 000,28 eurosta oli 31.12.2015 erääntyneitä yhteensä 152 518,04 euroa.

Sosiaalisen luototuksen luottotoiminnalle asetettu tavoite on toteutunut.

Vahinkorahasto

Vahinko- ja vastuuriskit on rajattu vakuuttamalla. Vantaan kaupungin ja sen liikelaitosten lakisääteiset tapaturmavakuutukset, omaisuus- ja keskeytysvakuutukset, toiminnan ja hallinnon vastuuvakuutukset, auto- ja liikennevakuutukset, tapaturmavakuutukset sekä matkavakuutukset ovat kilpailutettu viimeksi vuonna 2013. Niiltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät korvaa omaisuutta kohdanneita vahinkoja, ne katetaan rahoituksen tulosalueen hallinnoimasta vahinkorahastosta noudattaen vahinkorahaston sääntöä.

2.2.2 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2015

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys / alitus
Myyntitulot	50 536	-4 244	46 291	48 830	-2 539
Maksutulot	67 992	-95	67 897	94 699	-26 802
Tuet ja avustukset	41 311	281	41 592	40 810	782
Muut tulot	168 533	-166	168 367	178 034	-9 667
Tulot yhteensä	328 373	-4 225	324 148	362 373	-38 226
Valmistus omaan käyttöön	103 602	0	103 602	109 842	-6 240
Henkilöstömenot	-463 319	2 825	-460 495	-442 376	-18 118
Palvelujen ostot	-700 912	-11 539	-712 451	-721 032	8 581
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-45 822	-189	-46 011	-46 761	750
Avustukset	-116 672	-6 263	-122 934	-119 905	-3 030
Muut menot	-159 513	76	-159 437	-161 557	2 120
Menot yhteensä	-1 486 237	-15 091	-1 501 328	-1 491 631	-9 697
Toimintakate	-1 054 262	-19 316	-1 073 578	-1 019 416	-54 162
Verotulot	948 000	0	948 000	934 027	13 973
Valtionosuudet	146 000	0	146 000	150 502	-4 502
Korkotulot muilta	14 600	0	14 600	14 647	-47
Korkotulot liikelaitoksilta	170	0	170	170	0
Muut rahoitustulot muilta	14 223	0	14 223	21 052	-6 829
Korvaus peruspääomasta lii- kelaitoksilta	71	0	71	71	0
Korkomenot	-17 900	0	-17 900	-5 861	-12 039
Muut rahoitusmenot	-645	0	-645	-350	-296
Rahoitustulot ja -menot	10 518	0	10 518	29 729	-19 210
Vuosikate	50 256	-19 316	30 940	94 842	-63 901
Poistot ja arvonalentumiset	-86 751	0	-86 751	-96 233	9 483
Satunnaiset tulot ja menot	0	0	0	1 000	-1 000
Tilikauden tulos	-36 495	-19 316	-55 811	-392	-55 419
Varausten ja rahastojen muutos	489	0	489	286	204
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-36 006	-19 316	-55 321	-106	-55 215

Tuloslaskelman toteutuminen, mukana liikelaitokset

1 000 €	Kaupunki + rahastot TP 2015	Liikelaitokset TP 2015	Yhteensä TP 2015
Myyntitulot	48 830	58 353	107 183
Maksutulot	94 699	6 283	100 982
Tuet ja avustukset	40 810	1 782	42 592
Muut tulot	178 034	187	178 221
Tulot yhteensä	362 373	66 605	428 978
Valmistus omaan käyttöön	109 842	0	109 842
Henkilöstömenot	-442 376	-43 801	-486 177
Palvelujen ostot	-721 032	-9 626	-730 657
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-46 761	-2 726	-49 487
Avustukset	-119 905	-6	-119 911
Muut menot	-161 557	-6 629	-168 186
Menot yhteensä	-1 491 631	-62 787	-1 554 418
Toimintakate	-1 019 416	3 818	-1 015 599
Verotulot	934 027	0	934 027
Valtionosuudet	150 502	0	150 502
Korkotulot muilta	14 647	0	14 647
Korkotulot liikelaitoksilta	170	0	170
Muut rahoitustulot muilta	21 052	18	21 070
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	71	0	71
Korkomenot	-5 861	-170	-6 031
Muut rahoitusmenot	-350	-72	-422
Rahoitustulot ja -menot	29 729	-224	29 504
Vuosikate	94 842	3 593	98 435
Poistot ja arvonalentumiset	-96 233	-1 851	-98 084
Satunnaiset tulot ja menot	1 000	0	1 000
Tilikauden tulos	-392	1 742	1 351
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	-893	-893
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	-81	-81
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	286	0	286
Varausten ja rahastojen muutos	286	-974	-688
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-106	768	662

Tuloslaskelma

Toimintatuotot

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut toimintatuotot olivat 429 milj. euroa, joka on 39,4 milj. euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa 2015. Toimintatuottoihin sisältyy talousarviossa 9,0 milj. euroa ja toteumassa 6,4 milj. euroa ns. läpilaskutettavaa rakentamispalvelujen myyntiä HSY:lle Toimintatuottojen toteumaprosentti muutettuun talousarvioon nähden oli 110 prosenttia. Toimintatuotot ylittyivät vilkkaasta kaavoituksesta ja rakentamisesta johtuen mm. maanmyyntivoitoissa 4,5 milj. euroa, maankäyttö ja sopimuskorvauksissa 24,5 milj. euroa, ja sivistystoimen erityisvaltionosuuksista ja ulkopuolista rahoitusta saavista projekteista johtuen.

Toimintakulut

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut toimintakulut ilman valmistusta omaan käyttöön olivat 1 444 milj. euroa, joka on 16,6 milj. euroa alle muutetun talousarvion. Toimintakulut sisältävät 6,4 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia.

Toimintakulujen alitus johtui mm. toimeentulotuentarpeen ennakoitua pienemmästä kasvusta, liikuntapalvelujen avustuseriaatteen muutoksesta, varhaiskasvatuksen kesäajan säästöistä henkilöstömenoissa sekä kaupungin kiinteistö- ja ruokahuoltoa hoitavan Vantin hintojen alennuksesta. Toimintakulut ilman valmistusta omaan käyttöön toteumaprosentti muutettuun talousarvioon nähden oli 99 prosenttia.

Toimintakate

Tilinpäätöksessä 2015 kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlaskettu toimintakate on -1 015,6 milj. euroa. Toimintakate kasvoi edellisvuoteen nähden vain 9,1 milj. euroa ja 0,9 prosenttia.

Verotulot ja valtionosuudet

Kaupunki sai verotuloja yhteensä 934 milj. euroa vuonna 2015. Verotulot kasvoivat edellisvuoteen nähden 10,6 milj. euroa eli 1,1 prosenttia. Verotulot alittivat talousarvion 14 milj. eurolla. Verotulojen talousarvion toteumaprosentiksi muodostui 99 prosenttia. Vuoden 2015 verotuloista 786,2 milj. euroa tuli kunnallisverosta, 75,6 milj. euroa yhteisöverosta ja 72,1 milj. euroa kiinteistöverosta.

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia vuonna 2015 yhteensä 150,5 milj. euroa, joka on 7,3 prosenttia edellisvuotta enemmän. Talousarvion 2015 valtionosuusarvio, 146 milj. euroa, ylittyi 4,5 milj. eurolla ja toteumaprosentti oli 103.

Rahoitustuotot ja -kulut

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut rahoitustuotot ja -kulut olivat 29,5 milj. euroa, toteuma ylitti 19,3 milj. eurolla talousarvion 2015. Talousarvion ja toteuman välinen ero johtuu Vantaan Energia Oy:n 5,5 milj. eurolla talousarvion ylittäneistä osinkotuotoista sekä edelleen alhaisena pysyneestä korotasosta. Korkomenot toteutuivat 5,9 milj. euron tasolla ja alittivat varovaisuuden periaatteella laaditun talousarvion 12 milj. eurolla.

Vuosikate

Vuosikate saadaan lisäämällä toimintakatteeseen verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut. Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen vuosikate tilinpäätöksessä 2015 oli 98,4 milj. euroa, joka on 65,7 milj. euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa 2015. Vuosikate kasvoi 23 prosenttia vuoden 2014 vuosikatteen nähden.

Poistot

Poistoja toteutui vuonna 2015 93,4 milj. euroa, joka oli 106 prosenttia budjetoidusta ja 4,9 milj. euroa enemmän talousarvioon nähden. Poistot kasvoivat pääasiassa Kehäradan valmistumisesta ja käyttöönotosta johtuen. Kehäradan poistot ylittivät talousarviossa oletetun, sillä rataa kuului myös erittäin lyhyen poistoajan käyttöomaisuusluokkia. Muiden pitkävaikutteisten menojen poistot kasvoivat 8 milj. eurolla, kiinteiden rakenteiden 4 milj. eurolla ja rakennusten 4 milj. eurolla vuoteen 2014 nähden. Poistoja lisäsi myös tehdyt rakennusten purkamiset.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulokseksi vuonna 2015 kaupunki, liikelaitokset ja rahastot yhdistäen muodostui 6,1 milj. euroa. Vuoden 2014 tulos oli 2,1 milj. euroa. Vuoden 2015 talousarviota ja ennustetta parempi tulos johtuu pääasiassa kaavoitukseen ja rakentamiseen liittyvien maanmyynti- ja maankäyttö- ja sopimuskorvausten ennakoitua suuremmasta kasvusta sekä hieman ennakoitua pienemmästä menokasvusta.

2.2.3 Investointien toteutuminen

91 1 Uudisrakennukset

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	4 431	-4 431
Menot	-17 500	2 000	-15 500	-14 768	-732
Netto	-17 500	2 000	-15 500	-10 337	-5 163

Tilakeskus hankki tehtävänsä mukaisesti yhteistyössä asiakkaidensa ja yhteistyökumppaneidensa kanssa toimitiloja palvelutuotannon tarpeisiin toteuttaen lautakuntansa hyväksymää uudisrakentamisen työohjelmaa.

Vuonna 2015 määrärahalla toteutettiin seuraavat väliaikaiset uudisrakennukset vuokratilahankkeina: kuljettajien taukotila Kivistön asemalle sekä koulujen peruskorjausten väistötiloiksi paviljonkikoulu Pähkinärinteen koulun pihalle ja Kivistöön väliaikainen päiväkotipaviljonki helpottamaan päivähoitopaikkojen vajea alueella.

Konserniyhtiöiden hankkeista valmistuivat VAV:n toimesta Myyrmäen alueella vammaisten asumispalveluyksikön Lehtikallio -hanke (VAV) ja toinen vammaispalveluasuntohanke osoitteessa Hämeenkylläntie 27 sekä Korson alueella pitkäaikaisasunnottomille peruskorjatut asuntokohteet osoitteissa Näätäkuja 4 ja Pyykuja 1. VTK vuokrasi toimitilaa ja rahoitti Koivukylässä omistamassaan kiinteistössä tehdyt muutostyöt pesulapalvelutiloiksi ja ruoka-aputoiminnan varastotiloiksi. Lisäksi Kivistöön valmistuneesta Rubiiniparkista vuokrattiin asukastiloja.

Konserniyhtiöiden ulkopuolelta tehtiin seuraavia tilavuokrajärjestelyjä. Kivistöön 2018 valmistuvasta kauppakeskuksesta vuokrattavien kirjasto- ja nuorisotilojen sekä sosiaali- ja terveysasematilojen osalta saatiin valmiiksi hankesuunnitelmat sekä esivuokrasopimukset. Aviapolis -aseman läheisyydestä vuokrattiin linja-autokuljettajien taukotila. Myyrmäessä Korutie 3:ssa toimineelle A-klinikalle päädyttiin vuokraamaan korvaavat toimitilat Myyrmäestä ja Vantaan päihdevieroitusyksikölle löytyi vuokratilat Helsingistä. Tikkurilan vapaaehtoistalo Violan korvaavien toimitilojen osalta tehtiin uusi vuokrasopimus osoitteessa Leinikkitie 22. Vammaisten toimintakeskukselle vuokrattiin toimitiloja Aviapoliksesta Väinö Tannerintie 3:sta sekä 2016 helmikuusta alkaen Korsosta osoitteesta Tavitie 1.

Vuoden lopulla määrärahalla toteutettavista hankkeista rakennusvaiheessa olivat 2016 valmistuvat:

- Aurinkokivi – hankkeen ensimmäinen vaihe
- Itä-Hakkilan uudet päiväkotitilat
- Simonkallion päiväkoti
- Petikon tukikohdan huoltorakennus
- Lisäksi käynnissä oli VTK:n ja Kuntekin rahoittaman Hakunilan harjoitusjalkapallohallihankkeen rakennustyöt

Uudisrakennushankkeista 2015 suunnitteluvaiheessa oli Vaaranpuiston päiväkoti.

Tarveselvitys ja hankesuunnitteluvaiheessa oli seuraavia uudiskohteita:

- Kuuselan perhekuntoutuskeskus
- Martinlaakson päiväkoti
- Myyrmäen ja Kartanonkosken urheilupuistojen huoltorakennukset
- Katrinebergin maatilana konehalli ja katos
- Voimalatien tukikohdan puuntyöstötila ja katos
- Lisäksi konserniyhtiö VAV:n hankkeiden osalta tilakeskuksessa valmisteltiin Myyrmäen palvelukeskuksen hankesuunnitelma.

Tilakeskus tekee toimialojen palvelu- ja toimitilatarpeisiin liittyviä esiselvityksiä yhdessä kaupunkisuunnittelun ja toimialojen kanssa. 2015 valmistuivat konsulttitoimeksiantona tehdyt Länsi-Vantaan kouluverkkoselvitys, Korson alueen kouluverkkoselvitys sekä Korson ja Koivukylän alueiden päiväkotikiinteistöjä koskeva selvitys. Tikkurilan alueella tilakeskuksen työnä valmistuivat Tikkurilan terveys- ja sosiaaliaseman peruskorjaukseen ja mahdolliseen laajentumiseen liittyvä esiselvitys sekä Tikkurilan alueen toimistotiloja koskeva esiselvitys.

Uudisrakennushankeryhmän määrärahaa jäi käyttämättä noin 4,7 prosenttia. Alitus 0,7 milj. euroa johtuu pääosin Simonkallion päiväkotihankkeen urakoiden maksuerien ja Vaaranpuiston päiväkotihankkeen suunnittelun maksuerien laskutusviiveistä.

91 2 Peruskorjaukset

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	746	-746
Menot	-20 062	-1 438	-21 500	-21 282	-218
Netto	-20 062	-1 438	-21 500	-20 536	-964

Tilakeskus vastasi tehtävänsä mukaisesti omistuksessaan olevien rakennusten ja niiden pihojen peruskorjauksista toteuttaen lautakuntansa 9.12.2014 hyväksymää peruskorjausohjelmaa.

Merkittävimpiä vuoden 2015 aikana valmistuneita korjaus- ja muutostöitä olivat:

- Hakunilanrinteen koulun salirakennuksen korjausten 1. vaihe
- Päiväkotien osittaiset peruskorjaukset: Autioniityn, Hämeenkyllän, Lehdokin, Näätäpuiston, Ristipuron ja Vantaanlaakson päiväkodeissa. Kesäkaudella tehtiin myös Kurjenpolven päiväkodissa mittavia korjaustöitä.
- Myyrmäkitalon muutos- ja korjaustyöt
- Myyrmäen urheilutalon korjaustyöt
- Martinlaakson ja Myyrmäen asemien korjaustyöt
- Martinus -salin perusparannus- ja korjaustyöt.

Vesikatto- ja julkisivukorjauksista valmistuivat:

- Jokiniemen koulun vesikattokorjausten ensimmäinen vaihe
- Koivukylän koulun ja päiväkodin katosrakenteiden korjaustyöt
- Sotungin koululla ikkunakorjaukset
- Varia Tennistien ikkunakorjaukset
- Simonmetsän päiväkodin vesikattokorjaus
- Riihipellon päiväkodin vesikattokorjaukset
- Håkansbölen kartanon julkisivun maalaustyöt
- Korson urheilupuiston huoltorakennuksen korjaustyöt
- 4T-tallin kattorakenteiden korjaustyöt Hakunilassa.

Keittiökorjauksia tehtiin seuraavissa kohteissa:

- Simonmetsän päiväkodissa
- Katriinan sairaalassa
- Jokivarren, Peltolan ja Simonkylän koulut

Piha-alueiden peruskorjauksista valmistuivat Lehdokin ja Pähkinäsärkijän päiväkodin pihakorjaukset.

Peruskorjausmäärärahoihin sisältyviä sisäilmakorjauksia tehtiin noin 4,2 milj. euron arvosta. Lisäksi sisäilmakorjauksia tehtiin VO -hankeryhmässä. Tilakeskuksen energiasäästöhankeet ja elohopealamppuja korvaavan valaistuksen uusimishankkeet jatkuivat 2015.

Vuoden 2015 lopussa suurempia rakennusvaiheissa olevia hankkeita olivat:

- Korson vanhustenkeskuksen peruskorjaus- ja muutostyö
- Hämeenkyllän koulun pihakorjaukset
- Kaivokselan päiväkodin korjaustyöt
- Sandkullan Navethalian korjaus- ja muutostyöt

Suunnitteluvaiheessa 2015 merkittävimpiä peruskorjaushankkeita olivat Katriinan sairaalan B-osan peruskorjaus- ja potilasarkistomuutostyöt sekä Pähkinärinteen koulun peruskorjaus.

Peruskorjausten osalta tarveselvityksiä ja hankesuunnittelua 2015 tehtiin mm. seuraavissa kohteissa: Simonkodin peruskorjaus, Rajatorpan vanhan koulun ja pääkoulurakennuksen korjaustyöt, Husaaritien neuvolan muutostyöt päiväkodiksi, kahdeksan päiväkodin osittaiset peruskorjaustyöt ja Vantaankosken paloaseman peruskorjaustyöt.

Seuraavia korjaushankkeita ei aloitettu 2015: Muutostöitä Tikkurilan kirjastotalo mediakeskuksessa, Yrttitien päiväkodin korjaukset, Metsälinnun päiväkodin korjaukset, Tikkurilan tukikohdan muutostyöt, Spanskis asuinrakennuksen korjaustyöt. Näiden tilalla vuoden varrella toteutettiin alkuperäiseen työohjelmaan sisällytettömiä uusia kiireisiä hankkeita kuten: Myyrmäkitalon yhteispisteen muutostyöt, Tikkurilan neuvolan poistumistieportaan rakentaminen, Kivimäen koulun saliosan IV-koneen uusiminen, Viertolan koulun purunpoistolaitteet ja kolmen päiväkodin aitakorjaukset.

Peruskorjausten hankeryhmän määräraha alittui yhdellä prosentilla eli noin 0,2 milj. euroa.

91 3 Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-1 220	-480	-1 700	-1 669	-31
Netto	-1 220	-480	-1 700	-1 669	-31

Tilakeskus vastasi tehtävänsä mukaisesti muutoksista ja korjauksista hallinnassaan olevista vuokra- ja osaketiloihin toteuttaen lautakuntansa 9.12.2014 hyväksymää työohjelmaa.

Merkittävimpiä 2015 valmistuneita määrärahalla toteutettuja hankkeita olivat:

- Hakunilan terveysaseman korjaustyöt
- Myyrmäen A-klinikan uusissa vuokratiloissa tehty muutostyöt
- Myyrmäen terveysaseman korjaustyöt
- Lumon lukion talotekniset korjaustyöt
- Håkansbölen ja Variston päiväkotien korjaustyöt
- Eppilän ja Karhunpesän päiväkotien piha-alueiden korjaustyöt.

VTK:n rahoituksella tehtiin muutos- ja korjaustöitä Lumossa ja Varia Rälssitien kiinteistöissä. Sisäilmakorjauksia tehtiin noin 0,6 milj. euron arvosta.

Tarveselvitysvaiheessa vuoden 2015 aikana oli Länsimäen Kirjaston ja nuorisotilojen muutos- ja korjaustyöt.

Vuokra- ja osaketilojen muutos- ja korjaustöissä määräraha käytettiin täysimääräisesti.

92 Aineeton omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	270	-270
Menot	-8 500	200	-8 300	-7 277	-1 023
Netto	-8 500	200	-8 300	-7 007	-1 293

Vuonna 2015 tietohallinnon palvelukeskuksen aineettoman omaisuuden menot kohdistuivat koko kaupungin yhteisten hallinnon, toimialojen tietojärjestelmähankkeiden toteuttamiseen sekä sähköisten palveluiden hankkeiden toteuttamiseen.

Merkittävimpiä hankkeita olivat:

- Sähköisten palveluiden ketterän kehittämisen ekosysteemin luominen sekä sähköisten palveluiden asiointialustan käyttöönotto
- Perustietotekniikan transformaatioprojekti Fujitsulta CGI:lle
- Perustietoturvasot projekti
- Tiedolla johtamisen projekti, käyttöönotto 2016
- Tietoliikenneverkon kehittäminen Wlan-verkon osalta
- Kiinteistön hallinnan digitalisointi, jatkuu vielä 2016–2018
- Palveluseteli-järjestelmän käyttöönotto
- Kotihoidon mobiilisovellus

- Mobiiliavain ja sähkölukot kotihoitoon
- Toimeentulotukijärjestelmän jatkokehitys
- Perhepäivähoidon mobiilisovellus
- Maankäytön-, rakentamisen ja ympäristö toimialan suunnittelujärjestelmä

Määrärahamuutosten jälkeen tietohallinnon aineettoman omaisuuden budjetti oli 6,8 milj. euroa. Tästä toteutui 6,6 milj. euroa (toteuma 96 %). Lisäksi määrärahoihin sisältyneen Apotti-hankkeen budjetti oli 1,5 milj. euroa, josta toteuma oli 617 000 euroa.

93 Julkinen käyttöomaisuus

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 558	0	1 558	4 108	-2 550
Menot	-60 570	-6 730	-67 300	-65 488	-1 812
Kunnallistekniset työt	-42 700	-4 600	-47 300	-43 194	-4 106
Liikennealueet	-25 250	0	-25 250	-24 051	-1 199
Urheilualueet	-2 620	0	-2 620	-2 571	-49
Virkistysalueet	-380	0	-380	-282	-98
Ympäristörakentami- nen	-5 500	0	-5 500	-5 880	380
Yhteishankkeet	-8 950	-4 600	-13 550	-10 408	-3 142
Kehärata	-17 870	-2 130	-20 000	-22 294	2 294
Netto	-96 250	-4 400	-100 650	-95 981	-4 669

Liikennealueiden, urheilualueiden, virkistysalueiden, ympäristörakentamisen ja yhteishankkeiden investointeihin oli vuoden 2015 budjetissa varattu 42,7 milj. euroa ja Kehärataan 17,9 milj. euroa eli yhteensä 60,6 milj. euroa. Alkuvuodesta Kehäradan kustannuspaikalta siirrettiin 6,8 milj. euroa Tikkurilan linja-autotermiinalin osakkeisiin, jolloin Kehäradan talousarvio aleni 11,1 milj. euroon ja julkinen käyttöomaisuus kokonaisuudessaan 53,8 milj. euroon.

Julkisen käyttöomaisuuden toteuma kokonaisuudessaan ylitti alkuperäisen budjetin yhteensä noin 4,9 milj. eurolla. Investointimäärärahojen ylityksen ollessa näköpiirissä kuntatekniikan keskus haki loppuvuodesta 2015 yhteensä 13,5 milj. euron määrärahamuutosta yhteishankkeiden ja Kehäradan kustannuspaikoille. Määrärahamuutosten ja Tikkurilan linja-autotermiinalin osakesiirron jälkeen julkisen käyttöomaisuuden talousarvioksi muodostui yhteensä 67,3 milj. euroa, jonka lopulliset julkisen käyttöomaisuuden kustannukset alittivat yhteensä 1,8 milj. eurolla.

Vuoden 2015 budjetissa arvioitiin kaupungin osuuden Kehäradan kustannuksista olevan 17,9 milj. euroa. Projekti laati loppuvuodesta kustannusennusteen vuodelle 2015, jonka mukaan kaupungin osuuden toteutuskustannuksista arvioitiin nousevan noin 20,0 milj. euroon. Em. kustannusnousuun varauduttiin hakemalla hankkeelle kaupunginvaltuustolta 8,9 milj. euron lisärahoitusta. Kehäradan vuoden 2015 lopullinen toteuma oli 22,3 milj. eli vielä 2,3 milj. euroa loppuvuoden arviota suurempi. Lopulliseen kustannustoteumaan vaikutti merkittävästi Lentoaseman urakan viivästymisen vaikutus muiden tunneliosuuden läpimenevien LVIS-urakoiden kustannuksiin sekä Lentoaseman ja Ruskeasannan asemien heikosta kalliolaadusta johtuvien luji-
tustöiden ja vesivuotojen hallintatöiden lisääntyminen.

Kehäradan liikenne käynnistettiin suunnitellusti 1.7.2015 ennen Asuntomessujen avautumista ja Lentoaseman asema otettiin käyttöön 10.7.2015. Lentoaseman asema valmistuu koko laajuudessaan vuoden 2016 alussa. Liikennealueiden ja yhteishankkeiden (931+935) rakentamiseen määrärahoja oli talousarviossa varattu alun perin 34,2 milj. euroa ja niitä käytettiin noin 34,5 milj. euroa. Loppuvuodesta arvioitiin yhteishankkeiden kus-

tannusten nousevan mm. Kehä III:n arvioitua nopeamman valmistumisen vuoksi noin 13,6 milj. euroon. Em. kustannusnousuun varauduttiin hakemalla hankkeelle lisärahoitusta kaupunginvaltuustolta yhteensä 4,5 milj. euroa. Em. määrärahakorotuksen jälkeen liikennealueiden ja yhteishankkeiden talousarvio oli yhteensä 38,8 milj. euroa ja siten toteutuneet kustannukset alittivat talousarvion yhteensä 4,3 milj. eurolla. Helsingin kaupungin kanssa yhteishankkeena toteutettavan Valimotien ja Tapaninkyläntien liittymän rakennustyöt käynnistyvät vasta keväällä 2016, joten hankkeelle ei ehtinyt kertyä investointikustannuksia vuonna 2015.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle (HSY) tehtiin erilaisia laskutettavia vesihuollon investointitöitä lisäksi yhteensä noin 6,1 milj. eurolla.

Urheilu- ja virkistysalueiden (932+933) rakentamiseen oli varattu yhteensä 3,0 milj. euroa ja toteuma oli 2,9 milj. euroa. Urheilualueita rakennettiin hyväksytyjen työohjelmien mukaisesti ja virkistysalueita vähemmän kuin työohjelmassa. Jäädystyskonttien rakentamishanke (arvo 0,4 milj. euroa) viivästyi ja siirrettiin vuodelle 2016. Määräraha käytettiin muihin työohjelmakohteisiin.

Ympäristörakentamiseen (934) oli varattu talousarviossa 5,5 milj. euroa ja määrärahoja käytettiin hyväksytyjen työohjelmien mukaisesti noin 5,9 milj. euroa.

Avustukset

Valtionapupäätöksiin perustuvista ARA-hankkeista laskutettiin yhteensä noin 0,9 milj. euroa. Urheilualueisiin ja ympäristörakentamiseen saatiin valtionapua yhteensä noin 0,4 milj. euroa ja Kehärataan EU-tukea noin 2,8 milj. euroa.

94 Irtain omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-5 565	-200	-5 765	-4 963	-802
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala	-360	-200	-560	-487	-73
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	-1 453	0	-1 453	-1 029	-424
Sivistystoimen toimiala	-2 292	0	-2 292	-2 173	-119
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala	-1 460	0	-1 460	-1 274	-186
Netto	-5 565	-200	-5 765	-4 963	-802

Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala

Konserni- ja asukaspalveluiden irtaimen omaisuuden alkuperäinen talousarvio oli 360 000 euroa, jota kaupunginvaltuuston päätöksellä 14.12.2015 korotettiin 560 000 euroon sosiaali- ja terveystoimen hallinnon langattoman verkon kehittämistä varten. Määrärahan korotus katettiin alentamalla vastaava summa (200 000 euroa) aineettomien investointien määrärahasta.

Määrärahamuutoksen jälkeen tietohallinnon irtaimen budjetti oli 250 000 euroa, joka toteutui täysimääräisesti. Tällä summalla hankittiin mm. langattoman verkon tukiasemia, ylioppilaskirjoitusten tietokoneita sekä kuittitulosimia. Ostoyksikön irtainhankintoihin oli budjetoitu 80 000. Tästä toteutui noin 9 400 euroa. Tällä summalla hankittiin ateriapalveluiden keittiökalusteita.

Asukaspalveluiden irtaimen hankintoja varten varattu 230 000 euroa toteutui lähes täysimääräisesti. Summal- la kalustettiin Myyrmäen Vantaa-infon tiloja 43 000 eurolla. Reeli-pesulan laitteistoa hankittiin 97 000 eurolla. Yhteinen pöytä -projektiin hankittiin irtaimistoa 20 000 eurolla. Lisäksi hankintoihin sisältyi hallinnon toimitilo- jen sekä kirjaamon kalusteita.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Sosiaali- ja terveystoimen irtaimen omaisuuden investointimenot olivat 1,0 milj. euroa. Käyttö alitti määrä- rahan 0,4 milj. eurolla.

Irtaimen omaisuuden määrärahaa käytettiin investointiohjelman mukaisesti uudisrakennushankkeiden käyt- töomaisuushankintoihin, toimitilojen kalustamiseen uudisrakentamisen, perusparannuksen tai uuden toimin- nan aloittamisen yhteydessä sekä terveydenhuollon välttämättömien kojeiden ja laitteiden hankintaan.

Merkittävimmät kohteet vuonna 2015 olivat vanhusten hoiva-asumisen toimitilat sekä terveydenhuollon ko- neet ja laitteet, joihin käytetty määräraha oli yhteensä noin 0,7 milj. euroa.

Sivistystoimen toimiala

Vuonna 2015 rakenteilla ovat Aurinkokiven palvelukeskus ja Itä-Hakkilan päiväkotit. Lehtikuusen koulun liikun- tasalin peruskorjaus valmistui.

Irtaimesta omaisuudesta käytettiin perusopetuksessa Askiston, Helsingin skolan kalustamiseen, Ilolan koulun perusparannuksen ja lisärakennuksen kalustamiseen sekä lisäluokkien kalustukseen. Varhaiskasvatuksessa irt- taimen omaisuuden määrärahaa käytettiin Autioniityn, Hämeenkylässä, Näättäpuiston, Rekolanmäen, Ristipu- ron, Vantaanlaakson, Variston, Latupuiston peruskorjattujen päiväkotien kalustamiseen sekä Kanniston pavil- jongin ja Länsimäen uuden avoimen päiväkodin kalustamiseen. Kirjastossa, ammatillisessa koulutuksessa, ai- kuisopistossa, kulttuuripalveluissa, liikuntapalveluissa ja nuorisopalveluissa tehtiin myös kalustohankintoja.

Irtaimen omaisuuden määrärahasta (2,3 milj. euroa) toteutui 95 prosenttia eli 2,2 milj. euroa.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Irtaimen omaisuuden määräraha alittui noin 0,2 milj. eurolla. Irtaimistohankintaohjelma toteutui pääosin suunnitelman mukaisesti.

95 Kiinteä omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	3 500	0	3 500	2 316	1 184
Menot	-11 900	-8 500	-20 400	-22 522	2 122
Kiinteän omaisuuden os- to	-8 500	-7 000	-15 500	-17 955	2 455
Maa-alueiden kunnostus	-3 400	-1 500	-4 900	-4 567	-333
Myytävän ja vuokr. tonttimaan kunnostus	-2 900	-1 500	-4 400	-4 137	-263
Kgin pysyvään om. jää- vien maa-al. kunnostus	-500	0	-500	-430	-70
Netto	-8 400	-8 500	-16 900	-20 206	3 306

Kiinteän omaisuuden osto

Maapoliittiset linjaukset on hyväksytty valtuustossa 17.12.2012, ja niihin liittyvät täytäntöönpano-ohjeet tontinluovutuksiin ja maanhankintaan hallituksessa 17.6.2013.

Kiinteän omaisuuden ostoon oli vuoden 2015 talousarviossa varattu 8,5 milj. euroa, johon tehtiin 7 milj. euroa määrärahakorotusta. Määrärahan korotuksesta huolimatta budjetti ylittyi 2,5 milj. euroa ennakoimattomasta Koy Erikasin tontin luovutuksesta johtuen. Tuloja saatiin 2,3 milj. euroa (TA 3,5 milj. euroa).

Maa-alueiden kunnostus

Maankäytön toimialan investointiosan lukuun 95 2, maa-alueiden kunnostus oli vuoden 2015 budjetissa varattu yhteensä 3,4 milj. euroa. Investointimäärärahojen ylityksen ollessa näköpiirissä kuntatekniikan keskus haki kaupunginvaltuustolta loppuvuodesta 2015 1,5 milj. euron määrärahamuutosta, jolloin määrärahaksi muodostui 4,9 milj. euroa. Maa-alueiden toteutuneet kunnostusmenot olivat vuonna 2015 yhteensä noin 4,6 milj. euroa, jolloin investointimäärärahan alitusta muodostui yhteensä noin 0,3 milj. euroa korotettuun määrärahan nähden.

Vuonna 2015 suurimmat työpaikkatonttien esirakentamiskohteet sijaitsivat Vehkalan itäosassa sekä Tuupakka 9 asemakaava-alueella. Vehkalan esirakentamisurakan kustannukset olivat noin 2,8 milj. euroa ja Tuupakan urakan esirakentamisen kustannukset noin 1,2 milj. euroa. Talousarviota laadittaessa em. urakoiden oli oletettu valmistuvan vasta vuonna 2016, mutta infrarakentamiselle suotuisten sääolosuhteiden ansiosta molemmat urakat valmistuivat ennakoitua ripeämmin jo vuoden 2015 aikana, jolloin kustannuksetkin kohdistuivat kokonaisuudessaan vuodelle 2015. Lisäksi urakoiden kokonaishinnat muodostuivat arvioitua korkeammiksi mm. louhintamäärien kasvamisen vuoksi.

Pilaantuneiden maa-alueiden puhdistamisen kulut olivat budjetoidun mukaiset, noin 0,4 milj. euroa.

97 Osakkeet ja osuudet

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	3 298	-3 298
Menot	-1 000	-7 200	-8 200	-8 163	-37
Osakkeet	-1 000	-7 200	-8 200	-8 163	-37
Elinkeinoelämän edistämishankkeet	-1 000	0	-1 000	-1 000	0
Apotti Oy	0	-100	-100	-78	-22
Kiint. Oy Tikkurilan Linja-autoasema	0	-6 800	-6 800	-6 800	0
Kiint. Oy Vantaan Ahven	0	-300	-300	-285	-15
Netto	-1 000	-7 200	-8 200	-4 865	-3 335

Osakkeiden ja osuuksien myyntiin ei ollut määrärahavarausta vuodelle 2015, mutta myyntituottoja toteutui kuitenkin 3,3 milj. euroa. Vuoden 2015 aikana purettiin EVTEK kuntayhtymä, josta aiheutui 3,2 milj. euron kirjaus, lisäksi myytiin Vantaan Innovaatioinstituutti VTK Kiinteistöt Oy:lle ja Helsingin seudun asioimistulkikeskuksen osakkeita Helsingin ja Espoon kaupungeille sekä HUS kuntayhtymälle. Lisäksi tilakeskus myi muutamia asunto-osakkeita.

Osakkeiden ja osuuksien ostoihin oli talousarviossa 2015 varattu määrärahamuutosten- ja siirtojen jälkeen 8,2 milj. euroa, joka toteutui täysimääräisesti. Määrärahalla ostettiin Dixin bussiterminaalin kiinteistöosakeyhtiön osakkeet 6,8 milj. eurolla, merkittiin 1 000 Hyvinvointikeskus Vivamus Oy:n uutta osaketta maksamalla osake-

annissa liikkeeseen lasketut osakkeet Vantaan asioimistulkikeskuksen liiketoiminnan 1 milj. euron arvolla sekä merkittiin Oy Apotti Ab:n osakkeita 13 000 eurolla ja sijoitettiin 65 000 euroa Apotti yhtiön sijoitetun vapaan pääoman rahastoon. Lisäksi ostettiin loput Kiinteistö Oy Vantaan Ahven -nimisen yhtiön osakekannasta Kummila Oy:n konkurssipesältä 279 840 eurolla.

2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen (ilman liikelaitoksia)

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys / alitus
Toiminnan rahavirta	14 814	-19 316	-4 502	58 639	-63 141
Vuosikate	50 256	-19 316	30 940	94 842	-63 901
Satunnaiset erät	0	0	0	1 000	-1 000
Tulorahoituksen korjauserät	-35 442	0	-35 442	-37 202	1 760
Investointien rahavirta	-90 116	-22 548	-112 664	-96 600	-16 064
Investointimenot	-130 617	-22 548	-153 165	-150 445	-2 720
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 558	0	1 558	5 617	-4 059
Käyttöomaisuuden myyntitulot	38 942	0	38 942	48 228	-9 286
Toiminnan ja investointien rahavirta	-75 303	-41 864	-117 166	-37 961	-79 206
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-2 560	0	-2 560	-621	-1 939
Antolainasaamisten lisäykset	-3 100	0	-3 100	-2 977	-123
Antolainasaamisten vähennykset	540	0	540	2 356	-1 816
Lainakannan muutokset	89 000	0	89 000	22 089	66 911
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	175 000	0	175 000	152 000	23 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-86 000	0	-86 000	-136 864	50 864
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	6 953	-6 953
Oman pääoman muutokset	0	0	0	10 045	-10 045
Oman pääoman muutos	0	0	0	9 759	-9 759
Rahastojen muutos (tuloksesta)	0	0	0	286	-286
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-11 103	0	-11 103	-20 706	9 603
Rahoituksen rahavirta	75 337	0	75 337	10 807	64 530
Rahavarojen muutos	34	-41 864	-41 829	-27 154	-14 676
Nettolainanotto	89 000	0	89 000	22 089	66 911

2.2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

milj. euroa	Määräraha						Tuloarvio					
	Sitovuus	Talousarvio	Toteutuma	Yitys/Alitus (ylitys on -merkkinen)	Talousarvio muutokset lisäys + vähennys -	Yitys/Alitus muutosten jälkeen	Talousarvio	Toteutuma	Yitys/Alitus (ylitys on -merkkinen)	Talousarvio muutokset lisäys + vähennys -	Yitys/Alitus muutosten jälkeen	
KÄYTTÖTALOUSOSA												
10 Yleishallinto	B	28,3	26,1	2,2	-0,9	1,2	2,1	2,8	-0,7	0,0	-0,7	
11 Kaupunginjohtajan toimiala	B	19,9	17,8	2,1	0,1	2,1	2,0	2,7	-0,8	0,0	-0,8	
17 Konserni- ja asukaspalv. toimiala	B	45,0	37,5	7,5	-4,0	3,5	9,6	4,7	4,9	-4,7	0,2	
17 10 Työllisyyspalvelut	N	26,3	32,5	-6,3	6,9	0,6	4,5	4,3	0,3	0,6	0,9	
12 Sosiaali- ja terveydenh. toimiala	B	423,4	416,1	7,3	0,2	7,5	68,9	69,3	-0,4	-0,4	-0,8	
12 20 Erikoissairaanhoido	B	212,3	231,3	-19,0	13,0	-6,0	0,0	1,2	-1,2	0,9	-0,3	
13 Sivistystoimen toimiala	B	395,0	392,0	3,0	0,4	3,4	36,6	38,3	-1,7	0,0	-1,7	
13 70 Ammatillinen koulutus	N	34,5	33,8	0,7	0,0	0,7	2,2	2,4	-0,2	0,0	-0,2	
13 80 Aikuisopisto	N	4,9	4,3	0,6	-0,4	0,1	2,8	2,1	0,7	-0,6	0,0	
13 85 Musiikkiopisto	N	4,0	3,9	0,0	0,0	0,0	0,9	1,0	0,0	0,0	0,0	
13 86 Kuvataidekoulu	N	0,9	1,0	-0,1	0,0	-0,1	0,3	0,3	-0,1	0,0	-0,1	
14 0 Kaupunkisuunnittelulautakunta	B	9,6	7,9	1,8	0,0	1,8	37,9	43,7	-5,8	0,0	-5,8	
14 5 Tekninen lautakunta	B	75,8	77,2	-1,5	0,0	-1,5	126,1	127,6	-1,5	0,0	-1,5	
14 51 Joukkoliikenne	B	47,0	43,6	3,4	0,0	3,4	6,9	6,7	0,2	0,0	0,2	
14 50 Kuntatekniikan keskus	N	41,6	42,6	-0,9	0,2	-0,7	17,5	42,8	-25,2	0,0	-25,2	
14 52 Varikko	N	4,8	4,9	0,0	0,0	0,0	5,6	6,2	-0,6	0,0	-0,6	
14 7 Ympäristölautakunta	B	3,6	3,3	0,4	0,0	0,4	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	
14 75 Rakennusvalvonta	N	2,9	3,3	-0,5	0,0	-0,4	3,0	4,7	-1,7	0,0	-1,7	
TULOSLASKELMAOSA												
Verotulot	B						948,0	934,0	14,0	0,0	14,0	
Valtionosuudet	B						146,0	150,5	-4,5	0,0	-4,5	
Korkotuotot liikelaitokselta	B						0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	
Korkotulot	B						14,6	14,6	0,0	0,0	0,0	
Muut rahoitustulot	B						14,2	21,0	-6,8	0,0	-6,8	
Liikelaitoksen peruspääoman tuotto	B						0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	
Korkomenot	B	18,1	6,0	12,0	0,0	12,0						
Muut rahoitusmenot	B	0,7	0,4	0,3	0,0	0,3						
Satunnaiset tulot	B						0,0	1,0	-1,0	0,0	-1,0	
Satunnaiset menot	B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0						
INVESTOINTIOSA												
91 1 Uudisrakennukset	B	17,5	14,8	2,7	-2,0	0,7	0,0	4,4	-4,4	0,0	-4,4	
91 2 Perusparannukset	B	20,1	21,3	-1,2	1,4	0,2	0,0	0,7	-0,7	0,0	-0,7	
91 3 Vuokra- ja os.tilojen muutostyöt	B	1,2	1,7	-0,4	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
92 Aineeton omaisuus	B	8,5	7,3	1,2	-0,2	1,0	0,0	0,3	-0,3	0,0	-0,3	
93 Julkinen käyttöomaisuus	B	42,7	43,2	-0,5	4,6	4,1	1,6	1,3	0,3	0,0	0,3	
93 7 Kehärata	B	17,9	22,3	-4,4	2,1	-2,3	0,0	2,8	-2,8	1,3	-1,5	
94 Irtain omaisuus	B	5,6	5,0	0,6	0,2	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
95 Kiinteä omaisuus	B	11,9	22,5	-10,6	8,5	-2,1	3,5	2,3	1,2	0,0	1,2	
97 Osakkeet ja osuudet	B	1,0	8,2	-7,2	7,2	0,0	0,0	3,3	-3,3	0,0	-3,3	
RAHOITUSOSA												
Nettolainanotto	N	-89,0	-22,1	-66,9	0,0	-66,9						
LIKELAITOKSET												
Vantaan Työterveys liikelaitos	N	6,3	6,6	-0,3	-0,1	-0,4	6,5	7,2	-0,7	-0,2	-0,9	
Keski-Uudenmaan pelastusl. liikelaitos	N	34,7	33,9	0,8	0,2	1,0	36,5	36,8	-0,3	0,0	-0,3	
Suun terveydenhuollon liikelaitos	N	22,3	22,3	0,1	0,0	0,1	22,6	22,6	0,1	0,0	0,1	

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Vantaan kaupungin tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Toimintatuotot		
Myyntituotot	67 699 507,25	66 687 760,66
Maksutuotot	100 054 945,84	78 561 585,75
Tuet ja avustukset	41 953 924,19	42 633 806,72
Muut toimintatuotot	64 681 743,27	61 228 209,27
	<u>274 390 120,55</u>	<u>249 111 362,40</u>
Valmistus omaan käyttöön	109 841 612,31	137 335 091,14
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 371 723 077,40	- 367 010 186,35
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 93 871 808,23	- 93 901 979,33
Muut henkilösivukulut	- 20 582 358,01	- 19 319 751,94
	<u>- 486 177 243,64</u>	<u>- 480 231 917,62</u>
Palvelujen ostot	- 698 004 577,80	- 705 479 455,74
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 49 465 016,59	- 52 330 336,63
Avustukset	- 119 252 794,45	- 110 746 414,67
Muut toimintakulut	- 46 930 722,63	- 44 094 060,43
	<u>- 1 399 830 355,11</u>	<u>- 1 392 882 185,09</u>
Toimintakate	- 1 015 598 622,25	- 1 006 435 731,55
Verot ja valtionosuudet		
Verotulot	934 026 991,87	923 457 631,39
Valtionosuudet	150 502 233,00	140 232 417,00
	<u>1 084 529 224,87</u>	<u>1 063 690 048,39</u>
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	14 646 673,34	14 771 976,46
Muut rahoitustuotot	21 069 678,36	17 273 481,38
Korkokulut	- 5 861 277,56	- 8 887 154,25
Muut rahoituskulut	- 350 781,86	- 507 924,67
	<u>29 504 292,28</u>	<u>22 650 378,92</u>
Vuosikate	98 434 894,90	79 904 695,76
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 93 317 795,31	- 77 832 218,12
Arvonalentumiset	- 4 766 583,07	0,00
	<u>- 98 084 378,38</u>	<u>- 77 832 218,12</u>
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	1 000 000,00	0,00
Tilikauden tulos	1 350 516,52	2 072 477,64
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	- 893 035,62	122 917,11
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	- 80 965,34	1 181 449,35
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	285 612,55	57 286,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	662 128,11	1 071 231,40

3.2 Vantaan kaupungin rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	98 434 894,90	79 904 695,76
Satunnaiset erät	1 000 000,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	- 37 333 742,47	- 36 096 508,82
	62 101 152,43	43 808 186,94
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 152 835 817,78	- 158 971 126,66
Rahoitusosuudet investointeihin	5 767 088,18	5 720 443,90
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	48 374 631,41	41 341 388,86
	- 98 694 098,19	- 111 909 293,90
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 36 592 945,76	- 68 101 106,96
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	- 2 977 198,08	- 9 913 950,26
Antolainasaamisten vähennykset	2 356 389,46	726 253,77
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	152 000 000,00	204 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 136 863 781,68	- 103 848 685,51
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 952 727,99	20 948 106,50
Oman pääoman muutokset	10 045 000,00	2 407 500,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	- 95 451,01	- 48 100,21
Vaihto-omaisuuden muutos	- 10 591 807,63	- 22 175 976,68
Saamisten muutos	- 10 549 220,23	7 457 785,90
Korottomien velkojen muutos	1 777 494,03	8 512 419,60
Rahoituksen rahavirta	12 054 152,85	108 065 353,11
Rahavarojen muutos	- 24 538 792,91	39 964 246,15
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	166 158 993,32	190 697 786,23
Rahavarat 1.1.	190 697 786,23	150 736 540,08
	- 24 538 792,91	39 961 246,15

3.3 Vantaan kaupungin tase

VASTAAVAA	31.12.2015	31.12.2014
Pysyvät vastaavat	1 859 859 806,21	1 819 821 532,81
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	3 422 507,38	5 697 088,91
Muut pitkävaikutteiset menot	90 171 254,77	33 698 776,15
	93 593 762,15	39 395 865,06
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	243 801 347,34	223 298 046,34
Rakennukset	560 485 620,90	461 201 373,79
Kiinteät rakenteet ja laitteet	304 654 385,88	452 356 842,11
Koneet ja kalusto	16 450 917,36	16 887 737,17
Muut aineelliset hyödykkeet	316 783,31	316 783,31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	36 180 718,93	14 813 301,21
	1 161 889 773,72	1 168 874 083,93
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	310 229 691,49	318 025 813,59
Muut lainasaamiset	293 759 602,95	293 211 931,63
Muut saamiset	386 975,90	313 838,60
	604 376 270,34	611 551 583,82
Toimeksiantojen varat	2 138 753,41	2 148 404,77
Valtion toimeksiannot	2 135 061,26	2 147 632,37
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	3 692,15	772,40
Vaihtuvat vastaavat	301 116 768,51	304 514 533,56
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	803 910,64	1 025 417,44
Muu vaihto-omaisuus	38 341 635,31	27 528 320,88
	39 145 545,95	28 553 738,32
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	339 289,04	557 293,26
Muut saamiset	13 720 000,00	5 716 000,00
	14 059 289,04	6 273 293,26
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	28 568 231,65	30 318 048,35
Lainasaamiset	12 313 040,82	16 129 369,72
Muut saamiset	19 660 841,92	21 536 965,59
Siirtosaamiset	21 210 825,81	11 005 332,09
	81 752 940,20	78 989 715,75
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	1 085 745,27	1 085 745,27
Rahat ja pankkisaamiset	165 073 248,05	189 612 040,96
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 163 115 328,13	2 126 484 471,14

VASTATTAVAA	31.12.2015	31.12.2014
Oma pääoma	834 953 646,32	824 532 130,76
Peruspääoma	349 118 131,18	349 118 131,18
Muut omat rahastot	122 974 970,19	121 260 582,74
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	362 198 416,84	353 082 185,44
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	662 128,11	1 071 231,40
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	3 547 450,84	2 573 449,88
Poistoero	1 210 298,15	317 262,53
Vapaaehtoiset varaukset	2 337 152,69	2 256 187,35
Pakolliset varaukset	8 890 607,50	7 416 605,00
Eläkevaraukset	438 300,00	463 600,00
Muut pakolliset varaukset	8 452 307,50	6 953 005,00
Toimeksiantojen pääomat	2 687 937,68	2 793 040,05
Valtion toimeksiannot	2 274 295,27	2 276 666,92
Lahjoitusrahastojen pääomat	413 642,41	516 373,13
Vieras pääoma	1 313 035 685,79	1 289 169 245,45
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	211 566 666,60	217 299 999,92
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	762 418 385,96	751 988 452,75
Lainat julkisyhteisöiltä	6 220 816,01	6 856 939,25
	980 205 868,57	976 145 391,92
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	5 733 333,32	5 733 333,32
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	91 570 066,79	80 458 955,68
Lainat julkisyhteisöiltä	516 456,97	551 826,41
Lainat muilta luotonantajilta	62 039 147,97	55 086 419,98
Saadut ennakot	23 784 031,37	16 039 665,49
Ostovelat	63 108 169,58	70 676 564,33
Muut velat	20 465 287,63	20 454 090,29
Siirtovelat	65 613 323,59	64 022 998,03
	332 829 817,22	313 023 853,53
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 163 115 328,13	2 126 484 471,14

3.4 Vantaan kaupungin konsernituloslaskelma

	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Toimintatuotot	1 020 492 904,17	990 707 455,73
Toimintakulut	- 1 862 265 250,34	- 1 833 301 520,60
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	4 279 616,32	3 036 027,84
Toimintakate	- 837 492 729,86	- 839 558 037,03
Verotulot	934 026 991,87	923 457 631,39
Valtionosuudet	156 450 474,68	146 601 348,56
	1 090 477 466,55	1 070 058 979,95
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	11 161 506,81	11 613 282,67
Muut rahoitustuotot	797 810,41	3 141 852,83
Korkokulut	- 27 378 627,22	- 31 709 193,15
Muut rahoituskulut	- 3 317 596,04	- 3 499 119,92
	- 18 736 906,04	- 20 453 177,57
Vuosikate	234 247 830,65	210 047 765,35
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 181 459 095,31	- 156 676 464,79
Omistuksen eliminointierot	- 206 058,33	- 32 310,32
Arvonalentumiset	- 50 758,32	0,00
	- 181 715 911,96	- 156 708 775,11
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	1 221 782,83	0,00
Tilikauden tulos	53 753 701,52	53 338 990,24
Tilinpäätössiirrot	212 131,24	- 16 208,13
Tilikauden verot	- 6 942 185,72	- 9 176 776,79
Laskennalliset verot	- 3 757 767,56	- 3 135 502,69
Vähemmistöosuudet	- 8 622 452,75	- 13 296 260,37
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	34 643 426,73	27 714 242,27

3.5 Vantaan kaupungin konsernirahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	234 247 830,65	210 047 765,35
Satunnaiset erät	1 221 782,83	0,00
Tilikauden verot	- 6 942 185,72	- 9 176 776,79
Tulorahoituksen korjauserät	- 35 208 220,60	- 34 803 398,82
	<u>193 319 207,16</u>	<u>166 067 589,74</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 318 869 009,82	- 471 725 587,88
Rahoitusosuudet investointeihin	6 032 735,78	9 146 368,60
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>106 038 097,54</u>	<u>177 996 477,85</u>
	- 206 798 176,50	- 284 582 741,43
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 13 478 969,34	- 118 515 151,68
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0,00	- 1 284 428,83
Antolainasaamisten vähennys	1 099 604,97	50 654,56
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	347 520 313,89	274 529 799,82
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 229 307 935,92	- 233 707 872,48
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 21 726 273,95	88 227 470,20
Oman pääoman muutokset	- 11 643 197,72	- 11 328 286,85
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	- 98 262,48	- 44 156,80
Vaihto-omaisuuden muutos	- 6 343 216,69	- 23 270 752,07
Saamisten muutos	13 041 743,63	16 174 646,38
Korottomien velkojen muutos	- 110 497 120,68	35 230 959,12
Rahoituksen rahavirta	- 17 954 344,95	144 578 033,06
Rahavarojen muutos	- 31 433 314,29	26 062 881,38
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	188 605 381,05	220 038 695,34
Rahavarat 1.1.	<u>220 038 695,34</u>	<u>193 975 813,96</u>
	- 31 433 314,29	26 062 881,38

3.6 Vantaan kaupungin konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2015	31.12.2014
Pysyvät vastaavat	3 179 678 101,46	3 110 754 183,40
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	8 075 883,00	10 071 590,29
Muut pitkävaikutteiset menot	107 793 336,58	57 478 875,12
Ennakkomaksut	2 710 189,47	1 620 521,99
	<u>118 579 409,05</u>	<u>69 170 987,40</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	346 530 319,26	322 768 455,16
Rakennukset	1 413 948 345,44	1 280 985 878,11
Kiinteät rakenteet ja laitteet	794 370 985,79	928 051 896,53
Koneet ja kalusto	77 731 497,99	73 620 077,64
Muut aineelliset hyödykkeet	9 743 227,71	7 466 558,31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	84 106 099,14	95 591 868,48
	<u>2 726 430 475,33</u>	<u>2 708 484 734,22</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	53 798 104,27	59 813 510,41
Muut osakkeet ja osuudet	82 527 804,44	73 843 002,18
Muut lainasaamiset	196 462 434,47	197 558 761,19
Muut saamiset	1 879 873,90	1 883 188,01
	<u>334 668 217,08</u>	<u>333 098 461,79</u>
Toimeksiantojen varat	3 320 774,44	3 169 382,81
Valtion toimeksiannot	2 383 239,86	2 521 021,33
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	725 201,95	612 495,93
Muut toimeksiantojen varat	212 332,62	35 865,56
Vaihtuvat vastaavat	491 408 492,04	530 494 013,77
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	23 693 609,38	28 381 793,97
Muu vaihto-omaisuus	38 321 734,89	27 505 378,04
Ennakkomaksut	214 910,11	0,00
	<u>62 230 254,38</u>	<u>55 887 172,00</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	16 140 655,96	18 233 541,76
Muut saamiset	57 321 965,09	31 830 280,69
Siirtosaamiset	2 003 538,03	2 368 125,91
	<u>75 466 159,08</u>	<u>52 431 948,36</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	102 446 556,98	111 137 721,01
Lainasaamiset	2 271 966,09	45 095 337,96
Muut saamiset	34 564 831,12	27 174 955,25
Siirtosaamiset	25 823 343,33	17 711 846,38
	<u>165 106 697,53</u>	<u>201 119 860,60</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	1 106 277,30	1 114 136,48
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	484 389,86	2 064 700,79
Muut arvopaperit	8 059 585,44	10 532 455,42
	<u>9 650 252,60</u>	<u>13 711 292,69</u>
Rahat ja pankkisaamiset	178 955 128,45	207 343 740,11
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 674 407 367,94	3 644 417 579,98

VASTATTAVAA	31.12.2015	31.12.2014
Oma pääoma	981 792 685,70	946 801 711,65
Peruspääoma	349 118 131,17	349 118 131,17
Arvonkorotusrahasto	223 768,09	223 768,09
Muut omat rahastot	181 310 347,75	176 039 527,72
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	416 497 011,96	393 706 042,40
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	34 643 426,73	27 714 242,27
Vähemmistöosuudet	88 796 448,63	91 698 841,98
Pakolliset varaukset	21 540 054,33	19 356 181,16
Eläkevaraukset	629 716,85	759 511,72
Muut pakolliset varaukset	20 910 337,48	18 596 669,44
Toimeksiantojen pääomat	3 870 757,30	3 817 628,15
Valtion toimeksiannot	2 522 473,87	2 651 024,82
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 135 963,28	1 130 758,06
Muut toimeksiantojen pääomat	212 320,14	35 845,28
Vieras pääoma	2 578 407 421,98	2 582 743 217,04
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	211 566 666,60	217 299 999,92
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 513 422 921,18	1 386 159 428,94
Lainat julkisyhteisöiltä	192 193 824,90	192 925 270,03
Lainat muilta luotonantajilta	32 342,03	32 564,89
Saadut ennakot	165,23	165,23
Liittymismaksut ja muut velat	129 797 062,50	127 957 008,11
Siirtovelat	1 334 666,67	32 559,72
Laskennalliset verovelat	32 826 428,91	28 987 353,18
	<u>2 081 174 078,02</u>	<u>1 953 394 350,03</u>
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	15 488 333,32	20 373 333,32
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	148 248 906,11	175 867 885,20
Lainat julkisyhteisöiltä	516 456,97	551 826,41
Lainat muilta luotonantajilta	8 401 363,64	318 385,43
Saadut ennakot	31 054 185,45	23 292 564,16
Ostovelat	103 575 330,53	108 290 928,13
Muut velat	69 033 469,95	178 231 925,75
Siirtovelat	120 876 502,83	122 404 921,18
Laskennalliset verovelat	38 795,16	17 097,44
	<u>497 233 343,96</u>	<u>629 348 867,01</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 674 407 367,94	3 644 417 579,98

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Hankintamenoperiaatetta ei ole noudatettu kuitenkaan Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselle luovutettujen pysyvien vastaavien osalta, sillä jäsenkunnat luovuttivat sen nolla-arvolla perustettavan liikelaitoksen käyttöön. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 4.2 suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu vuosikuluiksi.

Poistojen alkamisperusteet

Irtaimen omaisuuden poistot aloitetaan hankintakuukautta seuraavan kuukauden alusta. Ensikertaisen kalustamisen suunnitelman mukainen poistolaskenta alkaa, kun koko kalustaminen on valmis. Rakennusten poistot alkavat valmistuspäivästä seuraavan kuukauden alusta. Kaupunkirakentamisen kiinteästä omaisuudesta kirjataan puolen vuoden suunnitelman mukainen poisto, joka lasketaan koko kuluneen tilikauden kustannuksista.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Hankintakeskuksen keskusvarasto on arvostettu keskihintaperiaatteen mukaisesti. Varikon varaosavarasto on merkitty taseeseen FIFO -periaatteen mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Vaihtuvien vastaavien saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon ja rahoitusomaisuusarvopaperit hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Vantaan kaupungin lainat otetaan pääsääntöisesti vaihtuvakorkoisina. Kaupunki on suojannut osan lainasalkustaan korkojohdannaisilla. Kaupungin käyttämät korkojohdannaiset ovat koronvaihtosopimuksia, korkoptioita tai näiden yhdistelmiä. Kaupungin korkoriskipolitiikan mukaisesti kaupunki käyttää korkojohdannaisia ainoastaan taseessa olevien rahoitusriskien alentamiseen tai poistamiseen. Kaupungin kaikki johdannaissopimukset on tehty joko suojaamistarkoituksessa tai rahoituskulujen alentamiseksi siten, ettei korkoriskiä kuitenkaan lisätä. Vantaan kaupungin lainasalkkuun ei sisälly valuuttakurssiriskiä.

Kaupungin solmimat johdannaissopimukset ovat voimassa 4.4.2016, 3.10.2016, 15.12.2016 (2kpl), 4.4.2017, 25.5.2018, 8.10.2018, 27.6.2019, 14.11.2019 ja 14.11.2022. Johdannaissopimuksia oli tehty 24,6 prosenttiin lainakannasta.

Tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen esittämistapa

Vantaan kaupungin, liikelaitoksien ja rahastojen tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen esittämistapa on kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden mukainen.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Edellisen tilikauden taseen jaottelua on muutettu vastaamaan kuluneen tilikauden jaottelua. Luonteeltaan sijoitusluonteiset osakkeet, yhteensä 1 016 337,46 euroa, on siirretty vertailutaseessa pysyvien vastaavien sijoituksista vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereihin.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tuloslaskelman vertailutiedot edellisiltä vuosilta on muutettu uuden tilikarttasuosituksen mukaisiksi.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Edellisten tilikausien ylijäämään ovat kohdistuneet seuraavat oikaisut: Marja-Vantaan ja keskustan kehittämisrahaston pääoman korotus -2 000 000,00 euroa, Vantaan osuus HSL:n kumulatiivisesta ylijäämästä vuodelta 2014 ja sitä aikaisemmilta vuosilta +10 045 000,00 euroa.

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt, lukuun ottamatta VAV Asunnot Oy:n tytäryhtiötä Kivikirveenkujan Autopaikat Oy, jota VAV Asunnot Oy – alakonserni ei ole tilinpäätökseensä sisällyttänyt sekä VTK Kiinteistöt Oy:n tytäryhtiötä Kiinteistö Oy Vantaan Paloasema, jota VTK Kiinteistöt Oy – alakonserni ei tilinpäätökseensä sisällyttänyt. Niiden yhdistelemättä jättämisellä on vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kahdeksan kuntayhtymää, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä. Lisäksi osakkuusyhteisöt on yhdistelty tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä, lukuun ottamatta Yrityspuiston Autopaikat Oy:tä, josta ei ollut tietoja saatavilla sekä VAV Asunnot Oy – alakonsernin osakkuusyhteisöjä Asunto Oy Viljapelto, Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikoitus sekä Metsolan Pysäköinti Oy. VAV Asunnot Oy:n osuus yhdistelemättömien osakkuusyhteisöjen oman pääoman muutoksesta on 0,04 miljoonaa euroa ja tilikauden tuloksesta 11 tuhatta euroa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Vantaan kaupunkikonsernin keskinäiset omistukset on eliminoitu. Tytäryhtiöiden muodostamissa alakonserneissa omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Kaupungin, tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Lisäksi olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Konserniyhteisöjen maksamat kiinteistöverot on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä sisäisinä erinä. Konsernin keskinäisiä liittymismaksuja ei ole pystytty kaikilta osin selvittämään ja eliminoimaan.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernituloslaskelmassa konsernin yli- ja alijäämästä sekä konsernitaseessa konsernin omasta pääomasta.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhtiöiden rakennusten poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhtiöiden poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Osakkuusyhtiöiden osalta poistot on oikaistu niiden yhtiöiden osalta, joista tarvittavat tiedot ovat olleet saatavilla ja oikaisu on ollut konsernin kannalta ollenainen.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on vuonna 2015 jaettu uuden ohjeen mukaisesti konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- tai alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Tilikauden 2014 vertailutiedot on muutettu uutta kirjaustapaa vastaaviksi. Muutoksen vaikutus vuoden 2014 ylijäämään oli 86 006 070,08 euroa.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Vantaan kaupungin edellisen tilikauden taseen jaottelua on muutettu vastaamaan kuluneen tilikauden jaottelua. Luonteeltaan sijoitusluonteiset osakkeet, yhteensä 1 016 337,46 euroa, on siirretty vertailutaseessa pysyvien vastaavien sijoituksista vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereihin. Vastaava muutos on tehty konsernitaseeseen.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Konsernin tuloslaskelma-, tase- sekä rahoituslaskelmakaavat on muutettu uuden ohjeen mukaisiksi myös vertailutietojen osalta.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Konsernitilinpäätöksessä Edellisten tilikausien ylijäämään kohdistuvina merkittävinä oikaisuina näkyvät Vantaan Energian kurssieroista aiheutuva muuntoero, jonka vaikutus konsernissa on -2 350 126,95 euroa sekä Vantaan kaupungin kirjaama Marja-vantaan ja keskustan kehittämisrahaston pääoman korotus -2 000 000,00 euroa.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Yleishallinto	358 161	371 214	988	300
Kaupunginjohtajan toimiala	2 729	2 167	2 729	2 167
Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala	12 338	13 724	8 630	13 724
Sosiaali- ja terveystoimi	295 756	277 074	70 400	66 152
Sivistystoimi	41 925	39 734	41 869	38 898
Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö	271 993	250 011	112 183	91 087
Liikelaithet ja rahastot				
Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos	26 688	26 075	26 688	26 075
Vantaan Työterveys	4 419	4 296	4 419	4 295
Suun Terveystenhuolto	5 720	6 300	5 720	6 300
Marja-Vantaa	759	104	759	104
Sosiaalinen luototus	2	0	2	0
Asuntolainarahasto	0	0	0	1
Vahinkorahasto	3	8	3	8
Toimintatuotot yhteensä	1 020 493	990 707	274 390	249 111

Verotulot

Verotulojen erittely		
1 000 €	2015	2014
Kunnan tulovero	786 218	784 199
Osuus yhteisöveron tuotosta	75 658	70 359
Kiinteistövero	72 151	68 900
Verotulot yhteensä	934 027	923 458

Valtionosuudet

Valtionosuuksien erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Laskennalliset valtionosuudet				
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	89 192	67 173	89 192	67 172
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	48 631	68 126	48 631	68 126
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	18 627	11 302	12 679	4 934
Valtionosuudet yhteensä	156 450	146 601	150 502	140 232

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Satunnaiset tuotot				
A-Tulkkauk Oy:n liiketoiminan siirto	0	0	1 000	0
KOy Vantaan Erikaksen maa-alueen myynti	1 222	0	0	0
Satunnaiset tuotot yhteensä	1 222	0	0	0

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

	Poistomenetelmä	Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut	Poistoaika 1.1.2013 alkaen hankitut
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Seudullisten yhteishankkeiden käyttöoikeudet			
Liikenneväylät	Tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta
Raideliikenne	Tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta
Muut aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot			
ATK-ohjelmistot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Kehittämismenot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	Tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Muut	Tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	50 vuotta	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Ulkovalaistuslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Tasapoisto	8 vuotta	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	5 vuotta	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto-, yms. laitteet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	-	-
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	-	-
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	-	-

Suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuus

Suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuus	
1 000 €	Vuosina 2014 - 2018
Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	97 756
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	106 471
Poikkeama, €	-8 715
Poikkeama, %	-8,19

Tuottoihin ja kuluihin sisältyvien pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Eläkevastuu 1.1.	759	832	464	536
Vähennykset	-129	-73	-26	-73
Eläkevastuu 31.12.	630	759	438	464
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 1.1.	11 887	10 920	6 953	5 954
Lisäykset	2 567	1 092	1 500	1 000
Vähennykset	-3	-125	-1	-1
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 31.12.	14 451	11 887	8 452	6 953
Muut pakolliset varaukset 1.1.	6 710	5 757	0	0
Lisäykset	104	1 437	0	0
Vähennykset	-355	-484	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	6 459	6 710	0	0

Olennaiset myyntivoitot ja tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	35 007	32 320	37 128	35 805
Osakkeiden myyntivoitot	670	960	1 328	987
Irtaimen omaisuuden myyntivoitot	297	273	297	273
Muut myyntivoitot	1 509	187	81	121
Myyntivoitot yhteensä	37 483	33 739	38 834	37 186
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0	43	0	43
Osakkeiden myyntitappiot	739	0	0	0
Muut myyntitappiot	532	82	26	0
Myyntitappiot yhteensä	1 271	125	26	43

Valtuustoryhmille annetut tuet

Valtuustoryhmille annetut tuet			
1 000 €	2015	2014	
Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä	2	3	Kristillisdemokraattinen kunnallisjärjestö ry
Keskustan valtuustoryhmä	5	5	Keskustan Vantaan kunnallisjärjestö ry
Vihreä valtuustoryhmä	14	14	Vantaan vihreät ry
Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä	27	27	Vantaan Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö ry
Vasemmistoliiton valtuustoryhmä	6	6	Vantaan Vasemmistoliitto ry
Kokoomuksen valtuustoryhmä	27	27	Kokoomuksen Vantaan kunnallisjärjestö ry
Perussuomalaisten valtuustoryhmä	15	9	Vantaan perussuomalaiset ry
RKP:n valtuustoryhmä	3	3	Svenska folkpartiets kommunorganisation i Vanda rf
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	99	93	

Vuonna 2015 tuki osoitettiin ensimmäistä kertaa suoraan valtuustoryhmälle, aiemmin kunnallisjärjestöt toimittivat hakemukset.

Osinkotuotot ja peruspääoman korot

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
1 000 €	2015	2014
Osinkotuotot muista yhteisöistä	18 455	15 408
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	1 400	1 400
Yhteensä	19 855	16 809

Poistoeron muutokset

Erittely poistoeron muutoksista		
1 000 €	2015	2014
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	893	-123
Poistoeron muutokset yhteensä	893	-123

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat							
Aineettomat hyödykkeet							
1 000 €					Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.					5 697	33 699	39 396
Lisäykset tilikauden aikana					878	16 627	17 505
Rahoitusosuudet tilikaudella					0	-270	-270
Vähennykset tilikauden aikana					0	0	0
Siirrot erien välillä					43	56 417	56 460
Tilikauden poisto					-3 196	-16 301	-19 497
Poistamaton hankintameno 31.12.					3 423	90 171	93 594
Aineelliset hyödykkeet							
1 000 €	Maa- ja vesi- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	223 298	461 201	452 357	16 888	317	14 813	1 168 874
Lisäykset tilikauden aikana	22 753	28 924	44 976	5 880	0	28 431	130 964
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	-950	-4 108	-213	0	-226	-5 497
Vähennykset tilikauden aikana	-2 316	-5 385	-6	-15	0	0	-7 721
Siirrot erien välillä	66	109 843	-157 170	1 491	0	-6 837	-52 608
Tilikauden poisto	0	-33 148	-31 394	-7 580	0	0	-72 122
Poistamaton hankintameno 31.12.	243 801	560 486	304 654	16 451	317	36 181	1 161 890

Vantaan kaupunki on aktivoinut aineettomien hyödykkeiden muihin pitkävaikutteisiin menoihin kehittämismenoja seuraavasti: perustietotekniikan kehittäminen 1 196 650,04 euroa, VATJ kehittäminen ja toimeentulotuki 763 061,38 euroa, tietoliikenneverkon kehittäminen 400 483,75 euroa, eResepti 381 453,83 euroa, viestintä- ja työryhmäratkaisut 355 152,22 euroa sekä Kanta eArkisto 306 699,31 euroa suurimpina. Poistamatta olevat kehittämismenot vuoden lopussa olivat yhteensä 5 554 259,18 euroa. Kehittämismenojen poistoaikana on 1.1.2013 lähtien kaksi vuotta ja sitä vanhemmissa viisi vuotta.

Osakkeet ja osuudet					
1 000 €	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht- yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	128 906	9 022	155 131	24 966	318 026
Lisäykset tilikauden aikana	4 289	0	0	78	4 367
Siirrot erien välillä	0	0	-3 852	0	-3 852
Vähennykset tilikauden aikana	-104	0	-3 239	-202	-3 544
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	-22	0	-4 745	-4 767
Poistamaton hankintameno 31.12.	133 092	9 000	148 040	20 098	310 230
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
1 000 €		Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.		50 652	234 783	8 090	293 526
Lisäykset tilikauden aikana		2 603	0	374	2 977
Vähennykset tilikauden aikana		-785	0	-1 407	-2 192
Arvonlennukset		0	0	-164	-164
Poistamaton hankintameno 31.12.		52 470	234 783	6 894	294 147

Maa- ja vesialueet erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	205	205	316	19
Muut maa- ja vesialueet	346 392	322 630	243 486	223 279
Maa- ja vesialueiden arvonlennukset	-67	-67	0	0
Maa- ja vesialueet yhteensä	346 530	322 768	243 801	223 298

Omistukset tytäryhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2015						
Kuntakonsernin osuus, 1 000 €						
Konserniyhteisön nimi	Koti- paikka	Kunnan omistus- %	Konsernin omistus- %	Omasta pää- omasta	Vieraasta pää- omasta	Tilikauden yli-/ ali- jäämästä
Tytärtyhtiöt						
As Oy Vantaan Maarukka	Vantaa	100 %	100,0 %	8	0	0
As Oy Vantaan Pihka	Vantaa	100 %	100,0 %	9	0	0
As Oy Vantaan Sepänpuisto	Vantaa	100 %	100,0 %	1 169	482	-14
Continental Estate Ltd Oy	Vantaa	100 %	100,0 %	891	1	-8
Kiint Oy Katriinanrinne	Vantaa	100 %	100,0 %	922	1 156	1
Kiint Oy Kehäportti	Vantaa	100 %	100,0 %	9 632	50	0
Kiint Oy Kehäsuora	Vantaa	100 %	100,0 %	2 855	81	326
Kiint Oy Pakkalan Kartanonkoski 10	Vantaa	100 %	100,0 %	744	0	1
Kiint Oy Pakkalan Kartanonkoski 92	Vantaa	100 %	100,0 %	1 448	1	-8
Kiint Oy Piispankylän Mestarintie	Helsinki	100 %	100,0 %	1 001	0	-2
Kiint Oy Plane	Vantaa	100 %	100,0 %	1 001	0	-2
Kiint Oy Tiedepuisto	Vantaa	100 %	100,0 %	11 185	925	118
Kiint Oy Tikkurilan linja-autoasema	Vantaa	100 %	100,0 %	3	0	0
Kiint Oy Vantaan Ahven	Vantaa	100 %	100,0 %	398	0	-8
Kiint Oy Vantaan Erikas	Vantaa	100 %	100,0 %	9 653	1 070	-25
Kiint Oy Vantaan Finn-Ekonomia	Vantaa	100 %	100,0 %	556	0	2
Ratakujan Pysäköinti Oy	Vantaa	100 %	100,0 %	2 962	64	-60
Tikkuparkki Oy	Vantaa	100 %	100,0 %	10 394	19	-249
Vantaan Kiinteistö ja Vesi Oy	Vantaa	100 %	100,0 %	489	77	45
Vantaan Markkinointi Oy	Vantaa	100 %	100,0 %	53	86	14
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	Vantaa	100 %	100,0 %	531	7 948	-11
VAV Asunnot Oy -konserni	Vantaa	100 %	100,0 %	80 782	536 261	18 387
VAV Palvelukodit Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VAV Hoivakiinteistöt Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VTK Kiinteistöt Oy -konserni	Vantaa	100 %	100,0 %	38 475	127 904	96
Kivistön Putkijäte Oy			100,0 %			
Kivistön Pysäköinti Oy			100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5			100,0 %			
Vantaan Innovaatioinstituutti Oy			100,0 %			
Myyrmäen Urheilupuisto Oy			100,0 %			
Kiint Oy Myyrinselkä			73,6 %			
Kiint Oy Rubiiniparkki			71,3 %			
Vantaan Moottorirata Oy	Vantaa	95,4 %	100,0 %	583	59	240
A-Tulkkaus Oy	Vantaa	99,6 %	99,6 %	1 212	1 061	210
Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy	Vantaa	95,5 %	95,5 %	15 411	622	387
Kiint Oy Tikkurilan Keskustapysäköinti	Vantaa	65,5 %	91,0 %	1 387	4	0
Ruukkukujan Autopaikat Oy	Vantaa	87,2 %	88,3 %	1 168	5	1
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	Vantaa	37,1 %	86,3 %	1 202	4	0
Korson Pienteollisuustalo Oy	Vantaa	83,1 %	83,1 %	163	11	7
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	Vantaa	77,1 %	77,1 %	4 652	31	27
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	Vantaa	62,2 %	73,8 %	6 530	859	-112
Kiint Oy Lehdokkitien Virastotalo	Vantaa	72,5 %	72,5 %	2 777	155	-63
Kiint Oy Vantaan Kauppatalo	Vantaa	70,8 %	70,8 %	1 667	29	10
Vantaan Energia Oy	Vantaa	60,0 %	60,0 %	120 255	221 294	13 122
Vantaan Energia Sähköverkot Oy	Vantaa	0,0 %	60,0 %			
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	Vantaa	52,4 %	52,4 %	423	9	-12

Omistukset kuntayhtymissä ja yhteisyyhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2015						
Kuntakonsernin osuus, 1 000 €						
Konserniyhteisön nimi	Koti- paikka	Kunnan omistu s-%	Konsernin omistus- %	Omasta pää- omasta	Vieraasta pää- omasta	Tilikauden yli-/ ali- jäämästä
Kuntayhtymät						
Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä	Helsinki	19,5 %	19,5 %	80 755	311 563	2 265
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	Helsinki	17,6 %	17,6 %	12 211	18 299	3 722
Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymä	Hyvinkää	17,5 %	17,5 %	287	78	32
Uudenmaan liitto	Helsinki	15,4 %	15,4 %	281	232	28
ETEVA	Mäntsälä	12,2 %	12,2 %	1 720	6 334	292
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitop. Kuntayht.	Helsinki	11,9 %	11,9 %	54 092	73 434	6 366
Västra-Nylands folkhögskola - kuntayhtymä	Raasepori	3,1 %	3,1 %	39	8	-2
Kårkulla kommunalförbund för omsorger kuntayht.	Kirjala	2,5 %	2,5 %	273	446	25
Osakkuusyhteisöt						
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	Vantaa	41,5 %	41,5 %	2 030	66	11
Hakunilan Keskus Oy	Vantaa	40,4 %	40,4 %	2 039	15	0
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	Vantaa	40,0 %	40,0 %	252	28	4
Kiint Oy Vantaan Säästötalo	Vantaa	39,6 %	39,6 %	1 485	1 695	-1
Kiint Oy Korsontie 2	Vantaa	34,0 %	34,0 %	359	1	1
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	32,4 %	32,4 %	16 567	2 723	918
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	Vantaa	30,5 %	30,5 %	54	14	0
Kaunialan Sairaala Oy	Kauniainen	45,0 %	45,0 %	126	1 499	239
Kiint Oy Hakucenter	Vantaa	11,0 %	29,2 %	1 458	7	-1
Hakapolun Liikekiinteistö Oy	Vantaa	27,2 %	27,2 %	692	10	0
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	26,0 %	26,0 %	10 058	3 334	109
As Oy Korsonpiha	Vantaa	24,1 %	24,1 %	622	1	0
As Oy Hirvitie 39	Vantaa	21,7 %	21,7 %	237	3	1
Vantaan Energia Oy (alakonserni)	Vantaa					
Svartisen Holding As	Trondheim	0,0 %	49,6 %			
Suomen Energia-Urakonti Oy	Helsinki		25,9 %			
Kolsin Voima Oy	Kotka		22,5 %			
VTK Kiinteistöt Oy	Vantaa					
Kiint Oy Ruusuparkki	Vantaa		43,4 %			
Yhdistelemättömät						
Yrittäjäpuiston Autopaikat Oy		31,0 %	31,0 %			
VAV Asunnot Oy (alakonserni)	Vantaa					
Kivikirveenkujan Autopaikotus Oy	Vantaa	0,0 %	67,4 %			
Metsolan Pysäköinti Oy	Vantaa	0,0 %	35,5 %			
Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikotus	Vantaa	0,0 %	33,3 %			
Asunto Oy Viljapelto	Vantaa	0,0 %	23,3 %			
VTK Kiinteistöt Oy	Vantaa					
Kiint Oy Vantaan Paloasema	Vantaa	0,0 %	100,0 %			

Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset konserniyhteisöiltä

Saamisten erittely				
1 000 €	2015		2014	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	1 032	0	345
Lainasaamiset	0	11 968	0	15 708
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	4 620	0	2 357
Siirtosaamiset	13 720	6 150	5 716	2 925
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0	35	0	16
Saamiset yhteensä	13 720	23 806	5 716	21 351

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Verosaamiset	319	99	4	4
Jaksotetut henkilöstökulut	377	37	0	0
Jaksotetut antolainojen korot	133	136	133	136
Valtionapu- ja EU-tukisaamiset	4 735	3 473	4 267	3 887
Kelan korvaukset työterveyshuollosta	3 121	2 722	2 105	1 935
HSL kuntaosuus ylijäämä	0	0	6 150	2 925
Muut tulojäämät	17 138	11 244	8 552	2 118
Siirtosaamiset yhteensä	25 823	17 712	21 211	11 005

Rahoitusarvopapereiden erittely

Rahoitusarvopaperit		
1 000 €	2015	2014
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta	11 264	8 090
Kirjanpitoarvo	1 086	1 086
Erotus	10 178	7 004

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

Oman pääoman erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Peruspääoma				
Peruspääoma 1.1.	349 118	349 118	349 118	349 118
Peruspääoma 31.12.	349 118	349 118	349 118	349 118
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat				
Peruspääoma 1.1	0	34		
Vähennykset	0	34		
Peruspääoma 31.12	0	0		
Muut omat rahastot				
Asuntolainarahasto				
Peruspääoma 1.1.			87 770	66 202
Lisäykset			1 723	21 567
Peruspääoma 31.12.			89 493	87 770
Marja-Vantaa -rahasto				
Peruspääoma 1.1.			23 238	19 912
Lisäykset			2 000	4 000
Vähennykset			964	674
Peruspääoma 31.12.			24 274	23 238
Sosiaalisen luototuksen rahasto				
Peruspääoma 1.1.			1 870	1 955
Vähennykset			41	85
Peruspääoma 31.12.			1 829	1 870
Vahinkorahasto				
Peruspääoma 1.1.			8 383	9 248
Vähennykset			1 003	865
Peruspääoma 31.12.			7 379	8 383
Muut omat rahastot				
Peruspääoma 1.1.	176 263	150 371		
Lisäykset	7 894	27 535		
Vähennykset	2 624	1 643		
Peruspääoma 31.12.	181 534	176 263		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	421 420	349 648	354 153	376 801
Lisäykset	0	70 611	0	2 408
Vähennykset	4 364	25 877	2 000	24 000
Oikaisu edelliseen tilikauteen	-559	-676	10 045	-2 126
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	416 497	393 706	362 198	353 082
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	34 643	27 714	662	1 071
Oma pääoma yhteensä	981 793	946 802	834 954	824 532

Poistoero

Erittely poistoerosta		
1 000 €	2015	2014
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	1 210	317
Poistoero yhteensä	1 210	317

Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat		
1 000 €	2015	2014
Joukkovelkakirjalainat	78 633	84 367
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	380 380	372 703
Lainat julkisyhteisöiltä	5 090	5 667
Pitkäaikaiset velat yhteensä	464 103	462 737

Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat		
1 000 €	2015	2014
Pitkäaikaiset		
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 120548-11-2 =100012		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 20.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	12 800	13 600
- korko %: 6 kk euribor marg. - 0,05		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-800	-800
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	12 000	12 800
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5428576010 =100014		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	24 000	25 600
- korko %: 12 kk euribor/ marg. + 0,025		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 600	-1 600
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	22 400	24 000
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5432569011 =100015		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 35.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	23 333	24 500
- korko %: 6 kk euribor/ marg. + 0,0075		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 167	-1 167
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	22 166	23 333
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5436652017 =100016		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 15.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	10 500	11 000
- korko %: 12 kk euribor/ marg. + 0,02		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-500	-500
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	10 000	10 500
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5451344019 =100017		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 50.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	36 667	38 334
- korko %: 6 kk euribor/ ei marg.		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 667	-1 667
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	35 000	36 667
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 1/2014 =100308		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 65.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	65 000	65 000
- korko %: 3 kk euribor/ marg. + 0,30		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	0	0
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	65 000	65 000
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 2/2014 =100309		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 45.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	45 000	45 000
- korko %: 3 kk euribor/ marg. +0,36		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	0	0
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	45 000	45 000
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat yhteensä	211 567	217 300

Joukkovelkakirjalainat		
1 000 €	2015	2014
Lyhytaikaiset		
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 120548-11-2 =100012		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 20.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	800	800
- korko %: 6 kk euribor/ marg. - 0,005		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 400.000,-	-800	-800
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	800	800
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	800	800
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5428576010 =100014		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 600	1 600
- korko %: 12 euribor/ marg. + 0,025		
- lyhennys: lyhenteinen 1- kertaa vuodessa	-1 600	-1 600
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 600	1 600
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 600	1 600
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5432569011 =100015		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 35.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 167	1 167
- korko %: 6 kk euribor/ marg. +0,0075		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 583.333,33	-1 167	1 167
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 167	1 167
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 167	1 167
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5436652017 =100016		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 15.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	500	500
- korko %: 12 kk euribor/ marg. +0,02		
- lyhennys: lyhenteinen 1- kertaa vuodessa	-500	-500
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	500	500
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	500	500
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5451344019 =100017		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 50.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 667	1 667
- korko %: 6 kk euribor, ei marg.		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 833.333,33	-1 667	-1 667
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 667	1 667
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 667	1 667
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat yhteensä	5 733	5 733
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	217 300	223 033

Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraus	630	759	438	464
Ympäristövastuut	14 451	11 887	8 453	6 953
Muut pakolliset varaukset	6 459	6 710	0	0
Muut pakolliset varaukset yhteensä	21 540	19 356	8 891	7 417

Pitkä- ja lyhytaikaiset velat konserniyhteisöille

Vieras pääoma				
1 000 €	2015		2014	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Lainat	0	62 039	0	55 086
Ostovelat	0	8 831	0	9 435
Yhteensä	0	70 870	0	64 521
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	9 716	0	4 804
Yhteensä	0	9 716	0	4 804
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0	1 132	0	850
Yhteensä	0	1 132	0	850
Vieras pääoma yhteensä	0	81 717	0	70 176

Liittymismaksut ja muut velat

Liittymismaksujen ja muiden velkojen erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Liittymismaksut ja muut velat (pitkäaikaiset)				
Liittymismaksut	126 738	127 949	0	0
Muut velat	3 059	8	0	0
Liittymismaksut ja muut velat yhteensä	129 797	127 957	0	0

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Verovelat	1 835	4 166	0	0
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	103 814	103 388	61 635	61 266
Korkojaksotukset	3 792	4 343	643	1 173
Muut siirtovelat	11 436	10 507	3 335	1 584
Siirtovelat yhteensä	120 877	122 405	65 613	64 023

4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Omaisuuksivakuudelliset velat

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	428 071	431 438		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	926 123	912 969	0	0
Annetut kiinnitykset yhteensä	926 123	912 969	0	0
Velat, joiden vakuudeksi pantattu osakkeita				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 606	59 588		
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	20 007	20 007	0	0
Pantatut osakkeet yhteensä	20 007	20 007	0	0

Muiden omien sitoumusten ja konserniyhteisön puolesta annetut vakuudet

Vakuudet				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	168	168	0	0
Muut omasta puolesta annetut vakuudet	4 907	29 437	0	0
Vakuudet yhteensä	5 075	29 605	0	0

Leasingvastuut

Leasingvastuut				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	9 343	9 107	6 976	7 281
Myöhemmin maksettavat	17 962	15 905	11 355	13 147
Leasingvastuut yhteensä	27 305	25 012	18 331	20 428

Annetut vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen lainojen puolesta				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien puolesta			599 830	426 035
Takauslimiitistä käytetty 31.12.			345 947	280 689
Takauslimiitistä käyttämättä 31.12.			253 883	145 346
Velat ja vastuut, joiden vakuudeksi takaus on annettu 31.12.			274 283	212 904
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen leasingvastuiden puolesta				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien puolesta			136 000	34 000
Takauslimiitistä käytetty 31.12.			136 000	17 000
Takauslimiitistä käyttämättä 31.12.			0	17 000
Velat ja vastuut, joiden vakuudeksi takaus on annettu 31.12.			132 829	11 067
Takaukset muiden puolesta				
Takaukset muiden puolesta	86 826	81 340	44 000	78 000
Takauslimiitistä käytetty 31.12.	40 028	41 042	20 701	37 702
Takauslimiitistä käyttämättä 31.12.	46 798	40 298	23 298	40 298
Velat, jonka vakuudeksi takaus on annettu 31.12.	59 717	31 744	16 891	28 404

Muut vastuusitoumukset

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
1 000 €	2015	2014
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	1 005 298	949 619
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	716	657

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Sopimusvastuut				
Vuokrasopimukset	299 819	299 097	250 857	218 834
Urakkasopimukset	177 220	172 204	75 477	65 628
Maankäyttösopimukset	0	0	4 629	6 859
Muut sopimukset	48 186	35 841	5 265	3 208
Sopimusvastuut yhteensä	525 225	507 142	336 228	294 529
Arvonlisäveron palautusvastuu	36 804	36 579	0	0
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt yhteensä	562 029	543 721	336 228	294 529

Johdannaiset

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Avoinna olevien johdannaissopimusten nimellisarvot				
Korkojohdannaiset	280 892	83 817	155 000	230 000
Valuuttajohdannaiset	6 319	15 121	110 000	110 000
Muut johdannaiset	53 622	84 459	0	0
Nimellisarvot yhteensä	340 833	183 397	265 000	340 000
Avoinna olevien johdannaissopimusten markkina-arvot				
Korkojohdannaiset	-7 395	-1 641	-2 708	-4 411
Valuuttajohdannaiset	709	682	1 005	-2 277
Muut johdannaiset	-17 209	-15 231	0	0
Markkina-arvot yhteensä	-23 895	-16 190	-1 704	-6 688

4.5 Ympäristötilinpitoa koskevat liitetiedot

Ympäristötilinpitoa koskevat liitetiedot

Ympäristötilinpito Vantaalla

Kuntien ympäristötilinpidon laatimisen lähtökohtana on kauppa- ja teollisuusministeriön kirjanpitolausun kunnat ja kuntayhtymät ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan tai kuntayhtymän tilinpidossa. Vantaalla seurattavat ympäristötilinpidon tulot, kulut ja investoinnit on määritelty kuutoskaupunkien kestävän kehityksen raportoinnin kehittämistyön yhteydessä.

Vantaan ympäristötuotot, -kulut ja -investoinnit toiminnoittain

Vuonna 2015 Vantaalla ympäristötuottoja oli noin 175 500 euroa. Eniten tuottoja tuli ympäristönsuojelun viranomaistehtävistä (lähes 58 500 euroa), eli kolmannes ympäristötuotoista. Lopuista ympäristötuotoista suurin osa tuli öljyntorjuntarahaston avustuksesta maaperän ja pohjaveden suojeluun (51 000 euroa) ja ryhmän Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet puolelta (49 000 euroa).

Ympäristökulut vuonna 2015 olivat yhteensä 33,3 miljoonaa euroa. Edellisten vuosien tapaan kuluista valtaosa oli ryhmän Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet kuluja (148 milj. euroa). Jätehuollon ja alueiden puhtaanapidon kulut olivat 2,4 miljoonaa euroa, ulkoilman suojeluun käytettiin 2,1 miljoonaa euroa ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävien osuus oli vajaa 1 miljoona euroa.

Ympäristöinvestoinnit olivat 12,0 miljoonaa euroa, josta valtaosa (8,5 milj. euroa) käytettiin jätehuollon ja alueiden puhtaanapidon investointeihin. Seuraavaksi suurimmat investointikohteet olivat ryhmässä Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet (1,9 milj. euroa) ja melun ja tärinän torjunta (0,9 milj. euroa).

Ympäristötuotot, -kulut ja -investoinnit						
1 000 €	Tuotot		Kulut		Investoinnit	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Ulkoilmansuojelu	15	0	2 133	1 572	403	90
Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely	0	0	156	284	0	59
Jätehuolto ja alueiden puhtaanapito	2	139	2 375	2 639	8 465	0
Maaperän ja pohjaveden suojelu	51	27	91	130	299	1 291
Melun ja tärinän torjunta	0	0	70	44	878	59
Luonnonsuojelu ja maisemanhoito	0	0	94	27	102	0
Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät	58	56	958	937	0	0
Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet	49	13	14 895	14 418	1 862	0
Ilmastonsuojelu	0	0	197	812	2	1 281
Ympäristötoiminta yhteensä	176	235	20 969	20 863	12 012	2 780
Verot, Investointien poistot	0		12 371	1 477		
Kaikki yhteensä	176	235	33 340	22 340	12 012	2 780

Ympäristotaloudelliset tunnusluvut

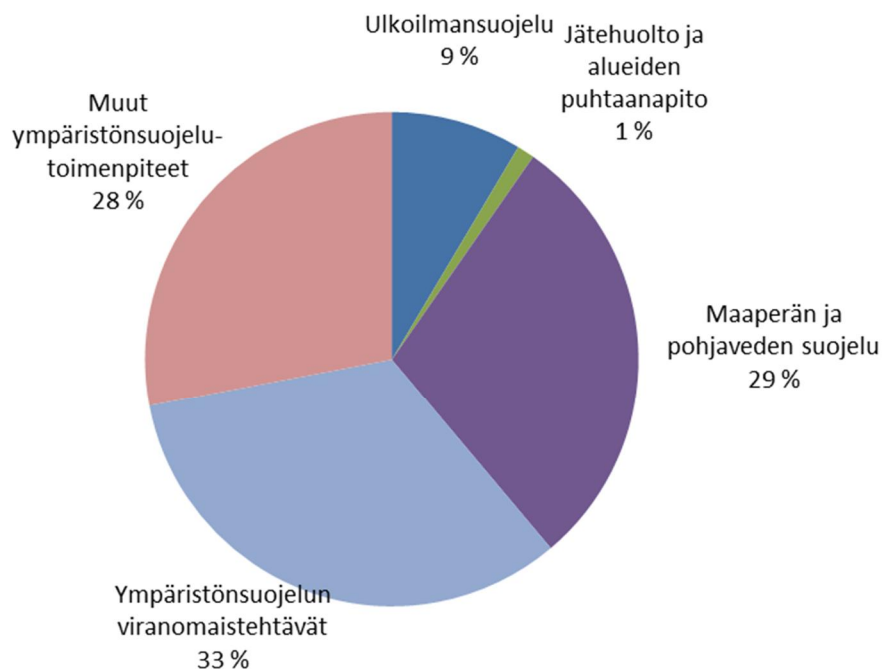
Ympäristotaloudelliset tunnusluvut		
	2015	2014
Tuotot		
Ympäristötuotot / toimintatuotot	0,1 %	0,1 %
Ympäristötuotot / asukas	0,8 €	1,1 €
Kulut		
Ympäristökulut + poistot / toimintakulut + poistot	2,4 %	1,5 %
Ympäristökulut + poistot / asukas	155,4 €	106,0 €
Investoinnit		
Ympäristöinvestoinnit / kokonaisinvestoinnit	7,9 %	1,8 %
Ympäristöinvestoinnit / asukas	56,0 €	13,2 €

Ympäristötuotot

Ympäristötuotoilla tarkoitetaan kuntaorganisaation toiminnasta saatuja tuloja, jotka liittyvät ympäristönsuojeluun. Niitä ovat esimerkiksi jätehuoltomaksut sekä ympäristön pilaajilta perityt kunnan suorittamien tai teettämien kunnostustöiden ja siivousten korvaukset sekä energiansäästöillä saadut toimenpiteet. Ympäristötuotto on tilikaudelle jaksotettu ympäristötulo.

Vuonna 2015 Vantaan kaupunkiorganisaation ympäristötuotot olivat 175 500 euroa. Se kattoi 0,06 prosenttia kaupungin kaikista toimintatuotoista. Ympäristötuottoja kertyi 0,8 euroa asukasta kohden.

Kuvio. Ympäristötuottojen jakauma

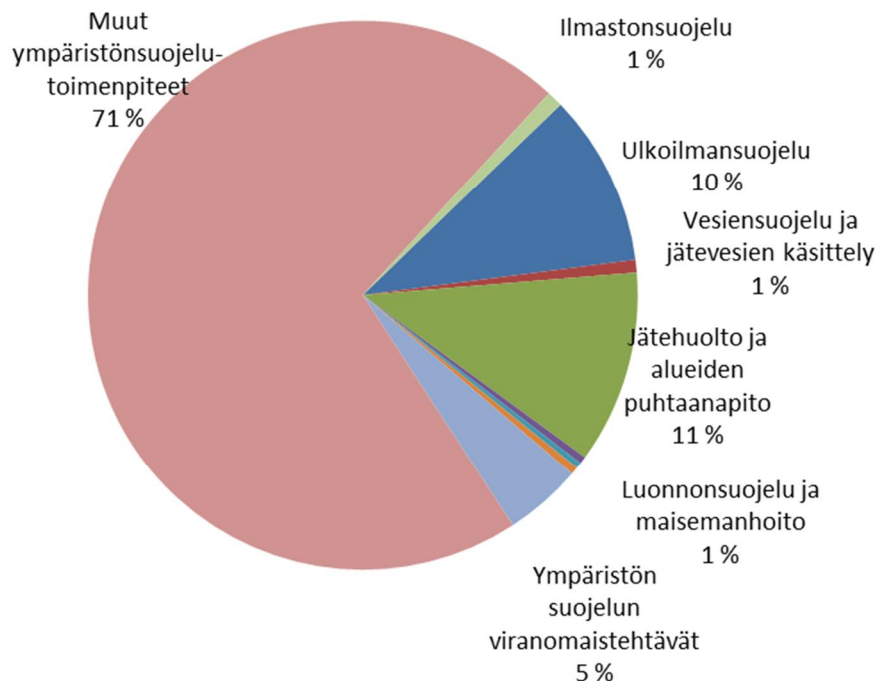

Ympäristökulut

Ympäristökulujen kokonaissumma muodostuu tilikaudelle jaksotetuista ympäristömenoista ja ympäristöinvestoinneista tehdyistä poistoista tilikauden aikana. Ympäristömeno määritellään ympäristönsuojelutoimenpiteistä aiheutuneeksi menoksi. Ympäristömeno puolestaan aiheutuu toiminnasta, jonka tarkoituksena on tuottaa ympäristöhyötyjä tai ennaltaehkäistä, vähentää taikka parantaa tulevaa luonnonsuojelun tasoa ja edistää luonnonvarojen kestävästä käyttöä. Ympäristönsuojelutoiminnan kulut esitetään yleiseurooppalaisen ympäristönsuojelutoimenpiteiden tilastoluokituksen mukaisesti soveltuvien osin.

Vantaalla valtaosa kaikkiaan 33,3 miljoonan euron ympäristökuluista kertyi ryhmästä Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet (15 milj. euroa) sekä veroista ja investointien poistoista (12,4 milj. euroa). Seuraaviksi suurimmat kulut tulivat jätehuollosta ja alueiden puhtaanapidosta, ulkoilman suojelusta sekä ympäristönsuojelun viranomaistehtävistä.

Kuvio. Ympäristökulujen jakauma ilman veroja ja investointien poistoja

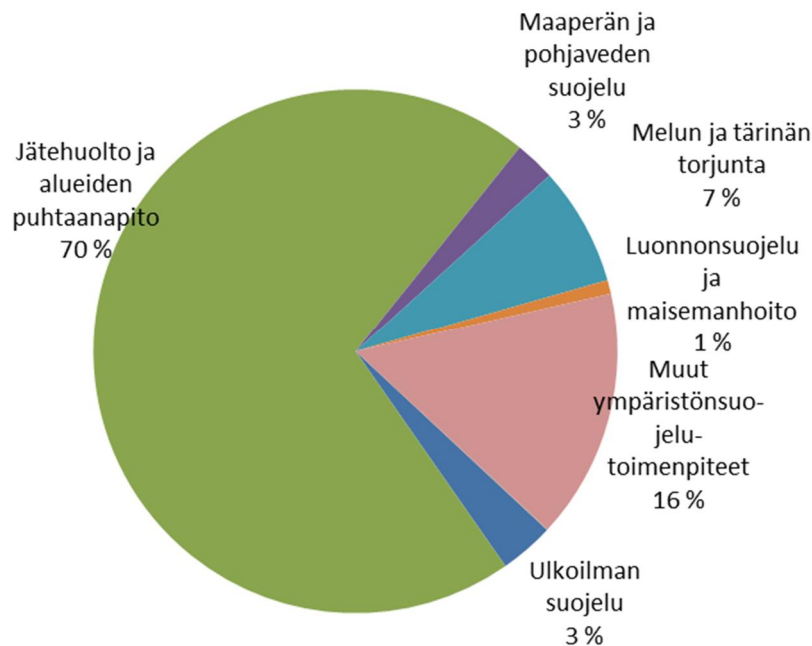

Ympäristöinvestoinnit

Ympäristöinvestoinnit on meno, joka syntyy hyödykkeiden tuottamiseksi, ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemiseksi, vähentämiseksi ja korjaamiseksi, tulevan ympäristönsuojelutason parantamiseksi ja luonnonvarojen kestävästä käytön edistämiseksi hankitusta hyödykkeestä. Lisäksi investoinnin odotetaan tuottavan tuloa tai se on tarkoitettu käytettäväksi tuotannontekijänä kunnan hyödyke- ja palvelutuotannossa jatkuvasti usean tilikauden ajan ja hankintameno ylittää poistosuunnitelman mukaisen pienhankintarajan. Ympäristöinvestointien hankintamenosta vähennetään investoinnin tekemiseksi saadut rahoitusosuudet ja avustukset.

Vantaalla tehtiin ympäristöinvestointeja hieman yli 12 miljoonalla eurolla. Ylivoimaisesti eniten, lähes 8,5 miljoonaa euroa, investoitiin jätehuoltoon ja alueiden puhtaanapitoon. Seuraavaksi eniten investointeja tehtiin ryhmään Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet (1,9 milj. euroa) sekä melun ja tärinän torjuntaan (0,9 milj. euroa).

Kuvio. Ympäristöinvestointien jakauma

Ympäristötuotot, -kulut ja -investoinnit aihealueittain

Ulkoilmansuojelu

Kuntatekniikan keskus sai pölynsidontatöistä tuottoja 15 000 euroa. Muita tuottoja ulkoilman suojelusta vuonna 2015 ei ollut.

Suurin osa vuoden 2015 ulkoilman suojelun kuluista tuli katujen kevätharjauksen ja pölynsidonnan henkilöstökuluista ja palveluiden ostoista (1,23 milj. euroa) kuntatekniikan keskuksessa sekä HSY:lle maksetusta kunnastaudesta (0,80 milj. euroa). Niiden osuus oli 95 prosenttia ulkoilman suojelun 2,13 miljoonan euron kokonaiskustannuksista. Lisäksi aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin kului 58 000 euroa kuntatekniikan keskuksessa. Tilakeskuksen osuus ulkoilman suojelusta oli 44 000 euroa.

Kuntatekniikan keskus investoi harjakoneiden ja pesulaitteiden hankintaan 403 000 euroa. Muita investointeja ulkoilmansuojeluun vuonna 2015 ei ollut.

Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely

Tuloja ei ollut vesiensuojelusta ja jätevesien käsittelystä vuonna 2015.

Valtaosa vesiensuojelun ja jätevesien käsittelyn 156 300 euron kuluista koostui henkilöstömenoista kuntatekniikan keskuksessa ja tilakeskuksessa. Kuntatekniikan keskuksen henkilöstökulut olivat noin 103 000 euroa, aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin käytettiin miltei 15 500 euroa ja konsulttiselvityksiin noin 11 000 euroa yhteissumman ollessa täten 131 000 euroa. Sivistystoimen toimialan kulut olivat noin 15 600 euroa, joka koostui jätevesi- ja lietemaksuista sekä vesinäytteiden laboratoriomaksuista.

Investointeja vesiensuojeluun ja jäteveden käsittelyyn ei tehty vuonna 2015.

Jätehuolto ja roskaantuminen

Kaikki jätehuollon tulot, 2 190 euroa, kertyivät kuntatekniikan keskuksen metalliromun ja asfalttijätteen myynnistä.

Jätehuollon kuluja oli vuonna 2015 yhteensä 2,38 miljoonaa euroa, josta kuntatekniikan keskuksen osuus oli 1,81 miljoonaa euroa. Noin 88 500 euroa käytettiin tarvikkeisiin ja tavaroihin, kuten harjakoneiden renkaisiin ja jäteastioihin. Sivistystoimen toimiala käytti jätehuoltoon kaikkiaan 120 700 euroa. Siitä 82 400 euroa meni astiavuokriin ja tyhjennysmaksuihin ja ulkoliikuntapaikkojen siivoamisesta johtuviin palkkakuluihin noin 30 000 euroa. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan jätehuollon kulut (160 600 euroa) koostuivat henkilöstökuluista (99 400 euroa) ja jätteenkäsittelymaksuista (61 200 euroa).

Tilakeskuksen jätehuoltokustannuksia kertyi 196 400 euron edestä. Hankintakeskukselle kertyi jätteenkäsittelymaksuja 31 900 euron verran. Pelastuslaitoksen jätehuollon kulut olivat 9 100 euroa.

Tilakeskus investoi jätekatoksiin 13 000 euroa. Muita jätehuollon investointeja ei ollut. Kuntatekniikan keskuksella on sen sijaan lähes 8,5 miljoonan euron vastuut täyttömäkien viimeistelyistä ja Sotungin kaatopaikan maisemoinnista ja viimeistelystä.

Maaperän ja pohjaveden suojele

Maaperän ja pohjaveden suojelusta saadut tuotot (50 950 euroa) muodostuivat pelastuslaitoksen saamista Öljynsuojarahaston korvauksista (50 000 euroa) ja imeytysaineiden laskutuksista (950 euroa).

Maaperän ja pohjaveden suojelun 90 800 euron kuluista suurin osa muodostui henkilöstökuluista kuntatekniikan keskuksessa (45 900 euroa) ja pelastuslaitoksessa (35 000 euroa). Pelastuslaitos käytti 9 200 euroa imeytysaineiden ostoihin öljyntorjunnassa.

Maaperän ja pohjaveden suojeleluun investoitiin 298 800 euroa, jonka kuntatekniikan keskus käytti pilaantuneiden maiden kunnostukseen.

Melun ja tärinän torjunta

Melun ja tärinän torjunta ei tuonut tuottoja vuonna 2015.

Melun ja tärinän torjunnasta aiheutuneet kulut (70 300 euroa) muodostuivat vuonna 2015 kuntatekniikan keskuksessa henkilöstökuluista (60 300 euroa) ja konsultilla teetetystä meluselvityksestä (10 000 euroa).

Melun ja tärinän torjunnan 878 000 euron investoinneista tilakeskus käytti 550 000 euroa Katrinebergin ja Sotungin koulun ikkunoihin ja kuntatekniikan keskus 328 000 euroa meluvalleihin ja -esteisiin.

Luonnonsuojelu ja maisemansuojelu

Tuloja ei ollut luonnonsuojelusta ja maisemansuojelusta vuonna 2015.

Luonnonsuojelun ja maisemansuojelun kulut olivat yhteensä noin 94 000 euroa. Siitä suurin osa oli pääasiassa suunnittelutyön henkilöstökuluja (74 900 euroa) kuntatekniikan keskuksessa. Pelastuslaitoksen kulut (13 400 euroa) olivat niin ikään henkilöstökuluja ja aiheutuivat maastopalojen sammuttamisesta. Sivistystoimen toimiala käytti vajaa 5 300 euroa taimenten kutu- ja poikastuotantoalueiden kunnostusten materiaalikuluihin.

Vantaan kaupungin investoinnit luonnonsuojeluun ja maisemansuojeluun olivat hieman yli 102 000 euroa. Se muodostui kokonaisuudessaan kuntatekniikan keskuksen investoinneista luonnonsuojelualueille ja purojen teemavuoteen 2015.

Ympäristösuojelun viranomaistehtävät

Tähän ryhmään kuuluvia tuloja kertyi lähinnä ympäristönsuojelun viranomaistehtäviin liittyvistä lupamaksuisista. Tulot olivat yhteensä lähes 58 500 euroa.

Ympäristönsuojelun viranomaistehtävien kulut olivat noin 957 800 euroa.

Investointeja ympäristönsuojelun viranomaistehtäviin ei ollut vuonna 2015.

Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet

Ryhmään Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet luetaan muun muassa ympäristökoulutuksen, -kasvatuksen ja -neuvonnan sekä ympäristöjohtamisen ympäristökulut. Kaikilla toimialoilla ympäristöjohtamisen kehittämisen, ympäristöohjelmien tekeminen ja ekotukitoiminta aiheuttivat henkilöstökuluja aikaisempaa enemmän.

Tuloja oli noin 49 000 euroa. Siitä suurin osa (37 700 euroa) muodostui e-palvelun tuomasta energiansäästöstä tilakeskuksessa. Kirjastojen poistokirjojen myynti ja Vantaan ammattiopisto Varian käytöstä poistettujen laitteiden myynti tuottivat lähes 11 200 euroa sivistystoimen toimialalle.

Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet -ryhmään lasketuista lähes 15 miljoonan euron kuluista suurin osa on sivistystoimen toimialan menoja (13,47 milj. euroa). Siitä ympäristökasvatukseen ja ympäristöjohtamisen ylläpitämiseen arvioidut palkkakulut olivat 13,26 milj. euroa. Vantaan luontokoululle maksettiin tukea 115 000 euroa. Ympäristökasvatuksen materiaaleihin ja kirjastojen ympäristöteemaisiin kirjoihin käytettiin vajaa 74 000 euroa sekä ympäristökoulutuksen ostopalveluihin noin 21 000 euroa. Ympäristökeskuksen kulut olivat noin 326 700 euroa, joka koostui suurimmaksi palvelujen ostoista (174 300 euroa) ja henkilöstökuluista (137 200 euroa). Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan kulut (60 600 euroa) kertyivät valtaosin henkilöstökuluista ekotukitoiminnassa. Hankintakeskuksen henkilöstökulut olivat 52 000 euroa.

Energiatehokkuussopimuksen toimeenpano ja e-hankkeeseen liittyvät palvelunostot aiheuttivat tilakeskukselle kuluja 37 700 euroa. Rakennusvalvonnan kulut olivat noin 29 000 euroa. Smart & Clean -hankkeen vaatimat valmistelut ja jäsenyys Green Net Finlandissa toivat kuluja noin 21 000 euroa elinkeinopalveluille. Kaikkiaan elinkeinopalveluiden kulut ryhmässä Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet olivat noin 25 500 euroa.

Muihin ympäristönsuojelutoimenpiteisiin investoitiin kaikkiaan 1,86 miljoonaa euroa. Siitä suurin osa oli kuntatekniikan keskuksen investointeja (1,57 milj. euroa) pyöräilyn kehittämiseen ja joukkoliikenteen luotettavuuden kehittämiseen. Tilakeskus teki erilaisia energiansäästiinvestointeja 292 000 eurolla.

Ilmastonsuojelu

Ilmaston suojelu ei tuonut tuloja vuonna 2015.

Kuluja ilmaston suojelusta kertyi reilu 197 000 euroa. Se koostui Ilmastoinfon kasvatus- ja viestintätoiminnan kuluista, sekä muun muassa ympäristökeskuksen ja kuntatekniikan keskuksen osittain rahoittamista kehittämishankkeista ja henkilöstökuluista.

Ilmaston suojeluun investoitiin vajaalla 2 300 eurolla, jonka kuntatekniikan keskus käytti Pirttirannan tulvasuojarakenteisiin.

Ympäristöverot

Vantaan kaupunki maksoi sähköveroa noin 2 miljoonaa euroa. Muiden ympäristöverojen ja veroluonteisten maksujen osuus oli yhteensä noin 360 00 euroa.

Ympäristövastuut

Kuntatekniikan keskuksella oli ympäristövastuita 8,5 miljoonan euron edestä. Siitä oli varattu 8 miljoonaa euroa täyttömäkien viimeistelyyn ja 0,5 miljoonaa euroa Sotungin kaatopaikan maisemointiin ja viimeistelyyn.

4.6 Henkilöstöä ja tilintarkastajien palkkioita koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2015	2014
Yleishallinto	5	5
Kaupunginjohtajan toimiala	172	170
Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala	949	961
Sosiaali- ja terveystoimi	3 094	3 010
Sivistystoimi	5 790	5 827
Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö	680	677
Yhteensä	10 690	10 650

Henkilöstökulut		
1 000 €	2015	2014
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	486 177	480 232
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-5 400	-5 299
Henkilöstökulut yhteensä	480 777	474 932

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
1 000 €	2015	2014
Kansallinen kokoomus Vantaa	60	65
Kansallinen Kokoomus Uusimaa	1	1
Suomen Keskusta Uusimaa	0	0
Suomen Keskusta Vantaa	13	9
Perussuomalaiset	27	31
Perussuomalaiset Uusimaa	0	0
SKP:n Vantaan kaupunkijärjestö Ry	0	0
Suomen Kristillisdemokraatit	7	10
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue Uusimaa	1	1
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue Vantaa	95	103
Suomen ruotsalainen kansanpuolue Vantaa	8	10
Vihreä liitto Vantaa	40	43
Uudenmaan Vihreät Ry	0	0
Vasemmistoliiton Vantaan Kunnallisjärjestö Ry	24	26
Vasemmistoliitto Uusimaa	0	0
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	278	301

Tilintarkastajan palkkiot		
1 000 €	2015	2014
Tarkastusyhteisö BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	81	65
Tilintarkastajan lausunnot	0	6
Muut palkkiot	12	56
Palkkiot yhteensä	93	127

5 Eriytetyt tilinpäätökset

5.1 Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen tilinpäätös

5.1.1 Toimintakertomus

Pelastuslaitos vastaa Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen turvallisuudesta pelastustoimen keinoin sekä huolehtii ensihoitopalvelusta voimassa olevien sopimusten mukaisesti. Pelastustoimen alue muodostuu Hyvinkään, Järvenpään, Keravan ja Vantaan kaupungeista sekä Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kunnista. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen liikelaitoksen hallinto järjestetään liikelaitoksen johtosäännön sekä Vantaan kaupungin johtosääntöjen ja hallintosäännön määräyksiin. Kaupungin organisaatiossa Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos kuuluu konsernihallinnon ja asukaspalveluiden toimialaan. Liikelaitoksella on johtokunta, johon kuuluu 15 henkeä.

Olenneiset tapahtumat tilikaudelta ja sen päättymisen jälkeen

Suomeen saapuneet turvapaikanhakijat ja heidän lukumääränsä yllättivät myös Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella. Lyhyellä varoitusajalla perustetut vastaanottokeskukset työllistivät pelastuslaitosta, koska vastaanotto- ja majoitustiloiksi otettiin mm. toimistorakennuksia. Kohteisiin tehtiin lukuisia valvonta- ja neuvontakäyntejä syksyn aikana.

Vuonna 2015 palotarkastuksia kohdennettiin pelastuslain mukaisesti aikaisempaa tarkemmin riskikohteisiin, jotta vaikuttavuus parantuisi. Tähän liittyvää valvontasuunnitelmaa päivitettiin pelastuslaitoksessa vuoden 2015 alussa. Erheellisten paloilmoitusten laskutuskäytäntö on vakiinnutettu, mutta laskutus ei ole vähentänyt virrehälytyksiä toivotulla tavalla. Tähän vaikuttaa tosin myös se, että paloilmoitinkohteita tulee koko ajan lisää.

Pelastuslaitoksen johtokunta päätti vapauttaa nuohouksen vapaalle kilpailulle 1.1.2015 alkaen. Päätöstä puolisivat kuntien lausunnot nuohouksesta sekä Hyvinkään ja Pornaisten aikaisemmat päätökset vapauttaa nuohous vapaalle kilpailulle. Tilannetta seurataan aktiivisesti varmistuaksemme vapaan kilpailun nuohouksen toimivuudesta.

Vantaan kaupungissa kesällä järjestetyt asuntomessut Kivistön alueella onnistuivat pelastuslaitoksen kannalta odotetusti. Pelastuslaitos osallistui messuille omalla valistusteltallaan koko messujen ajan, ja lisäksi sopimuspalokunnat järjestivät viikonloppuisin toimintanäytöksiä.

Pelastuslaitoksella on yhteistoimintasopimukset ensihoidon toteuttamisesta Hyvinkään sairaanhoitoalueen ja HYKS-Peijas alueen kanssa. Tuleva SOTE-ratkaisu vaikuttaa todennäköisesti myös ensihoidon järjestämiseen tulevaisuudessa.

Pelastustoimi siirtynee perustettaville itsehallintoalueille vuoden 2019 alussa. Sisäministeriö on perustanut siirtoa valmistelevan hankkeen. Tämän hetken valmistelutietojen perusteella Keski-Uudenmaan pelastuslaitos siirtyy osaksi Uudenmaan alueen pelastusalueita, joka vastaa noin 1,6 miljoonan ihmisen turvallisuudesta.

Pelastuslaitos on kehittänyt toimintaansa mm. Klaukkalan kärkiyksiköllä, TUTOR-palotarkastus -ohjelmalla sekä asuinkiinteistöjen omavalvonnalla. TUTOR- palotarkastus perustuu palotarkastuskohteen itsearvioon turvallisuudestaan sekä viranomaisen tekemään arvioon. Omavalvonnassa kiinteistön omistaja tekee oman palotarkastuksen kiinteistössään ja palauttaa lomakkeen pelastuslaitokselle. Lisäksi pelastuslaitos on valistanut aktiivisesti mm. sosiaalisen median välityksellä.

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta johtaa johtoryhmä. Liikelaitoksen johtoryhmään kuuluu pelastusjohtaja, apulaispelastusjohtaja, pelastuspäällikkö, riskienhallintapäällikkö ja suunnittelupäällikkö. Suunnittelupäällikkö on irtisanoutunut ja samoin talouspäällikkö on vaihtunut. Hallinnon tehtävät on pystytty jakamaan johtoryhmän kesken ja yhteistyö talouspalvelukeskuksen kanssa on sujunut erittäin hyvin. Talouspäällikön tehtäviä hoitaa vuoden 2016 alusta alkaen Heidi Piikki talouspalvelukeskuksesta.

Turvallisuuspalvelut

Riskianalyysityöskentely

Pelastuslaitos on edelleen osallistunut valtakunnallisen riskianalyysityöryhmän puitteissa riskianalyysityön menetelmien kehittämiseen. Valmistelun tuloksilla kyetään tarkentamaan pelastuslaitoksen riskianalyysin tuloksia ja johtopäätöksiä.

Lisäksi pelastuslaitos on osallistunut Tampereen yliopistossa toteutettavaan tutkimushankkeeseen, jossa tavoitteena on pelastuslaitosten palvelujen vaikuttavuuden selvittäminen sekä palvelujen optimointi. Myös tämän hankkeen tuloksia tullaan hyödyntämään pelastuslaitoksen riskianalyysin valmistelussa. Alustavien tulosten mukaan määräaikaisten palotarkastusten vaikuttavuus pystytään määrittämään.

Vuonna 2015 jatkettiin neljän Uudenmaan alueen pelastuslaitoksen yhteissuunnittelua työnimellä Palo-asemaverkosto 2035. Menossa on hankkeen kolmas vaihe, jonka tavoitteina on merkittävilta osiltaan yhteinäistää alueen pelastuslaitosten työskentelytapoja. Valmistelu on täysimääräisesti hyödynnettävissä mahdollisen pelastustoimialueiden muutoksen yhteydessä.

Pelastuslaitoksen oman riskianalyysin valmistelu on aloitettu, jotta sitä voidaan hyödyntää perusteluasiakirjana seuraavan palvelutasopäätöksen valmistelussa.

Valvontatoiminta

Vuoden 2015 toimintoja ovat leimanneet turvapaikanhakijoiden majoituksen turvallisuuteen liittyvät haasteet. Pelastuslaitos on aktiivisesti toiminut sekä paikallisissa että valtakunnallisissa verkostoissa, myötävaikuttaen vastaanottokeskusten hallitun turvallisuustason aikaansaamiseen. Tilanne on edellyttänyt merkittävää resursointia koko pelastuslaitokselta.

Henkilövaihdokset valvontatoimiston esimiestehtävissä sekä täyttämättömänä olleet virat ovat osaltaan heijastaneet tehtävien hoidon ja organisoinnin ennakkosuunnitelman mukaiseen toteutumaan.

Vuoden 2015 valvonnan tavoitteiksi asetettiin 3813 asuinrakennuksen palotarkastusta. Palotarkastus suoritettiin 3750 asuinrakennukseen, eli tarkastusprosentti oli näiltä osin 98 %:a. Määräaikaaisesti valvottavien kohteiden valvontakäyntejä suoritettiin 1739 valvontakohteeseen, mikä on 92 %:a tavoitteesta.

Omavalvontalomakkeita lähetettiin vuonna 2015 yhteensä 3 900 pientaloon. Palautusprosentti nousi peräti 91 %:iin. Omavalvontalomakkeiden perusteella paloturvallisuuden asiat ovat pientaloissa kunnossa 78 %:lla. Omavalvonta kohdennettiin vuonna 2015 Vantaa ja Hyvinkään pientaloalueille.

Muita tarkastuksia, joita ovat mm. jälkitarkastukset, ylimääräiset palotarkastukset ja yleisötilaisuuden tarkastukset tehtiin yhteensä 2585 kappaletta, kemikaalivalvontaa 415 kpl ja uudis- tai korjausrakentamisen edellyttämiä tarkastuksia 363 kpl.

Merkittävä työpanos suuntautui asiakirjavalvontaan (1681 kpl) ja kuntalaisten neuvontaan, jota tehtiin 8581 kertaa vuoden 2015 aikana.

Pelastuslaitos on jatkanut suurasiakaskonseptin mukaisen asiakaspalvelujen tuottamisen kokeiluhanketta, jossa suurasiakkaiden (esimerkiksi kunnan toimialan) turvallisuustyön tarpeet otetaan pelastuslaitoksen työn suunnittelun lähtökohdissa kattavasti huomioon. Toimintamalli on osoittanut edelleen lisäävän asiakkaiden motivaatiota turvallisuuden kehittämiseen sekä myötävaikuttavan positiivisesti turvallisuustyön merkitykseen.

Turvallisuusviestintätoiminta

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos järjesti, tai sen alueella järjestettiin, yhteensä 727 turvallisuusviestintätilaisuutta, joissa tavoitettiin yhteensä 104 345 henkilöä (lähde: 20.1.2016 Pronto). Vantaan asuntomessuihin satsattiin pelastuslaitoksen resursseja, mikä näkyi positiivisesti myös toiminnallisissa tunnusluvuissa. Vuonna 2015 turvallisuusviestinnällä tavoitettiin 104 345 henkilöä, mikä ylittää tavoitteen 15 %:lla.

Koulutustilaisuuksista turvallisuuskouluttajat järjestivät 547 kpl, muu henkilöstö 57 kpl, sopimuspalokunnat 113 kpl ja muut tahot 10 kpl.

Turvallisuuskouluttajien koulutuksista on pyydetty palautetta nettisivujen kautta. Vuonna 2015 saatiin yhteensä 285 palautetta. Arvoasteikolla 1 – 5 koulutuskokonaisuuden ja kouluttajien yhteisarvosanaksi annettiin keskimäärin 4,72.

Palvelutasokaudella 2013 - 2016 on tavoitteena, että Tulikukko-koulutus annettaisiin kaikille alueen päiväkotien ja koulujen henkilökunnalle. Koulutusta tarjottiin vuoden 2015 aikana niille, jotka eivät olleet sitä vielä saaneet. Koulutusta järjestettiin 11 koululle ja 41 päiväkodille. Koulutusta tarjotaan uudestaan vuonna 2016.

Varautuminen ja kuntien valmiussuunnittelun tukeminen

Pelastuslaitos on ohjannut ja tukenut kuntien valmiussuunnitelmien laatimista ja päivittämistä kuntakohtaisesti kuntien tarpeiden mukaan. Kunnissa toteutettuja valmiuden ja varautumisen harjoituksia tuettiin useissa kunnissa kuntien tarpeiden mukaan. Harjoituksia järjestettiin kuntien johtoryhmille ja toimialoille. Varautumistoimiston henkilöstö on osallistunut kutsuttuina asiantuntijoina kuntien valmiussuunnittelun johtoryhmien kokouksiin ja harjoituksiin yhteensä 26 kertaa.

Pelastuslaitoksen ja kuntien poikkeusolojen valmiussuunnittelulle perusteita antava poikkeusolojen riskianalyysin ohjemalli saatiin valmiiksi pääkaupunkiseudun pelastuslaitosten (HIKLU) yhteistyönä. Riskianalyysin täydentäminen ja kohdentaminen Keski-Uudenmaan pelastustoimialueelle jatkuu vuonna 2016. Vuoden aikana järjestettiin pelastuslaitoksen poikkeusolojen johtokeskusharjoitus. Harjoitus tuki poikkeusolojen varalle tehtävää suunnittelua, sekä vuonna 2016 järjestettävää Uusimaa16-harjoitusta. Pelastuslaitoksen johtoryhmä ja varautumistoimiston henkilöstö osallistuivat lisäksi sotilasviranomaisten järjestämään, pääkaupunkiseudun toimijoille suunnattuun KETJU 2015-moniviranomaisharjoitukseen.

Väestöhälytintinjärjestelmää kehitettiin vuonna 2014 tarkistetun suunnitelman mukaisesti. Uusia kiinteitä hälyttimiä hankittiin kaksi kappaletta (Mikkola ja Nikinmäki). Lisäksi hankittiin kaksi ajoneuvoasenteista hälytintä, joilla on tarkoitus tarpeen mukaan paikata mahdollisia kiinteässä hälytintjärjestelmässä olevia katveita.

Vanhan väestönsuojelulohkojärjestelmän päivitys aloitettiin yhteistoiminnassa neljän alueen kunnan kanssa (Järvenpää, Hyvinkää, Nurmijärvi ja Mäntsälä). Päivityksen tarkoitus on saattaa lohkojen johtokeskusjärjestelmä vastaamaan paremmin normaaliolojen häiriötilanteiden tarpeita. Yhteistyön tuloksena laadittiin yleispätevä valmiuskeskuksen toimintamalli, jota voidaan kunkin kunnan tarpeet huomioiden hyödyntää koko alueella.

Lisäksi varautumistoimisto osallistui kuntaliiton ja Huoltovarmuuskeskuksen kuntien jatkuvuudenhallinta (KUJA)- projektiin tuottamalla yhteistyössä Kuntaliiton Projektipäällikön kanssa KUJA -projektin kokonaisuuden kannalta keskeisen varautumisen tason mittariston. Mittaristoa pilotoitiin varautumistoimiston toimesta kahdessa kunnassa (Tuusula ja Hyvinkää).

Arviointien pohjalta laadittiin kuntakohtaiset varautumisen kehittämissuunnitelmat KUJA -materiaalin mukaisesti. Tuusulan osalta arvioinnissa oli kyse kunnanjohtajan pyynnöstä laaditusta kattavammasta koko kunnan varautumisen tason arvioinnista, josta laadittiin ja esiteltiin raportti kehitysehdotuksineen kunnan johtoryhmälle.

Operatiivinen tulosityksikkö

Pelastustoiminta

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella vuonna 2015 oli 6 652 (6 411) pelastustehtävää. Tehtävämäärässä oli reilut 3%:a kasvua edellisvuoteen.

Vuonna 2015 tulipaloissa kuoli 4 henkilöä, Mäntsälässä, Nurmijärvellä, Tuusulassa ja Vantaalla minkä lisäksi tulipaloissa loukkaantui 22 henkilöä, kun vuotta aikaisemmin vastaavat luvut olivat kolme kuolemantapausta ja 31 loukkaantunutta. Suuronnettomuuksiksi luokiteltuja rakennuspaloja oli 3 kpl, joissa vahingot olivat vähintään 500 000 euroa. Rakennuspaloja oli 107 (100) ja rakennuspalovaaroja oli 162 (206). Rakennuspalot aiheuttivat kuitenkin isommat omaisuusvahingot kuin edellisenä vuotena, vahinkojen määrä oli 6,3 milj. euroa (4,5milj.) Valtaosa tulipaloista aiheutui edelleen ihmisen toiminnasta 54% (52 %), ja toiseksi yleisin tulipalon aiheuttaja oli koneen tai laitteen vika 24% (28 %). Erilaisissa onnettomuuksissa kuoli 43 henkilöä (44) ja loukkaantui 747 henkilöä (834).

Liikenneonnettomuuksia tapahtui 1013 kappaletta, mikä on enemmän kuin edellisenä vuotena (969 kpl). Liikenneonnettomuuksien määrässä tapahtunut kahden vuoden laskusuunta on jälleen kääntynyt kasvuun.

Pelastustoiminnan riskialueen mukainen toimintavalmiusaika täyttyi 1 055 tehtävässä 1 388 tehtävästä, mikä on 76 % (78 %) pelastustehtävistä, toimintavalmiusajan mediaanin ollessa 11:11 minuuttia (11:10 min). Pelastusyksikön lähtöaika oli vuonna 2015 1:29 minuuttia (1:20). Pelastuslaitoksen ensimmäinen yksikkö oli perillä kohteessa keskimäärin 7:20 minuutissa (7:33 min), missä on tapahtunut 13 sekunnin parannus.

Automaattisten paloilmoittimien tarkistus- ja varmistustehtävien määrä 1235 tehtävää (1263), on ollut vähenvä vuodesta 2010 lähtien jolloin tehtäviä oli 1589 kpl. Todellisuudessa vähennystä on tapahtunut huomattavasti enemmän, koska uusia paloilmoitinlaitteita tulee kymmeniä lisää vuosittain, rakennuskannan kasvaessa alueellamme voimakkaasti.

Ensihoitotoiminta

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköiden tehtävien kokonaismäärä vuonna 2015 oli 30 224 (31 103 v.2014) tehtävää. Laskua edelliseen vuoteen verrattuna oli 2,8%. Suoritetuista ensihoitotehtävistä korkeariskisiä A-tehtäviä oli 1 476 (4,9%), keskisuuren riskin omaavia B-tehtäviä 9 496 (31,4%), kiireellisiä C-tehtäviä 14 234 (47,1%) ja kiireettömiä D-tehtäviä 4 636 (15,3%). D-tehtävien osuus kaikista tehtävistä laski 25 %:sta 15 %:iin. 382 (1,3%) tehtävän osalta kiireellisyysluokasta ei ole tietoa.

Vuonna 2015 Pelastusyksiköt suorittivat yhteensä 1443 ensivastetehtävää, nousua edelliseen vuoteen oli 7,0% (1349 tehtävää vuonna 2014). Potilaiden tavoittamisviiveet ovat pysyneet HUS:n palvelutasopäätöksen mukaisina kaikissa hälytyskiireellisyysluokissa sekä HYKS Peijaksen (Vantaa-Kerava) että Hyvinkään sairaanhoitoalueilla.

Lääkärihelikopteritoiminta

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen HEMS-pelastajat (1+5) toimivat yliopistosairaanhoitopiirien omistavan FinnHEMS Oy:n Vantaan tukikohdan lääkärihelikopterissa. Vuonna 2015 lääkärihelikopterilla oli kaikkiaan 2564 tehtävää, joista 42 % (1078) oli Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimialueelle ja näistä puolet (513) Vantaalle.

Tilannekeskus

Pelastuskeskuksessa sijaitseva tilannekeskus seuraa aktiivisesti Keski-Uudenmaan pelastustoimialueen turvallisuustilannetta ja reagoi siinä tapahtuviin poikkeamiin tiedottamalla muutoksesta alueen ja kuntien viranomaisille, avainhenkilöille sekä muille yhteistyötahoille. Tilannekeskus lähetti yhteensä 5443 tilanneilmoitusta, joista 43 kuntien johdolle ja avainhenkilöille, 4714 pelastuslaitoksen toimijoille, 333 muille yhteistoiminta viranomaisille ja 353 muille yhteistoiminta tahoille.

Toimitilat

Järvenpään uudella paloasemalla aloitettiin toiminta helmikuussa 2016. Sisäministeri Päivi Räsänen vihki paloaseman käyttöön 24.4.2015. Paloasema on toiminut moitteetta ensimmäisen vuoden ja henkilökunta on ollut tyytyväinen uusiin tiloihin.

Keravan ja Tuusulan yhteisaseman varsinainen suunnittelu alkoi kesällä 2015 ja suunnitelmat valmistuivat vuoden 2016 tammikuussa. Hankkeen kokonaisalaksi (brm2) asetettu noin 2500 neliön suuruus oli suunnittelua ohjaavana mitoituksena. Aseman suunnittelussa pyrittiin huomioimaan erityisesti tilojen käyttöä puhdas-paloasema periaatteiden mukaisesti.

Pelastuskeskuksessa alkoi suuret muutostyöt ja uudisrakentaminen lähinnä piha-alueella. Finavia rakentaa omalle kunnossapidolle uudet kalustohallit. Pelastuskeskuksen toinen pihanpuolisko siirtyi Finavian käyttöön, samoin asiakaspysäköintipaikat jäävät uuden tielinjauksen alle. Uutta pysäköintitilaa saadaan Teknikontien puolelta. Rakentaminen ja tieyhteydet ovat valmiina loppuvuodesta 2016.

Vantaankosken paloaseman peruskorjauksen hankesuunnitelma hyväksyttiin Teknisessä lautakunnassa 18.8.2015. Kustannusennuste 1,40 milj. euroa hyväksyttiin suunnittelutyön pohjaksi. Vuoden 2016 aikana laaditaan muutos- ja korjaustöiden suunnitelmat ja urakka kilpailutukset. Työt käynnistyvät vuoden 2017 alusta.

Myyrmäkeen suunnitteilla olevaan palvelukeskuksen ei lopulta saatu ensihoidon päivystystä, ARA - rahoituksen periaatteista johtuen. Länsi- Vantaan ensihoitoyksikölle haetaan nyt tiloja Myyrinkodin yhteydestä.

Henkilöstö

Vuonna 2015 sairauspoissaoloprosentti oli 4,98 %, kun se vuonna 2014 oli 5,1 %. Vuonna 2015 oli sairauspoissaolopäiviä 8578 päivää kun vastaavasti vuonna 2014 sairauspoissaoloja oli 8684 päivää. Henkilöstön uudelleen sijoituksessa on onnistuttu edellisvuotta paremmin, joten pitkien yli 30 päivää kestäneiden poissaolojen määrä on vähentynyt.

Seuraava työhyvinvointikysely toteutetaan vuonna 2016. Vuoden 2014 työhyvinvointikyselyn perusteella työhyvinvoinnin haasteina ovat uhka ja väkivaltatilanteiden kohtaaminen työssä sekä henkilöstön arvio jaksamisestaan työssä eläkeikään saakka.

Liikelaitoksen talous ja talousarvion toteutuminen

Pelastuslaitoksen johtokunnan hyväksymä talousarvio on tehty kahdelle eri toiminnalle, pelastustoimelle ja ensihoidolle.

Tuloslaskelmaosan talousarviovertailu

Talousarviossa Vantaan valtuuston asettamana sitovana tavoitteena oli liikeylijäämä 0 euroa. Tavoite saavutettiin liikeylijäämällä 1 173 621 euroa. Sitovan tavoitteen saavuttamisessa edesauttoivat ennen kaikkea henkilöstömenojen säästöt.

Tilikauden ylijäämäksi poistoerokirjausten ja varausten jälkeen muodostui 165 959 euroa

Pelastustoimen kuntaosuus/ tulot ja menot:

Pelastustoimen tulosta paransi kotikuntakorvausten, yhteistoimintakorvausten ja muiden tuottojen arviota suurempi tulokertymä. Materiaali- ja palveluostojen osalta talousarvio alittui 209 000 euroa.

Henkilöstökulut jäivät 477 000 euroa talousarviota pienemmiksi. Suurimmat syyt tähän olivat virkojen täyttämättä jättäminen hallinnon, päällystön ja tukipalveluiden osalta sekä ensihoidon ja pelastuksen synergiaedut henkilöstöresurssien joustavassa käytössä.

Jäsenkuntien osalta kiinteistömenot tarkastettiin vastaamaan toteutuneita kuluja.

Ensihoidon kuntaosuus/ tulot ja menot:

Ensihoidon osalta saavutettiin ylijäämäinen tulos alkuperäisen talousarvion oltua 80 000 toteumaa alempi. Materiaali- ja palveluostot ylittivät talousarvion 157 000 eurolla, kun taas henkilöstökulut jäivät 190 000 euroa talousarviosta.

Ensihoidon kuljetustuloja kertyi tilikaudella 3 044 462 euroa. Hyvinkään sairaanhoitoalueelle palautettiin tuloja 1 737 882 euroa. Peijaksen sairaanhoitoalueen osalta tulokertymä oli 1 306 580 euroa.

Rahoitusosan talousarviovertailu

Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta oli 762 000 euroa. Talousarvio ylittyi 1 196 000 eurolla.

Investointiosan talousarviovertailu

Vantaan valtuuston asettama toinen sitova tavoite investoinneille oli 2 356 000 euroa.

Nettoinvestointien tavoitetaso alitettiin 196 000 eurolla. Investointeihin kului 2 325 000 euroa. Rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen jälkeen nettoinvestoinnit olivat 2 160 000 euroa.

Tilikaudella pelastus- ja sammutusyksiköihin sekä muuhun ajoneuvokalustoon käytettiin 2 191 000 euroa. Asemakalustoon käytettiin 107 000 ja väestönsuojelujärjestelmiin 27 000 euroa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Pelastuslaitoksen tavoitteena on lisätä alueen väestön riskitietoisuutta kouluttamalla ja valistamalla. Tavoite oli saavuttaa 20 %:a väestöstä ja tämä ylitettiin saavuttaen 24 %:a väestöstä. Vantaan asuntomessuille pelastuslaitos osallistui kokoaikaisesti.

Tilikaudella valvonnan tavoitteiksi asetettiin 3 813 asuinrakennuksen palotarkastusta. Palotarkastus suoritettiin yhteensä 3 750 mikä on 98 %:a tavoitteesta. Tämän lisäksi lähetettiin 3 900 omavalvontalomaketta, joista 91% palautettiin.

Valvontakohteiden valvontakäyntien tavoitteeksi tarkentui 1 854. Valvontakäynti tehtiin 1 739 valvontakohteeseen, mikä on 94 %:a tavoitteesta. Lisäksi toimintavuonna muita valvontatoiminnan suoritteita tehtiin 5 044 kappaletta (muut tarkastukset, kemikaalilain alaiset toimenpiteet, asiakirjavalvonta ja asiantuntijapalvelut).

Pelastustehtävien määrä nousi 3 prosenttia edellisestä vuodesta. Ensihoitotehtävät vähentyivät 2,8 prosentilla.

Vakinaisia virkoja ja työsuhteita oli 418 kappaletta vuoden lopussa. Henkilötyövuosia pelastuslaitoksella tehtiin 467.

Turvapaikanhakijoiden runsas hakeutuminen myös Keski-Uudenmaan alueelle lisäsi pelastuslaitoksen valvontatehtäviä runsaasti syksyn aikana.

Tunnusluvut

	TP 2013	TP 2014	TA 2015	Toteuma 2015	TA - Vuosi vertailu %
Turvallisuuspalvelut					
Valistus ja neuvonta (henk.)	117 895	93 220	87 000	104 345	120
-Turvallisuuskoulutustilaisuudet	811	775	600	797	133
Valvontasuunnitelman valvontakohdemäärät*	9 430	9 300	9 500	12 752	
Palotarkastus/valvontasuorite	1 789	1 487	1 854	1 739	94
Asuintalot ja niihin verrattavat kohteet (Pronto)	4 568	4 771	3 813	3 750	98
Omavalvonta	3 073	2 387	912	3 900	428
Muut tarkastukset ja katselmukset		1 392		3 363	
Pelastuspalvelut		-			
Tehtävät yhteensä	6 666	6 406	6 600	6 652	101
Tulipalot	702	723		674	
-Tahallisesti sytytetty palot % kaikista	23 %	16 %		21 %	
Palokuolemat	1	3		4	
Rakennuspalot	125	100		107	
Rakennuspalovaara (uusi tunnusluku)	157	205		162	
Liikenneonnettomuudet	975	967		1 013	
Ensivaste	1 322	1 346		1 444	
Öljyvahingot	187	181		176	
Suuronnettomuudet	1	3		3	
Onnettomuusvahingot M €	6	8		6	
Uhattuna olleen omaisuuden arvo M €	155	76		58	
Hems- yksikön tehtävät yhteensä	2 143	2 303		2 564	
joista helikopterilla	1 133	1 200		1 365	
joista maayksiköllä	851	931		934	
Hems-yksikön tehtävät KUP alueella	1 068	1 032		1 078	
		-			
Tilannekeskus/lähetetyt viestit ja ennakkovaroitukset eri toimijoille (kpl)	6 555	5 083		5 443	
Pela sisäiset	5 652	4 246		4 714	
Osakaskuntien johdolle	62	39		43	
Muille viranomaisille	421	427		333	
Muille Yt-viranomaisille	420	371		353	
Ensihoitopalvelut					
Tehtävät yhteensä	28 520	31 103	30 000	30 224	101
A korkeariskinen tehtävä	1 605	1 613		1 476	
B tehtävässä keskisuuri riski	7 877	8 692		9 496	
C kiireellinen	13 818	14 313		14 234	
D kiireetön	4 984	6 194		4 636	
Muut		291		382	

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta

Tavoitteiden toteutumista, varojen käyttöä ja tuloksellisuutta valvotaan säännöllisellä raportoinnilla. Henkilökohtaisten tavoitteiden ja tuloksellisuuden valvontaa suoritetaan pääosin kehityskeskusteluissa.

Pelastuslaitoksella ei ole tiedossa tilikaudella 2015 lakien ja säännösten sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne tai muu vaatimus tai oikeusseuraamus. Palotarkastustoimintaan on kohdistunut normaalina pidettäviä hallintovalituksia.

Ensihoitopalvelua tehtiin Hyvinkään sairaanhoitoalueen ja HYKS-Peijas alueen kanssa solmittujen yhteistointasopimuksien mukaisesti.

Tilikauden aikana ei ole todettu omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä tai arvonalennuksia.

Pelastuslaitos on vuokralla kuntien omistamissa kiinteistöissä. Järvenpään valmistui uusi paloasemarakennus joulukuussa 2014, joka otettiin käyttöön 2015 helmikuussa.

Pelastuslaitoksen sisäisten riskien tunnistaminen on tehty pelastuslaitoksen oman valmiussuunnitelman yhteydessä. Siinä on otettu huomioon sekä ulkoiset että sisäiset pelastuslaitoksen palvelukykyä uhkaavat riskit. Valmiussuunnitelma hyväksyttiin 2012 ja sitä päivitetään pelastusjohtajan päätöksen mukaisesti vuosittain. Lisäksi kartoitettiin pelastuslaitoksen toimipisteiden riskit riskikartoituksella asemakiinteistöjen ja tietoturvalisyyden riskit. Kartoituksen perusteella laadittiin raportti ja toimenpide-ehdotukset laitoksen sisäisen turvallisuuden parantamiseksi sekä perustettiin työryhmä toimeenpanemaan ja kehittämään turvallisuustoimenpiteitä.

Riskien hallintaa ja sisäistä valvontaa on ohjeistettu pelastuslaitoksen toimintasäännössä sekä Vantaan kaupungin ohjeistuksella. Palvelunhallintaan liittyvää riskienhallintaa kehitetään osana valtakunnallista pelastustoimen riskienhallintaa. Toimintasääntöä täsmennetään pelastusjohtajan päätöksillä hankinta- ja tilausoikeuksista.

Työturvallisuuteen liittyvät riskienhallinta on toteutettu työturvallisuuslain edellyttämällä tavalla.

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen ylijäämä ennen varauksia on 1 173 621 euroa. Tilikaudella puretaan investointivarausta pysyvien vastaavien poistonalaisen hyödykkeen hankintamenon kattamiseen yhteensä 1 076 338 euroa, josta muodostuu poistoeron lisäys. Poistoeron vähennykseksi kirjataan investointivarauskella hankittuihin pysyviin vastaaviin kohdistuneet poistot 192 339 euroa.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämästä tehdään investointivaraus 1 200 000 euroa, joka kohdennetaan investointisuunnitelman mukaisesti tuleviin kalustoinvestointeihin.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 165 959 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

5.1.2 Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman lyhennelmä 1000 €	Pelastus TA 2015	Pelastus Toteuma 2015	Pelastus Poikkeama 2015	Ensihoito TA 2015 Hyvinkää	Ensihoito Toteuma 2015 Hyvinkää	Ensihoito Poikkeama 2015 Hyvinkää	Ensihoito TA 2015 Peijas	Ensihoito Toteuma 2015 Peijas	Ensihoito Poikkeama 2015 Peijas
Liikevaihto	27 360	27 565	205	4 074	4 115	40	5 033	5 003	-31
Liiketoiminnan muut tuotot	53	146	94	0	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut	-3 821	-3 612	209	-232	-437	-205	-540	-493	47
Henkilöstökulut	-17 853	-17 376	477	-3 469	-3 255	214	-4 111	-4 135	-24
Poistot ja arvonalentumiset	-1 635	-1 748	-113	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-4 104	-3 882	221	-371	-328	44	-384	-389	-5
Liikelylijäämä (-) alijäämä	0	1 092	1 092	2	96	94	-2	-15	-13
Rahoitustuotot ja -kulut	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	0	1 093	1 093	2	96	94	-2	-15	-13
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	0	1 093	1 093	2	96	94	-2	-15	-13
Poistoeron vähennys (+)	-459	-884	-425	0	0	0	0	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	753	-884	-1 637	0	0	0	0	0	0
Varausten lisäys (-)	0	-124	-124	0	0	0	0	0	0
Vapaaeht. varausten lisäys(-) tai vähenn.	0	-124	-124	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	294	85	-209	2	96	94	-2	-15	-13

Talousarvion lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2015	Toteuma 2015	Poikkeama
Liikevaihto	36 468	36 683	215
Liiketoiminnan muut tuotot	53	146	93
Materiaalit ja palvelut	- 4 594	- 4 542	52
Henkilöstökulut	- 25 433	- 24 766	667
Poistot ja arvonalentumiset	- 1 635	- 1 748	- 113
Liiketoiminnan muut kulut	- 4 859	- 4 599	260
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-	1 173	1 173
Rahoitustuotot ja -kulut		0	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-	1 174	1 174
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	- 459	- 884	- 425
Vapaaeht. varausten lisäys(-) tai vähenn	753	- 124	- 877
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	294	166	- 128

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2015	Toteuma 2015	Poikkeama
Toiminnan ja investointien rahavirta	-434	762	1 196
Rahoituksen rahavirta			
Oman pääoman muutokset	0		
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	-1 399	-1 399
Rahavarojen muutos	-434	-637	-203

Investoinnit

Investointien lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2015	Toteuma 2015	Poikkeama
Pelastus- ja sammutusyksiköt, muu ajoneuvo	1 856	2 191	- 335
Muu pelastus- ja huoltokalusto	310		310
Asemakalusto	100	107	- 7
Johtokeskukset	-		-
Väestensuojelujärjestelmät	40	27	13
Tietojärjestelmät	50		50
Investoinnit yhteensä	2 356	2 325	31
Valtionosuudet ja luovutustulot	-	165	- 165
Investoinnit netto	2 356	2 160	196

5.1.3 Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Liikevaihto	36 683 010,51	35 745 471,20
Liiketoiminnan muut tuotot	145 768,50	273 276,28
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 524 380,18	- 1 410 670,88
Palvelujen ostot	- 3 017 693,57	- 3 091 310,69
	- 4 542 073,75	- 4 501 981,57
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 19 185 116,21	- 18 944 556,98
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 4 405 280,38	- 4 457 514,91
Muut henkilösivukulut	- 1 175 717,56	- 1 010 627,30
	- 24 766 114,15	- 24 412 699,19
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 1 748 037,38	- 1 605 842,21
Liiketoiminnan muut kulut	- 4 599 335,83	- 4 178 873,66
Liikeliiketoiminta (-) alijäämä	1 173 217,90	1 319 350,85
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,00	1 748,95
Muut rahoitustuotot	1 139,24	982,33
Muut rahoituskulut	- 736,56	- 957,69
	402,68	1 773,59
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	1 173 620,58	1 321 124,44
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	- 883 999,40	129 035,85
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	- 123 661,95	- 1 300 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	165 959,23	150 160,29
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	27,4	43,5
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	27,4	43,5
Voitto, %	3,2	3,7

Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Toiminnan rahavirta		
Liikeliikäämä (-aliäämä)	1 173 217,90	1 319 350,85
Poistot ja arvonalentumiset	1 748 037,38	1 605 842,21
Rahoitustuotot ja -kulut	402,68	1 773,59
Tulorahoituksen korjauserät	- 131 337,19	- 153 518,52
	2 790 320,77	2 773 448,13
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 2 324 964,89	- 2 183 499,73
Rahoitusosuudet investointimenoihin	150 093,00	125 526,91
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	146 322,59	201 048,37
	- 2 028 549,30	- 1 856 924,45
Toiminnan ja investointien rahavirta	761 771,47	916 523,68
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	- 2 669 149,56	- 1 136 122,28
Saamisten muutos muilta	144 262,37	- 195 395,42
Korottomien velkojen muutos kunnalta	757,25	3 151,15
Korottomien velkojen muutos muilta	1 125 216,40	598 524,80
Rahoituksen rahavirta	- 1 398 913,54	- 729 841,75
Rahavarojen muutos	- 637 142,07	186 681,93
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	128 103,71	765 245,78
Rahavarat 1.1.	765 245,78	578 563,85
	- 637 142,07	186 681,93
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v., €	-62 500	-414 114
Investointien tulorahoitus, %	134,3	142,2
Kassan riittävyys, pv	1,3	7,9
Quick ratio	0,9	0,8
Current ratio	0,9	0,8

Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen tase	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	5 361 422,72	4 949 573,61
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	6 525,00
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	4 118 189,66	4 419 127,20
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	1 243 233,06	523 921,41
	5 361 422,72	4 943 048,61
Vaihtuvat vastaavat	7 163 574,18	5 275 829,06
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	573 735,36	643 057,00
Saamiset kunnalta	6 309 689,72	3 640 540,16
Muut saamiset	151 951,79	226 986,12
Siirtosaamiset	93,60	0,00
	7 035 470,47	4 510 583,28
Rahat ja pankkisaamiset	128 103,71	765 245,78
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 524 996,90	10 225 402,67
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	1 521 605,98	1 355 646,75
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 355 646,75	1 205 486,46
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	165 959,23	150 160,29
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	3 346 399,48	2 338 738,13
Poistoero	1 169 737,53	285 738,13
Vapaaehtoiset varaukset	2 176 661,95	2 053 000,00
Vieras pääoma	7 656 991,44	6 531 017,79
Lyhytaikainen		
Ostovelat	2 455 931,06	1 533 499,83
Korottomat velat kunnalta	3 908,40	3 151,15
Muut velat	842 825,37	849 349,23
Siirtovelat	4 354 326,61	4 145 017,58
	7 656 991,44	6 531 017,79
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	12 524 996,90	10 225 402,67
Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuus, %	38,9	36,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	20,8	18,1
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	1 521,6	1 355,6

5.1.4 Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu pieniä hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu tilikauden kuluksi. Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain		
1 000 €	2015	2014
Jäsenkuntien toimintaosuudet		
Pelastustoimi	26 457	25 687
Ensihoito	7 810	7 660
Myynti- ja maksutulot		
Pelastuspalvelut	430	384
Ensihoitopalvelut	1 308	1 350
Yhteistoimintakorvaukset	438	421
Turvallisuuspalvelut (tarkastus- ja valvonta)	240	244
Liiketoiminnan muut tuotot (sis. valtionosuudet)	146	273
Toimintatuotot yhteensä	36 829	36 019
Valtionosuuksien erittely		
1 000 €	2015	2014
Peke-järjestelmä	64	49
Öljyntorjunta	0	50
Valtionosuudet yhteensä	64	99

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet			
	Poistomenetelmä	Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut	Poistoaika 1.1.2013 alkaen hankitut
Aineettomat hyödykkeet			
ATK-ohjelmistot	tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	5 vuotta	4 vuotta
Muut raskaat koneet	tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
ATK-laitteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	-	-

Pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi

Suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuus

1 000 €	Vuosina 2014 - 2018
Suunnitelman mukaiset poistot keskimäärin	1 740
Poistonalaisten investointien omahankintameno keskimäärin	2 299
Poikkeama, €	-559
Poikkeama, %	-24,3

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

1 000 €	2015	2014
Muut toimintatuotot		
Irtaimen omaisuuden myyntivoitot	131	154
Myyntivoitot yhteensä	131	154

Valtuustoryhmille annetut tuet

1 000 €	2015	2014
Keskustapuolue Uusimaa	0,1	0,11
Kokoomus Uusimaa	1,1	1,37
Perussuomalaiset Uusimaa	0,1	0,13
Suomen Sos.Dem. puolue Uusimaa	0,9	1,14
Vasemmistoliitto Uusimaa	0,2	0,12
Vihreä Uusimaa ry	0,3	0,30
Yhteensä	2,6	3,2

Erittely poistoeron muutoksista		
1 000 €	2015	2014
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	884	-129
Poistoeron muutokset yhteensä	884	-129

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat				
Aineettomat hyödykkeet				
1 000 €	Aineettomat oikeudet			Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.			7	7
Tilikauden poisto			-7	-7
Poistamaton hankintameno 31.12.			0	0
Aineelliset hyödykkeet				
1 000 €	Kuljetus- välineet	Muut koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	4 078	342	524	4 943
Lisäykset tilikauden aikana	884	134	1 307	2 325
Rahoitusosuudet tilikaudella	-198	0	48	-150
Vähennykset tilikauden aikana	-15	0	0	-15
Siirrot erien välillä	636	0	-636	0
Tilikauden poisto	-1 558	-183	0	-1 742
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 826	292	1 243	5 361

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
1 000 €	2015	2014
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	1 356	1 205
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 356	1 205
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	166	150
Oma pääoma yhteensä	1 522	1 356

Erittely poistoerosta

1 000 €	2015	2014
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	1 170	286
Poistoero yhteensä	1 170	286

Vieras pääoma

1 000 €	2015 Lyhyt-aikainen	2014 Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille		
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	5	5
Yhteensä	5	5
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	682	739
Yhteensä	682	739
Vieras pääoma yhteensä	687	744

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

1 000 €	2015	2014
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 177	4 138
Muut tilinpäätösjaksotukset	177	7
Siirtovelat yhteensä	4 354	4 145

Vakuudet ja vastuusitoumukset**Leasingvastuut**

1 000 €	2015	2014
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	650	500
Myöhemmin maksettavat	1 061	613
Yhteensä	1 711	1 113

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

1 000 €	2015	2014
Muut sopimukset		
Seuraavan tilikauden sopimuspalokuntasopimukset	1 137	1 200
Sopimusvastuut yhteensä	1 137	1 200

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

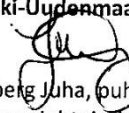
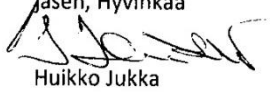
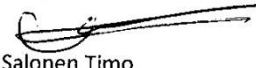
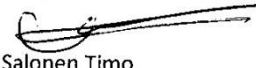
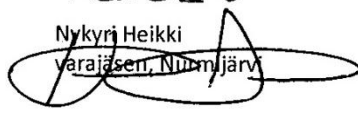
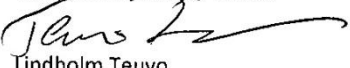
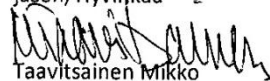
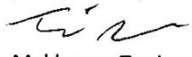
Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2015	2014
Virka- ja työsuhteis	418	417
Määräaikaisia	48	46
Yhteensä	466	463

5.1.5 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

5 Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

Vantaalla 23.2.2016

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen johtokunta

Nyberg Juha, puheenjohtaja, Vantaa
puheenjohtaja, Vantaa
Järvinen Taru
jäsen, Hyvinkää
Huikko Jukka
varajäsen, Järvenpää
Ennevaara Anssi
varajäsen, Kerava
Salonen Timo
jäsen, Mäntsälä
Nykyri Heikki
varajäsen, Nurmijärvi
Eloranta Olavi
varajäsen, Pornainen
Vänskä Pekka
pelastusjohtaja
Nordström Ralf
varapuheenjohtaja, Vantaa
Lindholm Teuvo
jäsen, Hyvinkää
Taavitsainen Mikko
jäsen, Järvenpää
Makkonen Toni
jäsen, Kerava
Nuuttila Simo
varajäsen, Mäntsälä
Lappalainen Mira
jäsen, Nurmijärvi
Kaasinen Pentti
varajäsen, Tuusula

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Vantaalla ____ 2016

BDO Audiator Oy
JHTT-yhteisöUlla-Maija Tuomela
JHTT, KHT

5.2 Vantaan Työterveys liikelaitoksen tilinpäätös

5.2.1 Toimintakertomus

Vantaan Työterveys liikelaitos on Vantaan kaupungin organisaatiossa kunnallinen liikelaitos, jonka tehtävänä on vastata työterveyshuoltolaissa, kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitetuista kaupungin järjestämismääräyksillä kuuluvista työterveyshuollon palveluista Vantaan kaupungille, Vantaan, Helsingin, Espoon ja Kauniaisten yrityksille sekä merimiesterveyspalveluiden palveluista Helsingin kaupungille. Espoo, Helsinki ja Kauniaisten ovat eriyttäneet yritystyöterveyshuollon järjestämismääräyksiin muusta kunnan järjestämismääräyksellä olevasta kansanterveyslaista kansanterveyslain 5 §:n mahdollistamalla tavalla. Toimimme neljässä eri toimipisteessä pääkaupunkiseudulla.

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2015 oli Vantaan työterveys liikelaitokselle taloudellisesti ja toiminnallisesti hyvä vuosi. Liikelaitoksessa toteutettiin mm. yli 35.000 vastaanottokäyntiä ja asiakaskunta kasvoi n. 10 %.

Sähköisiä asiakastytytyväisyyttä ja tehokkuutta parantavia järjestelmiä mm. Suomen ensimmäisiä työterveys-hoitajan virtuaalivastaanotto otettiin käyttöön ja www.vantaantyoterveys.fi asiakkaita palvelevat nettisivut avattiin. eArkiston sekä erilaisten etämittauslaitteiden käyttöönottoa on valmisteltu niin, että ne voidaan ottaa käyttöön 2016 aikana.

Liikelaitokselle kehitettiin oma AITO Vantaan Työterveys liikelaitos brändi Vantaa brändin rinnalle. Liikelaitos järjesti työterveyshuollon kunnallisille organisaatioille Työ ja Terveys ry:n valtakunnalliset liikelaitospäivät. Osallistujina oli yli 30 työterveyshuollon kunnallista toimijaa. Verkostoitumista ja vaikutuskanavia on aukaistu silmälläpitäen potentiaalisia työterveyshuoltoon vaikuttavia lainsäädännöllisiä ja rakenteellisia muutoksia mm. kuntalain vaikutukset, soteratkaisu ja työterveyshuollon korvattavuus.

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Vantaan Työterveys liikelaitos on kuntalain mukaisesti syksyllä 2008 erillisellä päätöksellä perustettu kunnallinen liikelaitos, jonka hallinto järjestetään liikelaitoksen johtosäännön sekä Vantaan kaupungin johtosääntöjen ja hallintosäännön määräyksiin. Kaupungin organisaatiossa Vantaan Työterveys liikelaitos kuuluu konsernihallinnon ja asukaspalveluiden toimialaan.

Liikelaitoksella on johtokunta, jossa on kuusi jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen.

Vantaan Työterveys liikelaitoksen johtokunnan jäsenet:

Varsinaiset jäsenet:

Helen Josefsson, puheenjohtaja
Sauli Heinonen, varapuheenjohtaja
Eila Hyttinen
Jussi Lempiäinen
Kirsi Mäkilaine
Hannu Kokko

Varajäsenet:

Mia Henriikka Salmivuo
Kari Hokkanen
Varpu Peltonen
Pekka Polkko
Sari Kuula
Lasse Hyytiäinen

Vantaan Työterveys liikelaitosta johtaa johtoryhmä. Liikelaitoksen johtoryhmään kuuluu toimitusjohtaja, vastaava työterveyslääkäri, kolme palvelupäällikköä sekä talouspäällikkö. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii liikelaitoksen toimitusjohtaja.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Talouden tasapaino ja henkilökunnan työn tuottavuus ja tehokkuus on edelleen keskeinen painopiste. Tavoitteisiin päästiin hyvin, sillä koko liikelaitoksen talousarvion mukainen toiminnallinen tulos (kate 3) ylitettiin 531 449 eurolla ja se parani 154 454 euroa vuoteen 2014 nähden.

Liikelaitosta sitova taloudellinen tavoite on pääoman tuottovaatimus. Laitos täytti sille asetetun vaatimuksen ja tuloutti kaupungille korvausta peruspääomasta 2 664 € (2 625 € vuonna 2014) ja korkoa kaupungin lainasta 10 658 € (10 500 € vuonna 2014).

Talousarvion toteutuminen

Rahoituserät olivat asetettujen raamien mukaiset; korkokulut kunnalle 10 658 euroa (korko 7 %) ja korvaus peruspääomasta 2 664 euroa (korko 7 %). Saamiset kunnalta olivat vuoden 2015 lopussa 1,9 milj. euroa (1,9 milj. euroa vuonna 2014). Tilikauden 2015 oman kunnan ulkopuolisesta työstä maksetaan tuloveroa 0,014 milj. euroa voitollisen tuloksen takia. Pankkitilillä olevat varat olivat 0,45 milj. euroa (0,09 milj. euroa vuonna 2014).

Liikevaihto oli 7,1 milj. euroa (6,6 milj. euroa vuonna 2014) ja muut tuet ja avustukset olivat 0,05 miljoonaa euroa (0,06 miljoonaa euroa vuonna 2014). Myynti ylitti talousarvion 15 %:lla.

Toimintakulut olivat 6,6 milj. euroa, mistä materiaaliostoja oli 0,08 milj. euroa ja palveluostoja oli 2,64 milj. euroa, henkilöstökuluja 3,4 milj. euroa ja liiketoiminnan muita kuluja 0,5 milj. euroa.

Liikelaitos teki Vantaalla, Espoossa, Helsingissä ja Kauniaisissa voitollisen tuloksen. Tilikaudelta 2015 laskutetaan Helsingin kaupungilta yritystyöterveyshuollon yhdistymissopimuksen tappiontasausjärjestelyn mukaisesti tappiontasausa yhteensä 40 284 euroa. Laskutettava summa muodostuu tilikauden 2015 merimies-toimipisteen tappiosta.

Investointivarausta purettiin tilikaudella 1.1-31.12.2015 42 696,61 euroa Softmedic-SAP myyntireskontraliittymä- ja e-resepti- investointien valmistuttua.

Tilikauden aikana ei ole todettu omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä tai arvonalennuksia. Omaisuuden luovutuksia ei Vantaan Työterveys liikelaitoksella ole.

Henkilöstö

Henkilökuntaa oli vuoden 2015 lopussa 69 henkilöä (68 vuonna 2014).

Henkilöstökulut olivat 3,4 milj. euroa (3,3 milj. euroa vuonna 2014).

Vuokralääkäreiden kustannukset olivat 1,31 milj. euroa. (1,13 milj. euroa vuonna 2014)

Henkilöstömenot alittivat budjetoidun 1,5 %:lla. Vuokratyövoiman käyttö lasketaan palveluostoiksi ja palvelumenot ylittyivät 22,7 %:lla.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Vantaan Työterveys liikelaitoksen riskienhallinta on kiinteä osa strategista ja operatiivista johtamista. Liikelaitoksessa suoritetaan jatkuvaa toimintaympäristön ja oman toiminnan riskienarviointityötä mm. toimintaympäristön analyysillä ja eri toimintojen raportoinnilla (mm. talous, asiakkuudet, palautteet). Johtamista ja työterveyshuollon työn riskienhallintaa toteutetaan laatujärjestelmään kirjatuttujen menettelyohjeiden avulla. Sisäinen auditointi aloitettiin keväällä 2015. Riskienarviointityöstä vastaa Vantaan Työterveys liikelaitoksessa työterveysjohtaja.

Talouden kehitystä ja tavoitteiden toteutumista raportoidaan Vantaan Työterveys liikelaitoksen johtokunnalle, johtoryhmälle, apulaiskaupunginjohtajalle sekä pääkaupunkiseudun yritystyöterveyshuollon neuvottelukunnalle kirjallisesti sekä säännöllisesti pidettävien kokousten yhteydessä.

Vantaan kaupungille asiakkuudelle talousraportointi tapahtuu kuukausittain. Vantaan Työterveys liikelaitos suorittaa taloudellisuuden ja tuloksellisuuden vertailua neljän eri kaupungin alueella sijaitsevien toimipisteidensä välillä. Vantaan Työterveys liikelaitoksen varojen käyttöä valvoo työterveysjohtaja.

Suurimmat operatiiviset ja tuotannolliset riskit liittyvät potilastietojärjestelmien toimivuuteen muutostilanteissa sekä henkilökuntamuutokset. Näihin riskeihin on varauduttu hyvällä yhteistyöllä palveluidentuottajan kanssa, eliminoimalla aiempien muutostilanteiden aiheuttamat toimintapoikkeavuudet sekä hyvällä henkilöstöjohtamisella.

Vantaan Työterveys liikelaitoksen sisäisen valvonnan järjestäminen

Toiminnassa noudatettiin hyvän johtamis- ja hallintotavan periaatteita (Hyvän johtamis- ja hallintotavan arvioinnin periaatteet, Vantaan kaupunginhallitus 19.7.2007). Vantaan kaupungin sisäinen tarkastus vastaa Vantaan Työterveys liikelaitoksen sisäisestä tarkastuksesta. Toimintaohjeistusten toteutumista johdetaan hyvällä esimiestyöllä. Säännöllisesti pidettävillä yhteisillä kokouksilla ja esimiestapaamisilla varmistetaan yhteinen käytäntö.

Hankintasopimuksissa käytetään kaupungin yleisiä sopimusehtoja. Kilpailutuksia ei ole järjestetty 2015 aikana. Erityissopimusten laadinnassa ja tulkinnessa käytetään samoin kaupungin konsernihallinnon lakimiespalveluja.

Toimintaohjeistusten toteutumista ja noudattamista johdetaan laatuohjelmaan kirjatulla menettelyohjeilla sekä hyvällä johtamisella ja esimiestyöllä. Säännöllisesti pidettävillä esimiesten ja henkilökunnan henkilökohdaisilla työntekijänvartti tapaamisilla, yhteisillä toimipiste- ja liikelaitoskokouksilla varmistetaan sovitun mukainen yhteinen käytäntö. Muuttuvaa lainsäädäntöä sekä Vantaan kunnallista päätöksentekoa seurataan aktiivisesti.

Arvio tulevasta kehityksestä

Kuntalain 1.9.2013 voimaan tullut muutos velvoittaa kunnat yhtiöittämään kilpailuilla markkinoilla tapahtuvan toimintansa 1.1.2015 mennessä. Kuntalain (410/2015) 150 §:n mukaan työterveyshuollon sairaanhoidon palveluiden osalta yhtiöittämisvelvollisuuden siirtymäaika jatkuu vuoden 2016 loppuun asti. Näin ollen Vantaan Työterveys liikelaitoksen tulee yhtiöityä 1.1.2017 mennessä, mikäli se haluaa jatkossa tarjota Vantaalla yrityksille sairaanhoidon palvelua tai Espoossa, Helsingissä ja Kauniaisissa ennaltaehkäiseviä tai sairaanhoidon palveluita tai osallistua tarjouskilpailuihin. Muina vaihtoehtoina voidaan katsoa olevan mm. palveluiden ulkoistus.

Valmisteilla olevan SOTE ratkaisun vaikutuksia työterveyshuoltoon ei vielä ole tiedossa. Vallalla näyttäisi olevan ajatus sairaanhoidon siirtämisestä työterveyshuollosta perusterveydenhuoltoon ainakin osittain. Työterveyshuollon rahoitus tulee tarkasteluun lähivuosina, ja oletettavaa on, että korvattavuus rakennetta tullaan muuttamaan ja sen vaikutukset ovat oletettavasti työterveyshuollon ostoja vähentäviä.

Yleinen taloudellinen lama on näkynyt selvimmin 2010 jälkeen työterveyshuollon kiristyneinä markkinoina. Mm yllämainituista syistä on todennäköistä, että työterveyshuollon palveluidentuottajien palvelukonsepti, tuotteistus ja ansaintalogiikka tulee lähivuosina uudelleen rakennettavaksi.

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Vantaan työterveys liikelaitoksen tilikauden ylijäämä ennen tilinpäätössiirtoja/ varauksia on 541 034 euroa. Tilikaudella kirjataan poistoeron vähennykseksi investointivarauksella hankittuun omaisuuteen kohdistuneet 33 660,38 euroa.

Työterveysjohtajan esitys tilikauden 2015 tuloksen käsittelystä Vantaan Työterveys liikelaitoksen johtokunnalle on seuraava:

Vantaan työterveys liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 560 933,99 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään sekä taseeseen kertyneistä edellisten tilikausien ylijäämistä siirretään 141 000,00 euroa Vantaan kaupungin taseen omaan pääomaan tilikauden 2016 kirjanpidossa.

5.2.2 Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman lyhennelmä 1 000 €	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Liikevaihto	6 203	7 129	926
Liiketoiminnan muut tuotot	30	53	23
Henkilöstömenot	-3 489	-3 397	92
Materiaalit ja palvelut	-2 280	-2 724	-444
Muut kulut	-452	-475	-23
Poistot	-34	-34	0
Liikelylijäämä (alijäämä)	-22	552	574
Muut rahoitustuotot ja kulut	-12	-11	1
Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutos	34	34	0
Tuloverot	0	-14	-14
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	561	561

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman lyhennelmä 1 000 €	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Varsinaisen toiminnan rahavirta	0	561	561
Rahoitustoiminnan rahavirta	0	-208	-208
Investointien rahavirta	-50	0	50
Muiden maksuvalmiuden muutosten rahavirta	0	0	0
Rahavarojen muutos	-50	353	403

5.2.3 Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

Vantaan Työterveys liikelaitoksen tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Liikevaihto	7 128 523,73	6 599 568,68
Liiketoiminnan muut tuotot	52 596,60	60 246,44
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 84 987,81	- 72 901,00
Palvelujen ostot	- 2 638 937,40	- 2 343 089,59
	- 2 723 925,21	- 2 415 990,59
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 2 641 153,08	- 2 602 102,08
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 605 886,36	- 587 150,92
Muut henkilösivukulut	- 150 069,36	- 135 780,34
	- 3 397 108,80	- 3 325 033,34
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 33 660,38	- 25 431,92
Liiketoiminnan muut kulut	- 474 514,42	- 447 184,74
Liikelylijäämä (-alijäämä)	551 911,52	446 174,53
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	2 831,25	68,95
Kunnalle maksetut korkokulut	- 10 658,00	- 10 500,01
Korvaus peruspääomasta	- 2 664,00	- 2 624,99
Muut rahoituskulut	- 387,19	- 17,04
	- 10 877,94	- 13 073,09
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	541 033,58	433 101,44
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	- 9 036,22	- 6 118,74
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	42 696,61	31 550,65
Tuloverot	- 13 759,98	- 21 291,48
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	560 933,99	437 241,87
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	29,5	35,3
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	29,5	35,3
Voitto, %	7,6	6,6

Vantaan Työterveys liikelaitoksen rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	551 911,52	446 174,53
Poistot ja arvonalentumiset	33 660,38	25 431,92
Rahoitustuotot ja -kulut	- 10 877,94	- 13 073,09
Tuloverot	- 13 759,98	- 21 291,48
	560 933,98	437 241,88
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	- 33 977,51
Toiminnan ja investointien rahavirta	560 933,98	403 264,37
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset	0,00	- 110 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	46 061,36	- 395 419,90
Saamisten muutos muilta	- 22 005,23	- 125 677,87
Korottomien velkojen muutos kunnalta	8 785,12	1 031,47
Korottomien velkojen muutos	- 240 455,46	- 70 167,88
Rahoituksen rahavirta	- 207 614,21	- 700 234,18
Rahavarojen muutos	353 319,77	- 296 969,81
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	446 611,05	93 291,28
Rahavarat 1.1.	93 291,28	390 261,09
	353 319,77	- 296 969,81
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v., €	612 633	-226 483
Investointien tulo-rahoitus, %	0,0	1 286,9
Lainanhoitokate	63,1	15,3
Kassan riittävyys, pv	24,6	5,4
Quick ratio	2,7	1,9
Current ratio	2,7	1,9

Vantaan Työterveys liikelaitoksen tase	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	40 560,62	74 221,00
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	26 538,11	6 985,00
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	0,00	42 696,61
	26 538,11	49 681,61
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	14 022,51	24 539,39
	14 022,51	24 539,39
Vaihtuvat vastaavat	2 799 830,40	2 470 566,76
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	427 894,90	408 717,43
Saamiset kunnalta	1 922 496,69	1 935 263,82
Muut saamiset	2 827,76	33 294,23
	2 353 219,35	2 377 275,48
Rahat ja pankkisaamiset	446 611,05	93 291,28
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 840 391,02	2 544 787,76
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	1 440 682,63	879 748,64
Peruspääoma	37 500,00	37 500,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	842 248,64	405 006,77
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	560 933,99	437 241,87
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	201 051,36	234 711,75
Poistoero	40 560,62	31 524,40
Vapaaehtoiset varaukset	160 490,74	203 187,35
Vieras pääoma	1 198 657,03	1 430 327,37
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	150 000,00	150 000,00
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	0,00	1 191,66
Ostovelat	224 224,16	516 933,40
Korottomat velat kunnalta	10 000,59	1 215,47
Muut velat	120 997,74	112 879,75
Siirtovelat	693 434,54	648 107,09
	1 048 657,03	1 280 327,37
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 840 391,02	2 544 787,76

Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuus, %	57,8	43,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	16,7	21,5
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	1 403,2	842,2
Lainakanta 31.12., 1000 €	150,0	150,0

5.2.4 Vantaan työterveys liikelaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pienet käyttöomaisuusinvestoinnit, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa on kirjattu tilikauden kuluksi.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain		
1 000 €	2015	2014
Liikelaitoksen tuotot alueittain		
Myyntituotot kunnalta	2 762	2 364
Myyntituotot muilta	4 366	4 221
Muut tuet ja avustukset	53	75
Toimintatuotot yhteensä	7 181	6 660

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet			
	Poistomenetelmä	Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut	Poistoaika 1.1.2013 alkaen hankitut
Aineettomat hyödykkeet			
ATK-ohjelmistot	tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	-	-

Pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi

Suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuus	
1 000 €	Vuosina 2014 - 2018
Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	39 190
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	38 796
Poikkeama, €	395
Poikkeama, %	1,02

Valtuustoryhmille annetut tuet		
	2015	2014
Kansallinen Kokoomus Vantaa	0,9	1,1
Perussuomalaiset	0,1	0,2
Suomen Sos.Dem. puolue Vantaa	0,9	1,1
Vantaan vihreät	0,2	0,2
Yhteensä	2,1	2,6

Erittely poistoeron muutoksista		
1 000 €	2015	2014
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	9	6
Poistoeron muutokset yhteensä	9	6

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet			
1 000 €	Aineettomat oikeudet	Enn. maksut ja keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	7	43	50
Siirrot erien välillä	43	-43	0
Tilikauden poisto	-23	0	-23
Poistamaton hankintameno 31.12.	27	0	27

Aineelliset hyödykkeet			
1 000 €	Muu kalusto	Enn. maksut ja keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	25	0	25
Tilikauden poisto	-11	0	-11
Poistamaton hankintameno 31.12.	14	0	14

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
1 000 €	2015	2014
Peruspääoma 1.1.	38	38
Peruspääoma 31.12.	38	38
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	842	515
Ylijäämän siirto	0	-110
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	842	405
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	561	437
Oma pääoma yhteensä	1 441	880

Erittely poistoerosta		
1 000 €	2015	2014
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	41	32
Poistoero yhteensä	41	32

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
1 000 €	2015	2014
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	680	627
Muut tilinpäätösjaksotukset	14	21
Siirtovelat yhteensä	693	648

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2015	2014
Virka- ja työsuhteisia	69	68
Yhteensä	69	68

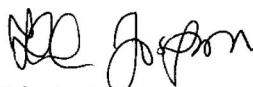
5.2.5 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

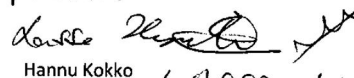
VANTAAN TYÖTERVEYS LIIKELAITOS

Vantaan Työterveys liikelaitoksen johtokunnan ja työterveysjohtajan
allekirjoitukset

Vantaalla

Helen Josefsson
Puheenjohtaja
Eila Hyttinen
Jussi Lempiäinen
Kirsi Mäkilaine

P: LARSA

Hannu Kokko

LARSA HYTTINEN.

Anne-Marie Hovi
työterveysjohtaja, toimitusjohtaja

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Vantaalla ____ 2016

BDO Auditor Oy
JHTT -yhteisöUlla-Maija Tuomela
JHTT, KHT

5.3 Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätös

5.3.1 Toimintakertomus

Suun terveydenhuollon liikelaitos on kunnallinen liikelaitos, jonka toiminnallisena tavoitteena on tuottaa suun terveydenhuollon palveluja Vantaan väestölle. Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtävänä on vastata kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitetusta kaupungin järjestämisvastuulle kuuluvista suun terveydenhuollon palveluista palvelusopimuksen mukaisesti. Suun terveydenhuollon liikelaitos toimii asiantuntijana suun terveydenhuoltoon liittyvissä asioissa yhteistyössä eri viranomaisen ja asiantuntijaorganisaatioiden kanssa.

Suun terveydenhuollon palvelujen tehtävänä on edistää kuntalaisten suun terveyttä ja hyvinvointia ennalta ehkäisemällä ja sairauksia hoitamalla sekä toimintakykyä parantavilla kuntoutustoimenpiteillä. Työnjako on oleellinen osa kustannustehokasta suun terveydenhuollon toimintaa. Toiminnan järjestämisessä tukeudumme tutkittuun tietoon ja keskitymme asiakaslähtöiseen vaikuttavaan ja laadukkaaseen toimintaan.

Toimitusjohtajan katsaus

Toiminnan ja talouden tasapaino oli keskeisin tavoite toimintakaudella.

Suun terveydenhuollon palvelujen kysyntä kasvoi voimakkaasti 2015. Vuoden aikana annettiin palveluja 73 048 asiakkaalle. Asiakkaiden määrä kasvoi edelliseen vuoteen nähden 4,2 %.

Suun terveydenhuollossa toteutui 140 373 hammaslääkärikäyntiä (144 238 käyntiä vuonna 2014, vähennystä edelliseen vuoteen 2,7%), 44 370 suuhygienistikäyntiä (42 404 käyntiä vuonna 2014, lisäystä edelliseen vuoteen 4,6%) sekä 12 397 hammashoitajakäyntiä (10 787 käyntiä vuonna 2014, lisäystä 14,9%). Oikomishoidossa olevien potilaiden määrä oli 6364 (6 352 potilasta vuonna 2014).

Suun terveydenhuollon kiireelliseen ensiapuun pääsi saman päivän aikana. Ensiapukäynnit lisääntyivät 8,2 % edelliseen vuoteen verrattuna (2015 22 741 käyntiä, 2014 21 012). Pääkaupunkiseudun (PKS) virka-ajan ulkopuolisen päivystyksen ja PKS Suun erikoishoidon yksikön käyttö oli väestösuhdetta alhaisempaa.

Peruuttamattomat poisjäännit vähenivät 1,8 % (2015 9354 käyntiä ja 2014 9526 käyntiä). Lasten ja nuorten poisjäännit lisääntyivät 0,4 %, ja aikuisten poisjäännit vähentyivät 4,6 %. Peruuttamattomien poisjääntien kliinisten tuntien määrä väheni 2,2 % vuoteen 2014 verrattuna (2015 5622 h ja 2014 5746 h).

Hampaiden reikiintymisindeksin d+D mukaan 5-vuotiaiden hammasterveys oli 0,4 12-vuotiaiden hammasterveys oli 0,6 ja 15-vuotiaiden hammasterveys oli 1,0. Mainittavaa muutosta 2014 vuoteen ei ollut. Koko väestön hammasterveys on pysynyt lähes samana neljän vuoden aikana non-kumulatiivisen D+d tilaston mukaan.

Hoitotakuussa pysyttiin asiakasmäärän kasvusta huolimatta. Kiireettömään tutkimukseen odottavien asiakkaiden määrä oli 5177 ja odotusaika 3kk3vk 31.12.2015. Palvelut tuotettiin lähes 100% omana toimintana. Vuokratyövoiman käyttö oli vähäistä ja painottui henkilöstön koulutuspäiville.

Sosiaali- ja terveystoimen asiakastyytyväisyyskyselyssä suun terveydenhuollon asiakkaiden antamien kouluarvosanojen keskiarvo oli kiitettävä eli 9,36 vuonna 2014

Kanteluiden ja asiakaspalautteiden määrä pysyi aikaisempien vuosien tasolla. Kanteluita tehtiin suun terveydenhuollosta yksi. Kaupungin sähköisen palautejärjestelmän kautta tuli yhteensä 141 asiakaspalautetta, joista positiivisia oli 33.

Yhteistyötä lasten suun terveyden edistämiseksi tehtiin sosiaali- ja terveystoimen toimialan sisällä säännöllisissä tapaamisissa äitiys- ja lastenneuvolan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon kanssa. Yhteistyössä saatiin aikaan neuvolan kanssa yhteinen kutsukehote 3- ja 5-vuotiaille. Sivistystoimen toimialan ja kouluterveyden-

huollon kanssa tavattiin koululaisten hyvinvointiyhteistyön merkeissä ja valmistettiin jokaisen koulun syksyn tiedotteeseen liitettävä koululaisen hyvinvointitiedote sekä Vilma-tiedote kouluterveydenhuollon palveluista. Vantin ateriapalvelun kanssa tavattiin lasten terveellisen ruokailun edistämiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön päivähoitoa koskevan suosituksen johdosta tavattiin varhaiskasvatuksen johtoa. Sen perusteella Suupeili-projekti suunnitteli yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa Hymyhammas-terveystuokion. Mallia pilotoitiin keväällä ja otettiin käyttöön päiväkotien esiopetuksessa syksystä alkaen. Hymyhammas-malli otetaan käyttöön myös koko pääkaupunkiseudulla. Lasten suupeili-projekti jatkoi toimintaa vielä vuoden loppuun ja osallistui moniin tapahtumiin, kuten terveyst messut, koulujen hyvinvointiviikot, armeijan kutsunnat ja ehkäisevän päihdetyön viikko. Projektissa saatiin valmiiksi mm. sähköistä terveydenedistämismateriaalia ja oppaita yhteistyökumppaneille.

Lasten, aikuisten ja ikääntyneiden yksilöllistä suun hoitoa jatkettiin toimintamallien mukaisesti. Tuettiin eri ikäisten suun terveyden edistämistä ja omahoitoa yksilöllisten hoitovälien mukaisilla tutkimuskäynneillä.

Jatkettiin päihdekuntoutujien yhteistyömallin mukaista toimintaa asumiskeskus Koisonrannan, ehkäisevän päihdetyön yksikön ja huumeclinikan vieroitusyksikön kanssa.

Käynnistettiin yhteistyömalli paljon palveluja käyttävien / monisairaiden henkilöiden tavoittamiseksi yhteistyössä terveysasemapalveluiden asiakasvastaavahoitajien kanssa (asva). Koulutettiin toimintamalliin liittyen asva-hoitajia havaitsemaan ja haastattelemaan asiakkaan suun terveydentilanteeseen vaikuttavia tekijöitä, kertomaan omahoidon merkityksestä ja toteutuksesta sekä ohjaamaan tarvittaessa suun terveydenhuollon palvelujen piiriin.

Ikääntyneiden suun terveyttä kehitettiin voimassa olevien toimintamallien mukaisesti niin avo- kuin hoiva-asumisen piirissä olevien osalta sekä vanhus- ja vammaispalvelujen osalta.

Lastensuojelun ja suun terveydenhuollon yhteistyökäytäntöjä kehitettiin huolen puheeksi ottamiseksi suun terveydenhuollossa.

Toimittiin aktiivisesti maahanmuuttajien palvelupisteessä ja arvioitiin tulevaisuuden toimintamalleja.

Otettiin käyttöön osana Vantaan uudistuneita internet sivustoja kaikenikäisten käyttöön tarkoitettu omahoitoportaali.

Oikomishoitoa annettiin Leinikkien, Myyrmäen ja Länsimäen hammashoitoloissa. Erikoishammaslääkärikäynnit vähenivät osa-aikaeläkkeen vuoksi. Tätä tasoitettiin suuhygienistien oikomiskäyntejä lisäämällä. Yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa, Leinikkienillä oli oikomishoidon erikoistumiskoulutuksen kuntaharjoittelussa kaksi hammaslääkärää, toinen alkuvuodesta ja toinen huhtikuusta alkaen. Myyrmäessä toimiva hammaslaboratorio teki tarvittavat oikomiskojeet, mutta niitä hankittiin tarpeen mukaan myös yksityisiltä hammasteknikoilta.

Anestesiapalveluja myytiin Keravan, Sipoon, Nurmijärven, Tuusulan ja Inkoon kunnille.

Tunnusluvut

Suun terveydenhuollon liikelaitos	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
suun terveydenhuollon asiakkaat	65 639	65 759	68 059	69 134	67 821	69 068	70 114	73 408
tutkitut	38 745	35 104	36 708	39 741	37 404	41 638	37 791	39 418
käynnit yhteensä	188 927	184 638	186 149	194 002	193 983	195 17	193 485	197 142
kliiniset tunnit (kaikki suorittajat ¹)	109 343	105 149	114 059	125 960	125 787	130 495	129 537	123 611
käynnit hammaslääkärillä	144 047	139 678	137 426	138 942	144 147	146 032	144 238	144 287
käynnit suuhygienistillä	39 274	39 431	46 390	48 183	46 001	44 269	42 404	44 377
käynnit hammashoitajalla	4 750	5 074	5 743	6 613	7 265	9 601	10 787	12 397
peruuttamattomat poisjäännit	11 829	11 498	12 034	11 986	9 619	9 752	9 526	9 354
peruuttamattomien poisjäännien kliiniset tunnit	6 793	6 661	7 279	7 329	5 870	5 881	5 746	5 622
kiireettömän hoidon jonossa	6 132	6 994	6 561	4 182	3 689	3 951	4 221	5 177
jonotusaika (joulukuun lopun poikkileikkaustieto)	yli 8 kk	6,5kk	5kk 3vk	5kk 4vk	4kk 1vk	4kk 0vk	3kk 2vk	3kk 3vrk
hammaslääkärissäkävijöiden osuus väestöstä (peittävyys)	34,1	33,7	34,4	27,7	26,2	26,3	26,2	26,6
hammaslääkärissäkäynti/ potilas (toistuvuus)	2,2	2,1	2,0	2,0	2,7	2,7	2,6	2,6
Kelan korvaama hammashoito								
asiakkaat/ lkm	40 387	40 612	39 661	40 614	41 548	41 906	41 454	41 407
hammashoitokorvausta saaneiden osuus Vantaan väestöstä %	20,7	20,5	19,8	20	20,2	20,1	19,9	19,6
Suun terveydenhuollon kustannukset								
kokonaiskustannukset (1000 €)	17 584	17 645	17 501	20 571	21 818	22 176	22 273	22 548
euroa/ tutkittu	454	503	477	518	583	585	589	572
Asiakasmaksutulot (1 000 €)	3 729	4 096	4 871	5 174	5 318	5 246	5 389	5 498

¹ Suorittaja: erikoishammaslääkäri, hammaslääkäri, suuhygienisti

Liikelaitoksen talous, investoinnit ja rahoitus

Liikelaitosta sitova taloudellinen tavoite on pääoman tuottovaatimus. Laitos täytti sille asetetun vaatimuksen ja tuloutti kaupungille korvausta peruspääomasta 68.210,00 euroa ja korkoa kaupungin lainasta 159.158,00 euroa.

Liikevaihto oli 21.955.679,30 euroa (21.456.644,23 vuonna 2014), kasvu edellisvuoteen verrattuna oli 2,1% mikä johtuu sisäisen palvelumyynnin ja ulkoisen asiakasmaksutuottojen kasvusta. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 639.146,97 euroa (681.145,48 euroa vuonna 2014).

Asiakasmaksuasetuksen mukaiset potilastulot olivat 5.498.405,11 euroa (5.387.794,85 euroa vuonna 2014) ja palvelutuotot palvelusopimukseen perustuen olivat 15.958.601,64 euroa (15.366.420,62 euroa vuonna 2014) muutos +3,9 johtuu hinnantarkastuksen (1,5%) lisäksi suoritettujen toimenpiteiden määrän kasvusta verrattuna edelliseen vuoteen. Painotettujen toimenpiteiden määrä vuonna 2015 oli 415.263 kappaletta, joka ylitti palvelusopimuksen määrän 411 110 kappaletta +1,0%:lla. Muutos selittyy toisaalta oman työvoiman käytön tehostamisesta sekä oman kapasiteetin kohdistamisesta vaativampiin hoitotoimenpiteisiin. Volyymien kasvu perustui palvelusopimukseen sisältyvään +/- 2%:n määräklausuliin.

Operatiiviset kulut olivat 22.339.744,35 euroa (vuonna 2014 22.272.201,75 euroa), josta materiaali- ja palvelu- luostoja oli 5.086.257,15 euroa (vuonna 2014 5.202.049,12 euroa), henkilöstökuluja 15.637.568,31 euroa (vuonna 2014 15.348.795,99 euroa). Liiketoiminnan muut kulut olivat vuonna 2015 1.546.478,62 euroa (vuonna 2014 1.579.555,09 euroa).

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen suunnitelman mukaiset poistot olivat 69.440,27 euroa (vuonna 2014 141.601,55 euroa).

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen investoinnit vuonna 2015 olivat 65.860,00 euroa (vuonna 2014 128.957,76 euroa).

Rahoituserät olivat asetettujen raamien mukaiset: korkokulut kunnalle 159 158,00 euroa (korko 7,00 %) ja korvaus peruspääomasta 68 210,00 euroa. Yhdystilillä olevat rahat (=saamiset kunnalta) olivat vuoden 2015 lopussa 2.736.271,36 euroa (vuonna 2014 3.357.892,01 euroa). Liikelaitoksen pankkisaamiset vuoden 2015 lopulla olivat 1.780.177,66 euroa (vuonna 2014 839.969,15 euroa).

Liikelaitoksen tulos oli 41.339,33 euroa ylijäämäinen (vuonna 2014 alijäämä oli 265.061,96 euroa) johtuen tehdyistä sopeutustoimenpiteistä.

Toiminta vuonna 2015

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos on kuntalain 10 a luvun mukaisesti 1.6.2010 perustettu kunnallinen liikelaitos, jonka hallinto järjestetään liikelaitoksen johtosäännön sekä Vantaan kaupungin johtosääntöjen ja hallintosäännön määräyksiin. Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta huolehtii kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtäväalueensa toiminnan tulokellisuudesta. Johtokunta kokoontui vuoden 2015 aikana kahdeksan kertaa.

Liikelaitoksen johtokunta kaudella 2013-2017

Varsinaiset jäsenet:

Eija Grönfors pj.
Seija Puha vpj.
Kari Nyman
Timo Nyyssönen
Jussi Suoverinaho
Eve Rämö

Varajäsenet:

Hilkka Pokki
Raija Virta
Miika Huttunen
Markus Välilä
Markku Naumanen
Sirpa Mikonranta

Kaupungin organisaatiossa Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos kuuluu sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan. Liikelaitosta johtaa suun terveydenhuollon johtaja, joka toimii liikelaitoksen toimitusjohtajana. Toiminta on ollut organisoituna 1.1.2014 lähtien kolmeen tulossyksikköön: suun terveydenhuollon vastaanot-topalvelut

(keskitetyt palvelut), kiireetön vastaanottotoiminta sekä terveyden edistäminen ja oikomishoito, joita johtavat ylihammaslääkärit. Toimipisteitä on 32 sekä kaksi liikkuvaa yksikköä.

Henkilöstö

Henkilökuntaa oli vuoden 2015 aikana yhteensä 319 henkilöä (311 vuonna 2014), joista määräaikaisia oli 46 (37 vuonna 2014). Henkilöstökulut olivat 15.637.568,31 euroa (15.348.795,99 euroa vuonna 2014).

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Toiminnassa noudatetaan hyvän johtamis- ja hallintotavan periaatteita. Toimintaohjeistusta on kehitetty ohjaamaan sisäistä valvontaa tulossyksiköissä esimiestyön kautta. Säännöllisesti pidettävillä yhteisillä kokouksilla taataan yhteinen käytäntö. Suun terveydenhuollon ammattilaisten ja asiantuntijoiden sekä esimiesten järjestelmällisellä koulutuksella taataan yhteinen näkemys.

Liikelaitoksen varojen käyttöä valvoo toimitusjohtaja. Tavoitteiden toteutumisesta ja taloudesta raportoidaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnalle säännöllisesti pidettävien kokousten yhteydessä. Vantaan kaupungille raportointi tapahtuu kolmannes vuosittain.

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta Vantaan kaupunkikonsernissa on keskitetty rahoituksen tulosalueelle. Vahinko- ja vastuuriskit on rajattu vakuuttamalla. Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen vakuutukset on hoidettu osana kaupungin vakuutuksia ja ne kilpailutettiin vuonna 2013. Tämä varmistaa kattavan vakuutus- turvan ja ajantasaisuuden.

Suun terveydenhuollon toimintaan on kohdistunut normaaleina pidettäviä potilasvalituksia. Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksella ei ole tiedossa tilikaudella 2015 lakien ja säännösten sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne tai muu vaatimus tai oikeusseuraamus.

Tilikauden aikana ei ole todettu omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä tai arvonalennuksia. Omaisuuden luovutuksia ei suun terveydenhuollon liikelaitoksella ole.

Hankintasopimuksissa käytetään kaupungin yleisiä sopimusehtoja. Erityissopimusten laadinnassa ja tulkinnessa käytetään mm. kaupungin sosiaali- ja terveystoimen hankintayksikön erityisasiantuntija- ja lakimiespalveluja.

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 41.339,33 euroa siirretään taseen oman pääoman eräksi. Kertynyttä kumulatiivista pääoman alijäämää ei pystytä kattamaan vuoden 2015 ylijäämällä, joten pääoma jää alijäämäiseksi.

Liikelaitoksen peruspääoman alijäämä tulee kattaa seuraavien vuosien aikana vallitsevan normiston mukaisesti. Liikelaitoksella on suunnitelma jolla alijäämä tullaan kattamaan seuraavien vuosien kuluessa. Suunnitelman eri osista arvioidaan syntyvän lisäsäästöjä ja tuottoja vuonna 2016 talousarvion lisäksi vuositason luvuiksi muutettuna seuraavasti: SEHYK 75.000 €, materiaali- ja palveluostot 50.000 € sekä toiminnan sisäinen tehostaminen 75.000 €.

5.3.2 Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman lyhennelmä 1 000 €	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Liikevaihto	21648	21955	307
Liiketoiminnan muut tuotot	1000	639	-361
Materiaalit ja palvelut	-5069	-5086	-17
Henkilöstökulut	-15565	-15638	-73
Poistot ja arvonalentumiset	-61	-69	-8
Liiketoiminnan muut kulut	-1699	-1546	153
Liikelylijäämä (-alijäämä)	254	255	1
Muut rahoitustuotot	0	14	14
Kunnalle maksetut korkokulut	-159	-159	0
Korvaus peruspääomasta	-68	-68	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-227	-214	13
Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutos	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	27	41	14

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman lyhennelmä 1 000€	Talousarvio	Toteuma	Poikkema
Toiminnan ja investointien rahavirta	13	45	32
Rahoituksen rahavirta	0	895	895
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	895	895
Rahavarojen muutos	13	940	927

Investoinnit

Investointien lyhennelmä 1 000€	Talousarvio	Toteuma	Poikkema
Irtain omaisuus	75	66	-9

5.3.3 Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

Vantaan Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Liikevaihto	21 955 679,30	21 456 644,23
Liiketoiminnan muut tuotot	639 146,97	681 145,48
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 116 745,84	-1 209 952,60
Palveluiden ostot	-3 969 511,31	-3 992 096,52
	-5 086 257,15	-5 202 049,12
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-12 170 514,08	-11 980 584,15
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-2 780 060,81	-2 699 441,30
Muut henkilösivukulut	-686 993,42	-668 770,54
	-15 637 568,31	-15 348 795,99
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-69 440,27	-141 601,55
Liiketoiminnan muut kulut	-1 546 478,62	-1 579 555,09
Liikelylijäämä (-alijäämä)	255 081,92	-134 212,04
Rahoitustuotot aj -kulut		
Korkotuotot	13 715,50	9 615,14
Kunnalle maksetut korkokulut	-159 158,00	-159 158,00
Korvaus peruspääomasta	-68 210,00	-68 210,00
Muut rahoituskulut	-90,09	-97,06
	-213 742,59	-217 849,92
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	41 339,33	-352 061,96
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	87 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	41 339,33	-265 062,00
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	8,9	-4,2
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	8,9	-4,2
Voitto, %	0,2	-1,6

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Toiminnan rahavirta		
Liikeliiketoiminta (-alijäämä)	255 081,92	-134 212,04
Poistot ja arvonalentumiset	69 440,27	141 601,55
Rahoitustuotot ja -kulut	-213 742,59	-217 849,92
	110 779,60	-210 460,41
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-65 860,00	-128 957,76
Toiminnan ja investointien rahavirta	44 919,60	-339 418,17
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-61 076,40	-38 996,14
Saamisten muutos kunnalta	822 054,58	547 176,08
Saamisten muutos muilta	-19 179,95	-62 008,91
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-1 931,87	508,08
Korottomien velkojen muutos muilta	155 422,55	32 521,06
Rahoituksen rahavirta	895 288,91	479 200,17
Rahavarojen muutos	940 208,51	139 782,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 780 177,66	839 969,15
Rahavarat 1.1.	839 969,15	700 187,15
	940 208,51	139 782,00
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v., 1	834 856	789 936
Investointien tulorahoitus, %	168,2	-163,2
Lainanhoitokate	1,7	-0,3
Kassan riittävyys, pv	28,8	13,6
Quick ratio	1,8	1,8
Current ratio	1,8	1,8

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen tase	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	196 548,40	200 128,69
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	196 548,42	200 128,69
	196 548,42	200 128,69
 Vaihtuvat vastaavat	 6 587 398,05	 6 450 064,17
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	817 006,40	797 864,69
Saamiset kunnalta	3 990 167,75	4 812 222,33
Muut saamiset	46,24	8,00
	4 807 220,39	5 610 095,02
Rahat ja pankkisaamiset	1 780 177,66	839 969,15
VASTAAVAA YHTEENSÄ	6 783 946,45	6 650 192,86
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	757 723,57	716 384,24
Peruspääoma	974 435,00	974 435,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-258 050,76	7 011,20
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	41 339,33	-265 061,96
 Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	 0,00	 0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
 Toimeksiantojen pääomat	 0,00	 61 076,40
Lahjoitusrahastojen pääomat	0,00	61 076,40
 Vieras pääoma	 6 026 222,90	 5 872 732,22
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	2 273 680,16	2 273 680,16
Lyhytaikainen		
Ostovelat	288 242,67	243 465,26
Korottomat velat kunnalta	0,00	1 931,87
Muut velat	688 572,20	645 613,11
Siirtovelat	2 775 727,87	2 708 041,82
	3 752 542,74	3 599 052,06
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	6 783 946,47	6 650 192,86

Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuus, %	57,8	43,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	16,7	21,5
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	1 403,2	842,2
Lainakanta 31.12., 1000 €	150,0	150,0

5.3.4 Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelmanmukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisen poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu pieniä hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu tilikauden kuluksi. Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain		
1 000 €	2015	2014
Liikelaitoksen tuotot alueittain		
Korvaukset valtiolta	90	114
Myyntituotot kunnilta ja kuntayhtymiltä	112	98
Myyntituotot muilta	5 512	5 400
Opetuspalvelumaksut	5	7
Palvelusopimukseen perustuvat tuotot	16 237	15 838
Liiketoiminnan muut tuotot	639	681
Toimintatuotot yhteensä	22 595	22 138

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

	Poistomenetelmä	Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut	Poistoaika 1.1.2013 alkaen hankitut
Aineelliset hyödykkeet			
Sairaala- ja terveydenhuoltolaitteet	tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta

Suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuus

1 000 €	Vuosina 2014 - 2018
Suunnitelman mukaiset poistot keskimäärin	105
Poistonalaisten investointien omahankintameno keskimäärin	159
Poikkeama, €	-54
Poikkeama, %	-33,96

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
1 000 €	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	200	200
Lisäykset tilikauden aikana	66	66
Tilikauden poisto	-69	-69
Poistamaton hankintameno 31.12.	197	197

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
1 000 €	2015	2014
Peruspääoma 1.1.	974	974
Peruspääoma 31.12.	974	974
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	-258	7
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-258	7
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	41	-265
Oma pääoma yhteensä	758	716

Toimeksiantojen pääomat		
1 000 €	2015	2014
Lahjoitusrahastojen pääomat	0	61
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	0	61

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
1 000 €	2015	2014
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Palkkojen ja henkilökulujen jaksotukset	2 748	2 675
Muut tilinpäätösjaksotukset	27	33
Siirtovelat yhteensä	2 775	2 708

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Leasingvastuut		
1 000 €	2015	2014
Tilikaudella maksetut	140	128
Myöhemmin maksettavat	297	386
Leasingvastuut yhteensä	437	514

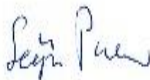
Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2015	2014
Virka- ja työsuhteisia	273	274
Määräaikaaisia	46	37
Yhteensä	319	311

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2015	2014
Kansallinen kokoomus Vantaa	700	300
Perussuomalaiset	120	100
Suomen Sosialidemokraattinen puolue Vantaa	1 323	1 080
Vihreä liitto Vantaa	175	200
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	2 318	1 680

5.3.5 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätöksen 2015 allekirjoitukset

Eija Grönfors
johtokunnan puheenjohtajaSeija Puna
johtokunnan jäsen, vara pj.Kar Nyman
johtokunnan jäsenTimo Nyysönen
johtokunnan jäsenJussi Suoveri
johtokunnan jäsenEva Rämö
johtokunnan jäsenJaana Iso-Lotila
suun terveydenhuollon johtaja, tj.

Vantaalla 17.2.2016

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä
Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Vantaalla _____ 2016

5.4 Liikelaitosten vaikutus kaupungin talouteen

	Tuloslaskelman toteumat			Sisäisten erien eliminoinnit			Kokonais-
	milj. €			milj. €			tarkastelu
	Kaupunki	Liike- laitokset	Rahastot	Kaupunki	Liike- laitokset	Rahastot	Tuloslaskelm yhteensä
Toimintatuotot							
Myyntituotot, ulkoiset	38,44	29,26	0,00				67,70
Myyntituotot, sisäiset	5,34	29,09	0,00	-5,34	-29,09	0,00	0,00
Maksutuotot, ulkoiset	93,82	6,23	0,00				100,05
Maksutuotot, sisäiset	0,85	0,05	0,03	-0,85	-0,05	-0,03	0,00
Tuet ja avustukset, ulkoiset	40,80	1,14	0,01				41,95
Tuet ja avustukset, sisäiset	0,00	0,64	0,00	0,00	-0,64	0,00	0,00
Muut toimintatuotot, ulkoiset	63,75	0,19	0,75				64,68
Muut toimintatuotot, sisäiset	118,17	0,00	0,42	-118,17	0,00	-0,42	0,00
Valmistus omaan käyttöön	108,53		1,31				109,84
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-442,10	-43,80	-0,28				-486,18
Palvelujen ostot, ulkoiset	-686,63	-7,72	-3,66				-698,00
Palvelujen ostot, sisäiset	-33,95	-1,90	-0,01	33,95	1,90	0,01	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulk	-46,69	-2,73	-0,05				-49,47
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sis.	-0,02	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00
Avustukset, ulkoiset	-119,25	-0,01	0,00				-119,25
Avustukset, sisäiset	-0,66	0,00	0,00	0,66			0,00
Muut toimintakulut, ulkoiset	-43,61	-3,28	-0,04				-46,93
Muut toimintakulut, sisäiset	-114,69	-3,34	-0,01	114,69	3,34	0,01	0,00
Toimintakate	-1 017,90	3,82	-1,52	24,95	-24,53	-0,43	-1 015,60
Verotulot	934,03						934,03
Valtionosuudet	150,50						150,50
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot, ulkoiset	12,95	0,00	1,70				14,65
Korkotuotot, sisäiset	0,17	0,00		-0,17			0,00
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	21,00	0,02	0,05				21,07
Muut rahoitustuotot, sisäiset	0,07	0,00		-0,07			0,00
Korkokulut, ulkoiset	-5,86	0,00					-5,86
Korkokulut, sisäiset	0,00	-0,17		0,00	0,17		0,00
Muut rahoituskulut, ulkoiset	-0,29	0,00	-0,06				-0,35
Muut rahoituskulut, sisäiset	0,00	-0,07		0,00	0,07		0,00
Vuosikate	94,67	3,59	0,17	24,72	-24,28	-0,43	98,43
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-89,31	-1,85	-0,45				-91,62
Kertaluonteist poistot	-1,70						-1,70
Arvonalentumiset	-4,77						-4,77
Satunnaiset tuotot							
Satunnaiset tuotot	1,00						1,00
Tilikauden tulos	-0,11	1,74	-0,29	24,72	-24,28	-0,43	1,35
Varausten ja rahastojen							
lisäys (-) tai vähennys (+)		-0,97	0,29				-0,69
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-0,11	0,77	0,00	24,72	-24,28	-0,43	0,66

	Rahoituslaskelman toteumat milj. €			Sisäisten erien eliminoinnit milj. €			Kokonais- tarkastelu milj. €
	Kaupunki	Liike- laitokset	Rahastot	Kaupunki	Liike- laitokset	Rahastot	Rahoitus- laskelma yhteensä
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	94,67	3,59	0,17	-24,71	24,29	0,43	98,43
Satunnaiset erät	1,00						1,00
Tulorahoituksen korjauserät	-37,20	-0,13					-37,33
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-146,13	-2,39	-4,31				-152,84
Rahoitusosuudet investointeihin	5,62	0,15					5,77
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	48,23	0,15					48,37
Toiminnan ja investointien rahavirta	-33,82	1,37	-4,15	-24,71	24,29	0,43	-36,59
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset	-0,07		-2,90				-2,98
Antolainasaamisten vähennykset	0,16		2,19				2,36
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	152,00						152,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-136,86						-136,86
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6,95						6,95
Oman pääoman muutokset	8,05		2,00				10,05
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-0,03	-0,06					-0,10
Vaihto-omaisuuden muutos	-10,59						-10,59
Saamisten muutos	-13,31	0,26	2,73	-0,21	-0,16	0,14	-10,55
Korottomien velkojen muutos	0,69	1,05	-0,19	0,24	-0,01		1,78
Rahoituksen rahavirta	6,98	1,25	3,83	0,03	-0,17	0,14	12,05
Rahavarojen muutos	-26,84	2,61	-0,32	-24,69	24,12	0,56	-24,54

5.5 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset

5.5.1 Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tilinpäätös-laskelmat

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2015		1.1. - 31.12.2014
Liikevaihto	494,00		771,05
Materiaalit ja palvelut			
Palvelujen ostot	- 53,49	-	3,64
Liiketoiminnan muut kulut	0,00	-	120 000,00
Liikelylijäämä (-alijäämä)	440,51	-	119 232,59
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	1 681 553,42		1 666 971,33
Muut rahoitustuotot	41 000,00		19 303,75
Muut rahoituskulut	0,00	-	0,73
	1 722 553,42		1 686 274,35
Ylijäämä (alijäämä) ennen rahastosiirtoja	1 722 993,93		1 567 041,76
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	- 1 722 993,93	-	1 567 041,76
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00		0,00

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2015		1.1. - 31.12.2014
Toiminnan rahavirta			
Liikelylijäämä (-alijäämä)	440,51	-	119 232,59
Rahoitustuotot ja -kulut	1 722 553,42		1 686 274,35
Toiminnan rahavirta	1 722 993,93		1 567 041,76
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset muilta	- 2 904 060,78	-	9 780 111,66
Antolainasaamisten vähennykset muilta	2 192 389,46		726 253,77
Oman pääoman muutokset	0,00		20 000 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Saamisten muutos kunnalta	- 41 338,38	-	12 684 787,72
Saamisten muutos muilta	- 292 680,72	-	3 840,87
Korottomien velkojen muutos muilta	- 103 577,39		120 000,00
Rahoituksen rahavirta	- 1 149 267,81	-	1 622 486,48
Rahavarojen muutos	573 726,12	-	55 444,72
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	643 029,55		69 303,43
Rahavarat 1.1.	69 303,43		124 748,15
	573 726,12	-	55 444,72

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tase	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	57 681 965,98	56 970 294,66
Sijoitukset		
Muut lainasaamiset	57 681 965,98	56 970 294,66
Vaihtuvat vastaavat	31 826 972,80	30 919 227,58
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	30 552 509,79	30 511 171,41
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	498 766,39	202 757,64
Siirtosaamiset	132 667,07	135 995,10
Rahat ja pankkisaamiset	643 029,55	69 303,43
VASTAAVAA YHTEENSÄ	89 508 938,78	87 889 522,24
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	89 492 516,17	87 769 522,24
Muut omat rahastot	89 492 516,17	87 769 522,24
Vieras pääoma	16 422,61	120 000,00
Siirtovelat	16 422,61	120 000,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	89 508 938,78	87 889 522,24

5.5.2 Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston tilinpäätöslaskelmat

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Liikevaihto	2 980,64	0,00
Valmistus omaan käyttöön	1 311 874,19	3 057 199,10
Liiketoiminnan muut tuotot	756 082,95	103 687,62
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 37 480,59	- 11 526,74
Palvelujen ostot	- 2 215 354,48	- 3 380 066,00
	- 2 252 835,07	- 3 391 592,74
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 220 606,57	- 140 485,27
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 52 417,19	- 47 892,47
Muut henkilösivukulut	- 8 032,98	- 8 894,09
	- 281 056,74	- 179 483,65
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 453 415,26	- 244 331,70
Liiketoiminnan muut kulut	- 47 305,92	- 19 727,59
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	- 48,47	0,00
Muut rahoituskulut	- 79,28	0,00
	- 127,75	0,00
Liikelylijäämä (-) alijäämä)	- 963 802,96	- 674 248,96
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	963 802,96	674 248,96
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä (-alijäämä)	- 963 802,96	- 674 248,96
Poistot ja arvonalentumiset	453 415,26	244 331,70
	- 510 387,70	- 429 917,26
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 4 313 150,58	- 3 065 199,10
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 4 823 538,28	- 3 495 116,36
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset	2 000 000,00	4 000 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	- 46 912,91	2 644 767,23
Saamisten muutos muilta	2 976 228,39	- 3 076 438,02
Korottomien velkojen muutos kunnalta	0,00	- 52,70
Korottomien velkojen muutos muilta	- 105 777,20	- 73 160,15
Rahoituksen rahavirta	4 823 538,28	3 495 116,36
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00
	0,00	0,00
Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston tase	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	16 876 988,00	13 017 252,68
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 670 777,86	5 819 313,63
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 994,70	0,00
	6 677 772,56	5 819 313,63
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	10 199 215,44	7 197 939,05
Vaihtuvat vastaavat	7 425 449,74	10 354 765,22
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	7 325 240,11	7 278 327,20
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	25 048,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	3 001 276,39
Siirtosaamiset	75 161,63	75 161,63
VASTAAVAA YHTEENSÄ	24 302 437,74	23 372 017,90
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	24 274 444,71	23 238 247,67
Muut omat rahastot	24 274 444,71	23 238 247,67
Vieras pääoma	27 993,03	133 770,23
Lyhytaikainen		
Ostovelat	1 834,48	79 311,57
Muut velat	13 155,87	18 940,56
Siirtovelat	13 002,68	35 518,10
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	24 302 437,74	23 372 017,90

5.5.3 Sosiaalisen luototuksen rahaston tilinpäätöslaskelmat

Sosiaalisen luototuksen rahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Liiketoiminnan muut tuotot	2 299,81	249,53
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	- 4 925,66	- 1 885,06
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	16 825,31	16 506,97
Muut rahoitustuotot	6 367,40	1 454,21
Muut rahoituskulut	- 61 957,38	- 101 201,93
Ylijäämä (alijäämä) ennen rahastosiirtoja	- 41 390,52	- 84 876,28
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	41 390,52	84 876,28
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00

Sosiaalisen luototuksen rahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	- 2 625,85	- 1 635,53
Rahoitustuotot ja -kulut	- 38 764,67	- 83 240,75
Toiminnan rahavirta	- 41 390,52	- 84 876,28

Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	- 97 038,58	- 65 916,84
Saamisten muutos muilta	184 761,56	175 954,82
Rahoituksen rahavirta	87 722,98	110 037,98
Rahavarojen muutos	46 332,46	25 161,70

Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	77 506,31	31 173,85
Rahavarat 1.1.	31 173,85	6 012,15
	46 332,46	25 161,70

Sosiaalisen luototuksen rahaston tase	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA		
Vaihtuvat vastaavat	1 828 753,40	1 870 143,92
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	339 289,04	548 893,26
Saamiset kunnalta	898 682,29	801 643,71
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	168 000,28	113 750,43
Lainasaamiset	345 275,48	374 682,67
Rahat ja pankkisaamiset	77 506,31	31 173,85
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 828 753,40	1 870 143,92
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	1 828 753,40	1 870 143,92
Muut omat rahastot	1 828 753,40	1 870 143,92
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 828 753,40	1 870 143,92

5.5.4 Vahinkorahaston tilinpäätöslaskelmat

Vahinkorahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Liikevaihto	30 000,00	45 000,00
Liiketoiminnan muut tuotot	418 813,91	415 558,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 8 930,96	- 19 385,61
Palvelujen ostot	- 1 443 407,06	- 1 308 529,87
	- 1 452 338,02	- 1 327 915,48
Liiketoiminnan muut kulut	111,11	2 154,96
Liikelylijäämä (-) alijäämä	- 1 003 413,00	- 865 202,52
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	1 003 413,00	865 202,52
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00

Vahinkorahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-) alijäämä	- 1 003 413,00	- 865 202,52
Toiminnan rahavirta	- 1 003 413,00	- 865 202,52
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	983 050,17	878 796,35
Korottomien velkojen muutos muilta	20 362,83	- 13 593,83
Rahoituksen rahavirta	1 003 413,00	865 202,52
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00
	0,00	0,00

Vahinkorahaston tase	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA		
Vaihtuvat vastaavat	7 407 148,51	8 390 198,68
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	7 407 148,51	8 390 198,68
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 407 148,51	8 390 198,68
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	7 379 255,91	8 382 668,91
Muut omat rahastot	7 379 255,91	8 382 668,91
Vieras pääoma	27 892,60	7 529,77
Lyhytaikainen		
Ostovelat	27 892,60	7 529,77
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 407 148,51	8 390 198,68

6 Luettelot ja selvitykset

6.1 Käytetyt kirjanpitokirjat ja selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tasekirja on Arkistolaitoksen päätöksen 3.9.2001 KA 158/43/2001 mukaan säilytettävä pysyvästi.

Muiden tilinpäätösasiakirjojen säilyttämisessä noudatetaan kirjanpitolain 2. luvun 10 § säännöksiä siten, että kirjanpitokirjat ja käyttöaikaa koskevin merkinnöin varustettu tililuettelo on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä lukien ja niin, että tietojenkäsittelyn suorittamistapa voidaan vaikeuksitta todeta.

Tositteet sekä muu kuin edellä mainittu kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä. EU-hankkeiden kirjanpitoaineisto, joissa alkuperäisiä tositteita, säilytetään Kuntaliiton suosituksen mukaisesti 10 vuotta viimeisestä maksatuksesta ohjelmakauden päättymisestä lukien. Ministeriö on pidentänyt ohjelmakaudelle 2000-2006 antamia säilytysaikaohjeitaan 31.12.2015 saakka. Lisäksi on huomioitava jatkoajalla toteuttavien hankkeiden tiliasiakirjojen säilytysajat.

Arkistoinnista vastaa tositteita käyttänyt toimiala.

Tilinpäätösasiakirjojen arkistointi

Tase- ja tuloslaskelmat	SAP -järjestelmässä
Rahoituslaskelmat	SAP -järjestelmässä
Tilikauden tapahtumat seurantakohteittain	SAP -järjestelmässä
Pysyvien vastaavien kohdeluettelo	SAP -järjestelmässä
Pysyvien vastaavien koontiluettelot	SAP -järjestelmässä

Päiväkirja	CD-R levy
Pääkirja	CD-R levy
Tilin 172000 Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä	CD-R levy
Tilin 172500 Myyntisaamiset jäsenkuntayhtymiltä	CD-R levy
Tilin 173000 Myyntisaamiset, omistusyhteisöiltä, lyhytaikaiset	CD-R levy
Tilin 173500 Myyntisaamiset, kunnan sisäiset	CD-R levy
Tilin 174000 Myyntisaamiset muilta	CD-R levy
Tilin 254500 Ostovelat tytäryhteisöille	CD-R levy
Tilin 254600 Ostovelat jäsenkuntayhtymille	CD-R levy
Tilin 254700 Ostovelat osakkuusyhteisöille, lyhytaikaiset	CD-R levy
Tilin 254800 Ostovelat sisäiset, lyhytaikaiset	CD-R levy
Tilin 254900 Ostovelat muille	CD-R levy
Tilin 258820 Myyntisuoritukset Tulkkikeskuksen laskuihin	CD-R levy
Tositelajit ja numerosarjat 2015	CD-R levy
Tililuettelo vuodelta 2015	CD-R levy

Varastokirjanpidot	
Materiaaliyksikkö	CD-R levy
Varikko	atk-tuloste
Vantaan työkeskuksen työainevarasto	manuaalisena

Tasekirja	erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	paperitulosteina

Muilta osin kirjanpitoaineisto arkistoidaan paperille tulostetussa muodossa.

6.2 Luettelo tositelajeista

SAP -tositelajiluettelo 2015

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
01	A0	13802001 - 13802999	Palvelukassa	Varia, Tennistie
02	A1	13803001 - 13802999	Palvelukassa	Verkkomaksu
03	A2	13804001 - 13804999	Palvelukassa	Myymäen yht.palv.piste
04	A3	13806001 - 13806999	Palvelukassa	Tikkurilan uimahalli
05	A4	13809001 - 13809999	Palvelukassa	Matkakeskus
06	A5	13810001 - 13810999	Palvelukassa	Korson yhteispalvelupiste
07	A6	13811001 - 13811999	Palvelukassa	Varia, Myymäen opetusaste
08	A7	13812001 - 13812999	Palvelukassa	Varia, Tikkurilan opetusyksikkö
09	A8	13813001 - 13813999	Palvelukassa	Maankäyttö, Kaupunkisuunnittelu
10	A9	13814001 - 13814999	Palvelukassa	Hakunilan uimahalli
11	B0	13815001 - 13815999	Palvelukassa	Korson uimahalli
12	B1	13816001 - 13816999	Palvelukassa	Martinlaakson uimahalli
13	B2	13817001 - 13817999	Palvelukassa	Myymäen uimahalli
14	B3	13818001 - 13818999	Palvelukassa	Tikkurilan kirjasto, aikuiset
17	B6	13821001 - 13821999	Palvelukassa	Tikkurilan kirjasto, musiikki
18	B7	13822001 - 13822999	Palvelukassa	Hakunilan kirjasto
19	B8	13823001 - 13823999	Palvelukassa	Koivukylän kirjasto
20	B9	13824001 - 13824999	Palvelukassa	Korson kirjasto
21	C0	13825001 - 13825999	Palvelukassa	Hämeenkyllän kirjasto
22	C1	13826001 - 13826999	Palvelukassa	Länsimäen kirjasto
23	C2	13827001 - 13827999	Palvelukassa	Martinlaakson kirjasto
25	C4	13829001 - 13829999	Palvelukassa	Myymäen kirjasto, lainaus
27	C6	13831001 - 13831999	Palvelukassa	Kaupunginmuseum
28	C7	13832001 - 13832999	Palvelukassa	Ympäristökeskus, eläinlääkäri
29	C8	13834001 - 13834999	Palvelukassa	Varia, myymälä Tennistie
30	C9	13836001 - 13836999	Palvelukassa	Varia, Talvikkitie
31	D0	13838001 - 13838999	Palvelukassa	Kuvataide
33	D2	13840001 - 13840999	Palvelukassa	Koutsit
34	D3	13841001 - 13841999	Palvelukassa	Pointin kirjasto
35	D5	13842001 - 13842999	Palvelukassa	Vantaan Valo Minkkitie
AA	1	10000000 - 19999999	Käyttöom.kirjaus	Talousspalvelukeskus
AB	99	990000000-999999999	Kirjanpitosite	Talousspalvelukeskus
AF	3	30000000 - 39999999	Poistokirjaukset	Talousspalvelukeskus
AZ	2	20000000 - 29999999	Investointien purku	Talousspalvelukeskus
BA	6	60000000 - 69999999	Konekielinen tiliote	Talousspalvelukeskus
BM	24	240000000 - 249999999	Ostomaksu,autom.	Rahoitustoimi
D5	54	540000000 - 549999999	Saku/Merlot Medi	KuPeLa /1211
DG	16	160000000 - 169999999	Asiakkaat-hyvyty	Talousspalvelukeskus
DL	31	310000000 - 319999999	Luottotappio	Talousspalvelukeskus
DP	8	80000000 - 89999999	Perintätoim.rahatil.	Talousspalvelukeskus
DR	18	180000000 - 189999999	Asiak. -lasku	Talousspalvelukeskus

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
DT	19	190000000 - 199999999	Asiakkaat - tasaus	Talouspalvelukeskus
DV	14	140000000 - 149999999	Myyntisuor.autom.	Talouspalvelukeskus
DZ	14	140000000 - 149999999	Myyntisuor.manuaal.	Talouspalvelukeskus
K1	25	250000000 - 259999999	Konekeskus Kuljetus	Kuntatekniikan keskus
K2	26	260000000 - 269999999	Varikko Polttoaineet	Kuntatekniikan keskus
K9	K9	500000000 - 599999999	Rahapalautukset	Talouspalvelukeskus
KH	20	200000000 - 209999999	Toimittajat-vel.	Talouspalvelukeskus
KM	27	270000000 - 279999999	Toimittajat-matkust.	Talouspalvelukeskus
KP	48	480000001 - 489999999	*Tilin ylläpito	Talouspalvelukeskus
KR	21	210000000 - 219999999	Toimittajat - lasku	Talouspalvelukeskus
KS	23	230000000 - 239999999	Sisäiset maksut	Talouspalvelukeskus
KT	24	240000000 - 249999999	Toimittajat -tasaus	Talouspalvelukeskus
KX	28	280000000 - 289999999	Sisäiset ostolaskut	Talouspalvelukeskus
L1	L1	66400001 - 66499999	Konekeskus, uusi	Kuntatekniikan keskus
L2	L2	66500001 - 66599999	Varikko, uusi	Kuntatekniikan keskus
LE	LE	29100001 - 29199999	Asiakastietojärjeste	Sosiaali- ja terveystoimi
LF	LF	29200001 - 29299999	Asiakastietojärjeste	Sosiaali- ja terveystoimi
LG	LG	29300001 - 29399999	Asiakastietojärjeste	Sosiaali- ja terveystoimi
LJ	LJ	42300001 - 42399999	Sisäiset vuokrat/koki	Tilakeskus
LR	LR	52000000 - 52999999	Twin rahoitusvienti	Rahoitustoimi
LS	LS	53000000 - 53999999	Twin jaksoitus/ arvost.	Rahoitustoimi
PA	PA	17110001 - 17119999	Tuntipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PC	PC	18110001 - 18119999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PD	PD	18140001 - 18149999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PF	PF	18150001 - 18159999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PG	PG	18160001 - 18169999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PH	PH	18170001 - 18179999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PK	PK	18190001 - 18199999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PL	PL	19110001 - 19119999	Palkkiot	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PM	PM	19120001 - 19129999	Palkkiot	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PP	PP	19140001 - 19149999	Palkkiot	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PQ	PQ	39100001 - 39199999	Palkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PR	42	420000000 - 429999999	Hinnanmuutos	Keskusvarasto
PY	PY	18200001 - 18299999	Ennak.kirjaus lomapalk	Henkilöstökeskus, palkanlask.
RE	44	440000000 - 449999999	Lasku - brutto(MM)	Keskusvarasto
RV	0	1000000000 - 9899999999	Myyntilasku(SD)	Talouspalvelukeskus
RX	93	9910700000 - 9910999999	Sisäinen laskutus	Talouspalvelukeskus
SA	11	110000000 - 118999999	Pääkirjatilitosite	Talouspalvelukeskus
ST	39	390000000 - 399999999	Pk-tilit - tasaus	Talouspalvelukeskus
SU	SU	119000000 - 119999999	Alv-jälkikirjaustos.	Talouspalvelukeskus
WA	45	450000000 - 459999999	Tavaranluovutus	Keskusvarasto
WE	46	460000000 - 469999999	Tavaranvastaanotto	Keskusvarasto
WI	47	470000000 - 479999999	Inventointitosite	Keskusvarasto
WL	48	480000000 - 489999999	Varast.otto/toimitus	Keskusvarasto
X2	D6	14800001 - 14899999	Kaupunkikortti	Ateriapalvelut

6.3 Tunnuslukujen laskentakaavat

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Vuosikate euroa/ asukas

$$= \text{Vuosikate} / \text{Asukasmäärä 31.12.}$$

Sijoitetun pääoman tuotto, %

$$= 100 * (\text{Yli-/ alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$$

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

$$= 100 * (\text{Yli-/ alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$$

Voitto, %

$$= 100 * (\text{Yli-/ alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$$

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa

$$= \text{Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymä}$$

(Kunta ja konserni) Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

(Liikelaitos) Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * (\text{Yli-/ alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$$

(Kunta ja konserni) Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Jos lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla lainakanta 31.12. kahdeksalla.

(Liikelaitos) Lainanhoitokate

$$= (\text{Yli-/ alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Quick ratio

= (Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset)
/ (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Taseen tunnusluvut

(Kunta ja liikelaitos) Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

(Konserni) Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) euroa/ asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä 31.12.}$

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainakanta euroa/ asukas

= $\text{Lainakanta} / \text{Asukasmäärä 31.12.}$

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

7 Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

VANTAAN KAUPUNKI

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaalla 21.3.2016

Vantaan kaupunginhallitus

Tapani Mäkinen

Pirkko Letto

Niilo Kärki

Susanna Bruun

Pietari Jääskeläinen

Lauri Kaira

Hannu Kokko

Patrik Karlsson

Pirkko Kotila

Paula Lehmuskallio

Taisto Mäntynen

Arja Niemelä

Sinikka Näätsaari

Anitta Orpana

Riitta Ryhänen

Jouko Suvensalmi

Riikka Åstrand

Kari Nenonen
Kaupunginjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Vantaalla ____ 2016

BDO Audiator Oy
JHTT-yhteisö

Ulla-Maija Tuomela
JHTT, KHT

